

**BİR ÜNİVERSİTE WEB SAYFASINI TASARLAMA VE GELİŞTİRME:
ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARININ
ÜNİVERSİTE WEB SAYFALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Eyüp IRGAT

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gülsün KURUBACAK

EYÜP IRGAT

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Ağustos 2002

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZÜ

BİR ÜNİVERSİTE WEB SAYFASINI TASARLAMA VE GELİŞTİRME: ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARININ ÜNİVERSİTE WEB SAYFALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Eyüp IRGAT

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı
Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ağustos 2002
Danışman: Yrd.Doç. Dr. Gülsün KURUBACAK

Bu çalışma, üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite web sayfasında olması gerekenlere ilişkin görüşlerini saptamayı amaçlayan niteliksel bir araştırmadır. Bu araştırmaya iki farklı üniversiteden toplam yirmi sekiz öğretim elemanı katılmıştır. Yaklaşık otuz dakika süren ve birbirlerinden bağımsız olarak yapılan görüşmelerde her bir katılımcıya *bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özellikler ve bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler* üzerine görüşleri sorulmuştur.

Araştırmacı yukarıda sözü edilen görüşmeler ve görüşmeler süresince yine araştırmacının kendisi tarafından yapılan gözlemler sonucunda bu çalışmanın araştırma verilerini toplamıştır. Sözü edilen bu görüşmeler ve gözlemlerden elde edilen veriler niteliksel araştırma yöntemlerine uygun olarak analiz edilmiştir.

Yapılan veri analizleri sonucunda üniversite öğretim elemanlarının *bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özellikler ve bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenlere* ilişkin görüşleri beş ana temada toplanmıştır: 1) uygunluk, 2) güvenilirlik, 3) güncellik, 4) ulaşılabilirlik ve 5) dolaşılabilirlik (navigation). Sözü edilen veri analizi sonucunda ulaşılan ve yukarıda belirtilen beş ana tema aynı zamanda araştırmanın genel bulgularını da oluşturmaktadır.

Üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite Web sayfasında olması gereken özelliklere ilişkin görüşleri doğrultusunda yapılan bu araştırma kapsamında aşağıda belirtilen genel sonuç ve önerilere ulaşılmıştır: Öncelikle bir üniversite Web sayfasının hedef kitlesi nesnel bir biçimde tanımlanmalı ve tanımlanan bu hedef kitlenin gereksinimlerine uygun Web sayfaları doğru ve güncel bilgilerle ve uzman kişilerin işbirliğiyle tasarlanmalıdır. Ayrıca üniversite Web sayfalarında bilgiye en kolay ulaşım için sade ama estetik tasarımlara yer verilmelidir. Üniversite Web sayfalarının hem yurt içinden hem de yurt dışından kullanıcıları olabilecektir. Yukarıda sözü edilen bu nedenden dolayı üniversite Web sayfası aracılığıyla gerek bireyler gerekse kurumlar arasında etkili bir iletişimin ve etkileşimin sağlanabilmesi sadece Türkçe sayfaların varlığına değil, aynı zamanda ikinci bir dilde, özellikle İngilizce, sayfalarının da bulunmasına bağlı olacaktır. Bir üniversite Web sayfa tasarımında yönlendirmelerin çok iyi yapılması ve sayfa içinde kırık olmayan linklerin bulunması, kullanıcıların sayfa içinde kaybolmasını engelleyebilecektir.

Yukarıda sözü edilen bu sonuç ve önerilerin ışığında tasarlanacak ve geliştirilecek bir üniversite Web sayfası zaman ve yer sınırlarını ortadan kaldırarak bireyler ve/veya kurumlar arası çok yönlü etkileşimi sağlayabilecek ve bilginin hem yayılmasına hem de paylaşılmasına katkıda bulunabilecektir.

ABSTRACT

DESIGNING AND DEVELOPING A UNIVERSITY WEB PAGE: A STUDY OF FACULTY'S BELIEFS TOWARD UNIVERSITY WEB PAGES

Eyüp IRGAT

Computer and Instruction Technologies Education Department
Anadolu University, Institute of Educational Sciences, August 2002

Advisor: Asst. Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

The overall research design was a qualitative case study that describes the particular phenomenon of higher education faculty's beliefs in *designing and developing a university web page*. The main purpose of this study is to describe and analyze faculty's beliefs toward *what they would like to see in these educational web sites* and *what could be done to improve the effectiveness of universities' web pages*. Through purposive sampling techniques, twenty-eight faculties from two different universities were selected as participants. Each interview lasted approximately 30 minutes. All interviews were tape-recorded. Also, the researcher took paper-pencil notes consisting primary of major points during each interview session.

Interviews and observations were conducted to explore and evaluate faculty's beliefs toward designing and developing universities' web pages in its natural environment. After analyzing the collected data, the researcher clustered faculty beliefs toward *what they would like to see in these educational web sites* and *what could be done to improve the effectiveness of universities' web pages* into five major themes. These were: 1) appropriateness, 2) credibility, 3) update, 4) accessibility and 5) navigation. The five themes given above were the general findings of this research as well.

The analyzed qualitative data revealed the first main step in designing and developing a university web page is that a team of designers must objectively and clearly describe not only the target audience, but also their needs and expectations of a university web page to provide updated information and resources. Secondly, to access the necessary information easily, university web pages must be developed in a plain but aesthetic contextual-design. People from inside and outside of the country can visit any university web page. For this reason, to communicate effectively and efficiently, not only Turkish, but also the most commonly used language in the world, English, must be used in university web pages. Finally, users cannot easily lose her/his way in a well-designed and well-organized university web page that has no broken links.

When any university web page are designed and developed according to the results and recommendations given above, not only can these web pages provide multidimensional communication among people and/or intuitions easily, but they also help people share and exchange information and resources with minimum time and space barriers.

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Eyüp Irgat'ın "Bir Üniversite Web Sayfasını Tasarlama ve Geliştirme: Üniversite Öğretim Elemanlarının Üniversite Web Sayfalarına İlişkin Görüşleri" başlıklı tezi 23.08.2002 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim dalında Yüksek Lisans Tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

- Üye (Tez Danışmanı) : Yrd.Doç. Dr. Gülsün KURUBACAK
- Üye : Doç. Dr. Ferhan ODABAŞI
- Üye : Yrd.Doç. Dr. Mine BAŞAL

Prof. Dr. Coşkun BAYRAK
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu araştırma pek çok kişinin emeği ve çabası sonucunda ortaya çıkan bir üründür. Öncelikle çalışmamın her aşamasında benden yardımını esirgemeyen, çalışmamla ilgili karşılaştığım tüm sorunlarda büyük bir özveriyle bana yardımcı olan, her zaman beni güdüleyen ve her konuda iyimser olmamı sağlayan danışmanım Yrd.Doç. Dr. Gülsün KURUBACAK'a sonsuz teşekkürlerimi bildirmek isterim.

Yüksek lisans çalışmalarımın başladığı ilk günden beri beni destekleyen ve yardımlarını esirgemeyen, hiç çekinmeden ve her zaman kendilerine danışabildiğim, değerli hocalarım Doç. Dr. Ferhan ODABAŞI, Yrd.Doç. Dr. Ayşen NAMLU ve Yrd. Doç. Dr. Mine BAŞAL'a teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Yüksek lisans çalışması yapmama izin veren ve beni her zaman destekleyen değerli müdürüm Yrd.Doç. Dr. Orhan ELMACI'ya çok teşekkür ederim.Yüksek lisans çalışmalarım süresince bana katlanarak ve yardımlarını benden esirgemesiyle çalışmamın gerçekleşmesini sağlayan çalışma arkadaşım Mehmet ÖZKAYA'ya teşekkür etmek isterim. Ayrıca çalışmama değerli görüşleriyle katkıda bulunan tüm diğer öğretim elemanı arkadaşlarıma da teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Değerli görüşlerini benimle paylaşarak bu araştırmanın gerçekleşmesine olanak sağlayan yirmi sekiz öğretim elemanına özverili katılımlarından ötürü ayrı ayrı teşekkür ederim.

Yüksek lisans derslerimin başladığı ilk günden tez çalışmam bitinceye kadar geçen süre içerisinde kendileriyle yeterince ilgilenemediğim, hatta zaman zaman istemeden kırdığım, ama manevi desteklerini üzerimden hiçbir zaman esirgemeyen ve her zaman bana inanan eşim Lutfiye, oğlum R.Vedat, anne ve babama bana verdikleri tüm emekler için sonsuz teşekkür ederim.

Sizler olmasaydınız bu çalışma tamamlanamazdı.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZ	ii
ABSTRACT	iv
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	vi
ÖNSÖZ	vii
ÖZGEÇMİŞ	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.1.1. Üniversite Web Sayfaları	5
1.1.2. Üniversite Web Sayfalarının Hedef Kitlesi	7
1.1.3. Bir Üniversite Web Sayfasında Bulunması Gereken Temel Özellikler..	10
1.2. Araştırma Problemi	11
1.3. Amaçlar	12
1.4. Önem	13
1.5. Tanımlar	14
2. ALANYAZIN TARAMASI.....	18
2.1. Giriş.....	18
2.2. Türkiye’deki İlgili Çalışmalar.....	18
2.3. Dünyadaki İlgili Çalışmalar	19

3. YÖNTEM	24
3.1. Çalışmaya Kısa Bir Bakış	24
3.2. Araştırmanın Deseni	28
3.2.1. Araştırma Alanı.....	28
3.2.1.1. Anadolu Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ni Betimleme	30
3.2.1.2. Dumlupınar Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu’nu Betimleme.....	37
3.2.2. Anlamli Örneklemeye.....	44
3.2.2.1. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Katılımcıları.....	46
3.2.2.2. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Katılımcıları	48
3.2.3. Araştırmaya Katılanlar	50
3.2.3.1. Araştırmaya Katılanların Kişisel Özellikleri.....	51
3.2.3.2. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Katılımcıları.....	51
3.2.3.3. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Katılımcıları	55
3.2.4. Niteliksel Ölçme Araçlarını Geliştirme	57
3.2.4.1. Görüşme Aracını Geliştirme	57
3.2.4.2. Gözlem Aracını Geliştirme	59
3.2.5. Verilerin Toplanması	59
3.2.6. Verilerin Analizi	62
3.2.6.1. Görüşmelerin Dinlenmesi	63
3.2.6.2. Görüşmelerin Yazıya Dökülmesi (Transkript Edilmesi)	63
3.2.6.3. Yazıya Dökülen Görüşmelerin Kodlanması	64
3.2.6.4. Görüşmelere İlişkin Ana Temaların Belirlenmesi	66
3.2.6.5. Bilgisayar Ortamına Aktarılan Ses Kayıt Dosyalarının Sağlamasını (Triangulation) Yapmak Üzere Uzmanla Gönderilmesi	69
3.2.6.6. Araştırmacı ve Uzmanın Yazıya Döktüğü Görüşmeler ve Kodlamalarının Karşılaştırılması	70

3.2.6.7. Raporlaştırma	73
3.2.7. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği.....	74
3.2.8. Araştırmanın Güçlü Yönleri ve Sınırlılıkları	75
4. VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMU	77
4.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Özellikler.....	77
4.1.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Bilgiler.....	78
4.1.1.1. Üniversiteyi Tanıtıcı Bilgilerin Sunulması	79
4.1.1.2. Kayıtlı Öğrenciler İçin Gerekli Olan Bilgilerin Sunulması	81
4.1.1.3. Ziyaretçiler İçin Gerekli Olan Bilgilerin Sunulması.....	84
4.1.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Aranılan Bilgiye Ulaşmada, Görsel Açısından, Bir Üniversite Web Sayfa Tasarımında Yer Alması Gereken Özellikler	86
4.1.2.1. Estetik ve Sade Tasarım.....	86
4.1.2.2. Web Sayfasının Kullanım Kolaylığı	89
4.1.2.3. Görsel Öğelerle Desteklenen İletişim Dili	91
4.1.3. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre En Çok Beğenilen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler.....	93
4.1.3.1. İstenilen Bilgilere Ulaşabilme Kolaylığı.....	94
4.1.3.2. Kullanılan İletişim Dilinin Sadeliği ve Anlaşılabilir Olması....	96
4.1.3.3. Kullanılan Görsel Öğelerin Sade ve Estetik Olması.....	97
4.1.4. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Hiç Beğenilmeyen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler.....	98
4.1.4.1. Eksik ve Güncellenmeyen Bilgiler	99
4.1.4.2. Gereksiz Olarak Sunulan Ayrıntılar ve Kırık Linkler.....	101
4.1.4.3. Çok Sayıda ve Düşük Nitelikli Olarak Yer Alan Hareketli ve Hareketsiz Görüntüler	103

4.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasını Geliştirici Yönde Yapılması Gerekenler	105
4.2.1. Güvenilir ve Güncel Bilgiye Erişim Kolaylığı	105
4.2.2. Kullanıcıya Değişik Çevrimiçi Hizmetlerin Sunulması.....	107
4.2.3. Üniversite Web Sayfasının, Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Bireyler ve Kurumlar Arası İletişim Kolaylığı Sağlayacak Biçimde Tasarlanması	108
4.3. Araştırmaya İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	109
4.3.1. Uygunluk.....	110
4.3.2. Güvenirlik ve Doğruluk	110
4.3.3. Güncellik.....	111
4.3.4. Ulaşılabilirlik	111
4.3.5. Dolaşılabilirlik	112
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	113
5.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler	113
5.1.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Bilgilere İlişkin Sonuç ve Öneriler...	113
5.1.1.1. Üniversiteyi Tanıtıcı Bilgilerin Sunulması	114
5.1.1.2. Kayıtlı Öğrencilere Bilgilerin Sunulması	115
5.1.1.3. Ziyaretçilere Gerekli Bilgilerin Sunulması.....	116
5.1.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Aranılan Bilgiye Ulaşmada, Görsel Açından, Bir Üniversite Web Sayfa Tasarımında Yer Alması Gereken Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler	117
5.1.2.1. Estetik ve Sade Tasarım.....	117
5.1.2.2. Web Sayfasının Kullanım Kolaylığı.....	119
5.1.2.3. Görsel Öğelerle Desteklenen İletişim Dili.....	120

5.1.3. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre En Çok Beğenilen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler.....	121
5.1.3.1. İstenilen Bilgilere Ulaşılabilirlik Kolaylığı.....	121
5.1.3.2. Kullanılan İletişim Dilinin Sadeliği ve Anlaşılabilir Olması..	123
5.1.3.3. Kullanılan Görsel Öğelerin Sade ve Estetik Olması.....	123
5.1.4. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Hiç Beğenilmeyen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler.....	124
5.1.4.1. Eksik ve Güncellenmeyen Bilgiler	125
5.1.4.2. Gereksiz Olarak Sunulan Ayrıntılar ve Kırık Linkler.....	125
5.1.4.3. Çok Sayıda ve Düşük Nitelikli Olarak Yer Alan Hareketli ve Hareketsiz Görüntüler	127
5.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasını Geliştirici Yönde Yapılması Gerekenlere İlişkin Sonuç ve Öneriler.....	128
5.2.1. Güvenilir ve Güncel Bilgiye Erişim Kolaylığı	128
5.2.2. Kullanıcıya Değişik Çevrimiçi Hizmetlerin Sunulması.....	129
5.2.3. Üniversite Web Sayfasının, Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Bireyler ve Kurumlar Arası İletişim Kolaylığı Sağlayacak Biçimde Tasarlanması	129
5.3. Araştırmanın Geneline İlişkin Sonuç ve Öneriler.....	130
5.3.1. Uygunluk.....	131
5.3.2. Güvenirlik ve Doğruluk	131
5.3.3. Güncellik.....	132
5.3.4. Ulaşılabilirlik	132
5.3.5. Dolaşılabilirlik	133
5.4. Gelecekte Yapılacak Benzer Çalışmalara İlişkin Düşünceler.....	134
EKLER.....	135
KAYNAKÇA	181

TABLOLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden Araştırmaya Katılanların Sayıları	28
Tablo 2. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndan Araştırmaya Katılanların Sayıları	30
Tablo 3. Anadolu Üniversitesi'nde Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayılarının Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullara Göre Dağılımı.....	34
Tablo 4. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bölümleri ve Bu Bölümlerdeki Öğretim Elemanı Sayıları.....	35
Tablo 5. Dumlupınar Üniversitesi'nde Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayılarının Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullara Göre Dağılımı.....	41
Tablo 6. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Bölümleri ve Bu Bölümlerdeki Öğretim Elemanı Sayıları.....	43
Tablo 7. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki Kadın Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayarlı Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları	47
Tablo 8. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki Erkek Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayarlı Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları	48
Tablo 9. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki Kadın Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayarlı Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları	49
Tablo 10. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki Erkek Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayarlı Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları	50

Tablo 11. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanlarının Uzmanlık Alanları, Çalıştıkları Bölüm ve Fakülte'deki Çalışma Süreleri	52
Tablo 12. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndan Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanlarının Uzmanlık Alanları, Çalıştıkları Bölüm ve Çalışma Süreleri	55
Tablo 13. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Görüşme Takvimi	61
Tablo 14. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Görüşme Takvimi.	61
Tablo 15. Çözümlenmelerin Kodlanması	65

1. GİRİŞ

1.1. Problem

Bilgisayar ve bilgisayara bağılı teknolojilerdeki baş döndürücü gelişmelerle birlikte oluşan yeni davranış ve yaşam biçimleri, bireylerin yeni teknolojileri en güvenilir ve etkin biçimde kullanabilmelerini gerektirmektedir. Sözü edilen bu durum ise sadece yeni toplumsal kuralların oluşturulmasını değil, aynı zamanda varolan etik kuralların geliştirilmesini ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını da beraberinde getirmektedir.

İnternet ve World Wide Web (WWW), bilgisayara dayalı olarak gelişen en son teknolojilerdendir. Sözü edilen bu teknolojilerin gelişimi ve eğitim amaçlı olarak kullanımı son derece yeni olmakla birlikte, varolan geleneksel öğretmen ve öğrenci kavramlarını ve rollerini radikal bir biçimde değiştirmiştir. İnternet ve WWW'in eğitim ortamı olarak kullanıldığı etkinliklerde öğretmen yönlendiren ve danışman, öğrenci ise öğrenen ve kendi yaşantısını yapılandıran hale gelmiştir (Jonassen, 1999; Siegel and Kirkley, 1998). Bu durum ise gerçek anlamda demokratik öğrenme-öğretme ortamlarını oluşturarak, öğrencilerin edilgen dinleyici konumundan etkin katılımcılar haline gelmesini ve kendi geleceklerine ilişkin planlamaları daha akılcı bir biçimde yapabilmelerine olanak sağlamaktadır. İnternet ve WWW'in eğitim amaçlı olarak kullanılabilmesi hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin teknoloji ve bilgi okur-yazarlığı konusunda yetişmelerini, bir başka deyişle bilgiye ulaşma, ulaşılan bilgiyi değerlendirme, kullanma ve etkili olarak alıntı yapabilme gibi davranışları geliştirmelerini gerektirmektedir (King, 1998). Söz konusu bu durum başlangıç ve ileri düzeylerdeki bireyleri teknolojik ortamları kullanmaları konusunda cesaretlendirebilmektedir. Aynı zamanda İnternet ve WWW'in eğitim amaçlı kullanımı, akademik araştırmalara duyulan ilgiyi artırabilmektedir. Akademisyenlerin ve

öğrencilerin çalıştıkları konulara ilişkin araştırma yapımları Web tarafından desteklenebilmektedir.

Eğitim açısından 21. yüzyılın en önemli özelliği bilgiyi tek bir kaynaktan öğrenme yerine; çoklu ortamlardan bilgiye ulaşma ve ulaşılan bu bilgiyi değerlendirme, zaman ve yer sınırı tanımadan diğerleri ile paylaşma ve tartışma ve gerekli durumlarda bu bilgiyi gerçek yaşamda kullanabilmeyi gerektirmektedir (Kurubacak ve Wiburg, 2002). Günümüzde İnternet ve WWW, sözü edilen tüm bu yaşantıları kullanıcılara sunabilen öğrenme-öğretme ortamına gelmiştir.

Günümüzde insanlar İnternet ve WWW'i, elektronik posta (eposta) gönderme, ürün arama, yeni çıkan bir ürünü tanıma ve/veya farklı toplumlarda ve farklı kültürlerde yaşayan diğer insanların fikirlerini, görüşlerini ve düşüncelerini öğrenme ve paylaşma gibi çok amaçlı olarak kullanmaktadırlar. Lengel (2001), İnternet ve WWW'i bir kütüphaneden çok daha fazla kitaba, bir gazeteden çok daha fazla sayfaya, bir televizyondan çok daha fazla kanala ve özgün kaynağa sahip hareketli, sesli ve görüntülü bir yazı kitabı olarak tanımlamaktadır.

İnternet ve WWW'in yapabildiklerinden ve sahip olduğu özelliklerden yola çıkılarak eğitimdeki yeri ve görevi belirlenmelidir (Lengel, 2001). Günümüzde birçok üniversite, birimlerine ve öğrencilerine İnternet bağlantısı sağlamaya çalışmaktadır; çünkü üniversitelerde yayıncılık ve iletişimin ayrı bir yeri ve önemi bulunmaktadır. İnternet ve WWW geleneksel eğitimin sınırlarını aşarak öğrenme-öğretme etkinliklerini okul duvarlarının dışına taşıyabilmekte ve eğitimi gerçek anlamda demokratikleştirebilmektedir (Kurubacak ve Gonzales, 2002).

Bugüne kadar bilgisayarın eğitimde alışlagelmiş kullanımı bilgisayar destekli eğitimle sınırlıyken, İnternet ve WWW'in zaman-yer açısından ve geleneksel sınırları aşan esnekliği, konuya sadece yeni bir anlam değil, aynı zamanda yeni bir boyut da kazandırmıştır. Çoğu eğitimci WWW'in bir bilgi deposu ve öğrencilerinin erişebilmesi için kendi gereçlerini yayınlamada eşsiz bir kaynak olduğunu düşünmektedirler (Ritchie, 1996).

İnternet ve WWW'in eğitim amaçlı kullanılmaya başlanmasıyla birlikte *Eğitimde Küresel Yaklaşımlar* konusunda çalışma yapan Alptekin (1999), elektronik ortamlı iletişimin kullanımı için geliştirilmiş eğitim programlarında etik kurallara yer verilip yaygınlaştırılmasının ve bu kuralların eğitim yoluyla yaşama geçirilmesinin zorunlu olduğuna inanmaktadır.

Günümüzün temel iletişim araçlarından biri olan İnternet ve WWW eğitimin her alanında birçok açıdan kullanıcılara ve öğrenenlere pek çok yeni olanaklar sunmaktadır (Baptiste ve Kurubacak, 2002). İnternet ve WWW günümüzde eğitim amaçlı olarak bilgisayar programcılığı, bilgisayar destekli öğretim, bilgisayar destekli öğrenim, benzeşim (simülasyon) ve oyunlar, yazılım kullanımı eğitimi, elektronik iletişim/bilgiye ulaşım ve bilgi alışverişi gibi birçok alanda yoğun bir biçimde kullanılmaktadır. İnternet ve WWW'in sınırsız bilgi kaynağı olmaları ve çok yönlü etkileşime olanak sağlamaları nedeniyle günümüz eğitim sistemi içerisinde önemi de giderek artmaktadır (Alptekin, 1999).

Günümüzde bilgisayar tabanlı iletişim hem geleneksel hem de uzaktan eğitim veren okullarca benimsenmekte ve bu ortamın eğitim amaçlı kullanımı tüm dünyada hızla yayılmaktadır (Ritchie, 1996; Revenaugh, 2000). Sayılarının her geçen gün arttığı düşünülen bilgisayar kullanıcıları arasında bilgisayar tabanlı iletişimin bu denli yaygınlaşması, her yeni akımda olduğu gibi bilgisayar ortamı etkileşim ve eğitimde de kendi dil, kural ve davranışlarını içeren bir dizi kültürel değişiklikleri de beraberinde getirmiştir.

Bugün pek çok ülkede İnternet ve WWW sayesinde aralarında bir haberleşme, dayanışma ve kaynak alışverişi ağı oluşturan eğitimciler önceden programlanmış kaynaklara bağımlı kalmaksızın araştırma ve haberleşmelerini sürdürebilmektedirler (Alptekin, 1999). Tüm bu bilgisayar ortamı iletişim akışı içinde üniversitelerin Web sayfalarının da ayrı bir önemi bulunmaktadır.

Okulların Web sayfaları bilgi sistemleri üzerine kurulmuştur. Eğitimle ilgili iyi bir Web sayfası, kullanıcılara kısa zamanda ve kısa bir gezinti ile aradıkları bilgiye ulaşma

olanağı sağlar. McKenzie (1997), okul Web sayfalarının dört ana hedefinin olması gerektiğini savunur:

1. Okulu ziyaretçilere tanıtmak (okulun görevi, nitelikleri, görünümü, okul hakkında öğrencilerin önerileri, okuldaki yeni teknolojilerin kullanımı ve okul etkinliklerinin tanıtılması),
2. bilgiye geniş yer ayırmak (dersler, öğretim programları ve akademik takvim gibi konuların eksiksiz bulunması),
3. çalışmalara yer vermek (öğrenci ve öğretim elemanlarının çalışmalarına yer verilmesi) ve
4. yöreyi tanıtıcı bilgiler vermektir (bilgi bankaları, sanal müzeler ve sanal kütüphanelerin bulunması).

İnternet ve Web sayfalarında bulunan bilgilerin tamamının da doğru olduğu söylenemez. Bazı Web sayfalarında yalan, gerçeği yansıtmayan ya da yanlış yansıtan hatta iftira haberler de bulunabilmektedir (Gersh, 2001). İnternet üzerinden işlenen bilgi suçlarına karşı alınan yasal önlemler ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir. Ancak açıkça görülmektedir ki, bu suçlar dünyanın herhangi bir yerinden ülke sınırları tanımaksızın işlenebildiği için ortak küresel yasa ve/veya yönetmeliklere gereksinim duyulmaktadır. Bilgi suçlarının İnternet'in gelişmesine koşut olarak artması, dünyada hemen her ülkeyi yasal önlemler almaya itmiştir (Kurubacak ve Wiburg, 2002). Bilgi suçlarıyla Ceza Hukuku aracılığıyla mücadele etmeye çalışırken ya da İnternet'i hukuksal bir zemine oturturken, İnternet'in özgür yapısını sınırlandırmamaya da özen gösterilmelidir. Yasal önlemleri almada aşırıya kaçmak İnternet'in gelişmesini engelleyebileceği gibi, gerekli düzenlemeleri yapmamak da bilgi suçlarının artmasına neden olacaktır. İnternet'in özünde bir yok edilemezlik yatmaktadır; aslında İnternet de bu amaç üzerine kurulmuştur. Uygulamaya konacak herhangi ağır bir düzenleme İnternet'in gelişmesini olumsuz yönde etkileyecektir (Demir, 2001).

Akademik Web sayfaları dürüstlüğün ve doğru haberin öncüsü olmak zorundadırlar. Gersh (2001), insanların akademik Web sayfalarına güvendiklerini ve aradıkları bir bilgiyi öncelikle üniversite Web sayfalarından bulmaya çalıştıklarını savunmaktadır. Sözü edilen bu nedenden ötürü üniversite Web sayfasının hedef kitlesi nesnel bir biçimde tanımlanmalı; üniversite Web sayfası bu hedef kitlenin gereksinimlerine ve beklentilerine uygun olarak tasarlanmalıdır.

1.1.1. Üniversite Web Sayfaları

Üniversite Web sayfaları aynı zamanda bir halkla ilişkiler aracıdır. Simkins (1996) bir üniversite Web sayfasını tasarlarken aşağıda sözü edilen aşağıda sıralanan noktalara dikkat edilmesi gerektiğini vurgular:

- Kullanıcılarınızı tanıması,
- amaçlarınızı önceden belirlenmesi,
- grup-takım çalışması yapılması,
- tasarıma başlamadan önce ayrıntılı bir plan yapılması,
- kullanıcıların ilk olarak ulaşacağı düşünülen sayfanın tasarımını oldukça basit tasarlanması,
- Web sayfalarını kullanımı kolay olacak şekilde tasarlanması,
- Web sayfasında yer alan bilgilerin doğru, güncel ve yasalara uygun olmasına dikkat edilmesi ve
- Web sayfasını sürekli olarak güncellenmesi.

Üniversite Web sayfalarında bulunması gereken en önemli özelliklerden biri, kullanıcıların görmek istediklerinin dikkate alınarak tasarlanmış ve geliştirilmiş olmasıdır (Lengel, 2001; Carr, 1998). Üniversite Web sayfasını ziyaret etmesi beklenen hedef kitle ve bu hedef kitlenin temel gereksinimleri ve beklentileri belirlenerek sayfalar tasarlanmalıdır (Carr, 1998).

Önemli bir diğer konu ise, bir üniversite Web sayfasının hedef kitlesinin değişik kapasitede bilgisayar ve İnternet bağlantı hızlarına sahip olabileceği düşünülürse, sözü edilen bu farklara bağlı olarak sayfa düzenlemesi yapılması zorunluluğudur. Başka bir deyişle Web sayfasında çok fazla sayıda resim ve şekiller varsa, düşük kapasiteli düşük bağlantı hızlı bilgisayarların sözü edilen bu sayfaları açmasında sorunlar yaşanacak ve sayfalar oldukça yavaş açılacaktır. Belirtilen bu durum karşısında kullanıcılar rahatsızlık duyabilecekler ve tekrar o sayfayı ziyaret etmek istemeyeceklerdir.

Üniversite Web sayfası tasarlarken üzerinde durulması gereken bir diğer önemli nokta ise Web sayfalarındaki kopyalama ve telif haklarına dikkat edilmesidir (McKenzie, 1996). Herhangi bir resim veya bilgi başka bir yerden kopyalanmışsa, kopyalandığı yer ve/veya bilginin asıl sahibi kaynak olarak gösterilmelidir. Amerika’da telif hakları yasasında öğretmenler ve araştırmacılara özel iki durum bulunmaktadır (Rice, 1998): Bunlardan birincisi, bilginin asıl sahibine haber vermeden, onun izin verdiği ölçülerde öğretim ve araştırma amacı ile Web sayfasından kopyalama yapılabilmesidir. İkinci özel durum ise kütüphane ve arşivlerde yayınlamak üzere özel olarak hazırlanmış yayınların sınırlı ölçülerde kopyalarının yapılabilmesidir.

Günümüzdeki teknolojik gelişmeler sayesinde, telif haklarına dikkat edilmeksizin, çok kısa sürede elektronik kitapları, makaleleri, filmleri ya da yazılımları kopyalamak ve dağıtmak olasıdır. Üstelik bu işlemler fazla bir maliyeti gerektirmeden piyasada çok kısa sürede hızla yayılabilmektedir. Elektronik telif hakları, kütüphane ve arşivleme konuları Türkiye için oldukça yeni kavramlardır (Aydemir, 2001). Basılı kitaplarını telif hakları yasalarıyla koruyan yayıncıların ve yazarların elektronik kopyalamaya karşı önlemler alması ve bunlara ilişkin yeni yasaların çıkarılmasına yardımcı olmaları gerekmektedir.

Türkiye’de üniversite sayısının hızla arttığı ve bazı üniversitelerin Web sayfalarında gerek elektronik kütüphanelerin gerek diğer kurumsal ve kişisel bilgilerin bulunduğu göz önüne alınırsa, İnternet telif hakları yasasının güncelleştirilmesi ve uygulamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen tüm konuları göz önüne alarak bir üniversite Web sayfası tasarlarırken şu soruların yanıtları aranmalıdır: 1) Sayfa kime/kimlere yönelik olarak tasarlanacak? 2) Kullanıcılar Web sayfasında ne tür bilgiler arayacaklar? ve 3) Kullanıcılar Web sayfalarında ne çeşit bilgilere başvuracaklar? Lengel (2001), Amerika'daki üniversite Web sayfalarının aileler, vatandaşlar, öğrenciler, üniversite öğretim elemanları ve başka kurum ve üniversitelere yararlı olacağı düşünülerek tasarlandığı konusuna dikkat çekmektedir. Ayrıca bilgiye ivedi gereksinimi olan öğrenci, öğretmen ve aileler için üniversite Web sayfaları idealdir.

1.1.2. Üniversite Web Sayfalarının Hedef Kitlesi

Üniversite Web sayfalarından yararlanması beklenen hedef kitleyi aşağıdaki gibi beş gruba ayırabiliriz: 1) Kurumlar/Üniversiteler, 2) öğretim elemanları, 3) öğrenciler, 4) aileler ve 5) vatandaşlar.

Bir üniversitenin Web sayfasına başka bir okuldan, şehirden hatta ülkeden öğrenciler, öğretim elemanları ya da vatandaşlar araştırma, bilgi edinme ya da yeni teknolojiler üzerine haberleşme amacıyla erişmek isteyebilirler.

Yukarıda belirtilen durum yanında bünyesinde stajyer çalıştıran kurumlar ve/veya üniversiteler öğrencilerin zorunlu stajlarının kaç gün olduğu, staj yönetmeliğini, kendilerinin ve öğrencilerin haklarının neler olduğunu ve staj sırasında öğrenci ile ilgili bir sorun olduğunda okul yönetimine nasıl başvurabileceklerine ilişkin bilgileri üniversite Web sayfasında görmek isteyebilirler.

İnternet ve Üniversite Web sayfalarının öğretim elemanlarına sağlayacağı yararlar aşağıdaki gibi sıralanabilir (Alptekin,1999):

- İnternet ortamında öğretim elemanları, diğer öğretim elemanları, alan uzmanları, eğitimciler ve diğer öğretim elemanlarıyla bilgi, görüş, deneyim alışverişi ve

paylaşımı sağlayabileceği gibi öğrencileri için tasarlayacağı öğretim ortamlarını da güncelleştirecek ve zenginleştirecektir.

- Büyük şehir merkezlerinden uzakta bulunan öğretim elemanları, öğrenme-öğretme etkinliklerinde gerekli kaynak, belge, bilgi ve desteği İnternet'ten ve diğer üniversite Web sayfalarından edinebileceklerdir.
- İnternet tabanlı iletişim sayesinde üniversitelerin öğretim elemanları arasında sürekli işbirliği sağlanabilecektir.
- İnternet tabanlı öğrenme-öğretme ortamları sayesinde, öğretim elemanları geleneksel eğitim zaman ve yer sınırlılıklarını ortadan kaldırarak uzaktan öğretim yapma olanağı bulacaklardır.

Öğretim elemanları üniversite Web sayfaları aracılığıyla farklı şehir, ülke ve/veya farklı üniversitelerdeki öğretim elemanlarıyla fikir alış-verişi ve paylaşımında bulunabilirler. Öğretim elemanları zaman ve yer sınırı olmaksızın birbirleri ile İnternet ve Web üzerinden iletişim kurarak gerek öğretim programlarını ve öğrencilerin çalışmalarını gerekse yaptıkları ya da üzerinde çalıştıkları konuları ve araştırmaları eposta, elektronik bülten tahtası ve/veya kendi kişisel Web sayfaları ile paylaşabilirler (Kurubacak ve Baptiste, 2002).

Öğretim elemanları Üniversite Web sayfasındaki elektronik kütüphaneyi kullanarak ders materyallerini hazırlayabilirler ve üzerinde çalıştıkları araştırmalarıyla ilgili kaynaklara ulaşabilirler.

Öğrenciler; aile, vatandaş ve öğretim elemanları arasında İnternet'i en çok kullananlardandır (Lengel, 2001). Bilgi ve haberleşmenin en kolay ve hızlı yollarından biri olan üniversite Web sayfaları ile kendilerini yetiştirme olanağı bulurlar. Bu duruma göre okulun Web sayfası onlar için tam bir bilgi kaynağıdır. Bu yolla ödevlerini ve araştırmalarını üniversite Web sayfaları üzerinde sunulan bilgilere ulaşarak araştırabilirler. Ayrıca öğrenciler, üniversite Web sayfasından, dersleri hakkında ayrıntılı bilgileri edinebildikleri gibi derslerden aldıkları notları öğrenebilirler.

Öğrenciler eğitimsel amaçların dışında da üniversite Web sayfaları üzerinde gezinti yapabilirler. Örneğin, üniversitenin öğle yemeği mönüsünü, spor ve sanatla ilgili etkinliklerini ve üniversite ile ilgili duyuruları da öğrenebilirler.

Öğrenciler derste tam anlayamadıkları veya hatırlayamadıkları konuları öğrenmek için üniversite Web sayfasında bulunan eposta adresine bakarak öğretmenleri ile iletişim kurabilirler. Mezun olan öğrenciler iş hayatında karşılaştıkları bir problemin çözümünde öğretmenlerinden yardım almak için iletişim kurmak isteyebilirler.

Elektronik kütüphaneye öğretmenlerin ve öğrencilerin yaptığı çalışmalar konulabilir. Böylece diğer öğrencilere ve öğretmenlere de bu çalışmalarını inceleme olanağı sağlanabilir. Ayrıca öğretmenler derslerde anlatacakları konuları önceden hazırlayıp elektronik kütüphaneye vererek, öğrencilerin bu bilgileri üniversite Web sayfası aracılığı ile incelemesini ve derse hazırlıklı gelmelerini sağlayabilir.

Üniversite Web sayfaları, aileler ve okul arasındaki en iyi iletişim araçlarından biridir (Davidson, 2000). Aileler çocuklarını okula kaydettirmeden önce o kurum hakkında bilgi edinmek isterler. Üniversite Web sayfaları, üniversitelerdeki fakülteler, bölümler, öğretim elemanları, okutulan dersler, iş bulma olanakları, akademik takvim gibi konularda velilere yardımcı olabilir (McKenzie, 1997).

Ayrıca aileler, üniversitede ne olup bittiğini ve okul ile ilgili günlük bilgileri de edinmek isterler. Çocuklarının ev ödevlerini, devamsızlık durumunu, projelerinin neler olduğunu ve teslim tarihlerini, tatillerin ne zaman olduğunu, tatilde öğrencilerin yapmaları gereken zorunlu stajın kaç gün olduğunu ve nerelerde yapabileceklerini merak ederler (Revenaugh, 2000). Bu gibi konuların üniversite Web sayfasında yer alması öğrenci ailelerini bilgilendirecektir.

Vatandaşlar, üniversitelerin kendileri için ne tür yararları olabileceğini öğrenmek isterler. Ne tür işlere gereksinim olduğu, üniversitenin hangi mesleğe yönelik insan yetiştirdiği ve mezun olan öğrencilere ulaşma olanakları gibi konularda da bilgi sahibi

olmak isteyebilirler. Ayrıca üniversitenin spor ve sanatla ilgili etkinliklerinin ne zaman ve nerede olacağı gibi konular da vatandaşların ilgilerini çekebilir (Lengel, 2001).

Yukarıda kısaca açıklanan konulara ulaşmada üniversite Web sayfaları kullanıcılara yararlı olabilir. Ancak bir üniversite Web sayfasında genel olarak bulunması gereken temel özellikler de vardır.

1.1.3. Bir Üniversite Web Sayfasında Bulunması Gereken Temel Özellikler

Üniversite Web sayfalarını sadece yurt içinden değil, yurt dışından da vatandaşlar, öğretim elemanları ve öğrenciler ziyaret edebilir. Bu nedenle Web sayfaları tasarlanırken çok kültürlülüğe dikkat edilmesi ve dil sorununu ortadan kaldırmak için, sayfanın dünya üzerinde en yaygın dillerden biri olan İngilizce sürümünün de bulunması gerekmektedir. Sözü edilen bu durum sayesinde üniversitenin ülke sınırlarını aşarak dışarıdaki ilgili kişi ve kurumlara ulaşma olanağı sağlayacağı, bu durumun da üniversitenin akademik yaşantısına olumlu yönde hareket getireceğinden söz edilebilir. Ancak üniversite Web sayfasının öncelikle o toplumun ana dili ile hazırlanmasına dikkat edilmesi gerekmektedir (Chisholm ve diğerleri, 1999). Türkiye’de İngilizce eğitim yapan bazı üniversite Web sayfaları incelendiğinde iletişim dili olarak sadece İngilizce’nin kullanıldığı gözlenmektedir. Bu durum karşısında İngilizce’yi iyi bilmeyen kullanıcıların, söz konusu bu üniversite Web sayfalarından fazla yararlanamayacağı söylenebilir.

Evden yapılan İnternet bağlantısı ile üniversiteye ilişkin ayrıntılı ve güncel bilgiye ulaşılabilir. Önemli olan, Web sayfasında yer alan bilgilerin haftada en az bir kez güncellenmesidir (Davidson, 2000; Palfrey, 2000; Dunman, 1998). Güncellenmeyen bir Web sayfası İnternet kullanıcıları için etkili bir Web sayfası olmayacaktır. İçerisinde güncellenmemiş eski bilgileri barındıran Web sayfalarının ziyaretçi sayısı azalabilir.

Kullanıcılar için uygun Web sayfalarının tasarlanması Web yönetimi için vazgeçilmez bir durum oluşturmaktadır. Web sayfası tasarımı hem işlem hem de bir ürün olarak göz

önüne alınması gereken bir olgudur. Hatalı üniversite Web sayfası geliştirme stratejileri ve eğitim sitelerinin kötü yönetimi, eğitim için hazırlanıp sunulan bilginin kaybolması anlamına gelmektedir (Yılmaz, 1999).

Bir diğer önemli nokta ise, üniversite Web sayfasının kolayca bulunabilmesi için Web sayfası adresinin kolayca hatırlanacak biçimde seçilmesi gerekmektedir. Örneğin Çukurova Üniversitesi'nin Web adresi <http://www.cc.cu.edu.tr>, Atatürk Üniversitesi'nin Web adresi <http://www.atauni.edu.tr> iken Anadolu Üniversitesi'nin Web adresi <http://www.anadolu.edu.tr>, Dumlupınar Üniversitesi'nin Web adresi <http://www.dumlupinar.edu.tr>'dir. Ayrıca Yükseköğretim Öğrenci Seçme ve Yerleştirme (OSYM)'nin Web sayfasında 28.06.2001 tarihinde yapılan incelemede Cumhuriyet Üniversitesi'nin Web adresi <http://www.cuniv.edu.tr> iken 07.01.2002 tarihinde yapılan incelemede <http://www.cumhuriyet.edu.tr> olarak değişmiş olduğu fark edilmiştir. Bu adreslere bakıldığında Anadolu Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi'nin adresinin hatırlanması daha kolay kalabileceği, Çukurova Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi'nin Web adreslerinin okulun adını tam yansıtmadığı için kolay unutulabileceği söylenebilir.

1.2. Araştırma Problemi

Bu çalışmanın ana araştırma problemi şu şekilde ifade edilmiştir: *“Bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler ve bu bilgilere en kolay ulaşım yollarını sağlayacak tasarım ilkeleri neler olmalıdır?”*

Yukarıda sözü edilen ana araştırma sorusunu yanıtlayabilmek için aşağıda ifade edilen alt problemler bu çalışmanın odak noktasını oluşturmaktadır:

1. Üniversite öğretim elemanlarına göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özellikler nelerdir?

Üniversite öğretim elemanlarının görüşlerine göre:

- a. bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?

- b. aranan bilgiye ulaşmada, görsel açıdan, bir üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gereken özellikler nelerdir?
 - c. en çok beğenilen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özellikler nelerdir?
 - d. hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özellikler nelerdir?
2. Üniversite öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda bir Üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler nelerdir?

1.3. Amaçlar

Tasarımı kurallara ve ilkelere göre yapılmış bir üniversite Web sayfası şu açılardan önemlidir (Palfrey, 2000; Carr, 1998): 1) İletişim (aile-öğrenci-öğretmen-kurum-kaynak), 2) bilimsel, kültürel, spor ve sanat etkinlikleri ve bu etkinliklerin halka duyurulması ve 3) araştırma ve geliştirmelerin daha etkin ve küresel olabilmesi. Sözü edilen bu nedenlerden dolayı bir üniversite Web sayfası tasarlanırken dikkat edilmesi gereken iki önemli nokta vardır: Birincisi üniversite Web sayfası tasarlama konusunda uzman bir kişinin rehberliğine başvurulmalıdır. İkinci önemli noktaysa üniversite Web sayfasını tasarlama ilkeleri ve stratejileri, mutlaka bir araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olması gerekmektedir (Chisholm ve diğerleri, 1999).

Günümüzde pek çok üniversite Web sayfası gelişmiş güzel hazırlanmakta (Chisholm ve diğerleri, 1999) ve sözü edilen bu durum kullanıcıların üniversite Web sayfalarından beklentilerine ters düşmektedir.

Türkiye'deki üniversitelerin Web sayfası tasarımlarına bakıldığında, her üniversitenin Web sayfası tasarımının birbirinden çok farklı olduğu gözlenmektedir. Küresel iletişimin yaygınlaştığı ve bilgi alış-verişinin ve paylaşımın giderek önem kazandığı günümüz eğitim sistemlerinde, üniversite Web sayfası tasarımı konusu da giderek önem kazanmaktadır. İlgili alanyazın araştırıldığında, Türkiye'deki üniversitelerin Web sayfa tasarımına yönelik olarak yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanamamıştır.

Ancak, İnternet'in eğitim amaçlı kullanılmasına ilişkin yapılan araştırmaların bazılarında *İnternet ve bilgisayarlı iletişim* konularına değinilmektedir (Alptekin, 1999; Gürol, 2001). Yukarıda sözü edilen nedenlerden dolayı Türkiye'deki niversitelerin Web sayfa tasarımına yönelik araştırmalara gereksinme olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmanın ana amacı, İç Anadolu Bölgesi'ndeki Anadolu niversitesi ile Ege Bölgesi'ndeki Dumlupınar niversitesi'ndeki ğretim elemanlarının niversite Web sayfalarına yönelik görüşlerini öğrenmek; buna dayalı olarak da bir niversite Web sayfasında gerek bilgi gerek bu bilgiye ulaşma yolları açısından olması gereken Web sayfası tasarım özelliklerini belirlemektir.

1.4. nem

Çağımız bilgi çağıdır ve bilgiye erişim yollarından biri de İnternet ve WWW'dir. İnternet ve WWW sayesinde kullanıcılar bilgi kaynaklarına erişim olanağı bulurlar. Eğer bir Web sayfasının hızı ve tasarım kalitesi yüksekse o sayfayı ziyaret etmesi beklenen potansiyel ziyaretçilerin sayısı da artar (Mechitov ve diğerleri, 2001).

Yurt dışındaki niversitelerde Web sayfası kurma fikri iki nedenden dolayı benimsenmiştir (Mechitov ve diğerleri, 2001): Birinci neden, üniversitelerin misyonu gereği çevreye ilişkin bilgileri toplama ve yayınlama kurumu olmasıdır. Bu duruma ek olarak da, niversiteler Web sayfaları sayesinde, sınıf içinde öğrencilere ve ğretim elemanlarına sınırsız bilgi kaynaklarına erişim olanağı sunarak eğitim yöntemlerinin önemli miktarda zenginleştirilmesine yardımcı olmaktadırlar. İkinci önemli neden ise küçülen dünyada akademik bütçe ve parasal kaynaklardaki durgunluk, yeni eğitim programlarının (uzaktan eğitim) ve hizmetlerin (evrimii uygulama ve evrimii kayıt gibi) doğmasına neden olmuştur. Bu nedenlerden dolayı niversiteler kendi Web sayfalarını kurmuşlardır.

İnternet ve WWW'in olanakları gz önünde bulundurulduğunda, bilgi ve bilgiye erişim yolları iyi tasarlanmış bir niversite Web sayfası sayesinde ğrenci-ğretmen-aile-

kurum-kaynak iletişimi ve araştırma-geliştirme konuları geleneksel yöntemlere göre daha kolay ve hızlı yapılabilir.

Bu araştırmada elde edilecek bulguların, bir üniversite Web sayfasında bulunması gereken özellikler konusunda, ilgililere genel bir fikir kazandıracığı umulmaktadır. Araştırmanın beklenen diğer bir yararı da üniversite Web sayfa tasarımını geliştirme konusunda çalışanlara ışık tutabilmektir.

Ayrıca, bu araştırmanın üniversite Web sayfaları üzerinde yer alan bilgi ve bu bilgiye erişim yollarını tasarlama konusunda çalışma yapanlarla, eğitimle ilgili diğer Web sayfalarını tasarlama konusunda araştırma yapanlara yardımcı olacağı umulmaktadır. Çalışmanın ileride, bir *üniversite Web Sayfası Modeli* oluşturma üzerine yapılacak etkinliklere de temel oluşturacağı düşünülmektedir.

1.5. Tanımlar

Araştırmaya ilişkin anahtar sözcükler ve bunların işevuruk tanımları aşağıda verilmiştir.

Açılan Menü: Web sayfalarında çok sayıda linkin ekranda fazla yer kaplamaması için fare üzerine geldiğinde bir pencere açılarak o pencere içerisinde diğer linklerin görüntülenmesi.

Çevrimiçi (Online): İnternet bağlantısı sayesinde bilgisayarların aynı halka içinde bağlı olma durumu.

Dolaşılabilirlik (Navigation): İnternet Explorer ya da Netscape gibi herhangi bir Web tarayıcıyı kullanarak İnternet üzerinde gezinti yapma.

Durum Çalışma (Case study): *Nasıl, neden ve niçin* gibi soruları temel alan ve araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinlemesine incelemeye olanak veren bir niteliksel araştırma yöntemi.

Etkileşimli-içerik (Hypertext): Anında etkileşimli sorgulama işlevine sahip bir metin dosyası tipi. Metin içine yerleştirilmiş sözcük ve sözcük gruplarının kullanıcı tarafından fare ile tıklanarak seçilmesiyle bağlantı kurulması ve ilişkili olduğu bilgi ve çokluortam (multimedya) malzemesinin anında görüntülenmesi.

İnternet: Dünya üzerindeki bilgisayar ağlarının telefon hatlarını kullanarak birbiri ile ilişkilmesi sonucu ortaya çıkmış olan, herhangi bir sınırlaması ve yöneticisi olmayan uluslararası en büyük bilgisayar ve bilgi iletişim ağı.

İnternet Bağlantısı: İnternet'i kullanabilmek için yapılması gereken bağlantı.

İnternet Kullanıcısı: İnternet'i kullanarak Web sayfalarında gezinti yapan kişi.

Link: Web sayfasında, başka sayfaları açmak için gerekli olan bağlantı.

Öğretim Elemanı: Üniversitede görev yapan Öğretim Üyesi, Öğretim Görevlisi veya Öğretim Yardımcılarından herhangi biri.

Öğretim Görevlileri: Üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu kurum uyarınca atanmış, öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim-öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve yapıtları ile tanınmış kişiler.

Öğretim Üyeleri: 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Yasası Madde-3 'e göre profesörler, doçentler ve yardımcı doçentler.

Öğretim Üye Yardımcısı: Bu araştırmada öğretim üyeleri dışındaki diğer öğretim elemanları (Öğretim Görevlisi, Okutman ve Araştırma Görevlisi) öğretim üye yardımcısı olarak adlandırılmıştır.

Öğretim Yardımcıları: Üniversitelerde araştırma görevlileri, uzman, çevirici ve eğitim-öğretim planlamacıları. Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen

ilgili diğerk görevleri yapan öğretim yardımcılarıdır. Uzmanlar, öğretimle doğrudan doğruya veya dolaylı olarak ilgili olan, özel bilgi ve uzmanlığa gereksinim gösteren bir işle, laboratuvarlarda, kitaplıklarda atölyelerde ve diğerk uygulama alanlarında görevlendirilen öğretim yardımcılarıdır. Eğitim-öğretim planlamacıları, yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretimin planlanmasıyla görevli öğretim yardımcılarıdır.

Sağlama (Triangulation): Üzerinde araştırma yapılan bir olgu hakkında ortak bir yapı oluşturabilmek için en az iki ya da daha fazla kuramın, veri kaynağının, yöntemin ve/veya araştırmacının hep birlikte işe koşularak verilerin toplanması ve analiz edilmesi. Sağlama ile çalışma için toplanılan araştırma verileri üzerindeki önyargılar en aza indirilerek araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği yükseltilir. Ancak sağlama çalışmalarında her bir veri kaynağının birbirini onaylaması beklenmez. Önemli olan çalışılan olguya ilişkin, eleştirel bir yaklaşımla, birbirini tamamlayan ve bütünleyen çok farklı boyutlardan bilgi toplanmasıdır.

Tanımlayıcı Analiz (Descriptive Analysis): Araştırmadaki verilerin temel özelliklerinin betimlenmesi. Toplanan niteliksel verilerin sade bir dille özetlenmesine olanak sağlayan *Tanımlayıcı Analiz* yöntemi aynı zamanda araştırmacının çalışması için önemli olan boyutlar üzerine yoğunlaşmasını da yardımcı olur.

Temelleştirme Kuramı (Grounded Theory): Araştırmacıya alandan elde ettiği araştırma verilerinin özelliklerine uygun olarak kuramsal bir alt yapıyı keşfetmesine ve geliştirmesine olanak sağlayan bir yöntem.

Tıklama: Web sayfasında bir öge seçmek için fare (Mouse) sol tuşuna bir kez basmak.

Web Sayfası: Yazı, resim, ses ve hareketli görüntü gibi materyalleri üzerinde bulunduran sayfa biçimi.

Web Sayfası Tasarımı: Web sayfası üzerindeki yazı, şekil, ses, hareketli görüntü ve diğerk sayfalara olan bağlantıların ekranda ne şekilde bulunacağını belirlenmesi.

World Wide Web (WWW): Etkileşimli-içerik tabanlı, dağıtılmış İnternet bilgi sistemi. Dünya çapında bir ağ. Kullanıcılar etkileşimli-içerik belgeleri oluşturabilir, daha önce oluşturulan belgeleri düzenleyebilir, gözden geçirebilir.

Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumu.

Üniversite Web Sayfası: İnternet ortamında, üzerinde üniversite ile ilgili bilgileri bulunduran sayfa.

2. ALANYAZIN TARAMASI

2.1. Giriş

Bu araştırmada alanyazın taraması iki bölümde ele alınmıştır: Birinci bölümde üniversite Web sayfaları ve Web sayfalarında olması gerekenler özelliklere yönelik Türkiye’de yapılmış ilgili çalışmalara yer verilmiş; ikinci bölümde ise konuya ilişkin dünyada yapılmış araştırmalardan söz edilmiştir.

2.2. Türkiye’deki İlgili Çalışmalar

Yapılan alanyazın taramasında İnternet ve üniversite Web sayfaları üzerine Türkiye’deki çalışmaların son derece sınırlı olduğu görülmüş ve sadece Alptekin’in (1999) çalışmasına ulaşılmıştır.

Alptekin (1999), eğitimde İnternet kullanıcılarını eğiticiler ve eğitilenler, başka bir deyişle öğrenenler ve öğretenler olarak iki gruba ayırmakta ve her iki grubun da İnternet’ten yararlanma amaçları ve yöntemlerini ayrı ayrı değerlendirerek İnternet ve Üniversite Web sayfalarının öğretim elemanlarına sağlayacağı yararları şöyle sıralamaktadır:

- İnternet ortamında öğretim elemanlarının, diğer öğretim elemanları ve eğitimcilerle bağlantı kurması bir düşünce zenginliği oluşturacağı gibi öğrencilerine verdiği öğretimi de zenginleştirecektir.
- Büyük şehir merkezlerinden uzakta bulunan öğretim elemanları, öğretimde gerekli kaynak, belge, bilgi ve desteği İnternet’ten ve diğer üniversite Web sayfalarından edinebileceklerdir.

- İletişim sayesinde öğretim elemanları arasında işbirliği sağlanabilecektir.
- İnternet sayesinde uzaktan öğretim yapma olanağı sağlanabilecektir.

Alptekin (1999), İnternet ve Üniversite Web sayfalarının öğrencilere sağlayacağı yararları da şöyle sıralamaktadır:

- Dil öğrenme,
- yazılı eleştiri,
- diğer kültürleri tanıma,
- fen ve sosyal bilimler derslerinde uzmanlarla iletişim kurma,
- kütüphanelere ulaşma,
- istediği zaman ve ilgi alanı içine giren konuları öğrenmede özellikle lise ve yüksek öğrenim seviyesindeki öğrenciler için fırsatlar sağlar.

Alptekin'in çalışmasında üniversite Web sayfalarının sadece öğrenci ve öğretim elemanlarına sağlayacağı yararlardan söz edilmiştir.

2.3. Dünyadaki İlgili Çalışmalar

Lengel'e (2001) göre, Amerika'da hemen hemen her okulun bir Web sayfası bulunmakta ve Web sayfaları hazırlanırken bir uzmana gereksinim duyulmaktadır. Bu uzman, Web sayfasını hazırlayan kişilere şu konularda yardımcı olmaktadır:

- Web sayfasının okul için önemi,
- Web sayfasında olması gerekenler,
- İyi bir Web sayfasının nasıl tasarlanacağı,
- Web sayfasının nasıl kullanıldığının ve etkililiğinin nasıl anlaşılacağı,
- Web sayfasının güncellenmesinin nasıl ve ne zaman yapılacağı.

Yukarıda belirtilen beş konuya dayalı olarak, Lengel (2001) hedef kitleyi belirleyip iyi bir Web sayfası hazırlamak için beş kural olduğundan söz eder:

1. Bir Web sayfa danışmanı seçmek,
2. hedef kitlenin (öğretmenler, veliler, yöneticiler, öğrenciler vatandaşların) gereksinimlerini belirlemek,
3. gereksinimlere göre gereçleri hazırlamak,
4. sık sık Web sayfasını güncellemek,
5. toplumu bilgilendirmek.

Chisholm ve diğerleri (1999), Lengel (2001) ile benzer görüşte olup Web sayfaları tasarlanırken bir uzmanın görüşleri ışığında sayfaların desenlenmesi ve bu uzmanın da bir araştırma sonucunda elde edilmiş bulgulara dayanması gerektiğini savunmaktadır. Varolan Web sayfalarına bakıldığında Web sayfa tasarımının gelişigüzel hazırlandığı, söz konusu bu durumun da insanların o sayfadan beklentilerine ters düştüğünü belirtmektedir. Chisholm ve diğerleri (1999) yaptıkları çalışmada kullanıcıların Web sayfalarında görmek istedikleri noktaları şöyle sıralamaktadırlar: 1) Sesli ve hareketli görüntüler üniversite Web sayfasının daha etkileyici olmasına yardımcı olabilir, 2) Web sayfası üzerinde yer alan bilgilere erişim kolay olmalıdır, 3) Web sayfası üzerinde yer alan yazıların okunabilirliği ve anlaşılabilirliği güç olmamalıdır. Özellikle üniversite Web sayfasında kullanılan dil, o toplumun ana dili ile ve anadil yazım kurallarına uygun olmalıdır. Yazılanlar herkes tarafından anlaşılır bir şekilde ifade edilmeli ve anlam karmaşalarına yer verilmemelidir, 4) Üniversite Web sayfaları arasındaki bağlantılar kopuk olmamalı ve kullanıcılar sayfalar içerisinde kaybolmamalıdır ve 5) Web sayfalarının görünümü değişik tür bilgisayarlarda, farklı işletim sistemlerinde ve farklı Web tarayıcılarında birbirine benzer olmalıdır.

Bu konuda Rutkowski (1998), özel okullara ilişkin Web sayfalarının, resmi okullara kıyasla daha iyi olduğunu savunmaktadır. Rutkowski (1998)'ye göre özel okulların Web sayfalarındaki bilgiler diğerlerine göre daha günceldir. Ayrıca özel okullar öğrencilerini sürekli Web sayfası aracılığıyla yarışma biçiminde araştırma ve geliştirmeye yönlendirmektedir.

Crawford (2001)'a göre bir üniversiteye ilişkin Web sayfasının diğer Web sayfalarından fazla bir farkı bulunmamaktadır. Ancak içerik açısından üniversitelere ilişkin Web sayfalarında daha fazla araştırma ve kaynağa gereksinim vardır. Crawford (2001)'a göre ayrıca okulların Web sayfalarında gezinti yaparken yazı, grafik, ses ve videolar ile bu sayfaların daha etkin olmasının sağlanması ve ilgili başka Web sayfalarına bağlantıların bulunması gerekmektedir. Yapı olarak bir üniversite Web sayfası hazırlama ilkeleri aşağıdaki gibi sıralanabilir (Crawford, 2001):

1. İçerik belirleme: Yazı, fotoğraf, şekil ve grafikler ile içeriğin belirlenmesi.
2. Tasarım: Temel yapının belirlenmesi, ekran düzeni, özel grafik ve animasyonların uygun yerlere konulması.
3. Programlama: Tasarlanan yapının programlanması.
4. Bağlantılar: Web sayfasını yayınlama için gerekli olan yapının kurulması.
5. Bakım: Web sayfasının bakımı ve sürekli güncellenmesi.
6. Gelişim: Sayfanın sürekli geliştirilmesi.

McKenzie (1997) okul Web sayfalarının hedeflerinin; 1) Okulu ziyaretçilere tanıtmak, 2) bilgiye geniş yer vermek, 3) çalışmalara yer vermek ve 4) yöreyi tanıtıcı bilgiler vermek olduğunu öne sürmektedir. Ayrıca velilerin de çocuklarını okula kaydettirmeden önce o okulu tanımak istediğini ve Web sayfaları sayesinde, üniversitedeki bölümler, okutulan dersler, iş bulma olanakları, akademik takvim gibi konularda bilgilendirilebileceğini söylemektedir.

Carr (1998), okullara ilişkin bir Web sayfasının nasıl yapılabileceği hakkında önerilerde bulunmuştur. Carr (1998)'da Lengel (2001) ile benzer bir görüşte olup, hedef kitlenin belirlenmesi ve bu hedef kitlenin gereksinimlerine göre sayfaların desenlenmesini savunmuştur. Ayrıca bir okula ilişkin Web sayfasındaki bilgilerin güncel olması ve önemli diğer Web sayfalarına bağlantıların bulunması gerektiğinden söz eder. Carr (1998), Lengel (2001)'den farklı olarak, üniversite Web sayfa tasarımlarının tek bir kişi tarafından değil de takım çalışması ile yapılması gerektiğini savunur. Carr (1998) ile aynı fikirde olan Davidson (2000), bir okula ilişkin Web sayfası tasarlarlarken

öğretmen ve öğrencilerin takım çalışması içerisinde olmasını ve hatta ailelerin de fikri alınarak sayfaların desenlenmesini önermiştir.

Palfrey (2000) ise, araştırmasında güncellemelerin çok önemli olduğunu ve günü geçmiş, eski gereçlerin sayfalardan silinmesi gerektiğini savunmuştur. Ayrıca sayfalar hazırlanırken telif haklarına dikkat edilmesi, başka sayfalardan kopyalanan resim veya bilgilerden sadece bedava ve kullanımı serbest olanların seçilmesi gerektiğinden söz etmiştir.

Dunman (1998) araştırmasında özellikle aileler üzerinde durmuş. Bir okula ilişkin Web sayfasının ailelere yararlı olabileceğini, özellikle öğretmen-aile iletişimi için Web sayfalarının vazgeçilmez olduğundan söz etmiştir. Ayrıca, yukarıda söz edilen diğer araştırmacılar gibi, Web sayfalarındaki bilgilerin güncellenmesinin önemli olduğunu, içerisinde güncellenmeyen eski bilgileri bulunduran Web sayfalarının zamanla etkililiğini kaybedeceğini savunmuştur.

Ritchie ve Hoffman (1996), okullara ilişkin Web sayfalarının eğitimci ve öğrenci için eşsiz bir kaynak olduğunu belirtmiş ancak sayfaların etkili olabilmesi için tasarıma dikkat edilmesi, kullanıcıların dikkatini çekebilmek için sayfalarda uygun yerlere grafik, renk, hareketli resim ve ses gibi özelliklerin eklenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca sayfalardaki bilgilerin ve duyuruların yıllık, haftalık ve günlük değişimi izlenerek sürekli güncelleme yapılmasının gereği üzerinde durmuştur.

Laird (2001), Web sayfaları hazırlanırken bazı kişilerin diğer sayfalarda kopyala-yapıştır yaptığını ve bunun doğru olmadığını belirtmiştir. Özellikle akademik Web sayfalar hazırlanırken tasarımcıların daha dikkatli olması gerektiğini vurgulamıştır.

Teknoloji ve buna bağlı olarak da İnternet'teki gelişmeler ve ev bilgisayarları ile İnternet bağlantılarının yayılması sonucunda eğitim ve öğrenme ortamları da gelişmiştir. (Revenaugh, 2000). Özellikle aileler, okul Web sayfaları sayesinde

öğretmenler ile haberleşebilmekte, öğrencinin notlarını, devamsızlıklarını, ev ödevlerini öğrenebilmektedirler.

Schmidt (2000), bir okula ilişkin Web sayfası oluşturmak için gerekli olan aşamaları açıklamıştır. Okula ilişkin Web sayfasında bulunması gerekenlere ilişkin bir sınırlamanın olmadığını belirterek örnek olarak okula ilişkin bir Web sayfasında aşağıdaki konuların olabileceğini vurgulamıştır: 1) Öğrenci işleri (öğrenci notları, projeleri, öğretim programları gibi), 2) topluma okulu tanıtmak (okulun bölümleri, öğretmenleri, personeli, okul etkinlikleri ve duyuruları gibi), 3) iş bağlantıları kurmak (okulun imkanlarını kullanarak döner sermaye çalışmaları yapmak ve mezun olan öğrencilere de piyasada iş olanakları sunmak) ve 4) diğer sayfalara bağlantılar (eğitimle ilgili önemli diğer Web sayfalarına bağlantılar eklemek) kurmaktır.

İlgili alanyazında görüldüğü üzere bir üniversite Web sayfasında, hedef kitlenin gereksinimlerine uygun, güncel ve doğru bilgiye yer verilmeli ve Web sayfası bilgiye en kolay ulaşım yollarını sağlayacak şekilde tasarlanmış olmalıdır. Aynı zamanda üniversite Web sayfa tasarımlarının, sayfanın hızlı olabilmesi için sade; ama dikkat çekebilmesi için de estetik olması gerekmektedir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın yöntem bölümü iki ana alt başlıktan oluşmaktadır: 1) *Çalışmaya Kısa Bir Bakış* ana alt başlığı altında *Bir Üniversite Web Sayfasını Tasarlama ve Geliştirme: Üniversite Öğretim Elemanlarının Üniversite Web Sayfalarına İlişkin Görüşleri* adlı bu araştırmanın yöntemi hakkında bilgi verilecek ve 2) *Araştırmanın Deseni* ana alt başlığında ise çalışmanın yöntemine dayalı olarak geliştirilen ve yapılandırılan araştırma süreci ayrıntılı olarak açıklanacaktır. Sözü edilen bu bağlamda *Araştırmanın Deseni* sekiz ayrı alt başlıkta sunulacaktır: 1) araştırma alanı, 2) anlamlı örnekleme, 3) araştırmaya katılanlar, 4) niteliksel ölçme araçlarını geliştirme, 5) verileri toplama, 6) verileri analiz etme, 7) araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği ve 8) araştırmanın güçlü yönleri ve sınırlılıkları.

3.1. Çalışmaya Kısa Bir Bakış

Niteliksel bir çalışma olan bu araştırma kapsamında, bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken tasarıma ve bilgiye ilişkin özellikler, üniversite öğretim elemanlarının görüşleri alınarak belirlenmeye çalışılmıştır. Yukarıda sözü edilen bu bağlam içerisinde, araştırmanın asıl amacını da, bir üniversiteye ilişkin Web sayfası tasarlarken göz önünde bulundurulması gereken özelliklerin belirlenmesi oluşturmaktadır. Bu çalışma ile öğretim elemanlarının görüşleri çerçevesinde üniversite Web sayfalarında beğenilen ve beğenilmeyen noktalar belirlenerek, bir üniversite Web sayfasında olması gereken özellikler tanımlanmaya ve analiz edilmeye çalışılmıştır.

Araştırma yöntemi olarak niteliksel araştırma yönteminin seçilmesinin nedeni, olayların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir biçimde incelenmek istenmiş olmasıdır. Niteliksel araştırma yöntemi ile öğretim elemanlarının üniversite Web sayfalarına

ilişkin görüşlerini doğal ortamında ve gözlem, görüşme ve belge analizi gibi veri toplama yöntemleri kullanarak betimlemenin olanaklı olacağı düşünülmüştür. Sözü edilen bu nedenden dolayı öğretim elemanlarıyla bu araştırma için görüşme yapılırken, kendilerine tasarım olarak birbirinden farklı özellikleri bulunan Türkiye'deki yirmi üniversitenin Web sayfası da gösterilmiştir. Böylece, bir üniversite Web sayfasında olması gereken bilgi ve bu bilgiye ulaşma için gerekli tasarım ilkeleri gibi konuların daha ayrıntılı incelenebileceği düşünülmüştür. Bu araştırmada *niteliksel araştırma* etiklerine uygun olarak (Patton, 1990), yukarıda sözü edilen bu yirmi üniversitenin gerçek adları çalışmanın hiçbir sürecinde açıklanmamış; bunun yerine Türk alfabesindeki harfler kullanılmıştır (Örneğin: A Üniversitesi, B Üniversitesi gibi).

Çalışma niteliksel araştırma yöntemlerinden biri olan *durum çalışma (case study)* kapsamında desenlenmiştir. Durum çalışma yöntemi güncel bir olguyu doğal ortamında ve sınırları belli olmadan, birden fazla kanıt ve verinin bulunduğu durumlarda kullanılır (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Durum çalışması için *nasıl, neden ve niçin* gibi soruları temel alan ve araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinlemesine incelemeye olanak veren bir araştırma yöntemi olduğu söylenebilir. Sözü edilen bu bağlamda, durum çalışması yönteminin bu çalışmanın temel amacına ulaşmak için, bir başka deyişle bir üniversite Web sayfasında olması gereken bilgiler ve sözü edilen bu bilgilere erişimi sağlayacak öğretimsel ve görsel tasarım ilkelerinin belirlenmesi gibi konularda, araştırmacının daha ayrıntılı bilgi toplanmasına yardımcı olacağı düşünülmüştür.

Niteliksel araştırmalarda veriler görüşme, alan notları, gözlem, kişisel ve/veya resmi kayıt ve belgelerin incelenmesi gibi yöntemlerden biri ya da birkaçı kullanılarak toplanabilir (Bogdan ve Biklen, 1992). Bu çalışmanın verileri, niteliksel araştırma yöntemlerinden biri olan *görüşme yöntemi* ile toplanmıştır. Ancak araştırmacı araştırma verilerinin doğrulanması, daha ayrıntılı analiz edilip değerlendirilmesi ve bu çalışmanın temel veri toplama yöntemi olan görüşme yöntemini desteklemek amacıyla araştırma yaptığı alanda *katılımcı gözlemler* de yapmıştır. Araştırmacı, katılımcı gözlem yöntemiyle, araştırma sürecini başından sonuna dek ve araştırmasına ilişkin tüm yaşadıklarını düzenli ve sürekli olarak bir günlüğe kaydetmiştir. Aynı zamanda bu

çalışmada görüşme yönteminin katılımcı gözlemlerle desteklenmesi, araştırma sonucunda elde edilecek verilerin geçerli ve güvenilir olmasını sağlamıştır.

Görüşme yöntemi pahalı bir yöntem olup, uygulama süreci de oldukça zaman alır. Bu nedenden ötürü sınırlı sayıda kaynak kişiyle görüşülme olanağı vardır. Ancak söz konusu bu durum bir olumsuzluk gibi görünse de araştırmacı, görüşme yaptığı kişilerin gerçek düşüncelerini, duygularını ve deneyimlerini, verdikleri örnekleri de göz önünde bulundurarak, dünyayı nasıl yorumladıklarına ilişkin bilgi edinebilir ve görüş geliştirebilir (Bogdan ve Biklen, 1992; Miles ve Huberman, 1994). Görüşme yönteminin yukarıda sözü edilen bu özelliğinden dolayı, bu çalışmada yapılan görüşmeler sayesinde *bir üniversite Web sayfasının tasarlanmasına ilişkin* öğretim elemanlarından ayrıntılı veri elde edilmiş ve bu şekilde elde edilen verilerin geçerli ve güvenilir olması sağlanmıştır.

Çalışmada görüşme yöntemlerinden *standart açık-uçlu görüşme tekniği* kullanılmıştır. Standart açık-uçlu görüşme tekniği görüşmeye katılanlarla sadece bir kez görüşülebilecekse ve katılımcılar sınırlı bir zaman aralığında yapılan çalışmaya katılacaklarsa uygun olan tekniktir (Patton, 1990). Standart açık-uçlu görüşmelerin temel amacı her bir katılımcıya benzer soruyu sorarak katılımcının etkisini en aza indirmektir. Böylece görüşme sistemli bir duruma gelir ve katılımcının görüşmeyi yapan kişinin önyargılarını çalışmaya katmasını en aza indirir (Patton, 1990; Miles ve Huberman, 1994). Ayrıca sözü edilen bu görüşme tekniği veri analizini de kolaylaştırır; çünkü benzer yanıtların ve soruların örgütlenmesini ve aynı soruya verilen yanıtların görelili olarak daha hızlı bir şekilde elde edilmesini sağlar. Ayrıca standart açık-uçlu görüşme tekniği ile katılımcının zamanı dikkatlice kullanılmış olur (Patton, 1990).

Bu çalışmanın temel veri toplama aracı olan görüşmeler standart açık-uçlu görüşme tekniğine dayalı olarak desenlenen *yarı yapılandırılmış görüşme* ortamında elde edilmiştir. *Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine* dayanarak, bu çalışmada araştırmacı her katılımcıya görüşme sorularını aynı sırayla sormuş; ancak görüşmecilerin soruyu istedikleri uzunlukta yanıtlamalarına da olanak sağlanmıştır. Sözü edilen bu durum

yapılan görüşmelerin kalitesini artırmakla kalmamış, aynı zamanda araştırmacıya veri zenginliği de sağlamıştır (Bogdan ve Biklen, 1992).

Bu araştırmanın bir diğer niteliksel veri toplama yöntemi ise *katılımcı gözlem* yöntemidir. *Katılımcı gözlemler* doğal gözlemlerdir ve alanda gerçekleşir (Patton, 1990). Doğrudan ve kişisel iletişim ile gerçekleştirilen gözlemin araştırmacıya pek çok katkısı vardır (Patton, 1990): 1) Üzerinde araştırma yapılan konunun daha iyi anlaşılmasını sağlar, 2) araştırmacının ilk elden topladığı araştırma verilerini açık, keşfedici ve güdüleyici bir yaklaşımla analiz etmesini sağlar, 3) araştırmacı gözden kaçabilecek tekdüze olayları görme fırsatını bulur, 4) araştırmacı, katılımcıların görüşme sırasında açıklamaktan kaçındıkları ya da açıklamak istemedikleri noktaları öğrenme fırsatını bulur, 5) araştırmacının üzerinde çalıştığı konuya ilişkin daha ayrıntılı bir görüş oluşturmaya yardımcı olur ve 6) araştırmacının üzerinde çalışılan konuyu yorumlama ve anlamaya yardımcı olacak kişisel bilgi ve doğrudan yaşantılar sayesinde daha ayrıntılı ve gerçek veriler toplamasını sağlar.

Bu çalışmada kullanılan katılımcı gözlemler sonucunda elde edilen veriler sayesinde bir üniversite Web sayfası tasarlama ve geliştirme konusuna ilişkin öğretim elemanlarından ayrıntılı ve geniş bilgiler edinilmiştir.

Bu araştırmanın diğer önemli bir özelliği ise verilerin toplanması ve analizinde *temelleştirme kuramı (grounded theory)* yönteminin kullanılmış olmasıdır. Temelleştirme kuramı bir araştırma yöntemi olup, araştırma verilerinin sistemli bir biçimde toplanabilmesi ve analiz edilebilmesi için uygun kuramın geliştirilmesine çalışır. Patton (1990), temelleştirme kuramını araştırmacıya alandan elde ettiği araştırma verilerinin özelliklerine uygun olarak kuramsal bir altyapıyı keşfedip geliştirmesine olanak sağlayan bir yöntem olarak tanımlar. Bu çalışmada temelleştirme kuramının kullanılmasının üç temel nedeni vardır: 1) Araştırmacıya sistemli olarak alandan topladığı verilerin özelliğine uygun olarak kendi kuramını geliştirmesine olanak sağlaması, 2) çalışma alanında varolan karmaşık bir olguyu basitleştirerek anlamaya çalışma ya da tamamıyla gözden çıkarma yerine, bu olguyu örgütsel bağlamında ele alarak doğru ve kullanışlı sonuçlara ulaşılmasına olanak vermesi ve

3) araştırmanın anahtar örgütsel olgusunun sosyal etkileşimler süreci içerisindeki yerini ve değişimlerini daha iyi anlamaya olanak tanınması.

3.2. Araştırmanın Deseni

3.2.1. Araştırma Alanı

Bu çalışmaya İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi*'nden on beş öğretim elemanı ve Ege Bölgesi'nde bulunan *Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokul*'undan ise on üç öğretim elemanı olmak üzere, toplam yirmi sekiz öğretim elemanı katılmıştır.

İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin farklı bölümlerinden, *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*, *Özel Eğitim Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nden ve kadrosu Eğitim Fakültesi'nde olmayıp *Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*'nde sürekli ders veren iki öğretim elemanı olmak üzere toplam on beş öğretim elemanı bu çalışmaya katılmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden Araştırmaya Katılanların Sayıları

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi								
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü		Eğitim Bilimleri Bölümü		İlköğretim Bölümü		Özel Eğitim Bölümü		GENEL TOPLAM
Öğretim Üyesi	Öğretim Üye Yrd.	Öğretim Üyesi	Öğretim Üye Yrd.	Öğretim Üyesi	Öğretim Üye Yrd.	Öğretim Üyesi	Öğretim Üye Yrd.	
3*	3	2	2	1	0	1	3	15
6		4		1		4		

* Bilgisayarla ilişkisi olan öğretim üyesi iki kişinin kadrosu başka bölümde olup bu bölümde bilgisayar derslerine girmektedirler.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*'nden üç öğretim üyesi ve üç öğretim üye yardımcısı, *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nden iki öğretim üyesi ve iki öğretim üye yardımcısı, *İlköğretim Bölümü*'nden

bir öğretim üyesi, *Özel Eğitim Bölümü*'nden bir öğretim üyesi ve üç öğretim üye yardımcısı bu çalışmanın katılımcılarını oluşturmuştur.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü* ile *Özel Eğitim Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nün araştırma alanı olarak seçilmesinin üç önemli nedeni vardır: 1) Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde görev yapan öğretim elemanları teknolojiyi, göreceli olarak, diğer üniversitelerde çalışanlara göre yüksek düzeyde kullanmaktadır (Kurubacak, 2000), 2) Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde gerek geleneksel sınıflarda gerekse uzaktan öğretimde çevrimiçi eğitime ilişkin önemli uygulamalar yürütülmektedir. Ayrıca, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi bilgisayar teknolojisindeki güncel gelişmeleri eğitim-öğretim programlarına kaynaştıran fakültelerden biridir ve 3) bu çalışmayı yürüten araştırmacı Anadolu Üniversitesi'nin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde yüksek lisans yapmaktadır. Araştırmacı yüksek lisans etkinlikleri sırasında farklı Eğitim Bilimleri Bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının, göreceli olarak, bilgisayar ve bilgisayara ilişkin teknolojileri de farklı düzeyde kullandıklarını gözlemlemiştir. Bu bağlamda araştırmacı, bilgisayar ve bilgisayara ilişkin teknolojileri farklı düzeyde kullanmaları nedeniyle Eğitim Bilimleri'nin farklı bölümlerinde görev yapan öğretim elemanlarının *bir üniversite Web sayfası tasarlamaya* ilişkin de değişik görüşlere sahip olabileceklerini düşünmüştür.

Ege Bölgesi'nde bulunan Dumlupınar Üniversitesi'ne bağlı Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndan iki farklı bölümünden *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nden toplam on üç öğretim elemanı bu çalışmaya katılan diğer grubu oluşturmaktadır. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü*'nden iki öğretim üyesi ve dört öğretim üye yardımcısıyla, yine aynı okulun *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nden üç öğretim üyesi ve dört öğretim üye yardımcısı bu çalışmanın diğer katılımcılarını oluşturmaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndan Araştırmaya Katılanların Sayıları

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu				Genel Toplam
Teknik Programlar Bölümü		İktisadi İdari Programlar Bölümü		
Öğretim Üyesi	Öğretim Üye Yrd.	Öğretim Üyesi	Öğretim Üye Yrd.	
2	4	3	4	13
6		7		

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nun *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nün bu araştırmanın alanı olarak seçilmesinin de üç önemli nedeni bulunmaktadır: 1) Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu araştırmacının çalıştığı kurumdur. Böylece, araştırmacı kendi kurumunda çalışan öğretim elemanlarının bir üniversite Web sayfasında olması gereken özelliklere ilişkin görüşlerini öğrenebilecek ve edindiği bu bilgiler doğrultusunda da kendi kurumunun Web sayfasında gerekli düzeltmeleri yapabilecektir, 2) Türkiye'deki meslek yüksekokulları içerisinde, Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu ilk defa kendi okul Web sayfasını hazırlayan bir kurumdur ve 3) Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu, bilgisayara ilişkin teknolojileri ve sözü edilen bu teknolojilere dayalı yenilikleri yakından izlemektedir.

3.2.1.1. Anadolu Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ni Betimleme

Anadolu Üniversitesi Türkiye'nin İç Anadolu bölgesinde 1958 yılında kurulan bir devlet üniversitesidir. 2001-2002 öğretim yılında sözü edilen bu üniversitenin dokuzu örgün, üçü uzaktan öğretim sistemini uygulayan toplam on iki fakültesi, altı yüksekokulu, bir Devlet Konservatuarı, dört meslek yüksekokulu, dokuz enstitüsü ve on yedi araştırma merkezi bulunmaktadır. Sözü edilen bu kurumlarda, açık öğretim 701.041 ve örgün eğitimdeki öğrenciler 18.717 olmak üzere toplam 719.758 öğrenciye eğitim hizmeti sunulmaktadır (<http://www.anadolu.edu.tr>).

Anadolu Üniversitesi'nin iki yerleşkesi bulunmaktadır. Ana yerleşke şehir merkezi içinde yer almaktadır. Anadolu Üniversitesi'nin önemli sayıdaki fakülteleri ve yüksekokullarından bazıları ve Anadolu Üniversitesi'nin yönetsel birimleri ile sosyal tesislerin pek çoğu ana yerleşkesinde bulunmaktadır. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Sivil Havacılık Yüksekokulu ile Mühendislik Mimarlık Fakültesinin yer aldığı diğer yerleşkesi ise kent merkezine beş kilometre uzaklıktadır. Bu yerleşkede aynı zamanda üniversitenin adını taşıyan bir havaalanı da bulunmaktadır. Porsuk Meslek Yüksekokulu, Türkiye'nin tek lokomotif fabrikası olan TÜLOMSAŞ'ın yanında yer almaktadır. Bilecik Meslek Yüksekokulu, Bilecik'te Gülümbe yerleşkesinde, Bozüyük Meslek Yüksekokulu ise ilçe merkezinde kendi binasında hizmet vermektedir.

Anadolu Üniversitesi'nde yer alan fakültelerin, yüksekokulların, meslek yüksekokullarının, enstitülerin ve merkezlerin adları aşağıda verilmiştir:

- Eczacılık Fakültesi
- Edebiyat Fakültesi
- Eğitim Fakültesi
- Fen Fakültesi
- Güzel Sanatlar Fakültesi
- Hukuk Fakültesi
- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- İletişim Bilimleri Fakültesi
- Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
- Açıköğretim Fakültesi
- İktisat Fakültesi
- İşletme Fakültesi
- Devlet Konservatuarı
- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
- Endüstriyel Sanatlar Yüksekokulu
- Engelliler Entegre Yüksekokulu
- Sivil Havacılık Yüksekokulu

- Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu
- Yabancı Diller Yüksekokulu
- Bilecik Meslek Yüksekokulu
- Bozüyük Meslek Yüksekokulu
- Eskişehir Meslek Yüksekokulu
- Porsuk Meslek Yüksekokulu
- Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Engelliler Araştırma Enstitüsü
- Fen Bilimleri Enstitüsü
- Güzel Sanatlar Enstitüsü
- İletişim Bilimleri Enstitüsü
- Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Ulaştırma Ekonomisi Araştırma Enstitüsü
- Uydu ve Uzay Bilimleri Araştırma Enstitüsü
- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Atatürk Müzik Araştırmaları Merkezi
- Anadolu Üniversitesi Bilgisayar Araştırma ve Uygulama Merkezi (BAUM)
- Anadolu Üniversitesi Tıbbi ve Aromatik Bitki ve İlaç Araştırma Merkez (TBAM)
- Arkeoloji, Sanat Tarihi Araştırma Merkezi
- Avrupa Birliği Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi
- Dil ve Konuşma Bozuklukları Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Çevre Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi
- Eskişehir Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (ESAM)
- Halkbilim Araştırmaları Merkezi
- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
- İşitme Engelli Çocuklar Okul Öncesi Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezi (İÇEM)
- Kültürel Çalışmalar ve Çevre Eğitimi Merkezi (AKÇE)
- Mediko Sosyal Merkezi
- Sivil Havacılık Araştırma ve Uygulama Merkezi

- Televizyon ile Eğitim Öğretim ve Araştırma Merkezi
- Yabancı Diller Araştırmaları Merkezi
- Yaygın Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Anadolu Üniversitesi'nde toplam 1484 öğretim elemanı görev yapmaktadır. Öğretim elemanı olarak görev yapanların 516'sı öğretim üyesi, 968'i de öğretim üye yardımcısıdır. Anadolu Üniversitesi'ndeki fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ve meslek yüksekokullarda görev yapan öğretim elemanlarının sayıları Tablo 3'te ayrıntılı olarak verilmiştir.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi geleceğin öğretmeninin, yalnız bilgilerle donanmış olmasının yeterli olmayacağına inanan eğitim anlayışı ile öğrencilerini çağdaş, Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, özgür düşünen, düşündüğünü çeşitli etkinliklerle yaşama geçirebilen ve bunları gelecek kuşaklara aktarabilecek birer öğretmen olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda fakülte mezunları alanlarında ya öğretmenlik yapabilmekte ya da araştırmacı olarak çalışabilmektedirler (<http://www.anadolu.edu.tr>). Ayrıca, Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde lisans eğitimi vermenin yanı sıra, diğer fakültelerin değişik lisans dallarında da öğrenim gören öğretmen adaylarına, öğretmenlik meslek bilgisi kazandırılmak üzere öğretmenlik bilgisi (pedagojik formasyon) dersleri yürütülmektedir.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi 1982 yılında, Türkiye'deki Yüksek Öğretim Kurumlarının yeniden yapılanmasından sonra, bir bölüm ve bu bölüme bağlı Almanca ve İngilizce öğretmenliği olmak üzere iki programla eğitim hizmeti vermeye başlamıştır (<http://www.anadolu.edu.tr>). Günümüzde ise Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi'nin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Eğitim Bilimleri Bölümü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, İlköğretim Bölümü, Özel Eğitim Bölümü, Yabancı Diller Bölümü olmak üzere bölüm sayısını altıya çıkarmıştır. Fakültede video, radyo ve televizyon donanımlı derslikler, bireysel özel eğitim hizmet birimleri, İnternet bağlantılı modern bilgisayar laboratuvarları, değişik içerikli kitaplar ve televizyonlarla donanımlı bir de okuma odası bulunmaktadır.

Tablo 3. Anadolu Üniversitesi'nde Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayılarının Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullara Göre Dağılımı

Anadolu Üniversitesi						
Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullar	Öğretim Üyesi			Öğretim Üye Yardımcısı		
	Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Öğretim Görevlisi	Araştırma Görevlisi	Uzman
FAKÜLTELER						
Eczacılık	10	3	21	3	24	2
Edebiyat	4	3	13	23	12	
Eğitim	17	8	47	55	21	1
Fen	15	13	30	13	51	3
Güzel Sanatlar	7	9	21	20	14	
Hukuk	4	2	4	2	14	
İktisadi İdari Bilimler	25	10	37	4	34	1
İletişim Bilimleri	12	8	32	7	30	
Mühendislik Mimarlık	17	10	34	11	60	1
Açıköğretim	9	5	22	106	12	4
TOPLAM	120	71	261	244	272	5
ENSTİTÜLER						
Eğitim Bilimleri						
Engelliler Araştırma	1		2	2	3	
Fen Bilimleri	1	1			17	
Güzel Sanatlar						
İletişim Bilimleri						
Sağlık Bilimleri						
Sosyal Bilimler	1				10	
Uydu ve Uzay Bilimleri Araştırma	1			1	5	
TOPLAM	4	1	2	3	35	0
YÜKSEKOKULLAR						
Beden Eğitimi ve Spor	1		3	22	4	1
Devlet Konservatuvarı	3		7	66	15	
Endüstriyel Sanatlar	1	1	1	1		
Engelliler Entegre	1		4	25	3	
Sivil Havacılık	2	1	9	24	17	
Turizm ve Otel İşletmeciliği	1	4	5	14	6	
Yabancı Diller				85		
TOPLAM	9	6	29	237	45	1
MESLEK YÜKSEKOKULLAR						
Bilecik Meslek Yüksekokulu				41		
Bozüyük Meslek Yüksekokulu		1	6	12	3	
Eskişehir Meslek Yüksekokulu	1	1	1	15	1	2
Porsuk Meslek Yüksekokulu				32		
TOPLAM	1	2	7	100	4	2
GENEL TOPLAM		516			968	

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 72 öğretim üyesi ve 77 öğretim üye yardımcısı görev yapmaktadır (Tablo 4).

Tablo 4. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bölümleri ve Bu Bölümlerdeki Öğretim Elemanı Sayıları

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi		
Bölümler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üye Yardımcısı Sayısı
Yabancı Diller	30	23
Güzel Sanatlar	13	6
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	3	6
İlköğretim	5	22
Özel Eğitim	13	9
Eğitim Bilimleri	8	11
TOPLAM	72	77
GENEL TOPLAM	149	

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Özel Eğitim Bölümü* ve *Eğitim Bilimleri Bölümü*'ndeki öğretim elemanları bu çalışmanın katılımcıları olarak seçilmişlerdir. Yukarıda sözü edilen bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının bu araştırmanın katılımcıları olarak seçilmelerinin iki temel nedeni vardır: 1) Bilgisayarı eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullananlarla bilgisayar sadece kişisel ilgi ve deneyimleri için kullanıp, bunun ötesinde profesyonel amaçlı olarak kullanmayanların bir üniversite Web sayfası tasarlamaya ilişkin görüşlerinin farklı olabileceği düşüncesi ve 2) seçilen bölümlerin gerek teknoloji ve teknolojiye dayalı uygulamaların varolan eğitim programına kaynaştırılmasında önemli bir rol üstlenmiş olmaları gerek öğrenme ortamlarının tasarımında, bireysel farklılıkları da göz önünde bulundurarak, sözü edilen bu teknoloji uygulamalarını işe koşmakla yükümlü olmalarıdır.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'ün Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırması çerçevesinde 1998-1999 yılında eğitim etkinliğine başlamıştır (<http://www.anadolu.edu.tr>). *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*'nde aynı adlı bir anabilim dalı bulunmaktadır. Bölümün dersleri, öğrencilerin bilgi teknolojileri konusunda yetiştirilmelerinin yanı sıra bilgi

teknolojilerini kullanmada izlenecek eğitim yöntemlerini içerecek türde yapılandırılmıştır (<http://www.anadolu.edu.tr>). Sözü edilen bölümde bilgisayar donanımı ve yazılımlarla diğer bilgi teknolojilerinden yoğun olarak yararlanılmaktadır.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nün temel amacı, bilgisayar ve bilgi teknolojileri konusunda lisans eğitimi vererek ilk ve orta öğretime bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmeni yetiştirmektir. Bu bölümün öğretmenlik meslek bilgisine yönelik dersleri, fakültenin bünyesindeki Eğitim Bilimleri Bölümünün öğretim üyeleri tarafından yürütülmektedir. Sözü edilen bu bölümden mezun olanlar, alanlarında araştırmacı olabildikleri gibi özel girişimlerde programcı olabilecek şekilde de eğitim almaktadırlar (<http://www.anadolu.edu.tr>).

İlköğretim Bölümü 1998 yılı Mart ayında kurulmuş olup, 1998-1999 öğretim yılından itibaren eğitim-öğretim etkinliklerine başlamıştır (<http://www.anadolu.edu.tr>). *İlköğretim Bölümü'nün* temel işlevi, okulöncesi eğitim ve ilköğretim alanına lisans düzeyinde eğitim görmüş öğretmen yetiştirmektir. Ayrıca bölümde, değişik dallarda lisans öğrenimini sürdüren öğrenciler için sınıf öğretmenliği alanında *Öğretmenlik Sertifikası Programı* yürütülmektedir. Sözü edilen bölümde Okulöncesi Eğitim Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Matematik Öğretmenliği olmak üzere dört anabilim dalı bulunmaktadır (<http://www.anadolu.edu.tr>).

İlköğretim Bölümü'nde anabilim dallarının eğitim programlarında ilgili alanlar ile öğretmenlik mesleğine ilişkin dersler ağırlıklı olarak yer tutmaktadır. 1999-2000 öğretim yılı itibariyle, Okulöncesi Öğretmenliği Programı'nda 107, Sınıf Öğretmenliği Programı'nda 209, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı'nda 67, Matematik Öğretmenliği Programı'nda 86 kayıtlı öğrenci bulunmaktadır. Sözü edilen bu programlardan mezun olan öğrenciler okulöncesi eğitim kurumları ile ilköğretim okullarında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen olarak görevlendirilmektedirler (<http://www.anadolu.edu.tr>).

Özel Eğitim Bölümü bünyesinde *İşitme Engelliler Öğretmenliği* ve *Zihin Engelliler Öğretmenliği* lisans programları yürütülmektedir. Gerek zihin gerekse işitme engelli

çocukların eğitimleri, normal çocukların eğitimlerine göre kimi farklı düzenleme ve yöntemlerin uygulanmasını gerektirmektedir (<http://www.anadolu.edu.tr>). Sözü edilen bu bağlamda her iki lisans programının öğrencilerine özel eğitime muhtaç çocukların eğitiminde kullanılacak yöntemler öğretilmektedir.

Eğitim Bilimleri Bölümü, 1983-1984 öğretim yılında açılmış ve öğretim etkinliğine başlamıştır (<http://www.anadolu.edu.tr>). *Eğitim Programları ve Öğretim, Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Eğitim Yönetimi Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi ve Eğitimde Ölçme Değerlendirme* olmak üzere dört anabilim dalı bulunmaktadır. *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nün işlevi, lisans ve lisansüstü düzeylerdeki öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik meslek bilgisi derslerini vermek, eğitim bilimlerinin çeşitli dallarında lisans ve lisansüstü programlar açmak, öğretmenlere yönelik hizmet-içi eğitim programları düzenlemek ve eğitim bilimleri alanında araştırmalar yapmaktır.

Eğitim Bilimleri Bölümü'nde 1999-2000 öğretim yılındaki duruma göre *Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı* lisans programının son iki yıl öğrencileri öğrenim görmektedir. Eğitim Fakültesi ile Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün tüm öğretmen yetiştirme programlarındaki öğretmenlik meslek bilgisi dersleri *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nün öğretim üyelerince verilmektedir. Ayrıca, Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde açılmış *Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı* ile *Eğitim Yönetimi Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı* yüksek lisans ve doktora programlarını, *Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı* yüksek lisans programını da bu bölüm öğretim üyeleri yürütmektedir (<http://www.anadolu.edu.tr>).

3.2.1.2. Dumlupınar Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nu Betimleme

Dumlupınar Üniversitesi 03/07/1992 tarih ve 3837 sayılı yasayla kurulmuştur (Kitapçı, 2000). Dört fakülte ve iki enstitünün kuruluşu da aynı yasada yer almıştır. Daha önce Anadolu Üniversitesi'ne bağlı olarak etkinliğini sürdüren Kütahya İktisadi ve İdari

Bilimler Fakültesi ve Meslek Yüksekokulu adı geçen üniversitenin çekirdeğini oluşturmuştur.

Kütahya İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı olarak 12 Ekim 1974 tarihinde Kütahya Yönetim Bilimleri Yüksekokulu adı altında kurulmuş ve 4 Aralık 1974 tarihinde öğretime başlamıştır (<http://www.dumlupinar.edu.tr>). 15 Şubat 1979 tarihine kadar yüksekokul olarak etkinliğini sürdürmüş ve bu tarihten itibaren Akademi tarafından Kütahya Yönetim Bilimleri Fakültesine dönüştürülmüştür. Daha sonra 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 sayılı Yasa Hükmündeki Yönetmelikle ile Kütahya İdari Bilimler Yüksekokulu adı altında Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine bağlanmıştır (<http://www.dumlupinar.edu.tr>). 27 Haziran 1987 tarih ve 3389 Sayılı Yasaya eklenen bir madde ile Anadolu Üniversitesi Kütahya İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi haline getirilmiştir. 3 Temmuz 1992 tarihinden bu yana ise Dumlupınar Üniversitesi'ne bağlı Kütahya İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi olarak eğitim-öğretim etkinliklerini sürdürmektedir.

Kütahya Meslek Yüksekokulu 1975-1976 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak öğretime başlamıştır (<http://www.dumlupinar.edu.tr>). 1982 Temmuz ayında Anadolu Üniversitesi'ne bağlanmıştır. 3 Temmuz 1992 tarihinden itibaren Dumlupınar Üniversitesi'ne bağlı olarak eğitim-öğretim etkinliklerini yürütmektedir (<http://www.dumlupinar.edu.tr>).

3837 Sayılı Yasa ile kurulması öngörülen Fen-Edebiyat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Simav Teknik Eğitim Fakültesi ve Bilecik İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Fen ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne ek olarak 06/09/1993 tarih ve 1450 sayılı Yükseköğretim Kurulu Kararı ile Tavşanlı ve Gediz Meslek Yüksekokulları açılmış ve 1993-1994 eğitim öğretim yılında etkinliğe başlamıştır (<http://www.dumlupinar.edu.tr>). Daha sonra Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 14/02/1994 tarih ve 94.5.332 sayılı kararı ile il merkezinin on ilçesi ve sınır komşusu olan Kütahya ilinin dört ilçesinde toplam on dört Meslek Yüksekokulu daha açılmıştır (<http://www.dumlupinar.edu.tr>). Sağlık Bakanlığı ile YÖK arasında yapılan 1996/8655 sayılı protokol gereği kurulan

Sağlık Yüksekokulu üniversitenin bünyesine katılmıştır. Üniversitenin Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu olarak ayrılmıştır.

Dumlupınar Üniversitesi'nde yer alan fakültelerin, yüksekokulların, meslek yüksekokullarının ve enstitülerin adları aşağıda verilmiştir:

- Mühendislik Fakültesi
- Fen Edebiyat Fakültesi
- Güzel Sanatlar Fakültesi
- Kütahya İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
- Bilecik İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
- Eğitim Fakültesi
- Simav Teknik Eğitim Fakültesi
- Kütahya Sağlık Yüksekokulu
- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
- Kütahya Meslek Yüksekokulu
- Tavşanlı Meslek Yüksekokulu
- Gediz Meslek Yüksekokulu
- Simav Meslek Yüksekokulu
- Domaniç. Meslek Yüksekokulu
- Emet Meslek Yüksekokulu
- Altıntaş Meslek Yüksekokulu
- Şaphane Meslek Yüksekokulu
- Hisarcık Meslek Yüksekokulu
- Osmaneli Meslek Yüksekokulu
- Gölpaazarı Meslek Yüksekokulu
- Söğüt Meslek Yüksekokulu
- Pazaryeri Meslek Yüksekokulu
- Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Fen Bilimleri Enstitüsü

Ayrıca aşağıdaki araştırma merkezleri de Dumlupınar Üniversitesi'nde bulunmaktadır:

- Gelişim Stratejileri Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Çevre Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Çini ve Seramik Araştırma Merkezi
- Kütahya Folklor Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Tarih Araştırmaları Merkezi
- Yabancı Diller Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi

2001-2002 eğitim-öğretim yılında Dumlupınar Üniversitesi, yedi Fakülte, iki Yüksekokulu, on yedi Meslek Yüksekokulu ve iki Enstitüsünde toplam 23.000 öğrenci ve 552 öğretim elemanı ile eğitim-öğretim etkinliklerini sürdürmektedir. Öğretim elemanı olarak görev yapanların 170'i öğretim üyesi, 382'si de öğretim üye yardımcısıdır. Dumlupınar Üniversitesi'ndeki fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ve meslek yüksekokullarda görev yapan öğretim üyesi ve öğretim üye yardımcılarının sayıları Tablo 5'te ayrıntılı olarak verilmiştir.

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu. Dumlupınar Üniversitesi'ne bağlı Tavşanlı Meslek Yüksekokulu, Kütahya'nın 50 km. uzaklıktaki bir ilçesinde bulunmaktadır. Yüksek Öğretim Kurulunun 06/09/1993 tarih ve 1450 sayılı kararı ile kurulmuş olup, 1993-1994 eğitim öğretim yılında öğretime başlamıştır (<http://www.tavmyo.edu.tr>). İlk yıl tek programla (*Bilgisayarlı Muhasebe ve Vergi Uygulamaları*) öğretim yapmıştır. İkinci öğretim yılında ise varolan programa ek olarak *Bilgisayar Programcılığı* ve *İthalat İhracat Programı* açılmıştır. 1997-1998 eğitim-öğretim yılından itibaren *Bilgisayar ve Enformasyon Sistemleri*, *Bilgisayar Programcılığı (İkinci öğretim)* *Bilgisayarlı Muhasebe ve Vergi Uygulamaları (İkinci öğretim)* programları açılmıştır (<http://www.tavmyo.edu.tr>). 1999-2000 eğitim öğretim yılından itibaren *İthalat ve İhracat (ikinci öğretim)*, *İş makineleri*, *Harita ve Maden Ölçme* programları açılmıştır.

Tablo 5. Dumlupınar Üniversitesi'nde Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayılarının Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullara Göre Dağılımı

Dumlupınar Üniversitesi						
Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullar	Öğretim Üyesi			Öğretim Üye Yardımcısı		
	Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Öğretim Görevlisi	Araştırma Görevlisi	Uzman
FAKÜLTELER						
Mühendislik	5	4	15	10	55	1
Fen Edebiyat	8	5	27	9	49	1
Güzel Sanatlar			3	1		1
Kütahya İktisadi İdari Bilimler	5	3	14	3	38	
Bilecik İktisadi İdari Bilimler			7		10	
Simav Teknik Eğitim			2	9	27	2
Eğitim Fakültesi						
TOPLAM	18	12	68	32	179	5
ENSTİTÜLER	Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Öğretim Görevlisi	Araştırma Görevlisi	Uzman
Fen Bilimleri Enstitüsü	12	7	26	1		
Sosyal Bilimler Enstitüsü	5	2	4		3	
TOPLAM	17	9	30	1	3	0
YÜKSEKOKULLAR	Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Öğretim Görevlisi	Araştırma Görevlisi	Uzman
Kütahya Sağlık Yüksekokulu	1		2	3	4	
Beden Eğitimi Yüksekokulu			3	9	2	
TOPLAM	1	0	5	12	6	0
MESLEK YÜKSEKOKULLARI	Profesör	Doçent	Yardımcı Doçent	Öğretim Görevlisi	Araştırma Görevlisi	Uzman
Kütahya Meslek Yüksekokulu		1	2	39		1
Tavşanlı Meslek Yüksekokulu			5	8	2	1
Gediz Meslek Yüksekokulu				16	2	
Domaniç Meslek Yüksekokulu				6	1	1
Simav Meslek Yüksekokulu				4		2
Emet Meslek Yüksekokulu				7	1	
Altıntaş Meslek Yüksekokulu				6	1	
Şaphane Meslek Yüksekokulu				2		
Hisarçık Meslek Yüksekokulu				7		
Osmaneli Meslek Yüksekokulu				9	6	
Gölpazarı Meslek Yüksekokulu			1	3		
Söğüt Meslek Yüksekokulu			1	6	1	
Pazaryeri Meslek Yüksekokulu				9	3	
TOPLAM	0	1	9	122	17	5
GENEL TOPLAM		170			382	

Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nun teknolojileri yakından izleyen oldukça genç ve dinamik bir kadrosu bulunmaktadır. Adı geçen okula 1997 yılında Web sayfası hazırlandığında, Türkiye'deki diğer meslek yüksekokullarının bir okul Web sayfası bulunmamaktaydı.

Tavşanlı Meslek Yüksekokulu kütüphanesi 1998-1999 öğretim yılında kendi öğretim elemanları tarafından hazırlanan kütüphane yazılımı ile etkin olarak hizmete başlamıştır. Kütüphanede okulda verilen derslere ilişkin ve genel kültür konularında kitaplarla süreli yayınlar bulunmaktadır. Adı geçen okulda ayrıca öğrencilerin sosyal etkinlikleri için çalışmalar yapılmakta olup, öğrenciler tarafından çeşitli tiyatro ve spor etkinlikleri de düzenlenmektedir.

Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nun amacı, yeni teknolojik gelişmelere koşut olarak çağdaş yaklaşımlarla yetiştirilmiş teknik elemanı bulmakta güçlük çekilen yeni ve önemli çalışma alanlarına, 21. yüzyılın gereksinimlerini karşılayacak düzeyde ve donanımda teknik insanları yetiştirmektir. Sözü edilen bu amaç doğrultusunda, Tavşanlı Meslek Yüksekokulu, öğrencilerini iki yıllık yoğun önlisans programları sonucunda mesleklerinin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmış teknik elemanlar haline getirmektedir.

Yüksekokulun tüm programları, ilgili veya yakın dalda lisans tamamlamak isteyenlerin amaçlarına uygun biçimde hazırlanmıştır. Sözü edilen bu programlar, yeni teknolojik gelişmelerin ışığında hazırlanan eğitim ve öğretim planları zorunlu ve işbaşında eğitim ilkesine dayalı staj ve mesleklerinin alt alanlarında uzmanlaşma olanağı veren yoğunlaşma programlarıdır. 1993 yılında kurulan Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda aşağıda belirtilen bölümler bulunmaktadır.

1. Teknik Programlar Bölümü

- Bilgisayar Programcılığı (Normal ve İkinci Öğretim)
- Bilgisayar ve Enformasyon Sistemleri (Normal Öğretim)
- İş Makinaları (Normal Öğretim)
- Harita ve Maden Ölçme (Normal Öğretim)

2. İktisadi İdari Programlar Bölümü

- Bilgisayarlı Muhasebe ve Vergi Uygulamaları (Normal ve İkinci Öğretim)
- İthalat ve İhracat (Normal ve İkinci Öğretim)

Adı geçen meslek yüksekokulunda 16'sı kadrolu 14'ü Dumlupınar Üniversitesi'nin çeşitli birimlerinden derse gelen toplam 30 öğretim elemanı bulunmaktadır. Bir eğitim öğretim döneminde ders veren beş öğretim üyesi ve 25 öğretim üye yardımcısı bulunmaktadır (Tablo 6).

Tablo 6. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Bölümleri ve Bu Bölümlerdeki Öğretim Elemanı Sayıları

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu		
Bölümler	Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üye Yardımcısı Sayısı
Teknik Programlar	2	13
İktisadi İdari Programlar	3	12
TOPLAM	5	25
GENEL TOPLAM	30	

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü* öğretim elemanları bu çalışmanın katılımcıları olarak seçilmişlerdir. Yukarıda sözü edilen bölümlerde görev yapan öğretim elemanlarının bu araştırmanın katılımcıları olarak seçilmelerinin iki temel nedeni vardır: 1) Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü*'nde görev yapan öğretim elemanları bilgisayar ve bilgisayara ilişkin uygulamaları profesyonel boyutlarda kullanırken, *İktisadi İdari Programlar Bölümü* öğretim elemanları bilgisayarı kendi çalışmalarında ve amatörce kullanmaktadırlar ve 2) Araştırmacı yukarıda adı geçen Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda görev yapmaktadır. Böylece araştırmacı çalışması için gerekli olan verileri, yer, zaman ve ulaşım sınırlılıkları olmaksızın toplayabilmiştir.

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü*'nden altı kişi, *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nden yedi kişi bu çalışmanın katılımcıları olarak seçilmişlerdir. Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda *Teknik Programlar Bölümü* doğrudan bilgisayarla ilişkili bir bölüm olup bu bölümde ders veren öğretim elemanlarının çoğu bilgisayarı profesyonelce kullanmaktadır. *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nün araştırma alanı olarak seçilmesinin nedeni ise, bilgisayarı amatörce kullanan öğretim elemanlarının bir üniversite web sayfasından beklentilerinin neler olabileceğini belirlemek içindir.

3.2.2. Anlamli Örneklem

Bu çalışmanın *Araştırma Alanı*'nı İç Anadolu Bölgesi'ndeki Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Özel Eğitim Bölümü*, *Eğitim Bilimleri Bölümü* ile Ege Bölgesi'ndeki Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü* öğretim elemanları oluşturmaktadır.

İç Anadolu Bölgesi'ndeki Anadolu Üniversitesi *Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi*, *İlköğretim*, *Özel Eğitim* ve *Eğitim Bilimleri Bölümleri*'nden on beş öğretim elemanı, Ege Bölgesi'ndeki Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümleri*'nden on üç öğretim elemanı olmak üzere, bu araştırma kapsamında *Bir Üniversite Web Sayfasını Tasarlama ve Geliştirme: Üniversite Öğretim Elemanlarının Üniversite Web Sayfalarına İlişkin Görüşleri* konusuna ilişkin olarak görüşülen toplam yirmi sekiz öğretim elemanı bu çalışmanın katılımcılarını oluşturmuşlardır.

Yürütölen bu çalışmanın başında İç Anadolu Bölgesi'ndeki Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü* ve *İlköğretim*, *Özel Eğitim*, *Eğitim Bilimleri Bölümleri*'nden on altı kişi; Ege Bölgesi'ndeki Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü* ve

İktisadi İdari Programlar Bölümü'nden on altı kişi, toplam otuz iki öğretim elemanı araştırmanın katılımcısı olarak belirlenmiştir.

İç Anadolu Bölgesindeki *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Eğitim Bilimleri Bölümü*'nde görev yapan bir kadın öğretim üyesiyle daha önceden iki kere görüşme günü belirlenmesine karşın, katılımcı öğretim üyesinden kaynaklanan nedenlerden ötürü görüşme olanağı bulunamamıştır. Sözü edilen bu nedenden dolayı bu kadın öğretim üyesinin adı araştırmanın katılımcılar listesinden çıkarılmıştır. Böylece *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi*'nden on beş öğretim elemanı araştırmanın katılımcılarını oluşturmuştur.

Ege Bölgesi'ndeki *Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu*'nda bilgisayarla ilişkisi olmayan bölümden seçilen bir kadın katılımcı görüşme yapılamadan yurt dışına gittiği için çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır. Ayrıca sözü edilen okulda bilgisayarla ilişkili olan bölümde kadın öğretim üyesi görev yapmadığı için bu bölümden kadın öğretim üyesi seçilememiştir. Yukarıda sözü edilen bu nedenlerden ötürü *Dumlupınar Üniversitesi*'nden toplam on üç kişi bu çalışmanın katılımcıları olarak seçilmiştir. Böylece toplam katılımcı sayısı yirmi sekiz kişi olmuştur.

Yukarıda sözü edilen Anadolu Üniversitesi'nin Eğitim Fakültesi'ndeki bölümler ile Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki bölümleri seçmede ele alınan ana ölçüt, sözü edilen bu bölümlerdeki öğretim elemanlarının bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullanıp kullanmadıkları olmuştur. Araştırmaya başlamadan, araştırmacı tarafından yapılan ön gözlemlerde, *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*'ndeki öğretim elemanlarının neredeyse tümü eğitim öğretim etkinliklerinde bilgisayar hem bir araç, hem de bir amaç olarak kullanırken, sözü edilen Fakültenin *İlköğretim, Özel Eğitim ve Eğitim Bilimleri Bölümleri*'ndeki öğretim elemanlarının çoğunun bilgisayar sadece kişisel ilgi ve deneyimleri için kullandıkları, bunun ötesinde profesyonel amaçlı olarak kullanmadıkları gözlemlenmiştir. Aynı şekilde, araştırmacı, *Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Teknik Programlar Bölümü*'nde bilgisayarın profesyonel olarak kullanıldığı, *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nde ise

bilgisayarın kişisel ilgi ve deneyimin ötesinde profesyonel amaçlı kullanılmadığını da belirlemiştir.

Bu araştırma için katılımcıları seçmekte, yukarıda sözü edilen ölçütün yanı sıra, üç temel ölçüt daha belirlenmiştir: 1) öğretim elemanlarının cinsiyeti, 2) öğretim elemanının statüsü (öğretim üyesi ve öğretim üye yardımcısı) ve 3) araştırmacının çalışması süresince katılımcılara kolay ulaşabilmesidir.

3.2.2.1. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Katılımcıları

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Özel Eğitim Bölüm* ve *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nden seçilen katılımcıların 7'si kadın, 8'i ise erkek katılımcıdır.

Tablo 7'de araştırma alanı olarak seçilen Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Özel Eğitim Bölümü* ve *Eğitim Bilimleri Bölümü* kadın katılımcıların, bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullanıp kullanmadıklarına, statülerine ve sayılarına ilişkin dağılımları verilmektedir.

Tablo 7'den de görüldüğü üzere Anadolu Üniversitesi *Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*'nden iki kadın öğretim üyesi ve bir öğretim üye yardımcısı, *Özel Eğitim Bölümü*'nden bir öğretim üyesi ve iki öğretim üye yardımcısı, *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nden bir öğretim üye yardımcısı olmak üzere toplam yedi kadın katılımcı ile görüşülmüştür. Tablo 7'de bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullananlar *bilgisayarla ilişkisi var* olarak, bilgisayarı sadece kişisel ilgi ve deneyimleri için kullanıp, bunun ötesinde profesyonel amaçlı olarak kullanmayanlar *bilgisayarla ilişkisi yok* olarak ifade edilmiştir.

Tablo 7. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki Kadın Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayar Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi					
Bölümler	Öğretim Üyesi		Öğretim Üye Yardımcısı		GENEL TOPLAM
	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü	2 *	0	1	0	3
İlköğretim Bölümü	0	0	0	0	0
Özel Eğitim Bölümü	0	1	1	1	3
Eğitim Bilimleri Bölümü	0	0	0	1	1
TOPLAM	2	1	2	2	
TOPLAM	3		4		7
GENEL TOPLAM	7				

* Bilgisayarla ilişkisi olan kadın öğretim üyesinden birinin kadrosu başka bölümde olup bu bölümde yüksek lisans bilgisayar derslerine girmektedirler.

Tablo 8'de araştırma alanı olarak seçilen Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*, *İlköğretim Bölümü*, *Özel Eğitim Bölümü* ve *Eğitim Bilimleri Bölümü* erkek katılımcıların, bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullanıp kullanmadıklarına, statülerine ve sayılarına ilişkin dağılımları verilmektedir.

Tablo 8'den görüldüğü üzere Anadolu Üniversitesi *Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü*'nde erkek öğretim üyesi bulunmadığı için adı geçen bölümde bilgisayar dersi veren kadrosu başka birimde olan bir öğretim üyesi ve kadrosu adı geçen bölümde olan iki öğretim üye yardımcısı, *İlköğretim Bölümü*'nden bir öğretim üyesi, *Özel Eğitim Bölümü*'nden bir öğretim üye yardımcısı, *Eğitim Bilimleri Bölümü*'nden iki öğretim üyesi ve bir öğretim üye yardımcısı olmak üzere toplam sekiz erkek katılımcı ile görüşülmüştür.

Tablo 8. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki Erkek Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayarı Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi					
Bölümler	Öğretim Üyesi		Öğretim Üye Yardımcısı		GENEL TOPLAM
	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü	1 *	0	2	0	3
İlköğretim Bölümü	1	0	0	0	1
Özel Eğitim Bölümü	0	0	0	1	1
Eğitim Bilimleri Bölümü	0	2	0	1	3
TOPLAM	2	2	2	2	
TOPLAM	4		4		8
GENEL TOPLAM	8				

* Bilgisayarla ilişkisi olan erkek öğretim üyesinin kadrosu başka bölümde olup bu bölümde bilgisayar derslerine girmektedirler.

3.2.2.2. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Katılımcıları

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nden seçilen katılımcıların 5'i kadın, 8'i ise erkek katılımcıdır.

Tablo 9'da araştırma alanı olarak seçilen Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nde derse giren kadrosu Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda olan veya kadrosu Dumlupınar Üniversitesi'nin başka bir biriminde olup Madde 13'e göre görevlendirilmiş olan kadın katılımcıların, bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullanıp kullanmadıklarına, statülerine ve sayılarına ilişkin dağılımları verilmektedir.

Tablo 9'dan görüldüğü üzere Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü*'nden iki öğretim üye yardımcısı, *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nden bir öğretim üyesi ve iki öğretim üye yardımcısı olmak üzere toplam beş kadın katılımcı ile görüşülmüştür.

Tablo 9. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki Kadın Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayarı Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu					
Bölümler	Öğretim Üyesi		Öğretim Üye Yardımcısı		GENEL TOPLAM
	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	
Teknik Programlar Bölümü	0	0	2	0	2
İktisadi İdari Programlar Bölümü	0	1	0	2	3
TOPLAM		1	2	2	
TOPLAM	1		4		
GENEL TOPLAM	5				5

Tablo 9'da bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullananlar *bilgisayarla ilişkisi var* olarak, bilgisayarı sadece kişisel ilgi ve deneyimleri için kullanıp, bunun ötesinde profesyonel amaçlı olarak kullanmayanlar *bilgisayarla ilişkisi yok* olarak ifade edilmiştir.

Tablo 10'da araştırma alanı olarak seçilen Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü* ve *İktisadi İdari Programlar Bölümü*'nde derse giren kadrosu Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda olan veya kadrosu Dumlupınar Üniversitesi'nin başka bir biriminde olup Madde 13'e göre görevlendirilmiş olan erkek katılımcıların, bilgisayar eğitim öğretim etkinliklerinde doğrudan bir öğretim aracı olarak kullanıp kullanmadıklarına statülerine ve sayılarına ilişkin dağılımları verilmektedir.

Tablo 10'dan görüldüğü üzere Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu *Teknik Programlar Bölümü*'nden iki öğretim üyesi ve iki öğretim üye yardımcısı,

İktisadi İdari Programlar Bölümü'nden iki öğretim üyesi ve iki öğretim üye yardımcısı olmak üzere toplam sekiz erkek katılımcı ile görüşülmüştür.

Tablo 10. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndaki Erkek Katılımcıların, Bölümlerine, Bilgisayar Eğitim Öğretim Etkinliklerinde Doğrudan Bir Öğretim Aracı Olarak Kullanıp Kullanmadıklarına ve Statülerine Göre Sayıları

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu					
Bölümler	Öğretim Üyesi		Öğretim Üye Yardımcısı		GENEL TOPLAM
	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	Bilgisayarla İlişkisi Var	Bilgisayarla İlişkisi Yok	
Teknik Programlar Bölümü	2	0	2	0	4
İktisadi İdari Programlar Bölümü	0	2	0	2	4
TOPLAM	2	2	2	2	
TOPLAM	4		4		8
GENEL TOPLAM	8				

3.2.3. Araştırmaya Katılanlar

Araştırmacı, araştırma kapsamına alınacak üniversiteler ve bu üniversitelere bağlı fakülte ve yüksekokullar ile sözü edilen bu kurumlarda araştırmaya katılacak öğretim elemanları belirledikten sonra sözü edilen katılımcıları ya telefonla arayarak ya da yüz yüze görüşerek bu çalışmaya katılmak isteyip istemediklerini sormuş ve tüm katılımcılardan olumlu yanıt almıştır. Daha sonra, Anadolu Üniversitesi'nden araştırmaya katılacak öğretim elemanlarını telefonla arayarak, kendileri için uygun olan görüşme yeri ile görüşme gün ve saatlerini belirlemiştir. Dumlupınar Üniversitesi, araştırmacının çalıştığı kurum olduğu için, bu üniversiteden araştırmaya katılacak öğretim elemanları ile yüz yüze görüşülerek, kendileri için uygun olan görüşme gün ve saatleri ile görüşme yerleri saptanmıştır.

Ön görüşmeler sırasında araştırmacı her bir katılımcıya, yapılacak bu araştırmanın amacının *üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özelliklere ilişkin görüşlerini belirlemek* olduğunu açıkladıktan sonra görüşmelerin ortalama 30 ya da 45 dakika süreceğini ve her bir görüşmenin ses

kaydının yapılacağını söylemiştir. Ayrıca araştırmacı öğretim elemanlarına, görüşmelerin kendilerine uygun olan gün ve saatlerde, kendilerinin istediği bir yerde yapılacağını ve araştırmaya katılmalarının zorunlu olmadığını, çalışmaya katılımın tamamen gönüllülük esasına dayalı olduğunu açıklamıştır. Katılımcılara istedikleri zaman ve hiç bir olumsuz yaptırıma maruz kalmadan bu çalışmadan çekilebilecekleri de söylenmiştir. Ayrıca araştırmaya katılanlardan elde edilecek tüm bilgilerle verilerin ve özellikle de katılımcıların kimliklerinin gizli tutulacağı belirtilmiştir.

Daha sonra araştırmacı, sözü edilen katılımcılar için, önceden hazırladığı ve araştırmanın amacını, araştırma sürecini ve katılımcıların haklarını açıklayan bir *Bilgilendirme Formu* (Ek 1) hazırlamıştır. Araştırmacı, her bir görüşme öncesinde, çalışmaya katılan her bir öğretim elemanına sözü edilen bu Bilgilendirme Formu'nu okutmuş ve ikişer adet imzalatmıştır. İmzalanan Bilgilendirme Formu'ndan biri araştırmacıda diğerisi ise katılımcıda kalmıştır.

3.2.3.1. Araştırmaya Katılanların Kişisel Özellikleri

Araştırmada, niteliksel çalışmalardaki gizlilik esasına dayanılarak araştırmaya katılan tüm öğretim elemanlarının gerçek isimleri gizli tutulmuştur. Bu nedenle her bir öğretim elemanına birer takma isim verilmiştir.

3.2.3.2. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Katılımcıları

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden araştırmaya katılan katılımcıların takma isimleri ile birlikte uzmanlık alanları, çalıştıkları bölüm ve fakülteadaki çalışma süreleri Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanlarının Uzmanlık Alanları, Çalıştıkları Bölüm ve Fakülte'deki Çalışma Süreleri

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi			
Takma Adı	Uzmanlık Alanları	Bölümü	Fakülte'deki Çalışma Süreleri
Saadet	Bilgisayar	İ.İ.B.F. İşletme Bölümü (**)	3
Aslı	Matematik	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	3
Habibe	İletişim	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	6
Mehmet	İletişim	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	1
Davut	Almanca	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	3
Hüseyin	Endüstri	AÖF Uzaktan Öğretim Program (**)	12
Yaşar	İngilizce	İlköğretim Bölümü (*)	14
Fatma	Zihin engelliler	Özel Eğitim	1
Emine	Zihin engelliler	Özel Eğitim	3
Aysel	Zihin engelliler	Özel Eğitim (*)	5
Şamil	Zihin engelliler	Özel Eğitim	4
Dilara	Eğitim Bilimleri	Eğitim Bilimleri	2
Bayram	Eğitim Bilimleri	Eğitim Bilimleri	13
Selim	Eğitim Bilimleri	Eğitim Bilimleri	13
Ayhan	Matematik	Eğitim Bilimleri	1

* Bilgisayarı eğitim öğretim etkinliklerinde profesyonel amaçlı kullananlar.

** Kadrosu başka bölümde olup Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde ders verenler.

Saadet: Anadolu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde 11 yıldır çalışmakta olup, son üç yıldır öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda son iki yıldır Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde Yüksek Lisans dersleri vermektedir. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Aslı: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde 3 yıldır araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Habibe: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde 6 yıldır öğretim üyesi olup, *Uzaktan Öğretim, Bilgisayar Destekli*

Öğrenme ve Teknoloji gibi konularda çok sayıda çalışmaları bulunmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Mehmet: 2001 yılında Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'ne araştırma görevlisi olarak girmiş olup bilgisayarı profesyonel düzeyde kullanmaktadır.

Davut: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü'nde 3 yıldır öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Hüseyin: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Uzaktan öğretim programında 12 yıldır öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Yaşar: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü'nde on dört yıldır öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. *Bilgisayar, Bilgisayar Destekli Öğrenme ve Uzaktan Öğretim* gibi konularda birçok çalışması bulunan öğretim üyesinin bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Fatma: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü'nde 1 yıldır öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarı sadece kişisel işlemleri için kullanmaktadır. Görüşme sırasında bilgisayarı sadece epostalarına bakmak ve yazı yazmak için kullandığını söylemiştir.

Emine: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim bölümünde 3 yıldır öğretim üyesi olarak çalışan Emine'nin bilgisayarla ilişkisi yok denecek kadar azdır. Emine ile yapılan görüşme sırasında kendisinin "...bilgisayara çok yabancı olduğunu ve bu araştırmaya ne gibi yararının olacağını bilemediğini..." söylemiştir.

Aysel: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü'nde 5 yıldır öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Kendisi yüksek lisans tezini niteliksel olarak hazırlamış ve tezini bilgisayarda yazmıştır. Tez bitinceye kadar bilgisayarla ilgili pek çok şey öğrendiğini belirtmiştir.

Şamil: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü'nde 4 yıldır öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarı sadece kişisel işlemleri için kullanmaktadır. Şamil ile yapılan görüşmede bilgisayar kullanma olanağı olmamış, sadece yüz yüze görüşülmüştür.

Dilara: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde 2 yıldır araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi, sadece kişisel işlemlerini yapabilecek düzeydedir. Dilara ile yapılan görüşmede çalışmanın amacını öğrendiğinde çok memnun olduğu gözlemlenmiştir; çünkü Dilara üniversite Web sayfalarından yararlanarak yaptığı araştırmalarda çektiği sıkıntıları dile getirebileceği için çok sevindiğini söylemiştir.

Bayram: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde öğretim üyesi olup bilgisayarla ilişkisi, sadece kişisel işlemlerini yapabilecek düzeydedir. Bayram Anadolu Üniversitesinde yöneticilik görevi yaptığı ve çok meşgul olduğu için kendisi ile yapılan görüşme 15 dakika ile sınırlı kalmıştır.

Selim: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde 13 yıldır öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi yok denecek kadar azdır. Selim ile yapılan görüşmede kendisinin bilgisayarı sadece daktilo gibi kullandığını, bu yüzden bilgisayarla ilgili fazla bir şey bilmediğini söylemiştir.

Ayhan: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde 1 yıldır araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır. Bilgisayarı sadece kişisel işlemleri için kullanmaktadır.

3.2.3.3. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Katılımcıları

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndan araştırmaya katılan katılımcıların takma isimleri ile birlikte uzmanlık alanları, çalıştıkları bölüm ve yüksekokuldaki çalışma süreleri Tablo 12'deki sıraya göre aşağıda verilmiştir.

Tablo 12. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'ndan Araştırmaya Katılan Öğretim Elemanlarının Uzmanlık Alanları, Çalıştıkları Bölüm ve Çalışma Süreleri

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu			
Takma Adı	Uzmanlık Alanları	Bölümü	Yüksekokuldaki Çalışma Süreleri
Melisa	Bilgisayar	Teknik Programlar	4
Nesrin	Muhasebe	Teknik Programlar	8
Ali	Bilgisayar	Teknik Programlar	5
Burak	Bilgisayar	Teknik Programlar	6
Ahmet	Makine	Teknik Programlar	8
Murat	Harita ve Maden	Teknik Programlar	10
Selin	Muhasebe	İktisadi İdari Programlar	3
Ayşe	İşletme	İktisadi İdari Programlar	11
Dilek	Matematik	İktisadi İdari Programlar	13
Zafer	İktisat	İktisadi İdari Programlar	1
Mustafa	Muhasebe	İktisadi İdari Programlar	3
Emin	İktisat	İktisadi İdari Programlar	12
Salih	Muhasebe	İktisadi İdari Programlar	20

Melisa: 1998 yılında Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'na öğretim görevlisi olarak girmiş olup, Teknik Programlar Bölümü'nde *Bilgisayar* derslerine girmektedir. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Nesrin: 1994 tarihinde Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda okutman olarak göreve başlamıştır. Adı geçen yüksekokulda *Bilgisayarlı Muhasebe* ile ilgili bazı dersleri yürütmektedir. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Ali: Dumlupınar Üniversitesi'ne 1997 yılında uzman olarak girmiş, daha sonra 2000 yılında öğretim görevlisi kadrosuna atanmıştır. Adı geçen üniversitede 5 yıldır

çalışmakta olup bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir. Ali aynı zamanda Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nun Web sayfası kurucularından biridir.

Burak: 1996 yılında Mardin Endüstri Meslek ve Teknik Lisesi'nde Bilgisayar Öğretmeni olarak göreve başlamıştır. Aynı yıl Dumlupınar Üniversitesi'nin açmış olduğu öğretim görevliliği sınavını kazanarak Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda öğretim görevlisi kadrosuyla göreve başlamıştır. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Ahmet: Yüksek lisans ve doktorasını Orta Anadolu Bölgesi'nde bulunan bir üniversitede tamamlamıştır. Çeşitli akademik ve yönetsel görevlerde bulunmuştur. 1998 yılından itibaren Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Teknik Programlar Bölümü'nde görevini sürdürmektedir. Bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Murat: Dumlupınar Üniversitesi'ne 1992 yılında girmiş ve yüksek lisans ve doktorasını aynı üniversitede yapmıştır. 10 yıllık çalışma süresinde çeşitli akademik ve yönetsel görevlerde bulunmuş olup bilgisayarla ilişkisi profesyonel düzeydedir.

Selin: 1999 yılında Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'na öğretim görevlisi olarak girmiş olup İktisadi İdari Programlar Bölümü'nde *Muhasebe* ile ilgili bazı dersleri yürütmektedir. Bilgisayarla ilişkisi fazla yoktur.

Ayşe: 1991 yılında Dumlupınar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde göreve başlamıştır. Şu anda yardımcı doçent olup, haftanın bir günü Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda bir dersi yürütmektedir. Bilgisayarla ilişkisi hiç yoktur.

Dilek: 1996 yılından bu yana Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda araştırma görevlisi olarak görev yapmaktadır. Doktorasını İç Anadolu bölgesinde bulunan bir üniversitede tamamlamıştır. Bilgisayarı sadece kişisel işlemleri için kullanmaktadır. Dilek'le yapılan görüşmede kendisi bilgisayarı sadece yazı yazmak için kullandığını belirtmiştir.

Zafer: 2001 yılında Dumlupınar Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak göreve başlamıştır. Bilgisayarı sadece kişisel işlemleri için kullanmaktadır. Zafer, yapılan görüşmede bilgisayarı profesyonel düzeyde olmayıp sadece maillerine bakmak, yazı yazmak ve hesap yapmak için kullandığını belirtmiştir.

Mustafa: 1999 yılında Dumlupınar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak göreve başlamış olup, haftada bir gün Tavşanlı Meslek Yüksekokulu İktisadi İdari Programlar Bölümü'nde *Muhasebe* ile ilgili bir dersi yürütmektedir. Bilgisayarı sadece kişisel işlemleri için kullanmaktadır.

Emin: 1990 yılında Dumlupınar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde göreve başlamıştır. Şu anda yardımcı doçent olup, haftanın bir günü Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda *İktisat* ile ilgili bir dersi yürütmektedir. Bilgisayarla ilişkisi amatör düzeydedir.

Salih: Yardımcı doçent olarak İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde ve Tavşanlı Meslek Yüksekokulu'nda *Muhasebe* ile ilgili bir dersi yürütmektedir. Çeşitli gazete ve bilimsel dergilerde değişik işletmecilik konularına ilişkin 56 makalesi, çeşitli konferans ve sempozyumlarda sunulmuş ve yayımlanmış 10 bildirisi ve yayımlanmamış üç araştırma projesi bulunmaktadır. Bilgisayarla ilişkisi yok denecek kadar azdır.

3.2.4. Niteliksel Ölçme Araçlarını Geliştirme

Araştırmanın ölçme araçlarını , görüşme ve gözlem aracı oluşturmaktadır.

3.2.4.1. Görüşme Aracını Geliştirme

Araştırmacı, niteliksel ölçme aracını geliştirebilmek için, görüşme tekniğinin gerektirdiği şekilde araştırmanın amacına yönelik olarak görüşme soruları hazırlamıştır.

Araştırmacı, katılımcılara çalıştığı konuya ilişkin ne tür sorular sorulabileceğini yaptığı alanyazın taramasına dayalı olarak belirlemiştir. Daha sonra hazırladığı bu görüşme sorularını bir çevrimiçi öğretimsel tasarım uzmanına ve bir Türkçe öğretmenine ayrı ayrı okutmuş ve soruların anlaşılır ve açık bir dille ifade edilip edilmediğini belirlemiştir. Görüşme sorularına ilişkin gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, araştırmacı aynı soruları ikinci bir uzmana tekrar okutarak görüşme sorularına son şeklini vermiştir (Ek 2).

Görüşme soruları *standart açık-uçlu* ve *yarı-yapılandırılmış* görüşme tekniğine göre desenlenmiştir. Her katılımcıya araştırmanın geçerliği ve güvenilirliğini artırmak için önceden belirlenen 5 görüşme sorusu sorulmuştur.

Görüşme soruları kesinleştikten sonra sıraya konularak her katılımcıya sırayla sorulması kararlaştırılmıştır. Ancak görüşmeler sırasında katılımcının herhangi bir soruya verdiği yanıt tam olarak anlaşılmadığında ya da yüzeysel yanıt verildiğinde *neden, niçin, nasıl* gibi ek sorularla daha ayrıntılı bilgi alınmasına karar verilmiştir. Eğer katılımcının bir soruya verdiği yanıt iki sorunun da yanıtı yerine geçtiyse aynı sorunun tekrar sorulmamasına karar verilmiştir. Araştırmacı görüşme soruları kapsamında yer almayan; ancak araştırmasına ilişkin herhangi bir başka açıklama ile karşılaştığında, bunları da araştırmasına ekleyebileceğini ve bu konuda diğer katılımcıların da düşüncelerini öğrenmek için görüşme sorularına ekleyebileceğini düşünmüştür. Ancak görüşmeler sırasında bu tür bir durumla karşılaşmamıştır.

Araştırmacı katılımcılardan alınan randevu saatlerinde görüşme yerinde hazır bulunmuştur. Araştırmacı görüşme sırasında soru sormak ve yanıtları anlaşılır hale getirmek amacıyla ipuçları sunmak dışında, yanıtları yönlendirici tepkilerden kaçınmış, sohbet ortamı oluşturmaya çalışmıştır. Aynı zamanda, araştırma konusu ile ilgili olası varsayım ya da önyargılarını görüşülen katılımcıya yansıtmamıştır.

Araştırmacı katılımcıların tartışılan konudan uzaklaştıklarını gözlemlediğinde kendilerine sorular sorarak asıl konuya odaklanmalarını sağlamıştır. Araştırmacı her ne kadar tüm katılımcılara aynı soruları aynı şekilde ve aynı sırada sorsa da bazı

katılımcılar bazı sorulara çok kısa yanıtlar vermişlerdir. Bu durumda araştırmacı aynı soruyu farklı bir biçimde ifade ederek katılımcılara yeniden sorarak daha kapsamlı yanıtlar almaya çalışmıştır.

3.2.4.2. Gözlem Aracını Geliştirme

Araştırmacı görüşmeler sırasında kendine yardımcı olacak bir *Gözlem Formu* da geliştirmiştir (Ek 3). Gözlem formu bu çalışmanın temel veri toplama araçlarından değildir. Ancak görüşme sırasında, araştırmacı, katılımcıların ses tonu, mimik ve soruları yanıtlamada gösterdiği istekliliği gibi noktaları değerlendirmek ve verilerin analizi sırasında kendisine yardımcı olabilecek gerekli notları alabilmek için hazırlamıştır. Bu formda *Görüşme Yeri, Görüşme Tarihi, Görüşme Saati, Katılımcı* gibi alt başlıklar yer almaktadır.

3.2.5. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 22 Ekim 2001 – 14 Kasım 2001 tarihleri arasında yapılan bireysel görüşmelerden ve görüşmeler sırasındaki gözlemlerden toplanmıştır. Görüşmeler, daha önce de açıklandığı gibi, öğretim elemanları için en uygun oldukları gün ve saatlerde gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde ses kayıt cihazı, 60'lık ses kayıt bantları, kalem piller, güç kaynağı, etiket ve kalem kullanılmıştır.

Araştırmacı her görüşmeden önce, görüşme yapacağı öğretim elemanına araştırma kapsamını, üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özelliklere ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirdiğini açıklamıştır. Bu nedenle araştırmacı, öğretim elemanlarına, aktaracakları görüş ve önerileri hiç çekinmeden ve anlaşılır bir biçimde ifade etmelerinin kendisi için çok önemli olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca araştırmacı tarafından, her öğretim elemanına, verilerin eksiksiz olarak kayıt edilmesi, görüşme akışının bozulmaması ve elde edilen

verilerin ayrıntılı olarak değerlendirilebilmesi için görüşmelerin teyp kullanarak kaydedileceği söylenmiş ve görüşme verileri ile isimlerinin kilitli dolaplarda gizli tutulacağı hatırlatılmıştır. Görüşmeye katılan öğretim elemanlarına cinsiyetlerine göre birer takma isim verilmiştir.

Görüşmeye başlamadan önce kapıya görüşme var yazısı yazılarak görüşmenin yarıda kesilmemesi için önlem alınmıştır. Ancak olağanüstü durumlarda, örneğin uçak geçmesi gibi ortama aşırı gürültü geldiğinde, telefon çalması veya görüşme yapılan yere bir başkası geldiğinde görüşmeye ara verilerek teyp durdurulmuş, sorun giderildikten sonra görüşmeye tekrar kaldığı yerden devam edilmiştir.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden görüşmeye katılan öğretim elemanları ile yapılan görüşmelerin 13'ü araştırmacının odasında, 12'si katılımcıların kendi odalarında ve 3'ü de Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarına ait bir çay salonunda (mavi salonda) gerçekleştirilmiştir.

Anadolu Üniversitesi'ndeki araştırmaya katılan öğretim elemanlarından 12'si ile kendi odalarında bire bir görüşülmüştür. Aynı zamanda bu öğretim elemanlarının odalarında bilgisayar ve İnternet bağlantısı da bulunduğu için konu ile ilgili üniversite Web sayfaları incelenerek görüşme yapılmıştır. Ancak adı geçen üniversitenin öğretim elemanlarından 3'ü ile, görüşme yapılacak gün ve saatte kendi odaları görüşmeye uygun olmadığından (odanın kalabalık olması) Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğretim elemanlarına ait bir çay salonunda görüşme yapılmıştır.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi görüşülen öğretim elemanlarının görüşme tarihi, görüşme yeri ve saatleri Tablo 13'te belirtilmiştir.

Tablo 13. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Görüşme Takvimi

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi			
Takma Ad	Tarih	Saat	Yer
Saadet	14.11.2001	15:00 ~ 16:00	Katılımcının Odası
Aslı	14.11.2001	09:00 ~ 10:00	Katılımcının Odası
Habibe	31.10.2001	11:00 ~ 12:00	Katılımcının Odası
Mehmet	31.10.2001	09:00 ~ 10:00	Katılımcının Odası
Davut	07.11.2001	14:00 ~ 15:00	Mavi Salon
Hüseyin	07.11.2001	10:00 ~ 11:00	Katılımcının Odası
Yaşar	14.11.2001	13:00 ~ 14:00	Katılımcının Odası
Fatma	14.11.2001	10:00 ~ 11:00	Katılımcının Odası
Emine	31.10.2001	10:00 ~ 11:00	Katılımcının Odası
Aysel	07.11.2001	16:30 ~ 17:30	Mavi Salon
Şamil	07.11.2001	15:00 ~ 16:00	Mavi Salon
Dilara	07.11.2001	11:00 ~ 12:00	Katılımcının Odası
Bayram	07.11.2001	13:00 ~ 14:00	Katılımcının Odası
Selim	14.11.2001	14:00 ~ 15:00	Katılımcının Odası
Ayhan	31.10.2001	13:00 ~ 14:00	Katılımcının Odası

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Teknik Programlar Bölümü ve İktisadi İdari Programlar Bölümü'ndeki öğretim elemanları ile araştırmacının odasında bire bir görüşme yapılmıştır. Görüşme sırasında sorulan soruları desteklemek için İnternet bağlantısı bulunan bir bilgisayar yardımıyla konu ile ilgili bazı üniversite Web sayfaları açılarak görüşmeye bir hareket kazandırılmıştır (Tablo 14).

Tablo 14. Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Görüşme Takvimi

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu			
Takma Ad	Tarih	Saat	Yer
Melisa	05.11.2001	15:00 ~ 16:00	Araştırmacının Odası
Nesrin	24.10.2001	14:00 ~ 15:00	Araştırmacının Odası
Ali	23.10.2001	12:00 ~ 13:00	Araştırmacının Odası
Burak	26.10.2001	15:30 ~ 16:30	Araştırmacının Odası
Ahmet	26.10.2001	13:30 ~ 14:30	Araştırmacının Odası
Murat	22.10.2001	16:30 ~ 17:30	Araştırmacının Odası
Selin	05.11.2001	10:00 ~ 11:00	Araştırmacının Odası
Ayşe	30.10.2001	13:30 ~ 14:30	Araştırmacının Odası
Dilek	24.10.2001	15:00 ~ 16:00	Araştırmacının Odası
Zafer	05.11.2001	14:00 ~ 15:00	Araştırmacının Odası
Mustafa	02.11.2001	17:00 ~ 18:00	Araştırmacının Odası
Emin	25.10.2001	14:00 ~ 15:00	Araştırmacının Odası
Salih	24.10.2001	11:30 ~ 12:30	Araştırmacının Odası

Görüşmeler genellikle ya katılımcıların ya da araştırmacının odasında yapılmıştır. Bazı durumlarda üniversite elemanlarına açık yerlerde de görüşme yapılmak zorunda kalmıştır; ancak tüm görüşmeler bireysel olarak yapıldığı için çevrede insanların bulunması yapılan görüşmeyi etkilememiştir. Ancak araştırmacının ya da katılımcının odasında yapılan görüşmelerde yeri geldiğinde bilgisayardan da yararlanılabildiği için bu görüşmelerin üniversite elemanlarına açık yerlerde yapılanlara oranla daha etkin geçtiği söylenebilir. Görüşmelerin öncesinde, sorulacak sorular araştırmanın katılımcıları olarak seçilen hiçbir öğretim elemanına gösterilmemiştir. Sorular görüşme anında öğretim elemanına sorulmuş olup görüşme süresi ortalama 30 ~ 45 dakika kadar sürmüştür.

3.2.6. Verilerin Analizi

Niteliksel araştırmalarda, verileri toplama işlemi bittikten sonra elde edilen verilerin betimlenmesi, sınıflandırılması ve yorumlanmasına ilişkin veri analizi aşamasına geçilir. Toplanmış verileri analiz ederek raporlaştırma, araştırmacı için sabır gerektiren zor bir işlemdir (Yıldırım ve Şimşek, 1999). Bu araştırmada elde edilen verileri analiz etme aşamaları şunlardır:

1. Görüşmelerin dinlenmesi,
2. görüşmelerin yazıya dökülmesi (transkript edilmesi),
3. yazıya dökülen görüşmelerin kodlanması,
4. görüşmelere ilişkin ana temaların belirlenmesi,
5. bilgisayar ortamına aktarılan ses kayıt dosyalarının sağlamasını (triangulation) yapmak üzere başka bir uzmana gönderilmesi,
6. araştırmacının ve uzmanın yazıya döktükleri görüşmelerin ve kodlamalarının karşılaştırılması,
7. raporlaştırma.

3.2.6.1. Görüşmelerin Dinlenmesi

Görüşmelerin tamamı bittikten sonra araştırmacı, her öğretim elemanı ile yaptığı görüşmeyi kayıt cihazına kulaklık takarak sadece kendisi her bir görüşmeyi bir kez dinlemiştir.

Daha sonra ses kayıt cihazının hoparlör çıkışı bilgisayarın ses kartının *line* girişine bağlanıp, *Cool Edit* adındaki bir bilgisayar ses kayıt yazılımı kullanılarak kasetlerdeki bilgiler bilgisayar ortamına aktarılmış ve öğretim elemanlarının takma isimleri kullanılarak *.wav* dosyası olarak bilgisayara kayıt edilmiştir. Bu dosyalar bilgisayarda fazla yer kaplamaması için *winrar* programı ile sıkıştırılmıştır.

Öncelikle görüşmeler bilgisayarın ses kartına kayıt cihazının hoparlör çıkışı bağlanarak ses kayıt programı aracılığıyla *.wav* dosyası halinde kayıt yapılmıştır. Bir görüşme ortalama 30 ~ 50 MB arasında yer kaplamaktadır ve bir kerede bu dosyanın eposta ile gönderilmesi olanaksızdır; bu nedenle *winrar* programı kullanarak her bir görüşme sıkıştırılarak ortalama 2 MB'lık parçalara ayrılmıştır. Bunun sonucunda bir görüşme 10 parçaya ayrılmıştır. Bu dosya parçaları eposta ile yurt dışındaki uzmana günlük 10 ~ 15 adet gönderilmiştir. 10 parçalık dosyalardan ilk parçası *.exe* dosyası olduğundan ve mesaj bölümüne hiçbir şey yazılmadan gönderildiğinden eposta sunucusu (server) tarafından virüs kabul edilip alınmamış; diğer 9 parça ise uzmanın eline geçmiştir. Daha sonra bu dosya parçaları mesaj bölümü doldurularak tekrar gönderilmiş; ancak yine eposta sunucusu tarafından virüs kabul edilip alınmamıştır. Araştırmacı tarafından zaman kaybetmemek için bu dosyalar CD'ye çekilmiş ve uzmana posta ile gönderilmiştir.

3.2.6.2. Görüşmelerin Yazıya Dökülmesi (Transkript Edilmesi)

Görüşmelerin yazıya dökülmesi işlemi bilgisayar ortamında yapılmıştır; çünkü kaseti ileri/geri alma ve durdurma/çalıştırma olayı, bu işlemlerin bilgisayarda yapılmasına göre daha zor ve daha fazla zaman gerektirmektedir. Bu yüzden tüm görüşmeler

bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra sözcük sözcük dinlenerek durdurulmuş ve *Word 2000* yazı programına aktarılmıştır.

İzleyen aşamada araştırmacı, görüşmelerde hiçbir değişiklik yapmadan verilerin yazıya döküm işlemini yapmıştır. İlk görüşmenin yazıya döküm işlemine 14 Ocak 2002 tarihinde başlanmış (günlük) ve son görüşmenin dökümü 3 Mart 2002 tarihinde bitirilmiştir. Ses kayıtlarının çözümlenmesinde duyulan her ses ve konuşma olduğu gibi yazıya dökülmüştür. Bu döküm işlemi doğrudan bilgisayar ortamında yapılmış olup standart bir forma yazılmıştır (Ek 2).

3.2.6.3. Yazıya Dökülen Görüşmelerin Kodlanması

Görüşmelerde aynı sorulara aynı veya benzer yanıtlar verenlere göre bir kodlama işlemi yapılmıştır. Kodlama işlemi için beş ayrı dosya açılmıştır. Her dosyaya ayrı bir soruya ilişkin kodlama yapılmıştır. Örneğin katılımcıların birinci soruya verdikleri yanıtlar *kodlama1* dosyasına, ikinci soruya verdikleri yanıtlar *kodlama2* dosyasına, beşinci soruya verdikleri yanıtlar da *kodlama5* dosyasına yazılmıştır. Böylece bir soruya ilişkin tüm katılımcıların verdikleri yanıtlar aynı dosyada incelenmiştir. Tüm kodlama dosyaları Tablo 15'te görüldüğü gibidir.

Araştırmacı kodlama dosyalarının *Ad* bölümüne katılımcıların takma adlarını, *Yanıt* bölümüne her katılımcının aynı soruya verdiği yanıtları ve *Kod* bölümüne ise tüm katılımcıların yanıtlarından ortak temalar çıkarabilmesi için kendisinin belirlediği özet kodlamaları yazmıştır (Ek 4).

Görüşmelerin kodlanması sırasında, toplanan verilerin temel özelliklerinin betimlenebilmesi için *Tanımlayıcı Analiz (Descriptive Analysis)* yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı *Tanımlayıcı Analiz* yöntemiyle görüşmeler ve gözlemler sonucunda elde ettiği niteliksel verileri sade bir dille özetlemiş ve çalışması için önemli olan boyutlar üzerine yoğunlaşarak her bir alt probleme ilişkin temaları oluşturmuştur.

Tablo 15. Çözümlenmelerin Kodlanması

Soru 1. Bir Üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Ad	Yanıt	Kod
Saadet		
Aslı		
Habibe		
Mehmet		
Davut		
Hüseyin		
Yaşar		
Fatma		
Emine		
Aysel		
Şamil		
Dilara		
Bayram		
Selim		
Ayhan		

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu

Ad	Yanıt	Kod
Melisa		
Nesrin		
Ali		
Burak		
Ahmet		
Murat		
Selin		
Ayşe		
Dilek		
Zafer		
Mustafa		
Emin		
Salih		

3.2.6.4. Görüşmelere İlişkin Ana Temaların Belirlenmesi

Görüşmelerde katılımcıların verdikleri yanıtlara göre araştırmanın amacına uygun olarak ana temalar belirlenmiştir. Yine yukarıdaki açıklamalara göre bu ana temalar çözümlenmelerin kodlanması ile belirlenmiştir.

“Soru 1. Bir Üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?”

Birinci soruya ilişkin ana temalar 15 adettir:

1. Üniversiteyi tanıtıcı bilgilerin bulunması,
2. iletişim bilgilerinin bulunması,
3. güncelleme yapılması,
4. duyurulara yer verilmesi,
5. kütüphane hizmetlerinin olması,
6. öğrenci işleri bilgilerinin bulunması,
7. bilimsel araştırmalara yer verilmesi,
8. iş olanaklarına yer verilmesi,
9. yurt olanağına yer verilmesi,
10. akademik takvimin bulunması,
11. üniversitenin bulunduğu yer hakkında bilgi verilmesi,
12. ders bilgilerinin bulunması,
13. online kayıt yapılabilmesi,
14. ilgili diğer adreslere linklerin bulunması,
15. uyum (oryantasyon) eğitimine yer verilmesi.

“Soru 2. Görsel açıdan aranan bilgiye ulaşmada üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gereken özellikler nelerdir?”

İkinci soruya ilişkin ana temalar 22 adettir:

1. Sade olması,
2. gruplama yapılması,

3. estetik olması,
4. hızlı olması,
5. hareketli resimlere (animasyona) yer verilmesi,
6. canlı fakat gözü yormayan renklerin bulunması,
7. bütün bilgilere doğrudan erişim yapılabilmesi,
8. açılan menülere yer verilmesi,
9. site haritasının bulunması,
10. site içi aramanın yapılabilmesi,
11. kolay kullanılabilmesi,
12. iyi yönlendirme yapılması,
13. üniversiteyi tanımlayan bir logo resim ya da sembol bulunması,
14. ilk sayfanın tek ekran olması,
15. önceliğin Türkçe'de olması,
16. yazıların okunaklı olması,
17. İngilizce linkine yer verilmesi,
18. krokiye yer verilmesi,
19. zıt renklerin olması,
20. kayan yazıya yer verilmesi,
21. sayfada hareket olması,
22. anlaşılır bir dil kullanılması.

“Soru 3. En Çok beğenilen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?”

Üçüncü soruya ilişkin ana temalar 17 adettir:

1. Adaylara bilgi verilmesi,
2. sade olması,
3. açılan menülere yer verilmesi,
4. diğer web sayfalarına bağlantının yapılması,
5. gruplama yapılması,
6. yazıların anlaşılır olması,

7. yeni bir haberin ekranda belli edilmesi,
8. ekranda hareket olması,
9. çarpıcı renkler olması,
10. tek ekranda görünmesi,
11. kayan yazıya yer verilmesi,
12. kolay kullanılabilmesi,
13. İngilizce linkine yerilmesi,
14. hızlı olması,
15. güncel duyurulara yer verilmesi,
16. resim olması,
17. düz yazı (text) olması.

“Soru 4. Hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?”

Dördüncü soruya ilişkin ana temalar 19 adettir:

1. Ayrıntının fazla olması,
2. gazete sayfasına benzemesi,
3. çok sade olması,
4. düz yazı olması,
5. kütüphane bilgilerinin eksik olması,
6. aynı anda hem İngilizce hem Türkçe ifadelere yer verilmesi,
7. çok fazla renk olması,
8. duyuruların eksik olması,
9. güncellemenin eksik olması,
10. kırık linklerin bulunması,
11. firma sayfasına benzemesi,
12. resimlerin çok karışık olması,
13. resimlerin altında açıklama yapılmaması,
14. iletişim bilgilerinin eksik olması,
15. tek ekrana sığmaması,

16. okumanın zor olması,
17. yavaş olması,
18. duyuru penceresinin otomatik açılması,
19. kayan yazıya yer verilmesi.

“Soru 5. Bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler nelerdir?”

Beşinci soruya ilişkin ana temalar 11 adettir:

1. Yayınlarla yer verilmesi,
2. kütüphanenin geliştirilmesi,
3. kitapların elektronik ortama aktarılması,
4. iletişim bilgilerine yer verilmesi,
5. çevrimiçi eğitim yapılabilmesi,
6. çalışmalara geniş yer verilmesi,
7. standart olması,
8. mezunlara ilişkin bilgilerin olması,
9. çevrimiçi kayıt yapılabilmesi,
10. çevrimiçi foruma yer verilmesi,
11. uzman kişilerle işbirliği yapılması.

3.2.6.5. Bilgisayar Ortamına Aktarılan Ses Kayıt Dosyalarının Sağlamasını (Triangulation) Yapmak Üzere Uzmana Gönderilmesi

Bilgisayarda dökümü yapılan verilerin geçerli ve güvenilir bir analizinin yapılabilmesi için, bilgisayardaki ses dosyaları ve döküm dosyaları bir CD'ye çekilmiş ve 9 Nisan 2002 tarihinde alanda uzman bir kişiye gönderilmiştir. Sözü edilen bu uzman kişi, tüm görüşme kayıtlarını tek tek dinleyerek çözümlmelerini yazmış ve ana temaları çıkarmıştır. Daha sonra uzman kendi çıkardığı dökümleri araştırmacıya göndermiştir. Araştırmacı da uzmandan gelen dökümlerle kendi dökümlerini karşılaştırarak araştırma verilerini analiz etmiştir.

3.2.6.6. Araştırmacı ve Uzmanın Yazıya Döktüğü Görüşmeler ve Kodlamalarının Karşılaştırılması

Uzmandan gelen yazıya dökülmüş görüşmeler ve kodlamalarla araştırmacının yazıya döktüğü görüşmeler ve kodlamalar karşılaştırılıp ortak olan görüşler analiz edilmiş, buna göre analiz konu başlıkları belirlenmiştir:

1) Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Özellikler

a) Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Bilgiler

- Üniversiteyi Tanıtıcı Bilgilerin Sunulması

- iletişim bilgilerinin bulunması,
- üniversitenin bulunduğu yer hakkında bilgi verilmesi,
- üniversitenin birimleri hakkında bilgi verilmesi,
- duyurulara yer verilmesi,
- kütüphane hizmetlerinin olması.

- Kayıtlı Öğrenciler İçin Gerekli Olan Bilgilerin Sunulması

- ders bilgilerinin bulunması,
- çevrimiçi kayıt yapılabilmesi,
- öğrenci işleri bilgilerinin bulunması,
- iş olanaklarına yer verilmesi,
- yurt olanağına yer verilmesi,
- akademik takvimin bulunması,
- oryantasyon eğitimine yer verilmesi.

- Ziyaretçiler İçin Gerekli Olan Gerekli Bilgilerin Sunulması

- bilimsel araştırmalara yer verilmesi,
- ilgili diğer adreslere linklerin bulunması,
- kütüphane hizmetlerinin olması.

b) Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Aranılan Bilgiye Ulaşmada, Görsel Açıdan, Bir Üniversite Web Sayfa Tasarımında Yer Alması Gerekenler

- Estetik ve Sade Tasarım,

- gruptama yapılması,
 - canlı fakat gözü yormayan renklerin bulunması,
 - ilk sayfanın tek ekran olması,
 - zıt renklerin olması,
 - kayan yazıya yer verilmesi,
 - sayfada hareket olması.
- Web Sayfasının Kullanım Kolaylığı
- hızlı olması,
 - bütün bilgilere doğrudan erişim yapılabilmesi,
 - site haritasının bulunması,
 - site içi aramanın yapılabilmesi,
 - iyi yönlendirme yapılması,
 - açılan menülere yer verilmesi.
- Görsel Öğelerle Desteklenen İletişim Dili
- hareketli resimlere yer verilmesi,
 - üniversiteyi tanımlayan bir logo resim ya da sembol bulunması,
 - önceliğin Türkçe'de olması,
 - yazıların okunaklı olması,
 - İngilizce linkine yer verilmesi,
 - kroki ve haritalara yer verilmesi
- c) Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre En Çok Beğenilen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler
- İstenilen Bilgilere Ulaşabilme Kolaylığı
- Adaylara bilgi verilmesi,
 - diğer web sayfalarına bağlantının yapılması,
 - gruptama yapılması,
 - yeni bir haberin ekranda belli edilmesi,
 - kolay kullanılabilmesi
 - hızlı olması,
 - güncel duyurulara yer verilmesi,

- açılan menülere yer verilmesi.
 - Kullanılan İletişim Dilinin Sadeliği ve Anlaşılabilir Olması
 - sade olması,
 - yazıların anlaşılır olması,
 - İngilizce linkine yer verilmesi.
 - Kullanılan Görsel Öğelerin Sade ve Estetik Olması
 - açılan menülere yer verilmesi,
 - ekranda hareket olması,
 - çarpıcı renkler olması,
 - kayan yazıya yer verilmesi,
 - tek ekranda görünmesi,
 - resim olması.
- d) Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Hiç Beğenilenmeyen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler
- Eksik ve Güncellenmeyen Bilgiler
 - kütüphane bilgilerinin eksik olması,
 - duyuruların eksik olması,
 - güncellemenin eksik olması,
 - iletişim bilgilerinin eksik olması.
 - Gereksiz Olarak Sunulan Ayrıntılar ve Kırık Linkler
 - ayrıntının fazla olması,
 - gazete sayfasına benzemesi,
 - düz yazı olması,
 - aynı anda hem İngilizce hem Türkçe ifadelere yer verilmesi,
 - kırık linklerin bulunması,
 - firma sayfasına benzemesi,
 - tek ekrana sığmaması,
 - okumanın zor olması.

- Çok Sayıda ve Düşük Nitelikli Olarak Yer Alan Hareketli ve Hareketsiz Görüntüler
 - çok sade olması,
 - çok fazla renk kullanılması,
 - resimlerin çok karışık olması,
 - resimlerin altında açıklama yapılmaması,
 - yavaş olması,
 - duyuru penceresinin otomatik açılması.

2) Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasını Geliştirici Yönde Yapılması Gerekenler

a) Güvenilir ve Güncel Bilgiye Erişim Kolaylığı

- kütüphanenin geliştirilmesi,
- iletişim bilgilerine yer verilmesi,
- uzman kişilerle işbirliği yapılması.

b) Kullanıcıya Değişik Çevrimiçi Hizmetlerin Sunulması

- çevrimiçi eğitim yapılabilmesi,
- çevrimiçi kayıt yapılabilmesi,
- kitapların elektronik ortama aktarılması.

c) Üniversite Web Sayfasının, Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Bireyler ve Kurumlar Arası İletişim Kolaylığı Sağlayacak Biçimde Tasarlanması

- yayınlara yer verilmesi,
- çalışmalara geniş yer verilmesi,
- standart olması,
- mezunlara ait bilgiler olması,
- çevrimiçi foruma yer verilmesi.

3.2.6.7. Raporlaştırma

Araştırmaya ilişkin tüm işlemler bilgisayar ortamında *Word 2000* yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiş ve dosyalar halinde kaydedilmiştir. Raporlaştırma işleminin her bir

basamağında çalışmanın her bir bölümü ayrı dosyalar halinde kaydedilmiş, ayrıca her bir aşamanın yedek kopyaları da CD'lere alınarak saklanmıştır.

3.2.7. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Niteliksel durum çalışması olarak desenlenen bu araştırmanın geçerlik ve güvenirliliğini sağlamak için, araştırmacı çalışma kapsamında belirlenen bir üniversite Web sayfasında bulunması gereken tasarım ve bilgiye ilişkin görüntüyü, doğal ortamında incelemiştir (Patton, 1990). Diğer bir deyişle, araştırmacı özel bir görüş açısını kanıtlamak amacıyla, çalışmasını değişik kaynaklardan verileri toplayarak yönetmemiş ve yönlendirmemiştir.

Niteliksel araştırmalarda, görüşme yöntemleri kullanılarak toplanan verilerin güvenirliliğini sağlamak için alanda uzman bir veya iki kişinin verileri dinlemeleri ve dökümleri okuması önemlidir. Bu nedenle bu araştırmanın güvenirlilik çalışmasını yapmak üzere bir uzmandan yardım istenmiştir. Sözü edilen bu kişi *Web'e dayalı uzaktan öğretim ortamlarının tasarlanması, işletilmesi ve değerlendirilmesi* konusunda uzmandır. Ancak araştırmanın güvenirlilik çalışmasına katılacak olan bu uzman kişinin, araştırmanın yapıldığı tarihlerde yurt dışında bulunması nedeniyle, araştırmacı görüşme verilerini bilgisayar ortamına aktararak ses dosyaları haline dönüştürmüş ve dökümleri İnternet aracılığıyla kendisine ulaştırılmıştır. Aynı zamanda bilgisayar ortamına aktarılan ses dosyaları CD'lere kaydedilmiş ve bu CD'ler de uzman kişiye normal posta aracılığıyla gönderilmiştir.

Bu niteliksel durum çalışmasının geçerlik ve güvenirliliğini sağlamada, analitik sürecin merkezi olarak araştırmacı önemli bir rol üstlenmiştir (Patton, 1990). Bu nedenle araştırmacı hem niteliksel durum çalışmasının tüm basamaklarını titizlikle izlemiş hem de eğitim teknolojisi ve niteliksel çalışma alanında uzman kişilerle sürekli olarak da bir işbirliğinde bulunmuştur.

Araştırmacı verilerin toplanması ve verileri analiz etme aşamalarının her bir basamağını kaydetmiş ve uygun bir şekilde saklamıştır. Ayrıca araştırmacı çalışmasının tüm aşamalarını sürekli ve düzenli olarak da bir *araştırma günlüğüne* kaydetmiştir. Son olarak ise araştırmacı, bu çalışmasının sonuçlarından yararlanabilecek tüm öğrenci, üniversite öğretim elemanları ve öğretim tasarımcılarını bilgilendirmek ve araştırmasının sonuçlarını ilgili bu kişilere sunmak amacıyla, son derece dikkatli olarak, araştırması kapsamında topladığı tüm verileri niteliksel araştırma yöntemine uygun olarak analiz etmiş ve raporlaştırmıştır.

3.2.8. Araştırmanın Güçlü Yönleri ve Sınırlılıkları

Bu çalışma bir niteliksel durum çalışmasıdır ve bu nedenle diğer niteliksel çalışmaların taşıdığı pek çok özelliği bünyesinde bulundurmaktadır. Çalışmanın en önemli noktası *bir üniversite Web sayfasını tasarlama ve geliştirme* konusunu var olduğu biçimiyle ve doğal ortamında araştırılmasına olanak sağlayacak bir biçimde desenlenip yürütülmüş olmasıdır. Araştırmacı hiç bir şekilde ve hiç bir zaman bu çalışmaya ilişkin hiç bir temayı ve modeli kontrol etmemiş ve yönlendirmemiştir. Bu nedenle, bu çalışma kapsamında elde edilen sonuçlarla bir genelleme yapılması olanaklı değildir.

Bu çalışmayla, ilgili alanyazına da dayalı olarak, öğretim elemanlarının bir üniversite Web Sayfası üzerinden herhangi bir bilgiye ulaşmasını kolaylaştırmak üzere, bir üniversite Web sayfasında gerek tasarım ilkeleri gerekse içermesi gereken bilgiler konusu araştırılmıştır. Bu bağlamda İç Anadolu Bölgesi'ndeki *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Özel Eğitim, Eğitim Bilimleri ve İlköğretim Bölümleri*'ndeki öğretim elemanları ile, Ege Bölgesindeki *Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Teknik Programlar ve İktisadi İdari Programlar Bölümleri*'ndeki öğretim elemanlarının, yukarıda sözü edilen konuya ilişkin görüşleri, kendilerinin gerçek yaşantılarına ve beklentilerine dayalı olarak açıklamaları istenmiştir.

Araştırmacı, tüm çalışma boyunca bu araştırmanın sınırlılıklarının farkındaydı. Bu nedenle, araştırmacı *Eğitim Teknolojisi ve Niteliksel Araştırma Yöntemleri* konusunda uzman olan kişilerle sürekli ve düzenli olarak iletişimini ve işbirliğini sürdürmüştür. Yukarıda sözü edilenlerin dışında araştırmacı uygun ve geçerli niteliksel araştırma yöntemlerinden biri olan *durum çalışma* yöntemini kullanarak, araştırdığı ve üzerinde çalıştığı konuya ilişkin görüşleri farklı öğretim kurumlarının farklı bölümlerinde görev yapan, farklı statüdeki öğretim elemanlarından toplamıştır. Ayrıca öğretim elamanlarının cinsiyetlerine ve bilgisayarlı öğretim etkinliklerinde kullanıp kullanmamalarına göre de çalıştığı konuyu daha ayrıntılı olarak araştırmıştır.

Araştırmacı çalışmasının her bir aşamasında düzenli ve sistemli olarak değişik kaynaklardan topladığı tüm verileri son derece dikkatli olarak etiketleyerek, kodlayarak ve sınıflandırarak CD-Romlarda, disketlerde ve dosyalarda saklamıştır.

Bu nedenlerle yukarıda anlatılanlar kapsamında toplanan, analiz edilen ve yorumlanan veriler geçerli, bilgilendirici ve kullanışlıdır.

4. VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMU

Yapılan bu çalışmayla araştırmacı aşağıda verilen araştırma sorusunu yanıtlamayı amaçlamıştır: *Bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler ve bu bilgilere en kolay ulaşım yollarını sağlayacak tasarım ilkeleri neler olmalıdır?*

Bu bölümde araştırma sorusunu ve araştırma sorusuna dayalı olarak geliştirilen alt soruları yanıtlamak üzere yapılan veri analizi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilecektir. *Tanımlayıcı analiz (descriptive analysis)* çerçevesinde sunulacak olan araştırma sonuçları, aşağıda belirtilen temel alanları ayrıntılı olarak tartışacaktır:

- Öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özellikler,
- öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda bir Üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler.

Verilerin Analizi ve Yorumu bölümünün sonunda ise çalışmaya ilişkin bulgular genel olarak kısaca özetlenecek ve tartışılacaktır.

4.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Özellikler

Üniversite öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler dört alt başlık altında incelenmiştir:

- a. Öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?

- b. öğretim elemanlarının görüşlerine göre aranan bilgiye ulaşmada, görsel açıdan, bir üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gereken özellikler nelerdir?
- c. öğretim elemanlarının görüşlerine göre en çok beğenilen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özellikler nelerdir?
- d. öğretim elemanlarının görüşlerine göre hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özellikler nelerdir?

4.1.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Bilgiler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgileri üç ana tema altında toplanabilir. Bunlar:

- Üniversiteyi tanıtıcı bilgilerin sunulması,
- kayıtlı öğrenciler için gerekli olan bilgilerin sunulması,
- ziyaretçiler için gerekli olan bilgilerin sunulması.

28 katılımcıyla yapılan görüşme sonucunda elde edilen verilere göre, bir üniversite Web sayfasında yer alması ve sunulması gereken bilgilerin başında üniversiteyi gerek kendi öğrenci ve elemanlarına gerekse dışarıdaki öğrenci ve bireylere ve/veya kurumlara tanıtıcı bilgiler gelmektedir.

4.1.1.1. Üniversiteyi Tanıtıcı Bilgilerin Sunulması

Görüşmeye katılan Zafer, bir üniversite Web sayfasında o üniversiteyi tanıtıcı nitelikte bilgilerin olması gerektiğini önemle vurgulamaktadır. Zafer konuya ilişkin görüşlerini şöyle ifade etmektedir:

“...ilk önce genel, genel bilgilerin olması gerekiyor üniversite hakkında, tabi bunu ayırırsak kısımlara bölümlere: öğretim görevlileri hakkında bilgiler, ..ee.. derslerin içerikleri, dersler hakkında bilgi, bunun yanında üniversiteyi tanıtan ..ee.. resimler, üniversitede hocaların yapmış olduğu araştırmalar, genel olarak üniversite hakkında tüm bilgilerin bulunması gerekir her yönüyle...”

Emine tanıtıcı bilgiler içinde daha kapsamlı bilgilerin bulunması şöyle ifade etmiştir:

“...tanıtıcı bilgiler üniversiteye başlayacak öğrenciler için, ..eee.. yani bu hem fiziksel görünüm olarak, bölümler ..e.. bölümlere ilişkin tanıtım. Tanıtıcı bilgi derken bu tanıtıcı bilginin içinde sadece öğretim ortamları değil, tabi bunun içinde yemekhanesi, yurdu, öğrencilerin sosyal etkinliklerde bulunabilecek alanlar, ..ee.. sadece çocuğun öğrenim gördüğü mekanlar değil. Çok geniş anlamda yurduyla yemekhanesiyle her şeyiyle. Ondan sonra tabi yeni giren öğrenciler için bir de şey de önemli; ..ee.. öğrencinin gideceği yeri kolay bulmasını sağlayacak, yeni gelen öğrenciler için bir yerleşim planının olması iyi olacaktır...”

Salih ise üniversiteyi tanıtıcı bilgileri verirken diğer kullanıcılara (okul dışından öğrenci, birey ya da kuruma) ilişkin bilgilere de yer verilmesini şu şekilde ifade etmektedir: *“...üniversitelerin Web sayfalarında halka açık ..ee.. yani halk tarafından diğer kullanıcılar tarafından genel tanıtıcı bilgileri de yer verilmesinde fayda vardır. Yani hiç olmazsa onlara bütün faaliyetleri, yaptığın faaliyetleri duyurma açısından ayrı bir sayfa olarak açılabilir...”*

Selin de bu konuda şunları söylemiştir:

“...daha önce hiç bir üniversite hakkında bilgi sahibi olmamış bir öğrenciyi düşünelim. Hani girmek istiyor(üniversiteye) o fakültenin nerede olduğunu öğrenmek isteyebilir. Fakülteye girip, tanımak, görmek; şekil açısından görmek isteyebilir. İşte birimlerini görmek isteyebilir; hangi fakülteler var içinde, hangi yüksekokullar var. İşte öğretmen say, burdaki öğretim üyesi sayısı, öğretim görevlisi sayısı, alabileceği kapasite. Mesela öğrenci kapasitesine kadar. Sınıflar, anfiler hakkında. Bunlar ilk başta bence bir öğrencinin ilk dikkat edeceği konu gibi geliyor ... belki öğretim üyesi, öğretim görevlilerini tanımak isteyebilir...”

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda önemli bir nokta dikkati çekmektedir: İster bilgisayara ilişkin profesyonel deneyimi olsun isterse de bilgisayarı son derece amatörce kullansın, araştırmaya katılan 28 öğretim elemanlarından 25’i bir üniversite Web sayfasında üniversiteye ilişkin yer alması gereken bilgileri şu şekilde sıralamışlardır :

1. İletişim bilgilerinin bulunması,
2. üniversitenin bulunduğu yer hakkında bilgi verilmesi,
3. üniversitenin birimleri hakkında bilgi verilmesi,
4. duyurulara yer verilmesi,
5. kütüphane hizmetlerinin olması.

Bu konuya ilişkin Anadolu Üniversitesi ve Dumlupınar Üniversitesi kadın ve erkek katılımcıların benzer görüşü paylaştıkları gözlemlenmiştir.

4.1.1.2. Kayıtlı Öğrenciler İçin Gerekli Olan Bilgilerin Sunulması

Görüşmeye katılan Murat öğrenciler için gerekli olan bilgilerin başında notların geldiğini şöyle ifade etmektedir: “...öğrenci açısından daha çok notlara erişebilmek önemlidir...”.

Bu konuda Ali ise şunları söylemiştir:

“...öğrenci üniversiteyle ilgili bütün ilişkilerini buradan bence İnternet ortamından yürütebilmeli. (ne gibi) Her şeyin yani ..ee.. kayıt işleminden tutun aldığı derslerle notları, işte onları almak, onun haricinde ..ee.. bilgilerinde bir değişiklik varsa mesela adres bilgisi değişti onu kendisi girip orada düzeltebilmeli. Daha sonra onaylamalı bu yetkili kişiler site yöneticileri onaylamalı onu bence. Üniversiteye ait veri tabanı site ile komple entegre olmalı. Öğrenci bilgileri, ders ve not bilgileri, dönem kayıt bilgileri her neyse bütün bilgiler Web sayfası ile entegre olması gerekir...”

Katılımcılardan Emin de öğrencilerle ilgili tüm bilgilerin bulunması gerektiğini şöyle vurgulamıştır: “...öğrenciye yönelik de yine ders programlarından tutun da sınav programlarına varıncaya kadar tüm bilgilerin bulunması gerekir...”.

Hüseyin, öğrencilerin artık kağıt üzerinde değil online olarak kayıt yaptırılmaları gerektiğini şu sözleri ile vurgulamaktadır: “...(öğrenciler) Web üzerinden derslere kayıt yaptırabilirler, Web üzerinden örneğin yoklamalarını görebilirler, ..ee.. bu tür öğrenci işleri türü faaliyetleri öğrenciler artık eskisinde olduğu gibi kağıt üzerinden değil de Web üzerinden yaparak büyük bir kolaylık sağlayabilirler...”.

Selim de bu konuda şunları söylemiştir: “... ders programları yer almalı, yani herhangi bir bölümün ..e.. birinci döneminde örneğin 2000-2001 öğretim yılını güz dönemine hangi dersler var bahar döneminde hangi dersler var. Bunlar hangi hocalar tarafından veriliyor gibi bilgilerin yer alması gerekir...”.

Emine ise Web sayfasında üniversitenin yurt ve yemekhane gibi olanaklarından söz edilmesini şu sözleri ile belirtmiştir:

“...yeni kaydolacak öğrenciler için genel bilgiler kısmı önemli olabilir .. hah tanıtıcı bilgiler üniversiteye başlayacak öğrenciler için, ..eee.. yani bu hem fiziksel görünüm olarak, bölümler ..e.. bölümlere ilişkin tanıtım. Tanıtıcı bilgi derken bu tanıtıcı bilginin içinde sadece öğretim ortamları değil, tabi bunun içinde yemekhanesi, yurdu, öğrencilerin sosyal etkinliklerde bulunabilecek alanlar, yani çocuğun sadece öğrenim gördüğü mekanlar değil. Çok geniş anlamda yurduyla yemekhanesiyle her şeyiyle. Ondan sonra tabi bir de yeni giren öğrenciler için şey de önemli; ..ee.. öğrencinin gideceği yeri kolay bulmasını sağlayacak, yeni gelen öğrenciler için bir yerleşim planının olması iyi olacaktır...”

Ayşe bu konudaki düşüncelerini şöyle ifade etmiştir:

“...üniversiteden mezun olunca ne olacağı konusunda da bilgiler verilmeli. Yani bizim üniversiteyi bitirenler şu kadar şu kadar işe girmiştir gibi. O üniversitenin başarısıdır aynı zamanda ... ben şimdi bir üniversite öğrencisi olsaydım: gireceğim üniversitede sınıfların fiziki yapılarını görmek isterdim, anfilerin fiziki yapılarını, hocaları tanımak isterdim; yazmış olduğu makalelerden tutun da bildiği yabancı dillere kadar her şeyi öğrenmek isterdim. Öğretim üyelerinin sayısını bilmek isterdim. Onun dışında kütüphanesine bakardım. Yurda bakardım. Acaba barınmak için yurt yeterli kapasitede mi. bunlara bakardım...”

Aysel de oryantasyon konusuna değinerek şunları söylemiştir:

“...şimdi öğrenciler açısından herhalde daha çok oryantasyon özellikle birinci sınıflara dair üniversiteyi tanıtıcı bilgilerin olması gerekiyor. İşte kütüphanedir, kütüphane nerededir, ya da nasıl faydalanabiliriz diye. Yemekhane olabilir, belki barınma ile ilgili belki soruları cevaplayacak yerler olabilir. ..ee... şehir merkezini belki tanıtıcı ufak tefek ilanlar ya da bir şehirde önemli işlerini

görmek için; işte hastane olabilir, postane olabilir. Herhangi bir şekilde onları bilgilendirici hizmetlerin olması gerekir diye düşünüyorum. Yine öğrencilere dair o üniversitede fakülteleri tanıtıcı, fakültelerdeki bölümleri belki. Yine ilgili bölümleri ve dolayısıyla o bölümde çalışan hocaların da belki resimleri olabilir. Hocaların çalışmaları olsun, ilgi alanları olsun belki olabilir. Aslında olsa güzel olur diye düşünüyorum. Öğrencilere yönelik bizim klüplerimiz var üniversitede o klüpleri tanıtıcı, o klüplerle iletişim kurabilecek işte kişiler olabilir, yapılan çalışmalar olabilir, onları açıklayan sitelerin olması güzel olabilir...”

Salih ise Web sayfasında akademik takvimin olması gereğini şöyle ifade etmiştir: “...öğrenci işleriyle ilgili akademik takvim olması lazım...”

Mustafa da Salih’le aynı görüşte olup “...akademik takvim önemli...” şeklinde ifade etmiştir.

Katılımcılardan elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda bir üniversite Web sayfasında üniversiteye ilişkin yer alması gereken bilgiler içerisinde kayıtlı öğrenciler için gerekli olan bilgilerin sunulması şu şekilde sıralanmıştır:

1. Ders bilgilerinin bulunması,
2. çevrimiçi kayıt yapılabilmesi,
3. öğrenci işleri bilgilerinin bulunması,
4. iş olanaklarına yer verilmesi,
5. yurt olanağına yer verilmesi,
6. akademik takvimin bulunması,
7. oryantasyon eğitimine yer verilmesi.

Katılımcılardan elde edilen verilerde tek bir katılımcının oryantasyon konusunu vurguladığı, diğerlerinin ilgilenmedikleri veya o an için akıllarına gelmediği düşünülebilir.

4.1.1.3. Ziyaretçiler İçin Gerekli Olan Bilgilerin Sunulması

Katılımcılardan Emin “...tüm yapılan bilimsel araştırmalar bazında bilgilerin bulunması...” ifadesiyle Web sayfalarına bilimsel araştırmalara yer verilmesini belirtmiştir.

Ahmet’in ise bu konudaki dūřünceleri řöyledir:

“...öncelikle bilimsel araştırma ve işbirliklerine daha da açık olmalı, koordinasyon kurabilecek diğer üniversitelerle, hocalarla iletişim kurabilecek şekilde düzenlenmeli. Yani ben yurt içinde olsun yurt dışında olsun bir hocaya ulaşmak istediğimde kendi çalışma alanımla ilgili rahatlıkla ulaşabilmeliyim. Yayınların bir özeti olsa daha iyi olur. İçindekiler kısmına ve özet kısmına herkes ulaşabilmeli...”

Zafer kütüphanede bulunan kitaplara Web ortamından ulaşılması gereğini şöyle dile getirmektedir: “...kütüphanedeki kitaplara ulaşabilip, onlar hakkında bilgi alabilmeleri gerekiyor. Yani en azından kütüphanede hangi tür kitapların olduğunu bilmesi gerekiyor...”

Emine bilimsel araştırmalar konusunu, öğretim elemanlarını tanıtıcı bilgiler başlığı altında şöyle ifade etmiştir: “...öğretim elemanlarını tanıtıcı bilgiler, yani tanıtıcı derken ..ee... kişinin yaptığı çalışmalar, işte ne bileyim ben; yazdığı makaleler, katıldığı kongreler, sunduğu bildiriler, hangi alanda çalışıyor ve benzeri şeyler olmalı...”

Bayram’a göre “...enstitülerde mutlaka ve mutlaka linkler, araştırma linklerinin olması gerekiyor. Ya da daha önceden yapılan tezlerin mutlaka Web sayfa Web ortamına aktarılması gerekiyor ki, öğrenci çok zaman kaybetmeden uzaktan eğitim yoluyla o işe ulaşabilsin...”

Yaşar da bu konuda şunları söylemiştir:

“...şimdi üniversitenin Web sayfasında o üniversiteyle ilgili olarak ..u.. vizyon, o üniversitenin vizyonu, o üniversiteyle ilgili temel bilgiler, kuruluş bilgilerinden tutun da, ..ee.. en son ..u.. bilgilerin ..ee.. örneğin o üniversitelere şu anda neler yapılır, hangi tür programları var, ..ee.. lisans programları, doktora programları, exchange programları, post doktora programları, neler var. Bu yani bilimsel olarak öğrenciye ne tür hizmetler sunuyorlar? Her şeyi orada görmek istiyorum. Bu bağlamda diyelim ki ...e...herhangi bir alanda lisans üstü çalışma yapmak isteyen bir öğrenci anında o üniversitenin Web sayfasını açtığı anda hangi programları, yüksek lisans, doktora ya da post doktora programlarını açmışlar, ya da exchange programlarını açmışlar, Öğrenci bunu görebilsin isterim. ve hatta programların ..e... programlarda hangi dersler okutuluyor, o dersleri kimler veriyor, belki o derslerin tanımları açıklanabilir. ..e... o derslerin amaçları, o derslerle ilgili kaynaklar, ..e... hepsi görünebilmeli. Bunun dışında o üniversitede çalışan öğretim üyesi, ..e.. memur, hatta .e. .e.. öğrenci, öğrencilerin ..e... email adresleri görünebilsin. Orada çalışan insanlarla ilgili tüm bilgilere ulaşmak mümkün olabilsin. Bunları görmek istiyorum...”

Ali, ilgili diğer adreslere erişim sağlayacak linklerin olması gerektiğini şöyle ifade etmiştir: *“...ilgili diğer bütün sayfalara erişimi sağlayacak bir hızlı erişim için bir link olması gerekiyor...”*

Şamil ise Ali ile benzer görüşte olup şunları söylemiştir: *“...düzenlenen bilimsel, kültürel ya da sosyal içerikli etkinlikler, duyurular, haberler, bunların bulunması lazım ...başka üniversitelere YÖK’e ÖSYM’ye linklerin olması lazım ... yurt dışı veri tabanlarına ulaşmayı sağlayan linklerin olmasını isterim...”*

28 katılımcıdan 9’u Web sayfasında bilimsel araştırmalara yer verilmesinin gerekli olduğunu vurgulamış olup bunlardan 7’si öğretim üyesi, 2’si ise öğretim üye yardımcısıdır.

Buradan öğretim üyelerinin bilimsel araştırmalarla daha fazla ilgilendikleri sonucu çıkarılabilir.

Katılımcılar, verilerin analiz edilmesi sonucunda bir üniversite Web sayfasında üniversiteye ilişkin yer alması gereken bilgiler içerisinde ziyaretçiler için gerekli olan bilgilerin sunulmasını şu şekilde sıralamışlardır :

1. Bilimsel araştırmalara yer verilmesi,
2. ilgili diğer adreslere linklerin bulunması,
3. kütüphane hizmetlerinin olması.

4.1.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Aranılan Bilgiye Ulaşmada, Görsel Açıdan, Bir Üniversite Web Sayfa Tasarımında Yer Alması Gereken Özellikler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre aranılan bilgiye ulaşmada, görsel açıdan, bir üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gereken özellikleri üç ana tema altında toplanabilir. Bunlar:

- Estetik ve sade tasarım,
- Web sayfasının kullanım kolaylığı,
- görsel öğelerle desteklenen iletişim dili.

4.1.2.1. Estetik ve Sade Tasarım

28 katılımcıyla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen verilere göre, görsel açıdan bir üniversite Web sayfası tasarımında o sayfanın sade olması ve estetik açıdan da ilgi çekici olması gelmektedir.

Katılımcılardan Mehmet hem sade hem de göze hitap eden sayfadan hoşlandığını şu sözleri ile dile getirmiştir: “...karmaşık bir Web sayfasındansa daha sade, ama ..ee.. görsel anlamda da göze hitap eden bir Web sayfası isterim...”.

Murat “...ana sayfada ayrıntı ile boğulmamam lazım...”, Ali ise “...bir kere estetik olacak onun yanında hız, estetik ve hız birlikte olması gerekiyor...” diyerek bu konudaki görüşlerini belirtmişlerdir.

Bu konuda Ayhan ise “...sade Web sayfalarını seviyorum.... Çok fazla resim olmamalı bir üniversite sayfasında. Üniversite Web sayfasına bir takım şeyleri almak için giriyorum. Benim zamanımı çok fazla harcamamalı...” diyerek üniversite Web sayfalarında çok fazla resim kullanımının o sayfayı yavaşlattığını dile getirmiştir.

Dilara Web sayfasında yer alan bilgilerin gruplandırılmasını şu şekilde ifade etmektedir: “...bazı üniversitelerin sayfalarında ilk sayfada çok fazla bilgi var. Son derece sıkıcı ve yorucu olabiliyor. Gruplandırılmalı ve olabildiğince basit bir dille o grupların içinde neler olduğunu en güzel bir şekilde insanlara gösterebilmesi gerekiyor...”.

Deniz de diğer katılımcılar gibi sadelikten yana olduğunu şu sözleri ile dile getirmiştir:

“...fazla ahım şahım olması gerekmiyor. Çünkü bilgi, bilgi sayfaları, bilgi üreten sayfalar o kadar da fazla renkli olmamalı bence. Sade, kolay ulaşılabilir, kolay kullanılabilir, fazla karmaşık olmaması gerekiyor. Ana sayfada gruplara ayrılması gerekiyor bence. Tüm bilgileri görürsek sayfaya sığmaz. O sayfadaki bilgileri arayamayız, bulamayız...”.

Aslı'ya göre bilgiler tek ekran sayfasında toplanmalı, yukarı aşağı ok tuşları ile kaydırılmamalı. Aslı bu konudaki görüşlerini şöyle dile getirmiştir:

“...bir kere en önemli olan şey tüm bilgilerin tam bir sayfada toplanması. Yani sayfanın kaymaması lazım... İlk sayfada derli toplu page up page down yapmadan her şeyi görebilmek isterim. Çok fazla resim yoğunluklu olmasın ya

da belki ufak tefek anlamlı resimler olabilir belki. Ama ne olduğu anlaşılmayan ..ee.. görsel açıyı bozan resimler de hiç gerekli değil yani...”

Aslı bu sözleri ile aynı zamanda çok fazla resim olmasını da istemiyor.

Yaşar ise sayfada hareket olması görüşünü şu sözleri ile ifade etmiştir:

“...sadece bana ..e.. bilgiler gerekli değil, fotoğraflar konulmalı, animasyonlar konulmalı, bir hareket sadece düz bir ekran görmek istemiyorum. Karşımda olabildiğince hareket öğelerine yer veren ..ee.. bir şey istiyorum. Bu nedenle ..ee.. olabildiğince ..ee.. hareketli sayfalar, resimler, animasyon türü öğelere yer verilmeli, (Linkler) Kuşkusuz gruplandırılmalı...”

Zafer yazı ve zemin renkleri seçilirken zıt renklerin seçilmesi gerektiğini şu sözleri ile belirtmiştir: *“...renkler zıt renkler seçilmeli, eğer background beyaz ise buna göre yazıların koyu, siyah veya kırmızı türünden mutlaka linklerin çok belirgin olması gerekiyor...”*

Melisa ve Hüseyin duyuruların kayan yazı şeklinde verilmesinin sayfada bir hareket sağlayacağı görüşünde olduklarını belirtmişlerdir.

Fatma ise Melisa ve Hüseyin’in aksi görüşte olup şunları söylemiştir: *“... hoş aslında ama şey, yani yakalayabilmeniz önemli. Yani ben mesela şimdi hepsini yakalayamıyorum. O açıdan zor...”*

Verilerin analiz edilmesi sonucunda bir üniversite Web sayfasında görsel açıdan estetik ve sade tasarım öğelerinin aşağıdaki şekilde olduğu görülmüştür:

1. Gruplama yapılması,
2. canlı fakat gözü yormayan renklerin bulunması,
3. ilk sayfanın tek ekran olması,
4. zıt renklerin olması,

5. kayan yazıya yer verilmesi,
6. sayfada hareket olması.

4.1.2.2. Web Sayfasının Kullanım Kolaylığı

Verilerin analiz edilmesi sonucu, katılımcıların ister bilgisayara ilişkin profesyonel deneyimi olsun isterse de bilgisayarı son derece amatörce kullansın, araştırmaya katılan öğretim elemanları Web sayfasının kullanımının kolay olması gereğini dile getirmişlerdir.

Katılımcılardan Habibe kullanım kolaylığına çok dikkat ettiğini ve aranan bir bilginin kolay bulunabilmesi için site haritasının kesinlikle olması gerektiğini şöyle ifade etmiştir: “...bir kere kullanım kolaylığına çok dikkat ederim... Site haritası olması gerekir diye düşünüyorum kesinlikle...”. Aynı zamanda Habibe sayfaların hızlı gelmesini ise şu sözleri ile belirtmiştir: “... benim için hız önemli. Renk, simge, sembol, objeler çok önemli değil...”.

Hüseyin de Habibe'nin görüşüne benzer bir ifade kullanmıştır: “...sayfayı sık kullanmayan kişiler için text yapı daha iyi. Çünkü sayfayı keşfetmek zorunda kalmıyorsun. Mümkün olduğunca hızlı ve aradığım bilgiye hemen ulaşabileceğim bir yapı benim için daha uygun...”.

Dilara Web sayfasında bilgilere kolay erişim için açılan menülerin etkili olabileceğini şu sözleri ile belirtmiştir: “...açılan menüler bilgiye ulaşma açısından faydalı olabilir... Aradığın bilgiye en hızlı şekilde ulaşmak (önemli) Ben o sayfaya girdiğim zaman oyun oynamak istemiyorum. Aradığım bilgiye ulaşmaksa beni fazla uğraştırmamasını beklerim...”.

Ali de Dilara ile aynı görüşte olup açılan menülerin hızlı erişim sağlayacağını şu sözleri ile belirtmiştir:

“...bütün bilgilere kolay erişim imkanı olması lazım. Fazla sayfaya girmeden, farklı farklı yerlere girmeden yani bütün bilgilere direkt erişim imkanı olmalıdır. Başka bir sayfaya geçmeden mesela ..ee.. birimler akademik birimler ya da ..eee... tıklanıldığında bir menü genişleyip seçenek açılrsa daha kullanışlı olacağı kanaatindeyim. O şekilde daha hızlı erişim olur. Ya da sayfanın üst kısmında seçenekleri sıralayıp ..ee.. daha sonra mouse üzerine geldiğinde alt seçenekler açılırsa belki o şekilde daha kolay erişim sağlanabilir. Site haritası mutlaka bulunması lazım...”.

Dilek de Dilara ve Ali gibi açılan menülerin uygun olduğu görüşünde olup şunları söylemiştir: “...ana sayfada yönlendirme iyi olursa bir sonraki sayfaya geçtiğimde gerekli olan bilgilere ulaşmayı isterim.... (açılan menüler var) Bu bence daha iyi içerikli...”.

Şamil kullanım kolaylığını şu sözleri ile dile getirmiştir: “... yerleştirilen link mesela ..ee.. kolayca algılanabilecek özellikte olmalı. Artık büyük punto ile mi yazılır, direkt mi yazılır altı çizgili mi yazılır fark etmez. Ama bir şekilde çok önemli olanların kendini belli etmesi gerekiyor. (Linkler) Açık net ve anlaşılır bir biçimde bulunmalı...”.

Aslı ise “...site haritası olması güzel bence. Ben bir şeyi bulamadığımda direkt site haritasını arayıp ona bakmak istiyorum. Site içi arama olmalı bence...” demiştir.

Fatma’ya göre linkler sadece resimlerden oluşmamalı ve bağlandığı sayfayı en iyi biçimde ifade edecek yazılar bulunmalıdır: “...resimler üst tarafta. İşte katalog arama falan. Onların yerine yazılar olması, daha kolay. Herkes anlamayabilir o resimlerden ne kastedildiğini. Ama yazılı olması çok daha işe yarar. Daha kolay bulunabilir...”.

Katılımcılardan elde edilen verilerin analizinde bir üniversite Web sayfasının kullanım kolaylığını altı ana öge belirlemektedir:

1. Hızlı olması,
2. bütün bilgilere doğrudan erişim yapılabilmesi,

3. site haritasının bulunması,
4. site içi aramanın yapılabilmesi,
5. iyi yönlendirme yapılması,
6. açılan menülere yer verilmesi.

Yukarıdaki altı öge bir üniversite Web sayfasında bulunuyorsa, o Web sayfasının kullanımı kolaydır, denilebilir.

4.1.2.3. Görsel Öğelerle Desteklenen İletişim Dili

Katılımcılarla görüşme sırasında incelenen üniversite Web sayfalarından bazılarında aynı sayfa içerisinde hem Türkçe hem de İngilizce ifadeler olduğu gözlemlenmiştir. Bu konuda katılımcıların üniversite Web sayfalarında Türkçe ve İngilizce ifadelerin karışık halde olmasını istemedikleri, önceliğin Türkçe’de olmasını bunun yanında İngilizce veya diğer dillere linklerin bulunması gereğini dile getirmişlerdir. Aynı zamanda katılımcılar bir üniversite Web sayfasında o üniversiteyi tanımlayan bir logo, resim ya da sembolü görmek istemişlerdir.

Bu konuda katılımcılardan Ayhan “...en azından üniversitenin amblemini benim görmem lazım ana sayfada...” diyerek üniversiteyi tanımlayan amblemin en azından ana sayfada yer alması gerektiğini belirtmiştir.

Dilara ise sayfalar hazırlanırken iki ayrı dille hazırlanmasını ve önceliğin Türkçe’de olması gerektiğini şu sözleri ile vurgulamıştır: “...sayfalar iki ayrı dille hazırlanması lazım. Yani bir İngilizce versiyonunun mutlaka olması gerekiyor. Ama bunun yanında kesinlikle Türkçe sayfalar hazırlanması gerekiyor...”.

Bayram da Dilara ile aynı görüşte olup şunlar söylemiştir: “...bence Türkçe olarak gelip, İngilizce olacaksa, İngilizce, Fransızca, Almanca gibi (linkler) olabilir. Ama önce bir açtığımızda Türkçe olarak görmemiz gerekiyor. Türkçe’yi öne çıkartmamız gerekiyor...”.

Aslı da Bayram ve Dilara ile aynı görüşte olup, ilk gelen sayfanın Türkçe olması gerektiğini belirtmiştir: “...*bir de şey de çok önemli sanırım: hem Türkçe hem İngilizce olması yani ikisinin de aynı olması değil tabii de. Yani ayrı ayrı olması. İlk gelen sayfa Türkçe olması lazım...*”.

Aynı zamanda 28 katılımcıdan 3’ü üniversite Web sayfalarında hareketli resimlere (animasyonlara) yer verilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu 3 katılımcı da bilgisayarı profesyonel düzeyde kullanmaktadır.

Ali “...*daha ziyade hareketli resimler ve animasyonlar ilk dikkati çeken unsurlar oluyor...*” diyerek bu konudaki düşüncesini dile getirmiştir.

Bayram, üniversite Web sayfalarında hareketli resimler olmasını; fakat bu hareketli resimlerin sayfa içine bir oyun gibi yerleştirilmesini istemektedir. Bu düşüncesi ile Bayram 28 katılımcı arasında üniversite Web sayfalarının oyun olarak düzenlenmesini isteyen tek kişi olmuştur. Bayrama göre: “...*biraz da oyun ... tabii programda ama dokunduğunuz zaman sizi eğlendiren, eğlendirdiği kadar öğretici düzenlemeler olması, çekiciliğinin olması artık ilginç olması gerekiyor...*”.

Dilara ise Bayram’ın tamamen karşıt görüşte olup, şunları söylemiştir: “...*aradığın bilgiye en hızlı şekilde ulaşmak (önemli). Ben o sayfaya girdiğim zaman oyun oynamak istemiyorum. Aradığım bilgiye ulaşmaksa beni fazla uğraştırmamasını beklerim...*”.

28 katılımcıdan 3’ü bir üniversite Web sayfasında kullanılan dilin anlaşılır, 5’i de yazıların okunaklı olmasını istemiştir. Anlaşılır dil kullanımı isteyen katılımcıların tamamı Anadolu Üniversitesi elemanlarıdır.

Şamil bu konuda “...*sözcüklerin anlamı, açılan sayfanın içeriğini özetleyecek ve o içeriğe en uygun sözcükler seçilerek yapılırsa bence daha güzel olur. Yani linkler belli bir standarda gelse daha güzel olur...*” diyerek kullanılan dilin herkes tarafından anlaşılabilir ve sayfa içeriğini en iyi şekilde yansıtan linklerin kullanılması hatta bu linklerin bir standarda getirilmesi gereği üzerinde durmaktadır.

Selin ise bir üniversite Web sayfasında o üniversitenin bir yerleşim planının da bulunması gerektiğini belirtmiştir: “...üniversitenin yerleşke olayı nerede, alan, en azından krokisini ilk başta, mesela bir şehirde, ilk gittiğimde hani...”

Katılımcılardan elde edilen veri analizi sonucunda bir üniversite Web sayfasında kullanılan iletişim dilinin görsel öğelerle desteklenmesi gerektiğini belirleyen altı öğe bulunmuştur:

1. Hareketli resimlere yer verilmesi,
2. üniversiteyi tanımlayan bir logo, resim ya da sembol bulunması,
3. önceliğin Türkçe’de olması,
4. yazıların okunaklı olması,
5. İngilizce linkine yer verilmesi,
6. kroki ve haritalara yer verilmesi.

4.1.3. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre En Çok Beğenilen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler

Bir üniversite Web sayfasının öğretim elemanları tarafından en çok beğenilen özellikleri üç ana tema altında toplanabilir. Bunlar:

- İstenilen bilgilere ulaşılabilme kolaylığı,
- kullanılan iletişim dilinin sadeliği ve anlaşılabilir olması,
- kullanılan görsel öğelerin sade ve estetik olması.

4.1.3.1. İstenilen Bilgilere Ulaşılma Kolaylığı

28 katılımcıdan 9'u bir üniversite Web sayfasında kullanım kolaylığına öncelik vermektedir. Aynı zamanda katılımcılardan 15'i sayfada gruplama yapılmasını ve yönlendirmenin açılan menülerle olması gerektiğini dile getirmişlerdir.

Bu konuda Habibe ile geçen görüşme şöyledir: “...üniversitesi daha hoş bence ... Üniversitesi ile kıyaslanınca. Çünkü ..ee.. şey bütün olarak görülebiliyor ... Üniversitesi (açılan menü) şöyle bir şey daha hoş. Çok daha hoş ...Üniversitesi ...Benim dediğim böyle bir şeydi işte...”.

Katılımcılarla yapılan görüşmelerde, katılımcılara *En Çok Beğenilen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler* sorulduğunda hemen yanıtlamadıkları; ancak konu ile ilgili birkaç üniversite Web sayfası incelendiğinde beğendikleri özellikleri gösterebildikleri gözlemlenmiştir. Konuşmalardaki parantez içinde geçen ifadeler o anda katılımcının söylemediği; fakat görüşmeler sırasında yapılan gözlemler sonucunda saptanan ifadelerdir.

Aslı da Habibe'yle aynı görüşte olup şunları söylemiştir: “...aslında bu kullanışlı bir şey(Açılan pencereler). Yani ben direkt buradan istediğim yere girebilirim belki...”.

Katılımcılardan 3'ü üniversiteyi tercih edecek adaylara bilgi vermek amacına yönelik konulara da yer verilmesi gereğini dile getirmişlerdir.

Bu konuda Murat şunları söylemiştir: “...şunun olması da çok güzel ... Adaylarına Bilgi. Yani üniversiteye ilk giren insanlar daha çok bu sayfayla muhatap oluyorlar. O kişiler kayıt olma esnasında olsun, üniversiteyi tanıma açısından olsun bu tür bir ..ee.. konunun ilk sayfaya yerleştirilmiş olması gerçekten güzel...”.

Aynı zamanda katılımcılardan elde edilen verilerin analizine göre 28 katılımcıdan 15'i bir üniversite Web sayfasında güncel duyurulara yer verilmesini istemişlerdir.

Nesrin'e göre yeni bir haberin ekranda herhangi bir şekilde belli edilerek dikkat çekmesi gerekmektedir. Bu konuda Nesrin şunları söylemiştir: “...*evet bak şurada çok hoş; yeni bir haberin kırmızı imleçlerle yanıp sönmesi bile şu anda o haberi daha önce okumuş muydum, okumamış mıydım. Ya da işte daha önceki haber mi değil mi? Şeklinde...*”.

Bu konuda Ali de Nesrin ile benzer görüşte olup şunları ifade etmiştir: “...*gayet güzel haberler konusunu açıklamış, tarihini vermiş. İşte en yeni habere en eskiye doğru sıralamış onları ve tıklanıldığında haberin detayı görülebilir...*”.

Salih, bir üniversite Web sayfasında ilgili diğer Web sayfalarına bağlantıların da olmasını şu sözleri ile belirtmiştir: “...*hem YÖK'ü gösteriyor, hem ÖSYM numaralarını veriyor. Buradaki iletişim şeylerini de vermiş yani bize icabında belki de o anda irtibat kuracağım onlarla. Onları da bize göstermiş yani...*”.

Veri analizine göre bir üniversite Web sayfasında istenilen bilgilere ulaşma kolaylığını belirleyen öğeler şunlar olmuştur:

1. Adaylara bilgi verilmesi,
2. diğer web sayfalarına bağlantı yapılması,
3. grüplama yapılması,
4. yeni bir haberin ekranda belli edilmesi,
5. kolay kullanılabilmesi,
6. hızlı olması,
7. güncel duyurulara yer verilmesi,
8. açılan menülere yer verilmesi.

4.1.3.2. Kullanılan İletişim Dilinin Sadeliği ve Anlaşılabilir Olması

Katılımcılar bir üniversite Web sayfasının iletişim dilinin önemi üzerinde durmuşlardır. Bir üniversite Web sayfasında toplumun ana dilinin kullanılması gereğini belirtmişler ve bu tür sayfaları daha çok beğendiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca, katılımcılar toplumun ana diliyle tasarlanan üniversite Web sayfalarının daha sade ve herkes tarafından anlaşılır olduğunu da vurgulamışlardır.

Murat'la yapılan görüşmede kendisine tek ekran sayfası büyüklüğünde hazırlanmış, ana sayfada sadece belli gruplar olan, bu gruplar üzerine geldiğinde açılan menülerle ayrıntıları gösteren ve İngilizce linki olan bir üniversite Web sayfası gösterildiğinde kendisinden alınan yanıt şu olmuştur: *"...üniversitesi oldukça sade ve başlangıç için bence benim fikrimce en güzel sayfalardan bi tanesi..."*.

Aynı sayfa Ayhan'a gösterildiğinde tepkisi Murat'inkine benzer olmuştur: *"...çok güzel bir sayfa. Tek bir sayfaya sığdırılmış, bütün şeyler gruplanmış. Hatta grupların üzerine geldiğinde açılımları tekrar geliyor. Bir de extradan İngilizce sayfası koymuşlar..."*.

Nesrin Web sayfasına bakıldığı zaman, yazıların okunaklı ve anlaşılır olması gerektiğini söylemiştir: *"...sayfası fena değil. Çünkü uzaktan bile baktığınızda yazılar anlaşılıyor..."*.

Bir üniversite Web sayfasında kullanılan iletişim dilinin sade ve anlaşılır olmasını belirleyen öğeler, katılımcılar tarafında aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

1. Sade olması,
2. yazıların anlaşılır olması,
3. İngilizce linkine yer verilmesi.

4.1.3.3. Kullanılan Görsel Öğelerin Sade ve Estetik Olması

Üniversite Web sayfasında en beğenilen unsurların başında, kullanılan görsel öğelerin sade ve estetik olması gelmektedir. Bilgiye en kolay yoldan ulaşmayı sağlayan tasarımların başında açılan menüler gelmektedir. Katılımcılar, açılan menülerin, kullanım kolaylığı sağladığı ve sayfada fazla yer kaplamadığı için Web sayfasını daha sade ve kullanışlı hale getirdiğini söylemişlerdir .

Mehmet, açılan menüler ve ekrandaki hareketli öğeleri beğendiğini şöyle ifade etmiştir:

“...bu özellik(açılan pencere ve alt pencereler) daha iyi. e-mail yazan animasyon güzel. Şey fotoğraf ta çok uygun açıkçası, tarihi bir fotoğraf olduğu için, artı şu yazı karakterlerinden tutun da sayfanın tasarımına kadar çok güzel bir sayfa. Erişim daha kolay. Görsel anlamda da göze daha çok hitap ediyor...”

Emin, bir üniversite Web sayfasının okunaklı yazılar ve çarpıcı renklerle tasarlandığı zaman çok daha estetik bir görünüm kazandığını belirtmiştir: *“...fena değil, yazılar daha okunaklı. Çarpıcı ilk bakışta güzel...”*

Aynı sayfa Burak’a gösterildiğinde ise şunları söylemiştir: *“...sayfası güzel renkler canlı ama hareket ve animasyon yok...”*. Ayrıca Burak, duyuruların kayan yazı şeklinde verilmesinin iyi olacağını şu sözleri ile ifade etmiştir: *“...kayan yazının mevcut olduğunu görüyoruz burada ... duyuruların bir hareketle ister istemez kullanıcının gözüne çarpan bir hareket var sonuçta orada. Benim alanımla ilgili olmasa bile oradan geçen yazıyı okuma ihtiyacı hissediyor insan...”*

Kayan yazı konusunda Ayhan, Burak’la benzer görüşleri paylaşmıştır: *“...güzel bir tasarım olmuş. Kayan yazı iyi; dikkat çekiyor. Beni hiç rahatsız etmiyor böyle bir şey. Ama dikkat çekiyor ..ee.. istediğin şeye de bir sürü yer kaplamadan tek bir yerde onları sürekli devir daim ettirerek veriyor...”*

Ayhan'la Burak, kayan yazıların Web sayfasının görünümünü iyileştirdiğini ve sayfaya bir hareket sağladığını belirtmelerine karşın, 28 katılımcıdan 7'si kayan yazıları beğenmediklerini belirtmişlerdir.

Üniversite Web sayfasında resim kullanımı konusunda Aslı, sayfaya mevsime uygun resim yerleştirmenin daha uygun olacağını ifade etmiştir.

Saadet ise, fazla olmamak kaydıyla, üniversite Web sayfasında birkaç resmin bulunması gerektiğini şöyle dile getirmiştir: *"...bir iki resim olması güzel bana göre..."*.

Melisa da seminer, sempozyum gibi etkinliklerin resimlerle duyurulmasının konuyu daha anlaşılır kılacağını belirlemiştir: *"...sayfasında da ... seminerler, sempozyumlar falan burada hemen resimlerle gösterilmiş. Bu da güzel..."*.

Katılımcılar, bir üniversite Web sayfasında kullanılan tasarımın, sade ve estetik olması için aşağıda sıralanan şu öğeleri içermesi gerektiğini belirtmişlerdir:

1. Açılan menülere yer verilmesi,
2. ekranda hareket olması,
3. çarpıcı renkler olması,
4. kayan yazıya yer verilmesi,
5. tek ekranda görünmesi,
6. resim olması.

4.1.4. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Hiç Beğenilmeyen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özellikler

Bir üniversite Web sayfasının öğretim elemanları tarafından hiç beğenilmeyen özellikleri üç ana tema altında toplanabilir. Bunlar:

- Eksik ve güncellenmeyen bilgiler,

- gereksiz olarak sunulan ayrıntılar ve kırık linkler,
- çok sayıda ve düşük nitelikli olarak yer alan hareketli ve hareketsiz görüntüler.

4.1.4.1. Eksik ve Güncellenmeyen Bilgiler

Katılımcıların üniversite web sayfalarındaki duyuru, kütüphane ve iletişim bilgilerinin eksik olması veya güncellenmemesinden şikayetçi oldukları gözlemlenmiştir.

Bu konuda Dilek'in görüşleri şunlardır:

"...özellikle bir de Web sayfalarında duyuruların olmadığını görüyorum. Yani ben kendim üniversite hakkında bazı şeyleri önceden duyuyorum, Web sayfasına gittiğinde o duyurunun henüz olmadığını, ..ee.. güncellenmiyor. Yani üniversitelerin Web sayfaları, duyurular gibi yada bir başka haber gibi onları hemen verecek tarzda güncellenmiyor. Daha geç güncelleniyor. O dikkatimi çekiyor..."

Dilara ise üniversite Web sayfalarındaki iletişim eksikliğinden duyduğu sıkıntıyı şöyle dile getirmiştir:

"...Öncelikle iletişim boyutunda bir sıkıntı var. Mesela üniversiteden bir şey talep ettiğiniz zaman size bir orda Web adresi veriyorlar email adresi, işte her türlü sıkıntınızı, önerilerinizi gibi bir takım şeyleri bu adresten bize yollayabilirsiniz. Ben bu konuda 5 üniversiteye bir takım şeyler gönderdim mailler ama bunların hiç birinden yanıt gelmedi. Güncelleme boyutunda da sıkıntılar var. Bakıyorsunuz uyarıya tarihler geçmiş. Uyarının hala ilk sayfada ne işi var. Şimdi ben yazın başka bir amaçlı olarak yaz okulu programlarını araştırırken üniversite Web sayfasını kullanma gereğini duydum. Telefonla ulaşmak yerine. Ama mesela çok sıkıntı; yaz okulu programı açılıyorsa bununla ilişkin ne yapmışlar. Bazı üniversiteler yaz okulu programlarımız açılmıştır diye

yazı bırakmış. Bazısı şey buna hiç yer vermemiş. ..ee. kimisinde de işte giriyorsunuz sadece hangi tarihler arasında kayıt yaptırabileceğinize dair çok kısa bilgiler yani son derece yetersiz. Ben buraya giriyorsam eğer o programla ilgili hemen her şey hakkında bilgiye sahip olmak isterim. İşte ne zaman açılıyor, dersler ne zaman, ne kadar saatte, nasıl olacak, nasıl bitecek, ücreti gibi bir takım bilgileri almak durumundayım...”.

Ahmet de “...öğretim elemanları hakkında yeterli bilgi alamıyorum...” diyerek üniversite Web sayfalarındaki iletişim bilgilerinin eksik olduğunu vurgulamıştır.

İletişim konusunda Deniz ise şunları söylemiştir: “...bir öğretim elemanını aradık. O öğretim elemanını girmemişler. Ya telefon numarası gerekiyordu ya da email adresi olsa bile ulaşabilirdik. Ama hiç biri yoktu. Güncellenmemiş galiba. Anında güncellemesi lazım ki biz de o bilgilere hemen çabuk ulaşabilelim...”.

Dilara, çevrimiçi kütüphane taramasından duyduğu sıkıntıyı şöyle dile getirmiştir: “...kütüphanesinde tarama yapmak son derece sıkıntılı ... kavram sıkıntısı var. Yani nasıl tarama yapacağınızı bilmiyorsunuz. İşte bir kelime giriyorsunuz, onunla ilgili kaynak yok diyor. Olmamasına olanak yok. Buna ilişkin bir bilgilendirme yok...”.

Şamil de kütüphane taramasında eksikler olduğunu belirterek şunları söylemiştir: “...tezin ismi kütüphanede görülmesine rağmen ..ee.. işte o üniversitede yapılmış olduğundan emin olduğum bir tez olmasına rağmen o kütüphanede yaptığım tarama sonucu, aradığım kaynağa ulaşamadığım durumlar oldu...”.

Buna göre bir üniversite Web sayfasında eksik olduğu için beğenilmeyen öğeler şunlardır:

1. Kütüphane bilgilerinin eksik olması,
2. duyuruların eksik olması,
3. güncellemenin eksik olması,
4. iletişim bilgilerinin eksik olması.

4.1.4.2. Gereksiz Olarak Sunulan Ayrıntılar ve Kırık Linkler

Katılımcılarla incelenen üniversite Web sayfalarında gereksiz olarak sunulan ayrıntıların ilk bakışta öğretim elemanlarına karışık geldiği, okuma zorluğu meydana getirdiği bunun yanında gazete veya firma sayfası gibi hazırlanmış ve aynı anda Türkçe ve İngilizce ifadeler kullanılmış üniversite Web sayfalarının beğenilmediği ortaya çıkmıştır.

Bu konuda Mehmet şunları söylemiştir:

“...üniversitesi'nin Web sayfasını hiç beğenmedim mesela. Yani bu sayfa açılışından itibaren bir powerpoint gösterisinden farksız bir sayfa. Çok karışık, çok basit daha doğrusu, uğraşılmamış. Şu alt bölüme baktığınız zaman daha sanki profesyonelmış gibi, daha ne bileyim bir şey sayfaları, gazete sayfalarını andıran bir görüntü özellikle şu alt kısımee.. çok fazla metin, bunların hepsi link herhalde, link çok fazla. Yani gözü yoruyor. Açıkçası karışık, aradığınız şeyi bulmaya uğraşıyorsunuz ... hem Türkçe hem İngilizce olması iyi değil bence. Yani aynı anda...”

28 katılımcının 14'ü üniversite Web sayfalarında aynı anda hem Türkçe hem de İngilizce ifadeleri görmek istememektedir.

Bu konuda Ayhan şunları söylemiştir: *“...üniversitesi İngilizce, Türkçe karışık bir sayfa hazırlamış. Ya tamamen İngilizce olarak hazırlansın Türkçe linki konulsun, ya da tamamen Türkçe olarak hazırlansın İngilizce linki konulsun...”*

Ali'nin de Ayhan ile aynı görüşte olduğu şu sözlerinden anlaşılmıştır:

“...üniversitesinin sayfasında aynı sayfa içinde bir kısım Türkçe bir kısım İngilizce ifadeler var. Çok uygun olduğunu düşünmüyorum. Sayfayı ya tamamen Türkçe yapacaksın onun İngilizce'sini ayrı bir sayfa olarak yapacaksın. Ya da Türkçe'sini yaptığımız sitenin tamamının bir kopyasını alıp onun üzerinde İngilizce çevirme işlemi yapacaksın. Sayfanın herhangi bir yerinde bir bayrak

olur, bir link olur, bir text olur ona tıklayınca ikinci bir dile komple geçilebilir...”.

Salih de “...üniversitesinin sayfasında Türkçe ve İngilizce karışık verilmiş. Bence hiç uygun değil. Yani ya İngilizce versiyon ya da Türkçe versiyon girmesi lazım. Tercih hakkı vermeli yani bize...” diyerek bu konudaki tepkisini dile getirmiştir.

Habibe'nin, firma sayfası gibi hazırlanmış bir üniversite Web sayfasını beğenmediği gözlemlenmiş olup, görüşme sırasında konu ile ilgili bir üniversite Web sayfası incelenirken “...aynı bir bilgisayar firmasının satış yapan bilgisayarla ilgili bir sayfası gibi...” diyerek ve mimik hareketleri ile beğenmediğini belirtmiştir.

Ayrıca katılımcılar kırık link olarak adlandırılan linkin bir sayfaya bağlantısının olmaması konusundaki tepkilerini de belirtmişlerdir.

Dilek'in kırık linkler üzerine sözleri şunlardır: “...pencereyi tıklayıp ta içlerini incelemeye kalktığın an genelde sayfanın yapılmadığını görüyorum...”.

Dilara “...bazı sayfalarda linklerde sıkıntılar var. Yani çalışmayabiliyor...” diyerek kırık linkler konusunu belirtmiştir.

Katılımcılardan elde edilen verilere göre öğretim elemanları üniversite Web sayfalarının tek ekran penceresine sığmasını istemektedirler. Tek ekrana sığmayan aşağı doğru kayan uzun Web sayfaları aranan bilgiyi bulmayı zorlaştırmaktadır.

Bu konuda Ayhan'ın düşüncesi şöyledir: “...sayfanın kendisi dar bir alana yerleştirilmiş, kenarlar bomboş, aşağı doğru kayıyor...”.

Aslı'nın “...yani şu olay (aşağı doğru çok kayması) bence iyi değil...” diyerek aşağı doğru kayan sayfaları beğenmediği gözlemlenmiştir.

Fatma da çok fazla yazının sayfayı karışık hale getirdiğini ve aşağı doğru kaymaması gerektiğini şu sözleri ile belirtmiştir: “...sayfa çok karışık. Yani alt alta hiç boşluk

vermeden bir sürü şey yazmışlar. Her şey alt alta küçük küçük yazılmış. Sayfanın kaymaması lazım. Aradığınız şeyi böyle tek bir sayfada görmemiz lazım...”

Katılımcılara göre gereksiz ayrıntı ve kırık linkler yüzünden beğenilmeyen öğeler şunlardır:

1. Ayrıntının fazla olması,
2. gazete sayfasına benzemesi,
3. düz yazı olması,
4. aynı anda hem İngilizce hem Türkçe ifadelere yer verilmesi,
5. kırık linklerin bulunması,
6. firma sayfasına benzemesi,
7. tek ekrana sığmaması,
8. okumanın zor olması.

4.1.4.3. Çok Sayıda ve Düşük Nitelikli Olarak Yer Alan Hareketli ve Hareketsiz Görüntüler

Katılımcılardan elde edilen verilerin analizine göre çok sade üniversite Web sayfaları ile çok karışık, çok fazla renk kullanılan, sadece resimlerden oluşan ve bu yüzden yavaşlayan sayfalar ile otomatik olarak açılan duyuru sayfalarının da beğenilmediği ortaya çıkmıştır.

Katılımcılar, duyuruların ekranda bir şekilde belli edilmesini isterlerken, ayrı bir duyuru sayfasının açılmasını istememektedirler. Çünkü genellikle İnternet’te ana sayfadan ayrı olarak açılan sayfalar “reklamdır” düşüncesi ile insanlar tarafından kapatılmaktadır.

Bu konuda Habibe ile yapılan görüşme sırasında bir üniversitenin Web sayfası açıldığında otomatik olarak bir duyuru penceresi açıldığı gözlemlenmiştir. Bunun üzerine Habibe adı geçen duyuru sayfası daha tam açılmadan hemen kapatmış olup olay sırasında geçen görüşme öyle olmuştur: “...evet bu çok sık çıkıyor. Ben onu kapattım

açılmadan. Ben genellikle öyle bir şey ilan çıkınca genellikle reklam oluyor ya onun için kapatıyorum...”.

Deniz de tüm bilgilerin tek sayfada görünmesini, ayrı ayrı sayfaların açılmasını beğenmediğini şu sözleri ile belirtmiştir:

“...ben o tür sayfalardan hiç hoşlanmıyorum. (okumadan) kapatıyorum genelde. Harici çıkınca genelde kapatılıyor. Reklamdır veya başka bir şeydir diye kapatıyoruz. Hiç içeriğine bakmadan, yüklenmeden. ve hepsi aynı sayfada gelmesi lazım. Mesela bazen tıklıyorsunuz ayrı bir sayfa açılıyor. Bir daha tıklıyorsun bir ayrı sayfa daha. Üniversiteye girince bir sürü sayfa oluyor. Yani neyi nerede gezineceğini bilmiyorsunuz...”.

Ahmet de üniversite Web sayfalarında bulunan linklerin sadece resimlerden yapılmasının ne anlam ifade ettiğinin belli olmadığını, resimle birlikte açıklayıcı bir bilginin altında yer alması gerektiğini şu sözleri ile belirtmiştir: *“...üst tarafta resimler var fakat o resmin ne anlama geldiği belli değil. Bence resimlerin altında açıklama yazması gerek...”.*

Buna göre bir üniversite Web sayfasında hareketli, hareketsiz düşük nitelikli olarak çok fazla sayıda yer alan görüntüler tarafından beğenilmeyen öğeler şunlardır:

1. Çok sade olması,
2. çok fazla renk kullanılması,
3. resimlerin çok karışık olması,
4. resimlerin altında açıklama yapılmaması,
5. yavaş olması,
6. duyuru penceresinin otomatik açılması.

4.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasını Geliştirici Yönde Yapılması Gerekenler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler üç başlık altında toplanabilir:

- Güvenilir ve güncel bilgiye erişim kolaylığı,
- kullanıcıya değişik çevrimiçi hizmetlerin sunulması,
- üniversite web sayfasının ulusal ve uluslararası düzeyde bireyler ve kurumlar arası iletişim kolaylığı sağlayacak biçimde tasarlanması.

4.2.1. Güvenilir ve Güncel Bilgiye Erişim Kolaylığı

28 katılımcıdan 10'u kitapların elektronik ortama aktarılmasını ve bu yolla üniversite Web sayfasındaki kütüphanenin geliştirilmesini arzu etmektedirler.

Katılımcılardan Anadolu Üniversitesi'nden olan 4 kişi üniversite Web sayfalarının uzman kişiler tarafından yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konu hakkında Dumlupınar Üniversitesi katılımcıları herhangi bir görüş bildirmemişlerdir.

Dilara'ya göre bir üniversite Web sayfasını geliştirebilmek için o sayfanın uzman kişilere yaptırılması ve iletişim bilgilerinin eksiksiz olması gerekmektedir:

"...uzman bir birim tarafından hazırlanmalı ... gruptandırma standartları olabilir. Bu İnternette sayfaları kullanma açısından büyük bir kolaylık sağlayacaktır. O mail sistemlerinin daha aktif hale getirilmesi lazım. Yani orda altında bir mail var ama işe yaramadıktan sonra onun oraya konulmasının bir anlamı yok ... bu sayfalarda kullanılan her şeyin bir amacı ve ihtiyaca cevap vermesi lazım..."

Burak, kütüphanelerin İnternet ortamına aktarılmasının bilimsel çalışma yapan kişilere yararlı olacağını düşünmektedir: “...üniversiteler arasında kütüphaneleri İnternete açsalar ..ee.. mesela kaynak taraması yaparken ... tez aşamasında çalışma yaparken daha yararlı olur...”.

Deniz, yazılan makalelerin İnternet ortamına aktarılmasının zor olmayacağını, zaten günümüzde makaleler bilgisayarda yazıldığı için bunların İnternet ortamına aktarılmasının da kolay olacağını ve bu yolla birçok insanın bilimsel çalışmalara üniversite Web sayfalarından ulaşabileceğini şu sözleri ile ifade etmiştir:

“...yazılan makalelerin bir yerde toplanması yani kütüphane içinde (iyi olur). Şimdi kalkıp da diyelim şimdi uzak bir üniversitede bir şey araştırıyoruz. Bulduk kütüphaneden. Ya oraya gideceğiz, ya oradan birini bulacağız ki oradan isteyeceğiz. Şimdi şu anda makaleler, işte bir yerlerde bir şey sunulanlar bilgisayarda yazıldığı için, kolayca bir link atılabilir oraya...”

Saadet de üniversite Web sayfalarındaki kütüphanelerde tam metinlere ulaşmak istediğini “...full text olsa iyi olur...” diyerek belirtmiştir.

Ali bu konuda şunları söylemiştir: “...kütüphanede güzel bir veri tabanı yapıp bütün kitaplar elektronik ortama aktarılırsa o mükemmel bir şey olur. Bilgiler herkese açık olmalı...”.

Salih üniversite Web sayfalarının geliştirilebilmesi için bilimsel çalışmalara yer verilmesini şu sözleri ile ifade etmiştir:

“...kendi üniversitesinin ve diğer üniversitelerin yaptığı çalışmalara yer verilmeli. Yurt dışındaki kaynaklar, kütüphaneleri gösteren linkler olmalı. Eğer sakıncası yoksa bütün araştırmaların, paperların, tamamına da ulaşmayı imkanının sağlanması lazım ki bilim eklemeler sonucunda oluştuğunu biliyorum...”

Buna göre bir üniversite Web sayfasının güncel ve güvenilir bilgi sunmasına yönelik gelişimini belirleyen öğeler şunlardır:

1. Kütüphanenin geliştirilmesi,
2. iletişim bilgilerine yer verilmesi,
3. uzman kişilerle işbirliği yapılması.

4.2.2. Kullanıcıya Değişik Çevrimiçi Hizmetlerin Sunulması

Kullanıcıya çevrimiçi hizmetlerin sunulması olarak üniversite Web sayfasının geliştirilmesine yönelik çevrimiçi eğitim, çevrimiçi kayıt ve çevrimiçi kütüphane gelmektedir.

1. Çevrimiçi eğitim yapılabilmesi,
2. çevrimiçi kayıt yapılabilmesi,
3. kitapların elektronik ortama aktarılması.

Bu konuda katılımcılardan Ali'nin çevrimiçi eğitim ile kitapların elektronik ortama aktarılmasına yönelik sözleri şunlardır:

"...dersler interaktif eğitim şekline dönüştürülürse o çok daha iyi olur. İnternet üzerinden sınavlar yapılabilir. Ders notları konulabilir ... Kütüphanede güzel bir veri tabanı yapıp bütün kitaplar elektronik ortama aktarılırsa o mükemmel bir şey olur. Bilgiler herkese açık olmalı..."

Mustafa da hem çevrimiçi eğitim hem de ders kayıtlarının çevrimiçi olmasını şu sözleri ile istemektedir: *"...online eğitim diğer üniversitelerde de koyulabilir. Ders kayıtlarının yapılabilmesi..."*

4.2.3. Üniversite Web Sayfasının, Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Bireyler ve Kurumlar Arası İletişim Kolaylığı Sağlayacak Biçimde Tasarlanması

Üniversite Web sayfalarının ulusal ve uluslararası düzeyde bireyler ve kurumlar arası iletişim kolaylığı sağlayacak biçimde tasarlanması, üniversitenin yayınlarına, bilimsel çalışmalarına ve mezunlarına yer vermesi, Web sayfasında herkes tarafından anlaşılabilir standart bir dilin kullanılması ve insanların birbiri ile bilimsel konuları tartışabilecekleri forumların kullanılması ile geliştirilebilir.

Dumlupınar Üniversitesi'nde çalışan katılımcılardan 5'i Web sayfasına üniversitenin yayınlarının konulması gereğini vurgulamıştır. Yayınlar konusunda Anadolu Üniversitesi'nden hiçbir öğretim elemanı bir üniversite Web sayfası geliştirici yönde yapılması gerekenler olarak görmemiştir; çünkü Anadolu Üniversitesi kendi Web sayfasında zaten üniversitesi ile ilgili yayınları bulundurmaktadır.

Murat *"...üniversitelerin Web sayfalarına benim istediğim eklenmesini istediğim konu, yayınları. Yani yayın konusunda daha detaylı bir şeyler vermelerini isterim..."* diyerek bu konudaki görüşlerini belirtmiştir.

Dilek hem standartın gelmesini hem de yayın özetlerine ulaşmayı istemektedir:

"...Sayfalarda kullanılan ifadeler belli bir standarda gelse iyi olur. Şu yönden iyi olabilir: diğer üniversiteleri de gezdikleri an(kullanıcılar) aynı şeylere ulaştığını anlar. Yurt dışındaki üniversitelerden kitap veya makale dökümü yada en azında özetine ulaşabiliyorum. Bunlar kesinlikle bizim üniversitelerde yok. Kendi üniversitelerimizden de veri tabanlarına ulaşmayı istiyorum..."

Ahmet ise bir üniversite Web sayfasında mezunlara da yer verilmesi gerektiğini şu sözleri ile belirtmiştir: *"...üniversitelerde mezunların görüşleri de olsa mezunlara ait bir sayfa ayrılıp ta tercih edecek veya okuyan kişilere bilgiler verse daha iyi olur kanısındayım. Yani yaşadıkları tecrübeler meslekleriyle ilgili, iş bulma durumları bölümlerin..."*. Aynı zamanda Ahmet bir üniversite Web sayfasında kullanılan dile

standart gelmesi konusunda “...linklerde herkes aynı kelimeleri kullansa daha iyi olur...” diyerek belirtmiştir.

Veri analizine göre 28 katılımcıdan 8’i “Türkiye çapında tüm üniversite Web sayfalarında kullanılan iletişim dilinin bir standartının olmasını” isterken 2 katılımcı bu görüşe karşı çıkmıştır. Diğer katılımcılar ise bu konuda herhangi bir görüş bildirmemişlerdir.

Melisa’nın mezunlar ve forum konusundaki düşünceleri şunlardır: “...mezunlarının eklendiği bir link olabilir, mezunlarının email adresleri en basitinden. İrtibatı kopartmamak için. Forum olabilir...”.

Bu başlık altında belirlenen öğeler şunlardır:

1. Yayınlar yer verilmesi,
2. çalışmalara geniş yer verilmesi
3. standart olması,
4. mezunlara ait bilgiler olması,
5. foruma yer verilmesi.

4.3. Araştırmaya İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu çalışma kapsamında görüşmelere katılan 28 öğretim elemanının “bir üniversite Web sayfasının tasarlanması ve bulunması gerekenlere” ilişkin görüşleri doğrultusunda elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda ulaşılan bulgular, genel olarak beş ana başlık altında toplanabilir: 1) uygunluk, 2) güvenilirlik ve doğruluk, 3) güncellik, 4) ulaşılabilirlik ve 5) dolaşılabilirlik.

4.3.1. Uygunluk

Bir üniversite Web sayfasında yer alacak bilgilerin o sayfayı ziyaret etmesi beklenen hedef kitlenin gereksinimlerine ve beklentilerine uygun olması, Web sayfalarında kullanılan iletişim dilinin herkes tarafından kolaylıkla anlaşılır nitelikte olması gerekmektedir. Üniversite Web sayfasında bulunan bilgiye kolay erişim sağlamak için, sayfalarda hangi bilginin nerede olduğunu gösteren site haritalarına yer verilmesi ve site içi arama motorlarının kullanılması uygun olabilir. Buna göre bir üniversite Web sayfasının amacına uygun olmasını sağlayan dört öğeden söz edilebilir:

1. Hedef kitlenin gereksinimlerine ve beklentilerine uygun olması,
2. kullanılan iletişim dili/dillerinin anlaşılır olması,
3. site haritasının bulunması,
4. site içi arama motorunun bulunması.

4.3.2. Güvenirlik ve Doğruluk

Bir üniversite Web sayfasındaki bilginin her şeyden önce doğru ve güvenilir olması gerekmektedir. Bunun yanında üniversite Web sayfalarında kullanılan bilgi ve belgelerin Telif Hakları Yasası'na göre korunması ve kopya bilgilerin kaynak göstermeden kullanılmaması gerekmektedir. Ayrıca üniversite Web sayfalarının tek bir kişi tarafından değil, uzman kişilerle işbirliği yapılarak tasarlanması o sayfanın güvenilirliğini artırabilir. Buna göre güvenirlilik ve doğruluğu belirleyen üç öğeden söz edilebilir. Bunlar:

1. Bilgilerin doğru olması,
2. telif haklarına dikkat edilmesi,
3. uzman kişilerle işbirliği yapılması.

4.3.3. Güncellik

Bir üniversite Web sayfasındaki bilgilerin hedef kitleye etkili olarak ulaşabilmesi için sürekli yenilenmesi ve güncellenmesi gerekmektedir. Eski bilgilerin gözden geçirilmesi ve gerekiyorsa sayfadan çıkarılması ya da silinmesi, eklenmesi gereken yeni bilgilerin eklenmesi kullanıcılara doğru ve güncel bilgi sunma açısından önemlidir.

4.3.4. Ulaşılabilirlik

Bir üniversite Web sayfası tasarımı yaparken o sayfada yer alan bilgilere ulaşılabilirlik de önemli bir etmendir. Web sayfası üzerinde hareketli ve/veya hareketsiz resimler yoğun olarak kullanılırsa sayfada aranan bilgiye ulaşma zorlaşabilir. Çok sade sayfalarda dikkat çekici öğeler bulunmadığında yine aranan bilgiye ulaşılabilirlik azalmaktadır.

Bu araştırma kapsamında toplanan verilerin analizine göre öğretim elemanlarının çok sade ve çok karışık sayfaları beğenmedikleri bulgusu ortaya çıkmıştır. Üniversite Web sayfalarında, sade ama estetik, aranan bilgiye en kolay ulaşımı sağlayacak tasarımlara yer verilmesi bu çalışmanın katılımcıları tarafından vurgulanmıştır.

Ayrıca bir üniversite Web sayfasında en az iki dil kullanılmasının, ancak öncelikle Türkçe Web sayfanın gelmesinin daha doğru olacağı bu çalışmanın katılımcıları tarafından belirlenmiştir. Farklı diller ile hazırlanan sayfaların aynı koşutlukta; fakat farklı sayfalarda olması ve aynı sayfa içerisinde kullanılan ifadelerin farklı yazılmamasının uygun olacağı yine 28 katılımcının ortak görüşü olarak bulunmuştur. İkinci dil olarak ise üniversite Web sayfasının İngilizce bir sürümünün de olması Türkiye dışındaki kişi ve kurumlarla iletişim kurulması açısından, bu çalışmanın katılımcıları tarafından önem taşımaktadır.

4.3.5. Dolaşılabilirlik

Üniversite Web sayfaları içerisinde kolaylıkla dolaşmaya izin verecek tasarımların yapılması, insanların üniversite Web sayfalarında dolaşırken kaybolmaması, tekrar başladığı noktaya dönebilmesi kısacası kolay gezinti yapılabilecek tasarımların yapılması gerekmektedir. Aynı zamanda bir üniversite Web sayfasında kırık linklerin olmaması, bağlantısı olmayan sayfalar veya bağlantısı olduğu halde içi boş olan sayfalar bulunmaması gerekmektedir.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma verilerinin analizi ve yorumlanması sonucunda elde edilen bulgulara ilişkin sonuçlar, yorumlar ve gelecekte yapılabilecek benzer çalışmalara ilişkin düşünceler sunulacaktır.

5.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken özellikler dört alt başlıkta incelenmişti: 1) öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler, 2) öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gereken özellikler, 3) öğretim elemanlarının görüşlerine göre en çok beğenilen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özellikler ve 4) öğretim elemanlarının görüşlerine göre hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özellikler.

5.1.1. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasında Yer Alması Gereken Bilgilere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgilere ilişkin sonuç ve öneriler şunlardır:

- Üniversiteyi tanıtıcı bilgilerin sunulması,
- kayıtlı öğrenciler için gerekli olan bilgilerin sunulması,

- ziyaretçiler için gerekli olan bilgilerin sunulması.

5.1.1.1. Üniversiteyi Tanıtıcı Bilgilerin Sunulması

- İletişim bilgilerinin bulunması.** Üniversitenin akademik ve idari tüm birimlerine ait telefon numaraları ile öğretim elemanlarına ait dahili telefon numaraları bulunmalıdır. Ayrıca öğretim elemanlarının branşı, akademik çalışmaları, varsa yayınları, eposta adresi ve o öğretim elemanına ait bir fotoğraf da bu bölümde yer almalıdır. Aynı zamanda bu iletişim bilgilerinin sürekli güncellenmesi, üniversiteden ayrılan öğretim elemanlarına ilişkin bilgilerin bu sayfalardan silinmesi ve yeni katılan öğretim elemanlarına ilişkin bilgilerin de Web sayfalarına eklenmesi gerekmektedir. Üniversiteye ve kişilere ilişkin tüm bilgilerin doğru olması da çok önemlidir. Örneğin yanlış yazılan isimler ya da bölüm adları insanları yanlış bilgilendirebilir.
- Üniversitenin bulunduğu yer hakkında bilgi verilmesi.** Üniversiteye ulaşım olanakları, yerleşkesinin krokisi, çevreye ve binalara ilişkin resimler bu bölümde yer almalıdır.
- Üniversitenin birimleri hakkında bilgi verilmesi.** Bu bölümde üniversitenin bünyesinde bulunan fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu, enstitü gibi akademik birimleri ile idari birimleri tanıtılabilir. Bu birimlerin kuruluş tarihi, amacı, kapasitesi, öğrenci sayısı, öğretim elemanı sayısı gibi bilgiler yer almalıdır.
- Duyurulara yer verilmesi.** Bu çalışmaya ilişkin veri analizi sonucunda üniversiteyi tanıtıcı bilgilerden sonra en çok sözü edilen birinci konu iletişim bilgileri, ikinci konu ise duyurular olmuştur. Bu nedenle bir üniversite Web sayfasının tasarımına ilişkin önemli konulardan biri de üniversite ve birimlerine ilişkin duyurulara yer verilmesi ve söz konusu

bu duyuruların etkili olabilmesi için sürekli gncellenmesi ve yeni haberlere yer verilmesidir.

- e. **Kütüphane hizmetlerinin olması.** Bilimsel çalışmaların, süreli ve süresiz yayınların, kitapların elektronik ortama aktarılıp Web sayfalarında yer verilmesi gerekmektedir. Kitapların içindeki tüm bilgiler olmasa bile en azından içindekiler ve özet gibi bilgilere bu bölümde yer verilebilir.

5.1.1.2. Kayıtlı Öğrencilere Bilgilerin Sunulması

- a. **Ders bilgilerinin bulunması.** Birimlerde okutulan derslere ilişkin bilgilere yer verilmelidir. Derslerin saatleri, kredileri, içerikleri, o dersi veren öğretim elemanına ilişkin bilgiler bulunmalıdır.
- b. **Çevrimiçi kayıt yapılabilmesi.** Öğrenciler ders kayıtlarını yaptırabilmek için kayıt haftasında üniversitelerine gelip kayıtlarını yaptırmaktadırlar. Eğer o üniversitenin Web sayfasında çevrimiçi kayıt olanağı bulunuyorsa buldukları yerden gerekli bilgileri girerek kayıt işlemini yaptırabilirler. Böylece hem öğrencinin hem de görevli personelin kayıt sırasındaki yükleri ortadan kalkacaktır. Öğrenci açısından bakıldığında sadece kayıt yaptırmak için kent dışından geleceklerin çevrimiçi kayıt yöntemiyle ekonomik yükleri en aza indirilecektir. Personel açısından bakıldığında öğrencilerin kapı önlerine yığılmaları önlenecek ve kayıt için harcadıkları zaman ve enerjiyi kendi araştırmalarına ve diğer akademik çalışmalarına aktarabileceklerdir.
- c. **Öğrenci işleri bilgilerinin bulunması.** Öğrencileri ilgilendiren her türlü bilginin Web sayfasında bulunması gerekmektedir. Bunlar; öğrencinin

aldığı ve alması gereken dersler, notları, başarı durumu, devamsızlık ve varsa staj hakkında bilgilerdir.

- d. **İş olanaklarına yer verilmesi.** Öğrencinin mezun olduğunda alanı ile ilgili çalışabileceği kurumların adları, iletişim adresleri ve “sıkça sorulan sorular” bölümleri bulunmalıdır.
- e. **Yurt olanağına yer verilmesi.** Üniversitenin öğrenci yurdu varsa, bu yurda ve yurdun öğrencilerine sağladığı olanaklara ilişkin bilgilere yer verilmelidir. Ayrıca öğrenci yurduna ilişkin tüm iletişim adresleri ve duyurular bu sayfada yer almalıdır.
- f. **Akademik takvimin bulunması.** Üniversitenin öğretime başlama, bitiş, sınav tarihlerini gösteren takvimin Web sayfasında yer alması ve her dönem güncelleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca üniversitenin her öğretim yılına ve bir sonraki öğretim yılına ilişkin akademik takvimin Web sayfasında bulunması gerekir.
- g. **Oryantasyon eğitimine yer verilmesi.** Üniversiteye yeni başlamış öğrencileri bilgilendirme amacıyla yapılan eğitime oryantasyon eğitimi denir. Bu eğitim hizmeti Web sayfası üzerinden de verilebilir. Ayrıca üniversitede yeni işe başlayan öğretim elemanlarının çalıştıkları kuruma uyumlarını sağlayacak oryantasyon eğitimi de Web üzerinden verilebilir.

5.1.1.3. Ziyaretçilere Gerekli Bilgilerin Sunulması

- a. **Bilimsel araştırmalara yer verilmesi.** Üniversitenin değişik bölümleri ve birimlerinde yapılan bilimsel araştırmaların halka duyurulması önemlidir. Söz konusu bu iletişim Web sayfasıyla sağlanabilir.

- b. **İlgili diğer adreslere linklerin bulunması.** Ziyaretçiler, adresini bilmedikleri başka bir üniversitenin veya üniversite ile ilgili bir kurumun adresine ulaşmak istediklerinde, Web adresini bildikleri bir üniversitenin Web sayfasına başvurduklarında söz konusu bu linklere ilişkin gerekli bilgileri edinebilmelidirler.
- c. **Kütüphane hizmetlerinin olması.** Yukarıda, üniversiteyi tanıtıcı bilgiler içinde sözü edilen kütüphane hizmeti aynı zamanda ziyaretçilere sunulmalıdır.

5.1.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Aranılan Bilgiye Ulaşmada, Görsel Açıdan, Bir Üniversite Web Sayfa Tasarımında Yer Alması Gereken Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre aranılan bilgiye ulaşmada, görsel açıdan, bir üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gereken özelliklere ilişkin sonuç ve öneriler şunlardır:

- Estetik ve sade tasarım,
- Web sayfasının kullanım kolaylığı,
- görsel öğelerle desteklenen iletişim dili.

5.1.2.1. Estetik ve Sade Tasarım

- a. **Gruplama yapılması.** Aranılan bilgiye ulaşmada kolaylık sağlamak için bilgiler ilişkili ana başlıklar altında gruplanabilmelidir.
- b. **İlk sayfanın tek ekran olması.** Üniversite Web sayfa tasarımı yaparken dikkat edilmesi gereken noktalardan biri de sayfanın tek bir ekran penceresine sığmasıdır. Özellikle ana sayfanın kaymaması, tek ekran

penceresine sığması aranan bilginin daha kolay bulunmasını sağlamaktadır. Ekrana gelen ilk sayfa ana sayfa olduğu için, bu sayfada gruplama yapılsa bile, eğer aranan link o anda ekranda görünmüyorsa, kullanıcıların farklı linklere girerek Web sayfasında kaybolmasına neden olunabilir.

- c. **Kayan yazıya yer verilmesi.** Duyuruların kayan yazı şeklinde verilmesi sayfada bir hareket sağlayabilir. Ancak 28 katılımcıdan 5'i kayan yazı hakkında olumlu düşünürken, 7 katılımcı beğenmediğini belirtmiştir. Buna göre duyurular iki ayrı şekilde verilebilir. İsteyen durağan link ile duyurular sayfasına geçip duyuruları okuyabilir, isteyen de duyuruları kayan yazıdan izleyebilir.
- d. **Sayfada hareket olması.** Üniversite Web sayfasının sadece düz yazıdan oluşması, aranan bilgiye ulaşmayı zorlaştırmaktadır. Bu nedenle eğer sayfada az yer kaplayan hareketli görüntülere yer verilirse ve bu hareketli görüntüler konu ile doğrudan ilgili olursa aranan bilgiye daha kolay ulaşılabilecektir.
- e. **Canlı fakat gözü yormayan renklerin bulunması.** Aranan bilgiye ulaşmada etkili olan temalardan biri de canlı renklerdir. Ancak sayfada çok fazla renk kullanımı da gözü yormaktadır. Bu nedenle sadece dikkat çekmesi istenen linkler diğerlerinden daha canlı bir renkle sunulmalıdır.
- f. **Zıt renklerin olması.** Web sayfasında kullanılan zemin ve yazı renkleri zıt renklerden seçilmelidir. Bunun sonucunda okuma kolaylığı sağlanıp, aranan bilgiye daha çabuk ulaşılabilir.

5.1.2.2. Web Sayfasının Kullanım Kolaylığı

- a. **Hızlı olması.** Bir Web sayfasının hızlı yüklenmesini belirleyen unsurların başında içerisindeki grafiksel öğelerin az olması gelmektedir. Sayfada hiç grafiksel öğe kullanılmadığı durumlarda Web sayfası çok sade olduğu için kullanıcılar tarafından beğenilmemekte, çok fazla grafiksel öğe kullanıldığında ise sayfa hem karmaşık görünmekte hem de sayfanın yüklenmesini yavaşlatmaktadır. Bu yüzden bu iki durum arasında bir düzey belirlenmelidir.
- b. **Bütün bilgilere doğrudan erişim yapılabilmesi.** Web sayfasında bir linke tıklandığında o link altında aranan bilgiye ulaşılması istenir. O link altında bilgi bulunmaması veya linkin adına uymayan içeriğinin olması aranan bilgiyi bulmayı zorlaştırmaktadır.
- c. **Site haritasının bulunması.** Site haritası, Web sayfasında bulunan tüm bağlantıları ağaç yapısında gösteren bir haritadır. Web sayfasında bulunan tüm bağlantılar başlıklar halinde tek bir sayfada görüldüğü için aranan bilgi daha kolay bulunabilir. Ancak site haritasının kullanıcıya doğru bilgi sunması için sürekli olarak ve bir yazılım programı aracılığıyla güncelleştirilmesi gerekmektedir.
- d. **Site içi aramanın yapılabilmesi.** Web sayfasında aranan bir bilgi, site içi arama motoru kullanarak bulunabilir. Bir veya birkaç sözcük girerek arama işlemi yapılabilir. Böylece aranan bilgiye daha hızlı ve kolay ulaşılabilir.
- e. **İyi yönlendirme yapılması.** Web sayfa tasarımı yaparken, kullanılan dil, renkler, yazıların büyüklüğü ve anlaşılabilirliği çok önemlidir. Aranan bilgiye en kolay ulaşmayı sağlayacak yönlendirmenin yapılması gerekmektedir.

- f. **Açılan menülere yer verilmesi.** Açılan menüler, yönlendirmeyi iyi yaptığı için kullanıcılar tarafından beğenilmektedir. Veri analizi sırasında katılımcıların en çok üzerinde durduğu konu açılan menüler olmuştur. 2. soruda 10 katılımcı, 3. soruda da 15 katılımcı açılan menüler hakkında olumlu düşünmüştür.

5.1.2.3. Görsel Öğelerle Desteklenen İletişim Dili

- a. **Hareketli resimlere yer verilmesi.** Üniversite Web sayfasında kullanılan iletişim dili gerektiği yerlerde hareketli resimlerle desteklenirse daha etkileyici olabilir.
- b. **Üniversiteyi tanımlayan bir logo, resim ya da sembol bulunması.** Bir üniversite Web sayfasında o üniversiteyi tanımlayan bir logo, resim ve/veya sembolün yer alması gerekmektedir. Ancak kullanılan bu tür resimlerin çok büyük olması sayfanın yavaş yüklenmesine sebep olabilir.
- c. **Önceliğin Türkçe'de olması.** 28 katılımcıdan 10'u öncelikle Türkçe sayfaların gelmesini istemişlerdir. Üniversite İngilizce eğitim yapsa bile öncelikle yerel dil olan Türkçe sayfanın gelmesi, istenirse İngilizce veya diğer dillerle hazırlanmış sayfalara bağlantıların yapılması gerekmektedir.
- d. **Yazıların okunaklı olması.** Web sayfasında yer alan yazıların okunaklı olması, yazı rengi ile zemin renginin farklı seçilmesi aranan bilgiye ulaşmayı kolaylaştırabilir.
- e. **İngilizce linkine yer verilmesi.** Üniversite Web sayfalarının sadece yerel dille hazırlanması, ülke dışından ziyaret eden katılımcılara yararlı olamayabilir. Üniversite Web sayfasının dışarıdan ziyaret eden kullanıcılara da yararlı olabilmesi, üniversitenin bilimsel çalışmalarının

yurt dışında da tanıtılabilmesi için dünyada en çok kullanılan dil olan İngilizce ile de sayfaların hazırlanması ve bu sayfalara bağlantı kuracak linklerin bulunması gerekmektedir.

- f. **Kroki ve haritalara ver verilmesi.** Üniversitenin binalarını ve ulaşımı gösteren yerleşke haritasının ve/veya krokilerinin bulunması, herhangi bir birime ilişkin binayı arayan kişilere yararlı olabilir.

5.1.3. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre En Çok Beğenilen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre en çok beğenilen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özelliklere ilişkin sonuç ve öneriler şunlardır:

- İstenilen bilgilere ulaşabilme kolaylığı,
- kullanılan iletişim dilinin sade ve anlaşılabilir olması,
- kullanılan görsel öğelerin sade ve estetik olması.

5.1.3.1. İstenilen Bilgilere Ulaşabilme Kolaylığı

- a. **Adaylara bilgi verilmesi.** Katılımcıların bir üniversite Web sayfasında beğendikleri özelliklerden bir tanesi *adaylara bilgi* başlığı altında, o üniversitenin kısaca tanıtılmasıdır. Bu sayede o üniversiteyi seçecek veya yeni kazanan öğrencilere yararlı olunabilir.
- b. **Güncel duyurulara ver verilmesi.** Web sayfalarının amaçlarından birinin duyuruların en kısa sürede ekonomik olarak çok fazla kişiye ulaştırılması diyebiliriz. O Web sayfasını düzenli olarak izleyen kullanıcılar bu duyurulardan da haberdar olabilir. Ancak Web sayfasında

yer alan duyuruların inandırıcı olabilmesi için güncel olması, eskiyen haberlerin silinip yenilerinin eklenmesi gerekmektedir.

- c. **Gruplama yapılması.** Web sayfasında yer alan tüm bilgilerin başlıklarını sayfada linkler olarak yazmak o sayfanın anlaşılabilirliğini güçleştirebilir. Bu yüzden benzer konular aynı başlıklar altında gruplandırılmalıdır. Örneğin fakülteler, yüksekokullar, meslek yüksekokulları, enstitüler gibi ayrı ayrı yazmak yerine öncelikle *Akademik Birimler* diye bir başlık açılabilir ya da önce *Birimler* diye bir başlık açıp, ardından *Akademik Birimler* ve *İdari Birimler* olarak ikiye ayrılabilir. Daha sonra fakülteler, yüksekokullar, meslek yüksekokulları ve enstitüler *Akademik Birimler* adlı başlığın içerisinde yer alabilir.
- d. **Yeni bir haberin ekranda belli edilmesi.** Web sayfasına eklenen en son haberin diğer haberlerden ayrılması ve çarpıcı olması için ya haberin başlığının yanına tarih yazılabilir ya da renkli/hareketli bir simge ile diğerlerinden ayrılabilir.
- e. **Kolay kullanılabilmesi.** Bilgisayarla ilişkisi olsun ya da olmasın kadın ya da erkek öğretim üyesi ya da yardımcısı, Anadolu Üniversitesi'nden veya Dumlupınar Üniversitesi'nden katılan toplam 28 katılımcıdan 9'u Web sayfalarının kullanım kolaylığına bakmaktadır. Bu katılımcılardan elde edilen verilere göre bulmaca gibi hazırlanmış üniversite Web sayfaları kullanıcılar tarafından fazla beğenilmemektedir.
- f. **Hızlı olması.** Bir Web sayfasında aranan bilgiler ekrana ne kadar hızlı geliyorsa istenen bilgilere ulaşabilmenin o kadar kolay olduğu söylenebilir.
- g. **Diğer Web sayfalarına bağlantı yapılması.** Bazen kullanıcılar üniversite Web sayfalarına sadece o üniversiteye ilişkin bir bilgiyi aramak için değil, ilgili başka bir Web sayfasına ulaşmak için de

kullanabilirler. Eğer o üniversite Web sayfasında ilgili diğer Web sayfalarına bağlantılar varsa bu durumda kullanıcılar üniversite Web sayfaları sayesinde aradıkları bilgiye daha çabuk ulaşabilirler.

- h. **Açılan menülere yer verilmesi.** Aranılan bilgiye kolay ulaşımı sağlayan yollardan biri sayfada açılan menüler kullanmaktır. 5.1.2.2 başlığı altında verilen f maddesinde de belirtildiği gibi açılan menüler kullanıcılar tarafından en çok beğenilen tasarım şekli olmuştur.

5.1.3.2. Kullanılan İletişim Dilinin Sadeliği ve Anlaşılabilir Olması

- a. **Sade olması.** Bu araştırmanın veri analizine göre en çok beğenilen 3. konu, Web sayfasının sadeliği olmuştur. Bir üniversite Web sayfası sade tasarlanmışsa aranan bilgiye daha kolay ulaşılmaktadır.
- b. **Yazıların anlaşılır olması.** Web sayfasında kullanılan yazıların herkes tarafından aynı şekilde anlaşılması, farklı anlamalara yol açmaması gerekmektedir.
- c. **İngilizce linkine yer verilmesi.** Web sayfasındaki bilgilerin dünya çapında yararlı olabilmesi için uluslararası dil olan İngilizce ile de sayfaların hazırlanması ve bu sayfaları açmak için gerekli linklerin sayfaya konulması gerekmektedir.

5.1.3.3. Kullanılan Görsel Öğelerin Sade ve Estetik Olması

- a. **Açılan menülere yer verilmesi.** Açılan menüler kullanıldığında Web sayfaları daha sade ve estetik görünebilir.
- b. **Ekranda hareket olması.** Ekranda küçük boyutlu hareketli simgeler ile sayfaların daha estetik olması sağlanabilir.

- c. **Çarpıcı renkler olması.** Dikkat çekmek istenen yazıların daha çarpıcı renklerle yazılması da sayfaların estetik olmasını sağlayabilir.
- d. **Kayan yazıya yer verilmesi.** Kayan yazı sayfada bir hareket sağlama açısından yararlı olabilir. Ancak sürekli kayan yazıları okuma zorluğu olabilir. Bunun yerine yazılar kayarken, okunmak istenen yazı üzerine fare getirildiğinde sabitlenirse daha işlevsel olabilir.
- e. **Tek ekranda görünmesi.** Katılımcılardan elde edilen verilere göre kullanıcılar tüm bilgileri tek bir ekranda görmek istemektedir. Bilgileri tek ekranda gruplayan ve bu gruplamayı da açılan menülerle yapan üniversite Web sayfalarının daha çok beğenildiği gözlemlenmiştir.
- f. **Resim olması.** Üniversite Web sayfalarında beğenilen noktalardan biri de resimlerin olmasıdır. Sözü edilen bu resimler, üniversiteyi tanıtıcı resimler, öğretim elemanlarının fotoğrafları ve çevreye ilişkin resimler olabilir.

5.1.4. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Hiç Beğenilmeyen Üniversite Web Sayfalarının Bilgi ve Tasarım Açısından İçerdiği Özelliklere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının bilgi ve tasarım açısından içerdiği özelliklere ilişkin sonuç ve öneriler şunlardır:

- Eksik ve güncellenmeyen bilgiler,
- gereksiz olarak sunulan ayrıntılar ve kırık linkler,
- çok sayıda ve düşük nitelikli olarak yer alan hareketli ve hareketsiz görüntüler.

5.1.4.1. Eksik ve Güncellenmeyen Bilgiler

- a. **Kütüphane bilgilerinin eksik olması.** Web sayfalarında bulunan kütüphane bilgilerinin eksik ve arama işleminin yetersiz olması Web kullanıcılarını yanlış bilgilendirecektir. Ayrıca arama sonucunda bulunsa bile kitabın sadece adı ve raf numarası kullanıcılar için yeterli olamamaktadır.
- b. **Duyuruların eksik olması.** Üniversite ile ilgili bir duyurunun Web sayfasında yer almaması veya gecikmesi Web kullanıcılarını yanlış ve/veya eksik bilgilendireceğinden istenmeyen ve beklenmeyen sorunlara yol açabilir.
- c. **Güncellemenin eksik olması.** Üniversite Web sayfalarındaki güncelleme eksikliği duyurular ve iletişim bilgilerinde sıkıntıya yol açmaktadır.
- d. **İletişim bilgilerinin eksik olması.** Üniversite Web sayfasında gerekli güncellemeler yapılsa bile, eksik bir bilgiyi içeriyorsa güncellenmesi de eksik olacaktır. Bu yüzden Web sayfalarında telefon ve eposta adreslerinin bulunması ve bu bilgilerin düzenli kontrol edilmesi söz konusu eksikliği azaltabilir.

5.1.4.2. Gereksiz Olarak Sunulan Ayrıntılar ve Kırık Linkler

- a. **Ayrıntının fazla olması.** Yazılar, şekiller, hareketli/hareketsiz resimlerin çok fazla kullanıldığı sayfalar Web kullanıcıları tarafından beğenilmemektedir. Üniversite Web sayfalarında çok fazla ayrıntının olması Web kullanıcıları tarafından beğenilmemektedir.
- b. **Gazete sayfasına benzemesi.** Gazete sayfası gibi hazırlanmış üniversite Web sayfaları kullanıcılar tarafından beğenilmemektedir. Özellikle çok

yoğun ve ardı ardına sunulan bilgiler, Web sayfasını okunmaz hale getirmektedir.

- c. **Düz yazı olması.** Sadece düz yazıdan oluşan üniversite Web sayfaları aslında hız bakımından diğerlerinden daha iyidir. Ancak sayfa içerisindeki bir yazının diğerlerinden daha çarpıcı olabilmesi için resim ve grafiksel öğelerle desteklenmesi gerekmektedir.
- d. **Aynı anda hem İngilizce hem Türkçe ifadeler ver verilmesi.** Aynı anda kullanılan İngilizce ve Türkçe ifadeler okuma zorluğu yaratmakta ve sayfanın anlaşılabilirliğini azaltmaktadır.
- e. **Kırık linklerin bulunması.** Kırık link olarak ifade edilen linke ilişkin bir sayfanın olmaması veya adının hatalı olması sonucunda sayfanın yüklenememesi Web sayfasının güvenilirliğini azaltmaktadır.
- f. **Firma sayfasına benzemesi.** Ticari bir firma sayfasına benzeyen, içerisinde eğitimle ilgisi hiç olmayan reklamları bulunduran üniversite Web sayfaları o üniversitenin Web sayfasının ziyaretçi sayısını düşürebilmektedir.
- g. **Tek ekrana sığmaması.** Özellikle ana sayfada iyi gruplama yapılarak bilgilerin tek ekrana sığması aranan bilgiye daha kolay ulaşmayı sağlayabilir.
- h. **Okumanın zor olması.** Okuma zorluğu iki nedenden olabilir. Birincisi ekrana bir defada daha çok bilgiyi sığdırmak için yazılar küçültülerek yazılmış olabilir. İkincisi zemin ve yazı birbirine yakın renk tonlarında yazılmış olabilir. Her iki durumda da okuma zorluğu ortaya çıkması yüzünden beğenilmeyen bir nokta olarak kabul edilebilir.

5.1.4.3. Çok Sayıda ve Düşük Nitelikli Olarak Yer Alan Hareketli ve Hareketsiz Görüntüler

- a. **Çok sade olması.** Çok sade sayfalar tek düzelik oluşturacağından Web sayfası ziyaretçileri tarafından ilgi görmeyecektir.
- b. **Çok fazla renk kullanılması.** Web sayfasında çok fazla renk kullanımı gözleri yorabilir. Bunun sonucunda okuma zorluğu ortaya çıkabilir.
- c. **Resimlerin çok karışık olması.** Üniversite Web sayfalarındaki resimlerin karışık olması yanlış ve farklı bilgi sunulmasına neden olabilir.
- d. **Resimlerin altında açıklama yapılmaması.** Üniversite Web sayfalarında kullanılan linklerin sadece resimlerden oluşması o resmin herkes tarafından farklı bir şekilde anlaşılmasına neden olabilir. Eğer resmin altında açıklayıcı bir yazı bulunursa üniversite Web sayfaları daha etkileyici olabilir.
- e. **Yavaş olması.** Web sayfasında çok fazla resim ve grafiksel öğe kullanılırsa hem sayfa karmaşık görünecek hem de yavaş yüklenecektir. Bir üniversite Web sayfasının yavaş yüklenmesi de istenmeyen bir durumdur.
- f. **Duyuru penceresinin otomatik açılması.** Üniversite Web sayfası yüklendiğinde otomatik olarak açılan duyuru penceresinin fazla beğenilmediği anlaşılmıştır. Kullanıcılar genellikle otomatik olarak açılan pencereleri hiç okumadan *reklamdır* düşüncesiyle kapatmaktadırlar. Bu nedenden dolayı duyuru penceresi iletmesi gereken mesajı kullanıcıya sunamadan kapanmaktadır.

5.2. Öğretim Elemanlarının Görüşlerine Göre Bir Üniversite Web Sayfasını Geliştirici Yönde Yapılması Gerekenlere İlişkin Sonuç ve Öneriler

Öğretim elemanlarının görüşlerine göre bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenlere ilişkin sonuç ve öneriler şunlardır:

- Güvenilir ve güncel bilgiye erişim kolaylığı,
- kullanıcıya değişik çevrimiçi hizmetlerin sunulması,
- üniversite Web sayfasının, ulusal ve uluslararası düzeyde bireyler ve kurumlar arası iletişim kolaylığı sağlayacak biçimde tasarlanması.

5.2.1. Güvenilir ve Güncel Bilgiye Erişim Kolaylığı

- a. **Kütüphanenin geliştirilmesi.** Kütüphanelerin Web ortamında geliştirilebilmesi için o üniversitede bulunan bilimsel çalışmalar bilgisayar ortamına aktarılarak Web sayfalarına eklenebilir. Kütüphanede bulunan kitapların tüm bilgileri olmasa da en azından içindekilerle özet bilgileri de Web ortamına aktarılabilir.
- b. **İletişim bilgilerine yer verilmesi.** Üniversitede bulunan tüm akademik ve idari personele ulaşılabilecek telefon ve eposta adreslerinin Web sayfasında bulunması iletişim sıkıntısını ortadan kaldıracaktır. Ancak eposta adresi verilen kişilerin de sürekli olarak epostalarını kontrol etmesi ve diğer kullanıcılarla iletişimi kesmemeleri gerekmektedir.
- c. **Uzman kişilerle işbirliği yapılması.** Üniversite Web sayfalarının uzman kişilere yaptırılması ve Web sayfalarının grup çalışmasıyla oluşturulması gerekmektedir. Ancak sözü edilen bu grupta sadece Web tasarımcıları değil, her alandan temsilcilerin, özellikle eğitim tasarımcılarının da bulunması üniversite Web sayfalarının geliştirilmesinde yararlı olabilir.

5.2.2. Kullanıcıya Değişik Çevrimiçi Hizmetlerin Sunulması

- a. **Çevrimiçi eğitim yapılabilmesi.** Türkiye’de birkaç üniversitede görülen çevrimiçi eğitim Web sayfa yazılımlarının geliştirilmesiyle artırılabilir.
- b. **Çevrimiçi kayıt yapılabilmesi.** Çevrimiçi kayıt için Web sayfasının geliştirilmesi, ders kayıtlarında hatalara meydan vermeyecek güçlü programların kurulması ve yönetilmesiyle gerçekleştirilebilir.
- c. **Kitapların elektronik ortama aktarılması.** Yukarıda kütüphanelerin geliştirilmesi maddesinde belirtildiği gibi kütüphanede bulunan kitapların elektronik ortama aktarılması gerekmektedir. Bu sayede dünyanın her yerinden o üniversitede bulunan bir kitabın içeriğine ulaşılabilecektir.

5.2.3. Üniversite Web Sayfasının, Ulusal ve Uluslararası Düzeyde Bireyler ve Kurumlar Arası İletişim Kolaylığı Sağlayacak Biçimde Tasarlanması

- a. **Yayınlara yer verilmesi.** Üniversitelerin Web sayfalarını geliştirmeye yönelik o üniversitenin yayınlarına yer verilmesi önemlidir. Bu sayede üniversite Web sayfası ile hem ulusal hem de uluslararası düzeyde bireyler ve kurumlar arası iletişim kolaylığı sağlanabilir.
- b. **Çalışmalara geniş yer verilmesi.** Üniversitelerin kendilerini ve öğretim elemanlarının yaptığı çalışmaları tanıtmak için Web sayfaları bir fırsat sayılabilir.
- c. **Standart olması.** Üniversite Web sayfalarında kullanılan dil, linklerin gruplanması ve sayfalarda bulunması gereken ana başlıkların tüm üniversite Web sayfalarında aynı şekilde yer alması standart olarak dile getirilmiştir. Aynı zamanda standart isteyen katılımcılar Web sayfalarında kullanılan renk, ekran tasarımı, resimler ve

hareketli/hareketsiz ögelerin her üniversite tarafından özgürce yapılmasını, sadece gruplamalarda ve kullanılan iletişim diline bir standart getirilmesini istemişlerdir. Buna göre bir üniversite Web sayfasında kullanılan iletişim dilinin herkes tarafından kolaylıkla anlaşılabilmesi için belli bir standardın getirilmesi iyi olabilir.

- d. **Mezunlara ait bilgiler olması.** Eğer bir üniversite Web sayfasında mezunlara ilişkin kimlik ve adres bilgileri ile, akademik başarıları ve bilimsel çalışmalarına yer verilirse eleman arayanlar öncelikle üniversitelerin Web sayfalarındaki mezunlar bölümünü inceleyerek seçme işlemi yapabilirler. Adres ve telefon bilgilerinin üniversite Web sayfasında yer alması sayesinde kendilerine doğrudan ulaşabilirler.
- e. **Foruma yer verilmesi.** Üniversite Web sayfasında sunulan forumlar sayesinde hem bireyler arası iletişim artar hem de bilimsel çalışmaları geliştirecek yönde ilerlemeler sağlanabilir.

5.3. Araştırmanın Geneline İlişkin Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın geneline ilişkin sonuçlar ve bu sonuçlara ilişkin öneriler şunlardır:

- Uygunluk,
- güvenilirlik ve doğruluk,
- güncellik,
- ulaşılabilirlik,
- dolaşılabilirlik.

5.3.1. Uygunluk

- a. **Hedef kitlenin gereksinimlerine uygun olması.** Bir üniversite Web sayfası tasarlanırken hedef kitle göz önünde bulundurularak, bu hedef kitlenin gereksinimlerine uygun Web sayfalar kurulmalıdır. Örneğin öğle yemeği çıkmayan bir üniversitenin Web sayfasında öğle yemeği mönüsü verilmesi beklenemez. Ancak öğle yemeği bulunan bir üniversitede çalışan personel ve öğrenciler bilgisayardan o günkü mönüyü görmek isteyebilirler.
- b. **Kullanılan iletişim dili/dillerinin anlaşılır olması.** Üniversite Web sayfasında kullanılan iletişim dili herkes tarafından anlaşılabilir şekilde olmalıdır.
- c. **Site haritasının bulunması.** Bir üniversite Web sayfasında site haritası bulunması, aranan bilgiyi bulma açısından yararlı olabilir. Ancak site haritası elle oluşturulduğunda bazen güncelleme sorunu çıkabilir. Eğer bunun için bir bilgisayar programı kullanılırsa Web sayfasına eklenen veya çıkarılan sayfalar otomatik olarak değiştirilebilir.
- d. **Site içi arama motorunun bulunması.** Üniversite Web sayfasında bir veya birkaç sözcük aramak istenirse bu durumda tüm Web sayfasını gezmek yerine arama motoru kullanarak istenilen bilgiye daha hızlı erişim sağlanabilir.

5.3.2. Güvenirlik ve Doğruluk

- a. **Bilgilerin doğru olması.** Üniversite Web sayfalarında bulunan bilgilerin doğru ve inandırıcı olması o Web sayfasının güvenilirliğini artırabilir.
- b. **Telif haklarına dikkat edilmesi.** Üniversite Web sayfaları hazırlanırken tasarımcıların çok dikkatli olması gerekmektedir. Diğer sayfalardan

kopyala-yapıştır yapılması, kopyanın alındığı tarafa bildirilmediği zaman doğru olmayabilir (Laird, 2001).

- c. **Uzman kişilerle işbirliği yapılması.** Üniversite Web sayfa tasarımı bir grup işi olup uzman kişilerce yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu grupta her alandan kişilerin, özellikle eğitim tasarımcılarının bulunması sayfaların daha etkileyici olmasını sağlayabilir.

5.3.3. Güncellik

- a. **Bilgilerin yenilenmesi.** Bir üniversite Web sayfasındaki bilgilerin güncel olabilmesi için sürekli yenilenmesi gerekmektedir.
- b. **Bilgilerin gözden geçirilmesi.** Üniversite Web sayfasında bulunan bilgilerin sürekli gözden geçirilerek eski bilgilerin çıkarılması, yeni bilgilerin eklenmesi bu sayfaların daha güncel olmasını sağlayabilir. Örneğin görevden ayrılan bir öğretim elemanına ilişkin bilgilerin hala üniversite Web sayfasında yer alması veya yeni göreve başlamış bir öğretim elemanının sayfaya eklenmemesi o sayfanın güncel olmadığını gösterebilir.

5.3.4. Ulaşılabilirlik

- a. **Dijital farklılıkları göz önünde bulundurularak sayfanın tasarımının yapılması.** Herkesin İnternet bağlantı hızı aynı değildir. Üniversite Web sayfasını hazırlayan kişinin İnternet hızı yüksek olabilir. Ancak tasarımcı, Web sayfasında kullandığı grafiksel öğeleri kendi bilgisayar ve İnternet hızına göre değil, toplumun genelini düşünerek hazırlamalıdır.

- b. **Sade ama estetik tasarım yapılması.** Araştırma sonucuna göre üniversite Web sayfalarının çok sade ya da çok karışık olmasının istenmediği ortaya çıkmıştır. Bu yüzden sayfaların sade fakat aynı zamanda göze hitap etmesi için estetik tasarımlara yer verilmesi gerekmektedir.
- c. **En az iki dilde, Türkçe ve İngilizce olarak, iki ayrı Web sayfasının tasarımı yapılması.** Üniversite Web sayfalarında aynı anda birden fazla dil kullanılmasının uygun olmadığı, fakat en az iki dilde, Türkçe ve İngilizce ve ayrı ayrı olarak bu sayfaların oluşturulması gerektiği ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda ekrana gelen ilk sayfanın da yerel dil olan Türkçe olması, İngilizce veya diğer dillere geçiş için üniversite Web sayfasında linklerin bulunması gerektiği söylenebilir.

5.3.5. Dolaşılabilirlik

- a. **Sayfalar arasında kolaylıkla dolaşılabilmesi.** Üniversite Web sayfa tasarımı yapılırken yönlendirmelerin çok iyi yapılması gerekmektedir. Bir konuyu arayan kişi Web sayfasında gezinti yaparken kaybolmamalıdır. Her tıklamada aradığı konuya bir adım daha yaklaşmalıdır.
- b. **Linklerin kırık olmaması.** Kullanıcı, üniversite Web sayfasında bulunan linklere tıkladığında yüklenemeyen sayfalarla karşılaşmamalıdır. Tıklama sonucu boş ve hatalı sayfalarla karşılaşan kullanıcı tekrar aynı sayfaya girmek istememektedir. Bu olay aynı zamanda o üniversite Web sayfasının güvenilirliğini de azaltabilir.

5.4. Gelecekte Yapılacak Benzer Çalışmalara İlişkin Düşünceler

Bu çalışmada alandan toplanan ve niteliksel araştırma yöntemlerine uygun olarak analiz edilen veriler sonucunda ulaşılan bulgular doğrultusunda *bir üniversite Web sayfası tasarlama ve geliştirme* konusuna ilişkin ileriki yıllarda yapılacak araştırmalara yönelik aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Farklı üniversitelerden farklı katılımcılarla ve farklı araştırma yöntemleri kullanılarak benzer araştırmalar desenlenebilir. Böylece bir üniversite Web sayfasının tasarlanmasına ilişkin çok farklı kaynaklardan çok farklı görüşler elde edilebilir. Söz konusu bu durum ise araştırmalarda çok sesliliğe ve demokratikliğe taban oluşturacaktır.
2. Çalışmalara katılımcı olarak sadece öğretim elemanları değil, öğrenciler, veliler ve diğer kurumlardan bireyler de seçilerek farklı kaynaklardan bilgi toplanabilir.
3. Gelecekte bu araştırma sonuçlarından elde edilen bulgulara göre bir üniversite Web sayfası modeli oluşturulabilir.
4. Bu araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre üniversite Web sayfa tasarımcıları bilgilendirilebilir.

Bu çalışmanın bulguları ışığında *bir üniversite Web sayfası tasarlama ve geliştirme* konusu üzerine Türkiye’de farklı araştırmaların yapılması ve bu çalışmalardan elde edilecek ortak bulgulara göre *bir üniversite Web sayfasının tasarlanması ve geliştirilmesi* konusu üzerine evrensel ancak dinamik bir Web tasarım modelinin oluşturulması zorunludur.

EKLER

EK	<u>Sayfa</u>
1. BİLGİLENDİRME FORMU	136
2. GÖRÜŞME SORULARI	138
3. GÖZLEM FORMU	139
4. GÖRÜŞME TRANSKRİPTLERİ.....	140

EK 1**Bilgilendirme Formu**

Eyüp IRGAT
 Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Tavşanlı/KÜTAHYA
 Tel: 0-274-614 86 71
 Email: eirgat@tavmyo.edu.tr

BİLGİLENDİRME FORMU**I- GİRİŞ**

Bu çalışma, üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite web sayfasında olması gerekenlere ilişkin görüşlerini saptamayı amaçlayan niteliksel bir araştırmadır. Sözü edilen bu temel amaç doğrultusunda bir üniversite web sayfasının daha işlevsel desenlenebilmesi yolunda somut öneriler geliştirilebilecektir.

II- ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın temel amacının üniversite öğretim elemanlarının bir üniversite web sayfasında yer alması gerekenlere ilişkin görüşlerini belirlemek olduğunu öğrendim. Ben.....bu çalışmaya katılmayı kabul ediyorum.

III- ARAŞTIRMA SÜRECİ

Bu araştırmanın 2001-2002 öğretim yılı Güz döneminde bir saatlik bir teyp kaydı görüşmesini kapsadığını biliyorum. Ayrıca araştırmacının, çalışmasının ilerleyen zamanında benim görüşlerime, düşüncelerime ya da fikirlerime ilişkin bir sorusu olduğunda benimle rahatlıkla iletişim kurabileceğini kabul ediyorum.

IV- ARAŞTIRMANIN OLASI RİSKLERİ VE YARARLARI

Bir üniversite web sayfasına ilişkin görüşlerimi açıklarken kendimi rahat hissetmezsem, istediğim anda hiç bir açıklama yapmadan ve hiçbir yaptırıma maruz kalmadan görüşmeyi kesme hakkına sahip olduğumu biliyorum.

Herhangi bir sorun karşısında araştırmacı Eyüp Irgat' a 02746148671 nolu telefonda ya da eirgat@tavmyo.edu.tr email adresinden, bu araştırmanın yöneticisi Dr. Gülsün Kurubacak'a 001-505-646-2125 nolu telefonda ya da kurubagu@nmsu.edu email adresinden ve AU Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü Doç.Dr. Coşkun Bayrak'a 02223350580 nolu telefonda ya da cbayrak@anadolu.edu.tr email adresinden ulaşacağımı biliyorum.

V- KATILIMCILARIN HAKLARI

Bu çalışmaya katılımın tamamen gönüllük esasına dayandığını ve istediğim zaman bu çalışmadan hiç bir açıklama yapmadan ve hiç bir yaptırıma maruz kalmadan ayrılabilceğimi anladım.

VI- GİZLİLİK

Görüşme sırasında elde edilen bilgilerin anonim olarak toplanacağını anladım. Verilerin anonimliğini sağlamak için katılanların adlarına ilişkin tüm bilgilerin gizli tutulacağını ve araştırma raporunun yazılmasından sonra araştırmaya katılanların isimlerinin kesinlikle açıklanmayacağını öğrendim.

Ham ve işlenmiş tüm veriler ve araştırmaya ilişkin tüm çalışmaların kilitli dolaplarda saklanacağını öğrendim.

Araştırmanın tamamlanmasından sonra görüşmelere ilişkin tüm teyp kasetlerinin yok edileceğini anladım.

VII- PARASAL DESTEK

Bu çalışmaya katılmanız nedeniyle size herhangi bir ödeme yapılmayacaktır. Tüm katılımlar gönüllük esasına dayanmaktadır.

VIII- BİLGİLENDİRME ANLAŞMASI

Yukarıda bana verilen bilgilerin ışığında bu çalışmaya katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının Adı Soyadı

İmzası

Tarih

Araştırmacının Adı Soyadı

İmzası

Tarih

EK 2**Görüşme Soruları**

Görüşme

Katılımcı :

Görüşme Tarihi :

Görüşme Saati :

Görüşme Yeri :

Soru 1. Bir Üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?

Soru 2. Görsel açıdan aranan bilgiye ulaşmada üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gerekenler nelerdir?

Soru 3. En Çok beğenilen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?

Soru 4. Hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?

Soru 5. Bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler nelerdir?

Ek 3**Gözlem Formu**

Görüşme Yeri :

Görüşme Tarihi :

Görüşme Saati :

Katılımcı :

Notlar :

Ek 4

Görüşme Transkriptleri

TRANSKRİPT

Soru 1. Bir Üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?		
Anadolu Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Mehmet	<p>Üniversiteyle ilgili yapacağım herhangi bir araştırmada, mesela kütüphane olsun, ne bileyim üniversitedeki herhangi bir şeyi soracağım mesela ..ee. bilmediğim bir yerin dahili numarasını öğrenmek istiyorum onlarla ilgili ..ee.. direkt linklerin olmasını isterim ve erişiminin kolay olmasını isterim.</p> <p>(sayfalarda bilgi açısından) genel bilgiler, ..ee.. akademik birimlerle ilgili bilgiler, ..ee.. güncel duyurular, işte kütüphane hizmetleri, yaşam olanakları üniversitede.</p>	<p>Duyurular, İletişim bilgileri, Kütüphane hizmetleri, Yurt olanağı</p>
Emine	<p>Aslında benim bilgisayarlarla aram çok iyi değil. ..ee.. yani çok barışık değilim bilgisayarlarla ama herhalde olması gereken öğretim elemanlarını tanıtıcı bilgiler, yani tanıtıcı derken ..ee.. kişinin yaptığı çalışmalar, işte ne bileyim ben; yazdığı makaleler, katıldığı kongreler, sunduğu bildiriler, hangi alanda çalışıyor ve benzeri şeyler olmalı.</p> <p>Daha çok kütüphaneye oluyor benim işim.</p> <p>Öğrenci rahat kütüphaneye girebilsin. Ondan sonra öğrenci bu kayıt işlemlerini bilgisayardan yürütebilsin şeye gelmeden, üniversiteye gelmeden.</p> <p>Ondan sonra şey için yeni kaydolacak öğrenciler için genel bilgiler kısmı önemli olabilir .. hah tanıtıcı bilgiler üniversiteye başlayacak öğrenciler için, ..eee.. yani bu hem fiziksel görünüm olarak, bölümler ..e.. bölümlere ilişkin tanıtım. Tanıtıcı bilgi derken bu tanıtıcı bilginin içinde sadece öğretim ortamları değil, tabi bunun içinde yemekhanesi, yurdu, öğrencilerin sosyal etkinliklerde bulunabilecek alanlar, yani çocuğun sadece öğrenim gördüğü mekanlar değil. Çok geniş anlamda yurduyla yemekhanesiyle her şeyiyle. Ondan sonra tabi bir de yeni giren öğrenciler için şey de önemli; ..ee.. öğrencinin gideceği yeri kolay bulmasını sağlayacak, yeni gelen öğrenciler için bir yerleşim planının olması iyi olacaktır.</p> <p>Veli açısından da benzer şeyler; ve (öğrenci notlarını) görse iyi olur. Gerçi her öğrenci için bu istenen bir durum olmayabilir. Her öğrenci ailesinin notlarını görmesini istemeyebilir. Ama olsa iyi olur.</p>	<p>Bilimsel araştırmalar. Kütüphane hizmetleri. Online kayıt. Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Yurt, yemekhane vs. bilgiler. Üniversite yerleşim planı. Öğrenci işleri bilgileri.</p>
Habibe	<p>Yani hitap ettiği hedef kitlenin, cevaplayamadığı sorulara cevap verecek türden, yani sorunları içeren, ..ee.. her türlü şey, ..e.. verdiği hizmetler olabilir, ..e. bölüm tanıtımı olabilir, bölümlerin, departmanların tanıtımı olabilir, ..ee.. programları içerikleri olabilir. İşte gelecek öğrencilere tanıtma amaçlı olabilir. Gelen öğrencilerin bir takım iletişim imkanları sağlayacak ..ee.. yani bir bilgisayar ortamında ulaşabileceği bilgiler, kütüphane ortamı olabilir bu. Başka fakülteye ilişkin bilgiler olabilir. Ve programların ders içeriklerinin bilgisi olabilir diye düşünüyorum.</p> <p>Her üniversitenin kendince bir şeyi vardır; manzarası vardır, bir temsil ettiği şey atmosferi vardır. O atmosferi yansıtmada fayda vardır. Ama çok şart değildir. Ama bir tanıtıcı öyle bir ikon yada resim iyi olur. Ama fazlası iyi olmaz. Karışık oluyor o zaman.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. İletişim bilgileri. Kütüphane hizmetleri.</p>

Ayhan	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgilerin olması gerekir. Üniversiteye ait yönetmeliklerin bulunduğu bir sayfa olması gerekir. Üniversitenin uyguladığı sınav sistemi nedir? İşte üniversitedeki konular nedir? kütüphane sayfası olması gerekir. Duyuru sayfası olması gerekir. Öğrenci bilgi sayfası olması gerekiyor. Üniversitenin kendi personeline verdiği hizmetler var: İşte e-mail hizmeti olsun, ondan sonra işte ne bileyim kütüphane veri tabanı sorgulaması, full textleri falan onları içermesi gerekiyor. Ve bunlara kısa yoldan ulaşılması lazım.</p> <p>Ana sayfada ana başlıklar olmalı bence. Yani mesela kütüphanede sorgu yapmam gerekiyorsa benim önce bir kütüphaneyi görmem lazım. Yani kütüphane diye bir başlığın olması gerekiyor öncelikle. Linkler kırık mı? değil mi?, haberler ne kadar güncel? Duyurular ne kadar kısa zamanda veriliyor? (bunlar önemli)</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Kütüphane hizmetleri. Duyurular. Güncelleme</p>
Hüseyin	<p>Geleneksel katalog bilgileri dediğimiz üniversitenin kendisine tanıtım bilgilerinin yanı sıra güncel bazı bilgileri de bu sayfalarda bulundurabilir. Bunlar tabii ki üniversitenin idari, akademik, ..ee.. faaliyetlerini ..ee.. ayrı ayrı tanıtan sayfalar olacaktır. İdari faaliyetler daha çok üniversitenin içinde gelişen işler, görev yapan kişiler, kişilerin öğrencilerin bu anlamda hakları, öğrencilerin yararlanabileceği olanaklar, akademik içerikse işte üniversitede açılan bulunan fakülteler, ..ee.. eğitim birimleri, bunların açtığı dersler, görev yapan ..ee.. burada görev yapan öğretim üyelerine ilişkin bilgiler gibi aktüel bilgiler yer alabilir.</p> <p>(Öğrenciler) Web üzerinden kayıt yaptırabilirler, Web üzerinden örneğin notlarını görebilirler, bu tür öğrenci işleri türü faaliyetleri artık öğrenciler eskisinde olduğu gibi kağıt üzerinde değil de Web üzerinden yaparak kolaylık sağlayabilirler.</p>	<p>Duyurular, Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Online kayıt. Öğrenci işleri bilgileri.</p>
Dilara	<p>Atıyorum 5 bölüm olabilir. İşte birinci bölüm üniversiteyi tanıtmaya ilişkin bilgilerdir. İkinci bölüm derslerden, üçüncü bölüm işte diğer Web sayfalarını arama, ulaşma gibi</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p>

Bayram	<p>Tezlerle ilgili yazım yönergesi olması gerekiyor. Başka şey ..ee.. öğrencilerin ..ee.. haklarıyla ilgili özellikle öğrenim haklarının saklı tutulması ve başarı değerlendirme durumlarının mutlaka çok açık bir biçimde orada yer alması gerekiyor. Artı enstitülerde her bir dersin içeriğinin Web sayfasında olması gerekiyor. Bir de enstitülerde Web sayfasında ders programları yıllık olarak, yani sömestr den oluşuyor ama yıllık olarak hangi derslerin açılacağına ilişkin olması gerekiyor ki öğrenci ona göre bir planlama yapabilsin. Her dönem evet..ee.. hem dersler olması hem derslerin içeriklerinin olması hem derslerin hocalarının olması. Artı ..ee.. dersle ilgili öğretim üyelerinin özgeçmişlerinin Web sayfasında olması gerekiyor. Öğrenci ona göre ..ee.. ne yapsın. Kendisi seçebilsin.</p> <p>Şikayet bölümü, özellikle dilek ve şikayet bölümünün olması gerekiyor. Derslere ilişkin olarak, yönetime ilişkin olarak, işleyişe ilişkin olarak. Bu mutlaka, bunların Web sayfasına aktarılması gerekiyor. Artı sosyal, kültürel, sportif etkinlikler, yani enstitüde öğrencilerin yararlanabileceği etkinliklerin olabilmesi gerekiyor. Önemli bir eksiklik var. ..ee.. enstitülerde mutlaka ve mutlaka linkler, araştırma linklerinin olması gerekiyor. Ya da daha önceden yapılan tezlerin mutlaka Web sayfa Web ortamına aktarılması gerekiyor ki, öğrenci çok zaman kaybetmeden uzaktan eğitim yoluyla o işe ulaşabilsin.</p> <p>Bir başka şey tabi, enstitülerde daha önemli şey kongreler, sempozyumlar, workshop lar mutlaka duyurular, ulusal ve yerel veya uluslar arası olması gerekiyor ki, katılım koşulları, değerlendirme ölçütlerinin açıkça belli olması gerekir. Bence en önemli şeyler enstitüler açısından o.</p>	<p>Ders içerikleri. İletişim bilgileri. Güncel duyurular. Tezlerin Web sayfasına aktarılması(bilimsel araştırmalar).</p>
Deniz	<p>Bir üniversitede hangi bölümlerin bulunduğu, üniversitenin tanıtımı, öğretim elemanlarının tanıtımı, bölümlerin tanıtımı, duyurular kısmı, etkinlikler, derslerin içerikleri, kütüphaneleri var mı yok mu? Ders notları olabilir. Kütüphanesi varsa kütüphanede arama motoru olabilir.</p> <p>Veliler notlarına bakabilir öğrencilerinin. Varsa devamsızlıklarına bakabilir. Ya da üniversiteye daha yeni girecek kişiler yerleri tanıtılmış olabilir bölümler. Öğrenciler açısından da aynı. Üniversiteyi tanımış olabilir. Bölümleri tanımış olabilir. Öğrenciler de yani okuyan öğrenciler işte kütüphaneden yararlanabilir, işte daha önceden girilen ders notları olabiliyor. İşte öğrencilere ders notlarını oradan çekebilirsiniz, daha önceki sorular oradadır. Oradan bakabilirsiniz. O şekilde olabilir. Öğretmenler açısından da işte ortak bir şey yapmak amacıyla olabilir diğer üniversitelerde hangi alanda çalışıyor, hangi alanda kimler çalışıyor. Onlar bulunabilir. Yazılan makaleler olabilir, kitaplara ulaşılabilir.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Duyurular. Kütüphane hizmetleri. Öğrenci işleri bilgileri. Bilimsel araştırmalar.</p>
Şamil	<p>Ben en çok kütüphaneye ilişkin bilgileri kullanıyorum üniversitelerin Web sayfalarında. İlişki kurmaya çalıştığım öğretim elemanlarının email adresleri mesela bulmak istiyorum. O üniversitedeki öğretim elemanlarının email adreslerinin olması gerekir. ..ee.. kütüphaneye ilişkin bilgilerin bulunması gerekir. Bunun dışında üniversitenin akademik birimlerinin neler olduğu gibi bilgilere yer verilebilir bence.</p> <p>Lazım olan programların kolay ulaşılır olması lazım.</p> <p>Üniversiteyle ilgili güncel haberlerin yer alması lazım. Düzenlenen bilimsel, kültürel ya da sosyal içerikli etkinlikler, duyurular, haberler, bunların bulunması lazım.</p> <p>Başka üniversitelere YÖK'e ÖSYM'ye linklerin olması lazım. Yurt dışı veri tabanlarına ulaşmayı sağlayan linklerin olmasını isterim.</p>	<p>Kütüphane hizmetleri. İletişim bilgileri. Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Güncel haberler(duyurular). İlgili diğer adreslere linkler.</p>

Aysel	<p>Kendi üniversitemizden bahsedeyim. Fakülteler var, işte fakültelere ait öğretim görevlileri, işte kimler çalışıyor, üniversitenin verdiği hizmetler, kütüphane olsun, sosyal etkinlikleri bize haberdar etmek için yine öyle sosyal etkinliklerle ilgili ..ee.. bilgiler var.Yemekhane olsun, yani genel üniversitemiz hakkında merak ettiğimiz hemen hemen bütün bilgileri bulabiliyoruz.</p> <p>Şimdi öğrenciler açısından herhalde daha çok oryantasyon özellikle birinci sınıflara dair üniversiteyi tanıtıcı bilgilerin olması gerekiyor. İşte kütüphanedir, kütüphane nerededir, ya da nasıl faydalanabiliriz diye. Yemekhane olabilir, belki barınma ile ilgili belki soruları cevaplayacak yerler olabilir. ..ee.. şehir merkezini belki tanıtıcı ufak tefek ilanlar ya da bir şehirde önemli işlerini görmek için; işte hastane olabilir, postane olabilir. Herhangi bir şekilde onları bilgilendirici hizmetlerin olması gerekir diye düşünüyorum.</p> <p>Yine öğrencilere dair o üniversitede fakülteleri tanıtıcı, fakültelerdeki bölümleri belki. Yine ilgili bölümleri ve o bölümde çalışan hocaların da belki resimleri olabilir. Hocaların çalışmaları olsun, ilgi alanları olsun belki olabilir. Aslında olsa güzel olur diye düşünüyorum.</p> <p>Öğrencilere yönelik bizim klüplerimiz var üniversitede o klüpleri tanıtıcı, o klüplerle iletişim kurabilecek işte kişiler olabilir, yapılan çalışmalar olabilir, onları açıklayan sitelerin olması güzel olabilir. Öğretim elemanları açısından da yine bu bilgileri kütüphanedir, yine yemekdir, barınmadır, belki sosyal etkinliklerden yine olması gerekiyor. Hocalar arasında da hangi bölümde hangi hoca var, o hocayla ilişki nasıl kurulabilir. Yani iletişim ve işbirliği açısından onların daha açıklanmasını düşünüyorum.</p> <p>Aileler için öğrencinin yani çocuğuna hangi bölüm daha uygun, ya da hangi üniversitede hangi bölümler var. O üniversitenin hizmetleri açısından tabii güzel olur.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Kütüphane hizmetleri.</p> <p>Üniversitenin bulunduğu şehri tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Öğrenci klüpleri</p> <p>İletişim bilgileri.</p> <p>Oryantasyon.</p>
Aslı	<p>Üniversite Web sayfasında ..ee.. öncelikle olarak duyurular kısmı, ..ee.. yapılan etkinliklerle ilgili olarak ..ee.. açıklayıcı bilgilerin özellikle olması lazım.</p> <p>Öncelikle güncel bilgilerin olması gerek.</p> <p>İletişim adreslerine ulaşmak isterim. Mesela telefon, aklıma ilk gelen bir üniversitede birisine ulaşmak istediğimde bir telefonla ulaşmak istediğimde işte üniversitenin sitesine girip, oradan telefon numarasını almak isterim. Bu şekilde ulaşmak isterim. Bu tür bilgilerin güncel olması yani önemli olan.</p> <p>Email adresleri de çok önemli gerçekten. Kişilerle ilgili bilgilerin doğru olması, kişilerin bir de ayrıntılı özgeçmişleri,</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Duyurular.</p> <p>İletişim bilgileri.</p>
Fatma	<p>O üniversiteyle ilgili bilgiler tabii ki, hangi fakülteler var, içerikleri neler, sonra kütüphanesi özellikle önemli,</p> <p>Öğretim elemanlarına yönelik mesela işte o üniversitenin gene öğrenciler için de önemli hangi fakültelere sahip, hangi bölümlere sahip o fakülteler. Ve bazen şey gerekiyor bizler için: o üniversitelerde çalışan herhangi bir akademik personele ulaşmamız gerekiyor. Onlarla ilgili bilgiler.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Kütüphane hizmetleri.</p> <p>İletişim bilgileri.</p>

Yaşar	<p>Şimdi Üniversitenin Web sayfasında o üniversiteyle ilgili olarak ..ü.. vizyon, o üniversitenin vizyonu, o üniversiteyle ilgili temel bilgiler, kuruluş bilgilerinden tutun da, ..ee.. en son ..ü.. bilgilerin ..ee.. örneğin o üniversitelere şu anda neler yapılır, hangi tür programları var, ..ee.. lisans programları, doktora programları, exchange programları, post doktora programları, neler var. Bu yani bilimsel olarak öğrenciye ne tür hizmetler sunuyorlar? Her şeyi orada görmek istiyorum. Bu bağlamda diyelim ki ..e.. herhangi bir alanda lisans üstü çalışma yapmak isteyen bir öğrenci anında o üniversitenin Web sayfasını açtığı anda hangi programları, yüksek lisans, doktora ya da post doktora programlarını açmışlar, ya da exchange programlarını açmışlar, Öğrenci bunu görebilsin isterim. Ve hatta programların ..e.. programlarda hangi dersler okutuluyor, o dersleri kimler veriyor, belki o derslerin tanımları açıklanabilir. ..e.. o derslerin amaçları, o derslerle ilgili kaynaklar, ..e.. hepsi görülebilmeli.</p> <p>Bunun dışında o üniversitede çalışan öğretim üyesi, ..e.. memur, hatta ..e.. öğrenci, öğrencilerin ..e.. email adresleri görülebilsin. Orada çalışan insanlarla ilgili tüm bilgilere ulaşmak mümkün olabilsin. Bunları görmek istiyorum.</p> <p>Bunun dışında ..e.. arama motorları olmalı. O arama motorlarından yola çıkarak başka yerlere ulaşabilmeli.</p> <p>Öğretim üyelerinin çalışmaları, fakülteler, programlar, ..e.e.. programlarda okutulan dersler, derslerin tanımları, içerikleri, uygulanan yöntem ve teknikler, bunlar böyle alt başlıklar halinde</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Bilimsel araştırmalar.</p> <p>Ders bilgileri.</p> <p>İletişim bilgileri.</p>
-------	--	--

Selim	<p>Öncelikle 1. kurumla ilgili genel bilgiler, yani neler olabilir bu kurumun tarihçesiyle ilgili olabilir, kurumun yönetsel özellikleriyle ilgili olabilir, yönetici bilgileri olabilir, birimleri olabilir, birimlerin özellikleri, birimlerin alt birimleri, örneğin fakülte, fakültenin altında bölüm, bölümün altında ana bilim dalları, ..e.e. bunlar yer alabilir. Yine bir üniversitenin Web sayfası içerisinde öğretmenlere yönelik olarak ders programları yer almalı, yani herhangi bir bölümün ..e.. birinci döneminde örneğin 2000-2001 öğretim yılını güz dönemine hangi dersler var bahar döneminde hangi dersler var. Bunlar hangi hocalar tarafından veriliyor gibi bilgilerin yer alması gerekir. Bölümlerin altında anabilim dallarının içerisindeki öğretim elemanları, öğretim elemanlarının kendilerine özgü kimlik bilgileri, yani kamuya açılacak nitelikteki kimlik bilgileri, nedir o Adı Soyadı en azından veya işte doğum yeri doğum tarihi gibi, onun dışında yine kamuya açık zaten açık olan yayınları, yani hangi alanda uzman, yayınları nelerdir? Hangi yayınlardan makalelerden hangi yayınları, kitaplardan hangi yayınları var? Belki o dönem hangi dersleri veriyor gibi bir takım şeyler de ..e.. bilgiler de yer almalı. Üniversitenin etkinlikleriyle ilgili, bilimsel etkinlikleriyle ilgili bilgiler olmalı. Bilimsel etkinlikler olabilir, kültürel etkinlikler olabilir, bir takım değişik sosyal etkinlikler söz konusu olabilir. Bu etkinlikler verilirken mutlaka güncelleştirilerek verilmeli. Artı duyurular yer almalı orada. Bu etkinlikler duyurular içinde yer almalı.</p> <p>Duyurular bölümünde etkinlikler söz sahibi söz konusu olabilir, konferanslar ..ee.. kongreler, paneller gibi bir takım etkinlikler mutlaka orada yer alması gerekir. Dışarıdaki örnekler baktığımız zaman ayrı bir bölüm var. neler var orada? İşte üniversite hakkında bilgiler var, mesela birimleri hakkında bilgiler var, ders programı hakkında bilgiler var, ..e.. işte ..e.. bilimsel toplantılarla ilgili bilgiler var, bazılarında geçmişte yapılmış olanları da bulabiliyorsun. Ne zaman ne tür örneğin kongre düzenlendi, geleceğe dönük olan. Sonra olarak başvuru koşulları, katılma koşulları gibi, o bölümle ilgili ayrıntıları bulabiliyorsun.</p> <p>(Kitap taramasının) Sadece konu başlığı olarak değil de, nelerden oluşuyor, hangi bölümlerden, kısaca söz etmesinde yarar var ki okuyucu gerçekten o kitabı getirsin mi, getirtmesin mi?</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Ders bilgileri. İletişim bilgileri. Duyurular. Bilimsel araştırmalar.</p>
Saadet	<p>Bir kere şey olması lazım: üniversite tercihi yapacak öğrencilere, yeterli bilgi sağlayacak sayfa düzenlenmesi lazım. Bu önemli. Ondan sonra gerçi çoğunda var artık, kayıtları ya da öğrencilerin istedikleri bilgileri, kendileri ile ilgili bilgileri erişebilecekleri düzenlemeler yapılması gerekiyor. Not bilgileri işte kayıt mesela online olmalı. Tabi surf öğrenciler değil hocaları da düşünmek lazım. Hocaların da istediği bazı bilgiler olabilir. Başka üniversiteden hocalarla ilgili bilgiler isteyebilir. Tabi bu bilginin niteliğine göre bazı bilgiler çok kolay bulunabilir ama bazı böyle çok özel bir şey arıyorsanız o zaman baya bir zaman harcamanız gerekiyor. Artı çok şey gerekli bana göre ..ee.. üniversite içerisinde iletişim kurulabilecek belli adreslerin olması gerekiyor. Elektronik posta adresi olabilir, telefon olabilir.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. Online kayıt. Öğrenci işleri bilgileri. İletişim bilgileri.</p>

Soru 1. Bir Üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir?		
Dumlupınar Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Murat	<p>Şimdi öncelikle ..ee. hangi açıdan baktığımıza bağlı. Öğrenci açısından baktığımızda farklı şeyleri görmek isteriz. Üniversitede bir öğretim elemanını görmek istediği şeyler farklıdır. Öğrenci açısından daha çok notlara erişebilmek önemlidir.Ama öğretim elemanları açısından daha çok branşıyla ilgili konularda özellikle ..eee çalışma yapan kişiler, onların yaptığı yayınlarla ilgili verilere ulaşabilmek önemlidir. Benim açımdan da önemli olan değişik üniversitelerdeki benim branşım ile ilgili kişilere ulaşabilmek, yaptığı çalışmalara ulaşabilmek önemlidir.</p> <p>..eee.. birçok üniversitede yani ülkemizdeki birçok üniversitede ..ee.. örneğin mühendislik fakültesinde bölümler tanıtılıyor. İşte şu işi yapar. Bu işi yapar ama şimdi kendi imkanları ne? Yani bu iş formasyonunu verebilecek yeterli teknik donanımı var mı? Yok mu? Öğretim elemanı kaç tane düşünüyor öğrenci başına, danışmanlık hizmetleri yani bence öğrencinin daha sonra muhatap olacağı bu tür konulardan bahsedilmesi gerekir.</p>	<p>Öğrenci işleri bilgileri. Bilimsel araştırmalar. Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p>
Ali	<p>Ana sayfada öncelikle üniversiteyi tanıtıcı bilgiler olması lazım. Artı ..ee.. personelle ilgili veya birimlerle ilgili linklerin de olması gerekiyor. Yine demin söylediğim gibi en önemlisi de ilgili diğer bütün sayfalara erişimi sağlayacak bir hızlı erişim için bir link olması gerekiyor. Menü veya nasıl dersiniz bi tane link olması gerekiyor. Artı ana sayfada yine en son, işte öğrencilere duyurulacak unsuflar, haberler bulunması çok faydalı. Girişte, ilk girişte öğrenci farklı sayfalara girmeden onları görebilsin. Haberlerin konu başlıkları ve yayınlandığı tarih.</p> <p>üniversite tarafından, personel tarafından yapılmış çalışmalar varsa, onları incelemek veya o konularda bilgi almak için, herhangi bir konuda bilgi almak için girebilirim.</p> <p>Şimdi öğrenci ve velilere gelecek olursak, öğrenci üniversiteyle ilgili bütün ilişkilerini buradan bence İnternet ortamından yürütebilmeli. Her şeyin yani kayıt işleminden tutun adığı derslerle notları, işte onları almak, bilgilerinde bir değişiklik varsa işte onu kendisi girip düzeltebilmeli. Daha sonra yetkili kişiler bunu onaylayabilir.</p> <p>Üniversite ile ilgili veri tabanı site ile komple entegre olmalı. Öğrenci bilgileri, ders ve not bilgileri, dönem kayıt bilgileri her neyse bütün bilgiler Web sayfası ile entegre olması gerekir. Orada değiştirilebilmeli. Mesela veya herhangi bir öğrenci belge istemektedir veya başka bir şey.transkript vs. gerekecektir. Bunu (internette) alabilmeli veya bu talebini öğrenci işlerine iletebilmeli. Velileri bilgilendirme amacıyla da kurulabilir siteler. Yani öğrencisi hakkında bilgi almak isteyen veli girip icabında öğrencisinin devam durumundan tutun da derslerine kadar ne kadar ders alıyor ne kadar sürede bitirebilecek o tür bilgileri alabilmelidir.</p>	<p>Güncel bilgiler ve duyurular. Hızlı erişimi sağlayacak linkler. öğrenci işleri online kayıt</p>

Salih	<p>Bana göre üniversite Web sayfasında işte ilk önce üniversitenin tarihsel gelişim sürecini anlatmak lazım. İşte üniversitenin akademik birimleri nelerdir? O akademik birimler içerisinde hangi fakülteler vardır? O fakültelerle ilgili efendim her bir fakültenin genel tarihsel gelişim süreçleri nelerdir? Onlara bakmak lazım. Hangi akademik ünvanlı kişilerin olduğunu öğrenebiliriz. Onların email adreslerini verebilecek nitelikte olması lazım. Sonra idari birimler olması lazım. Ve öğrencilerin buradan idari birimlerden nasıl faydalanabileceği, nasıl temas kurabileceği, kendini ilgilendiren konularda özellikle sağlık kültür daire başkanlıklarından hem sağlıkla ilgili, hem kültürel faaliyetlerle ilgili ..ee.. bu daha ön plana çıkarılabilir idari birimlerde. Yine öğretim elemanlarına nasıl ulaşılacağı, hangi zamanlarının boş olduğu, bunlarla ilgili ayrıntılı bilgilerin bir programla öğrencilere yönelik bilgiler olması gerektiği kanaatini taşıyorum. Bir de araştırma merkezlerinin olması gerekir. Öğrencilerin buradan hangi etkinliklerle nasıl yararlanabileceği şeklinde olmalıdır. Öğrenci işleriyle ilgili akademik takvim olması lazım. Efendim not listeleri olabilir daha güncelleştirilebilir. Efendim laboratuvarlar kullanıma nasıl açıldığı ..ee.. bunların hangi kurallara bağlı olduğu, nasıl giriş çıkışların yapıldığı bunlarla ilgili bilgiler verilebilir. Yine ..ee.. üniversitelerin ..ee.. genel duyuruları nelerdir? Bunlarla ilgili ayrı bir sayfa olabilir. Öğrenci kütüphanesi olması lazım. Öğrenci kütüphanesi ile ilgili öğrencilerin ya da akademik birimlerin bu kütüphanelerden nasıl yararlanabileceği, bunların güncelleştirilmesi lazım, bunun araştırılması. Eğer kendi üniversite kendisini güncelleştirememişse bu takdirde öteki kütüphanelerden nasıl yararlanabileceğiyle ilgili efendim bilgiler aktarılabilir. Bunlar ön plana çıkarılabilir. Üniversitelerin Web sayfalarında halka açık ..ee.. yani halk tarafından diğer kullanıcılar tarafından genel tanıtıcı bilgileri de yer verilmesinde fayda vardır. Yani hiç olmazsa onlara bütün faaliyetleri, yaptığım faaliyetleri duyurma açısından ayrı bir sayfa olarak açılabilir.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. İletişim bilgileri. Güncelleme. Duyurular. Kütüphane hizmetleri. Öğrenci işleri bilgileri. Akademik takvim</p>
Nesrin	<p>Bir Üniversite Web sayfasında yer alması gereken bilgiler nelerdir? Bence o üniversiteyi tanıtan tanıtım bilgisinin yer alması gerekiyor. ..ee.. aka.. akademik birimlerin neler olduğu, akademik personele ait bilgiler, idari personele ait bilgiler, ..ee.. ilgili bölümlere ait dersler, yani şöyle anlatayım: dersler artı ders içerikleri, ondan sonra ..ee.. bir takım faaliyetler neler? bu akademik birimlerin.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p>

Dilek	<p>Üniversite hakkında genel bilgi elde etmek, fakülteleri gezmek, öğrencilere verdiği hizmetleri görmek, eğer varsa ders programlarını incelemek, fakülteler hangi bölümlerden oluşmuş onları görmek isterim.</p> <p>Bölümde açılan dersler, onların kredileri görülebilmeli, hatta hatta ders içerikleri bile görülebilmeli, eğer master ve yüksek lisans programları varsa onlar Web sayfasına aktarılabilir, hangi derler açılıyor, içeriğiyle beraber görülebilmeli. Öğrenci hizmetleri neler, onları görmek isterim.</p> <p>Öğretim elemanları, fakültelerdeki, bölümlerdeki öğretim elemanlarını görmek isterim. Özellikle haberleşme, hocalarla nasıl haberleşecem, mail adresi, telefon adresi, kendi ev adresi, telefon numarası varsa bunlara ulaşmak isterim. Kütüphanesi varsa, kütüphanesindeki kaynaklara muhakkak ulaşmak isterim. Eğer mümkünse kaynakların dökümünü de almayı full text mi deniyor onlara, onu daha çok almayı isterim.</p> <p>Bence ilk üniversitelerin Web sayfalarını açtığım an ilk kütüphanelere yöneliyorum. Yani ilk ulaşmam gereken, en fazla olanak sağlanan, link mi diyorsunuz artık, o olayın kütüphane olmasını istiyorum.</p> <p>Genel bilgilerde genelde o üniversitenin ..ee.. görüntülerinin olması, işte kuruluşu ..ıı.. sağladığı hizmetler, sosyal etkinlikler, öğrencilerine sağladığı imkanlar, mesela yurtlar bile olabilir o genel bilgiler içinde. Eğer kampüs içinde yurt bulunuyorsa.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>İletişim bilgileri.</p> <p>Kütüphane hizmetleri.</p> <p>Yurt olanağı</p>
Emin	<p>Üniversitenin genel olarak tanıtımı, yani üniversiteyle direkt olarak ilişkisi olmayan bireylere tanıtımı içermesi lazım. Bir de direkt üniversiteyle ilişkisi olan kişilere sağlayacağı çeşitli bilgilerin olması lazım. Mesela bir üniversitenin genel olarak vizyonu nedir? misyonu nedir? değil mi? yani hedefleri nedir? izlediği stratejiler nedir?</p> <p>Her üniversitenin mesela idari bilimler fakültesini örnek alsak; her idari bilimler fakültesinin ayrı bir misyonu vardır. Yani birisi ne bileyim daha çok muhasebe alanında uzmanlaşmıştır, ne bileyim başka bir fakülte işletme alanında uzmanlaşmıştır. Ve dolayısıyla öncelikle üniversitenin genel stratejisi, buna bağlı olarak ta tüm birimlerinde hangi alanlarda özellikle uzmanlaşma yoluna gittiği ve açık bir şekilde bence belirtilmiş olması gerekir.</p> <p>Bundan sonra tek tek birimler itibarıyla fakültelerin kendi tanıtımları ve bunların öğretim elemanlarının kadro itibarıyla ve tüm yapılan bilimsel araştırmalar bazında bilgilerin bulunması ve ayrıca yine öğrenciye yönelik ders programlarından tutun da sınav programlarına varıncaya kadar tüm bilgilerin bulunması gerekir.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Bilimsel araştırmalar.</p> <p>Öğrenci işleri bilgileri.</p>

Ahmet	<p>Öncelikle bilimsel araştırma ve işbirliklerine daha da açık olmalı, koordinasyon kurabilecek diğer üniversitelerle, hocalarla iletişim kurabilecek şekilde düzenlenmeli. Yani ben yurt içinde olsun yurt dışında olsun bir hocaya ulaşmak istediğimde kendi çalışma alanımla ilgili rahatlıkla ulaşabilmeliyim.</p> <p>Yayınların bir özeti olsa daha iyi olur. Tamamını veremiyorsa bile en azından içindekilere ve özetine ulaşmak iyi olur. Mesela ders notları yayınlanabilir.</p> <p>En başta üniversiteyi tanıtıcı bilgiler, o bölümleri tanıtıcı bilgiler, ..ee.. üniversiteye hazırlananlara, üniversite sınavına girenlere bölümleri tanıtıcı bilgiler, ..ee.. bölümlerle ilgili iş olanakları, akademik personel durumu gibi bilgileri vermesini isterim. Bunun yanında bulunduğu bölgenin kültürel, tarihi durumu ile ilgili, turistik durumu ile ilgili bilgileri de görmek isterim. Güncel olaylar hakkında bölgede gelişen, hatta Türkiye gündemi ile ilgili bilimsel yorumlar getiren bölümlerin de olmasını isterim.</p> <p>Duyurular, mesela çoğu üniversite akademik personel ilanı falan veriyor, veya işte yüksek lisans, doktora kontenjanlarını açıklıyor. Site haritası olsa iyi olur.</p>	<p>Bilimsel araştırma. İletişim bilgileri. Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. İş olanakları. Güncel duyurular.</p>
Burak	<p>Öncelikle o üniversitenin eğitim yaptığı kurumları görmek ve olanakları imkanları öyle söyleyeyim. İmkanları nelerdir öğrencilerine, veyahut ta öğrenci olarak giriyorsam öğrencilerine neler verebilir? Bir akademisyen olarak giriyor isem de akademisyenler için olanakları nelerdir? Onları görmek için girerim.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p>
Ayşe	<p>Web sayfasında üniversiteler ..ee.. üniversitede çalışan kişileri tanıtacak, birimleri tanıtacak, .. bence üniversiteden mezun olunca ne olacağı konusunda da bilgiler verilmeli. Yani bizim üniversiteyi bitirenler şu kadar şu kadar işe girmiştir gibi. O üniversitenin başarısıdır aynı zamanda. Veya sınavlara hazırlayıcı bilgiler.</p> <p>Ben şimdi bir üniversite öğrencisi olsaydım: gireceğim üniversitede sınıfların fiziki yapılarını görmek isterdim, anfilerin fiziki yapılarını, hocaları tanımak isterdim; yazmış olduğu makalelerden tutun da bildiği yabancı dillere kadar her şeyi öğrenmek isterdim. Öğretim üyelerinin sayısını bilmek isterdim. Onun dışında kütüphanesine bakardım. Yurda bakardım. Acaba barınmak için yurt yeterli kapasitede mi. bunlara bakardım. Ulaşım imkanı nasıl şehire. Üniversite yerleşimini genelde şehirden uzağa yapıyorlar.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler. İş olanakları. Yurt olanağı. Üniversitenin bulunduğu yer hakkında bilgi.</p>
Mustafa	<p>En başta dikkat edilecek, duyuruları var mı? Ondan sonra işte kütüphane taramasına ulaşabilecek miyim? Birde üniversite ile ilgili sosyal faaliyetler nasıl? Ona bakarım.</p> <p>Akademik takvim önemli</p> <p>Öğrenci bence sınav notlarına ulaşabilmeli, yani şeyden: direkt üniversite sitesinden, okula gelmeden, yani telefon etmeden veya panoya bakmadan öğrenci notlarını öğrenebilmeli.</p> <p>Üniversitenin bulunduğu şehrin tanıtılması, öğrencinin oraya gelip, konaklama veya diğer imkanlar açısından bilgi sahibi olması olabilir. Personelden birine ulaşmak istiyoruz. Mesela, adres telefon mail gibi bilgilerin olması.</p> <p>Öğrencilerin yaptığı büyük çaplı projeler yayınlanabilir. Ondan sonra klüp (öğrenci klüp) faaliyetleri alt başlık halinde ulaşılabilir.</p> <p>Üniversitedeki sosyal etkinliklere belki normal bir vatandaş ulaşmak isteyebilir. Onlar yayınlanabilir.</p>	<p>Duyurular. Kütüphane hizmetleri. Akademik takvim. Öğrenci işleri bilgileri. Üniversitenin bulunduğu yer hakkında bilgi. İletişim bilgileri.</p>

Selin	<p>Yani mesela kampüsle ilgili bir bilgi almak isterim. Yani, nasıl, kampüsün içinde hangi fakültelerden oluşmuş, bunu öğrenmek isterim. Mesela öğretim görevlileri ya da öğretim üyelerinin kadroları, akademik personel hakkında bilgi almak isterim. O Üniversitede hani, yüksek lisans, doktora olayları nasıl, onlarla ilgilenmek isteriz. İlanları yani ne tür faaliyetleri var, ..ee.. ne tür bildiriler yapılmış, mesela konferanslar, ..ee.. sempozyumlar mesela, üniversitenin yayınları hakkında bilgi sahibi olmak isterim. Üniversitede çalışan öğretim üyelerinin çıkartmış olduğu kitaplar hakkında kendi üniversitesinin ve dışarıdan faydalanılanlar, ..ee.. belki kütüphane bilgileri diyebiliriz buna.</p> <p>Ayrıca akademik takvimler, o tür bilgiler olabilir yani. Üniversitenin bölümlerini görmek isterim.</p> <p>Mesela daha önce hiç bir üniversite hakkında bilgi sahibi olmamış bir öğrenciyi düşünelim. Hani girmek istiyor(üniversiteye) o fakültenin nerede olduğunu öğrenmek isteyebilir. Fakülteye girip, tanımak, görmek; şekil açısından görmek isteyebilir. İşte birimlerini görmek isteyebilir; hangi fakülteler var içinde, hangi yüksekokullar var. İşte buradaki öğretmen say, öğretim üyesi sayısı. Bunlar bence bir öğrencinin ilk başta dikkat edeceği noktalar gibi geliyor. Belki öğretim üyesi, öğretim görevlilerini de tanımak isteyebilir.</p> <p>Okutulacak dersler bunlara da ulaşmak öğrenci açısından önemli. Üniversitenin ne gibi imkanları var öğrenciye verebileceği sosyal etkinlikler açısından. Bunlar da görülmek istenebilir.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Güncel duyurular.</p> <p>Kütüphane hizmetleri.</p> <p>Akademik takvim.</p> <p>İletişim bilgileri.</p> <p>Ders bilgileri.</p>
Zafer	<p>İlk önce genel, genel bilgilerin olması gerekiyor üniversite hakkında, tabi bunu ayırırsak kısımlara bölümlere: öğretim görevlileri hakkında bilgiler, ..ee.. derslerin içerikleri, dersler hakkında bilgi, bunun yanında üniversiteyi tanıtan ..ee.. resimler, üniversitede hocaların yapmış olduğu araştırmalar, genel olarak üniversite hakkında tüm bilgilerin bulunması gerekir her yönüyle. Tabi bunun yanında öğrencilerin ..ee.. notlarını öğrenebilecek bir bölüm olması gerekiyor ayrıca. Bunun yanında öğrencilerin tartışabilmeleri için ..ee.. kendi aralarında ..ee.. bilgi alış verişi yapabilmeleri için aynı zamanda hocaları ile ilgili forum olması gerekiyor. Tabi bunun yanı sıra kütüphanedeki kitaplara ulaşabilip, onlar hakkında bilgi alabilmeleri gerekiyor. Yani en azından kütüphanede hangi tür kitapların olduğunu bilmesi gerekiyor öğrencilerin. Tabi bunun yanında duyuruların olması gerekiyor. Yani üniversitenin sınavları ile ilgili veya tüm bölümlerle ilgili duyuruların olması gerekiyor. Bunun yanı sıra haberler, ondan sonra konuk defteri, ondan sonra site içinde arama, öğrencilerin sitedeki herhangi bir şeyi bulabilmesi için arama motoru konulması gerekiyor. (aramayı bölümlere ayırmak gerekiyor) Site içerisinde, Türkiye genelinde, üniversitelerde, yurt dışında olmak üzere bunu bölümlere ayırıp arama öğrencinin yapabilmemesi gerekiyor.</p>	<p>Üniversiteyi tanıtıcı bilgiler.</p> <p>Bilimsel araştırmalar.</p> <p>Öğrenci işleri bilgileri.</p> <p>Kütüphane hizmetleri.</p> <p>Güncel duyurular.</p>
Melisa	<p>Ders programları olacak tabiki, derslerin kredileri veyahutta giren hocalar, ondan sonra ders içerikleri, akademik takvim, ondan sonra ..ee.. bir de şöyle bir şey olması iyi olur. Yani hocaların arandığı zaman kendisi ait bir linkin mesela orada tüm bilgileri alabiliriz. Sınav sonuçları olabilir veya dersleri ile ilgili herhangi bir not olabilir.</p> <p>Evet duyurular mutlaka olmalı.</p> <p>Haberleşebilecek şeylerin olması iyi. Yani sen oradaki herkesle her bölümle ya bir email adresi olması lazım, artı telefon numaraları da çok önemli yani internetten telefon numaralarını da öğrenmek lazım.</p>	<p>Ders bilgileri.</p> <p>Akademik takvim.</p> <p>İletişim bilgileri.</p> <p>Duyurular.</p>

Soru 2. Görsel açıdan aranan bilgiye ulaşmada üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gerekenler nelerdir?		
Anadolu Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Mehmet	<p>Karmaşık bir Web sayfasındansa daha sade, ama ..ee.. görsel anlamda da göze hitap eden bir Web sayfası isterim. Ana sayfada belli grupların olmasını isterim. Üniversitenin fotoğrafı şart değil, olmasa da bi takım animasyonlarla, ne bileyim tasarımlarla görsellik sağlanabilir. Şu (A Üniversitesi) çok uygun bir renk, yani beyaz fon çok güzel aslında. Önemli olan üzerine koyduğunuz yazıların karakterleri, artı gölge veriyormusunuz, vermiyormusun onlar önemli bence.</p>	<p>Estetik. Gruplama. Zıt renkler. (yazı ve zemin) Açılan menüler. Hareketli resim.</p>
Emine	<p>(B Üniversitesi ile C Üniversitesi kıyaslandığında) Bence (bilgiye) ulaşma açısından çok da fark yok. Burada fakülteler diyor tıklıyorsunuz çıkıyor. Burada da hepsini aynı anda görüyorsunuz. İki şekilde de ulaşmak çok zor değil yani. (C Üniversitesi) Benim için bu renk çok silik bir renk. Ben daha canlı renkleri tercih ederim. Sayfalar hızlı gelsin.</p>	<p>Canlı renkler. Hız.</p>
Habibe	<p>Bir kere kullanım kolaylığına çok dikkat ederim. Yani ..e.. eğer ben bir üniversitenin Web sayfasına girmişsem, bir şey aramak için girmişimdir. ..e.. bu aradığım şey kolaylıkla bulabileceğim bir ..ee.. o modüllerin isimlerini, örneğin geçenlerde böyle bir şey oldu: sanıyorum bir kişiyi arıyorduk, ..ee.. üniversitesinin sayfasına girdik, ama kişiyi nereden bulabileceğimizi kolaylıkla bulamadık. ..ee.. yani o kişilerin listesinin bulunduğu bir bilgiyi, departmanlara girip, departmanlardan öğretim üyeleri başlığını birkaç sayfa sonra bulabildik. Site içi arama motoru da yoktu. Site haritası olması gerekir diye düşünüyorum kesinlikle. Bir kere çok karmaşık olmamalı, basit olmalı. Yani çok amblem var mesela, işte yani ne gibi amblemler var işte Atatürk gibi, bayrak gibi, harita gibi, ..ee.. işte kendi amblemi üniversitenin, birden fazla simge arttıkça karışıklaşıyor. Bana göre basit olmalı. Bir kere site haritasına kolaylıkla ulaşılabilmesi. Sade bir sayfa her zaman daha ..e.. rahat bir kullanım kolaylığı sağlayacaktır. Karmaşıklık kullanımı zorlaştırır. Renk açısından pastel renkler bu benim tercihimdir yalnız. Gözü yormayacak okumam kolaylığı sağlayacak renkleri tercih ediyorum. Ana sayfa (aşağı doğru) kaymasın. İngilizce link bence gerekli yurt dışından girenler için. Bence üniversitenin Web sayfaları, yani tanıtım amaçlı Web sayfalarının, yada belli bilgi arşivlerini kullandırma amaçlı Web sayfalarının çok orijinal, böyle çok kendine özgü has desenleri olması gerekmiyor. Çok aralarında yok farkları manasında söylüyorum, olacağını da düşünmüyorum. Ancak on-line eğitim hizmeti, öğretim hizmeti verilen ..ee.. Web sayfalarının tasarımının daha özel olması gerekiyor. Yani bu tür bizim gibi kütüphane amaçlı veya tanımak amaçlı girilen Web sayfalarında bu sorun çok önemli değil. Şekilde ne aradığınızı biliyorsanız girersiniz. Benim için hız önemli. Renk, simge, sembol, objeler çok önemli değil.</p>	<p>Kullanım kolaylığı. Site içi arama. Site haritası. Sadelik. Gözü yormayan Pastel renkler. İlk sayfanın tek ekran. İngilizce linki. Hız.</p>

Ayhan	<p>Üniversitenin mesela en çok kullanılan, yani bir üniversiteye(Web sayfasına) girdiğinizde, üniversite hakkında bilgi edinmeniz gereken sayfaya linklerin en görülecek yere konulması gerekir.</p> <p>Sade Web sayfalarını seviyorum.</p> <p>Bir üniversitenin sayfasında kırık link olmamalı.</p> <p>Çok fazla resim olmamalı bir üniversite sayfasında. Üniversite Web sayfasına bir takım şeyleri almak için giriyorum. Benim zamanımı çok fazla harcamamalı.</p> <p>Yani en azından üniversitenin amblemini benim görmem lazım ana sayfada. Ondan sonra ne bileyim işte üniversiteye has veya üniversitenin bulunduğu şehre has bir şeyin bir özelliğın sayfada görülmesi yaa olduğu zaman iyi olur yani. İnsanın kafasında bir şey uyandırıyor.</p> <p>Site haritası olması lazım.</p>	<p>Gruplama.</p> <p>Sadelik.</p> <p>Linklerin kırık olmaması(bütün bilgilere erişim).</p> <p>Hız.</p> <p>Site haritası.</p>
Hüseyin	<p>D Üniversitesi sayfalarında değişik bir yapı kullanıyor. Her mevsim değişen bir yapısı var. Bu gayet hoş bir şey. Yani siteye bir hareketlilik kazandırıyor.</p> <p>Eğer bu iş (Web sayfa tasarımı) için hazırlanmış özel bir yazılım kullanılmıyorsa biraz ...ıı.. zayıf güncelleniyor. Zayıf gelişiyor. Yani yurt dışındaki üniversitelerin çoğunda, bütün üniversitelerin Web ortamındaki faaliyetleri bir hazır program ile kullanılabilir.</p> <p>Webct'nin campus edition'ı bunlardan bir tanesi. Üniversitenin tüm kampüs bilgi sistemini bu yazılımlarla kolayca oluşturabiliyorsunuz.</p> <p>Tabi bizim üniversitelerin hiçbiri böyle bir yazılım kullanmadığı için elle sayfa ekleyerek geliştirdiklerinden dolayı yani herhangi bir şey ekleneceği zaman bir kod yazılıyor, ekleniyor.</p> <p>Kayan yazı bir mahsuru yok. Bir hareket sağlıyor.</p> <p>Sayfayı sık kullanmayan kişiler için text yapı daha iyi. Çünkü sayfayı keşfetmek zorunda kalmıyorsun.</p> <p>Mümkün olduğunca hızlı ve aradığım bilgiye hemen ulaşabileceğim bir yapı benim için daha uygun.</p>	<p>Mevsime uygun sayfa.</p> <p>Güncellemenin hazır bir program ile yapılması.</p> <p>Duyurular kayan yazı</p> <p>Text yapı.</p> <p>Hız.</p>
Dilara	<p>Bazı üniversitelerin sayfalarında ilk sayfada çok fazla bilgi var. Son derece sıkıcı ve yorucu olabiliyor. Gruplandırılmalı ve olabildiğince basit bir dille o grupların içinde neler olduğunu en güzel bir şekilde insanlara gösterebilmesi gerekiyor.</p> <p>(A Üniversitesi) Açılan menüler bilgiye ulaşma açısından faydalı olabilir.</p> <p>Sayfalar iki ayrı dille hazırlanması lazım. Yani bir İngilizce versiyonunun mutlaka olması gerekiyor. Ama bunun yanında kesinlikle Türkçe sayfalar hazırlanması gerekiyor.</p> <p>Sayfa çok sade olmalı gözü yormamalı. (E Üniversitesi gibi)</p> <p>Aradığım bilgiye en hızlı şekilde ulaşmak (önemli) Ben o sayfaya girdiğim zaman oyun oynamak istemiyorum. Aradığım bilgiye ulaşmaksa beni fazla uğraştırmamasını beklerim.</p>	<p>Gruplama.</p> <p>Sadelik.</p> <p>Açılan menüler.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>Sadelik.</p> <p>Hız.</p> <p>Oyun olmamalı.</p>
Bayram	<p>Dizayn açısından tabi bir kere eğitim teknolojisi ilkelerine uygun olması, bir de eğitim biliminin özelliklerini yansıması gerekiyor.</p> <p>Yani sadece daktilo sayfası gibi yazılı olanları aktarma yerine özellikle biraz hareket içeren, renk içeren, çok canlı renkler içeren, biraz da oyun ..ee. ben çok o şeylerden anlamıyorum tabi programda ama dokunduğunuz zaman sizi eğlendiren, eğlendirdiği kadar öğretren düzenlemeler olması, çekiciliğın olması artı ilginç olması gerekiyor.</p> <p>Çekicilikten öte çok orijinal olması gerekiyor ki orda öğrenci bir kanala girdiği zaman diğer kanala da geçebilsin. Veya bir konudan diğer konuya geçebilsin.</p> <p>(Sayfalar) bence Türkçe olarak gelip, İngilizce olacaksa, İngilizce, Fransızca, Almanca gibi (linkler) olabilir. Ama önce bir açtığımızda Türkçe olarak görmemiz gerekiyor. Türkçe'yi öne çıkartmamız gerekiyor.</p>	<p>Canlı renkler.</p> <p>Sayfada hareket.</p> <p>Oyun olmalı.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>İngilizce linki.</p>

Deniz	<p>Fazla ahım şahım olması gerekmiyor. Çünkü bilgi, bilgi sayfaları, bilgi üreten sayfalar o kadar da fazla renkli olmamalı bence. Sade, kolay ulaşılabilir, kolay kullanılabilir, fazla karmaşık olmaması gerekiyor.</p> <p>Ana sayfada gruplara ayrılması gerekiyor bence. Tüm bilgileri görürsek sayfaya sığmaz. O sayfadaki bilgileri arayamayız, bulamayız. Özellikle arama motorunun, site içi arama motorunun olması gerekir.</p> <p>Sayfalar hem text tabanlı hem grafik tabanlı olmalı.</p> <p>Bence tek sayfada olsa daha iyi olur. Yukarı aşağı yapmadan her şey gözüksün ana menüde, kolay ulaşılsın her şeye. Çünkü fazla uzadığı zaman yukarı. Aşağı kaydırmamız gerekiyor. Neyin nerede olduğunu bilemiyoruz. Ya da ondan ziyade frame li olabilir. Sayfaları bölebiliriz. Yani ana frame görülür ya solda ya aşağıda, sürekli gözüksün bir menü.</p> <p>Site haritası olabilir, çoğu üniversitede yok.</p>	<p>Sadelik.</p> <p>Fazla renkli olmamalı.</p> <p>Kullanım kolaylığı.</p> <p>Gruplama.</p> <p>Site içi arama.</p> <p>Hem text hem grafik</p> <p>İlk sayfanın tek ekran</p> <p>Site haritası.</p>
Şamil	<p>Kütüphane taramasının çok açık bir yerde olması lazım. Kütüphaneye ulaşmak için gerekli ikonların diyeyim Web sayfasının üzerinde olması lazım.</p> <p>Görsel algıya uygun olmalı. Bunlar kolay fark edilir olmalı. Özellikle kütüphaneye ulaşmak için Web sayfasına yerleştirilen link mesela ..ee.. kolayca algılanabilecek özellikte olmalı. Artık büyük punto ile mi yazılır, direkt mi yazılır altı çizgili mi yazılır farketmez. Ama bir şekilde çok önemli olanların kendini belli etmesi gerekiyor.</p> <p>(Linkler) Açık net ve anlaşılır bir biçimde bulunmalı.</p> <p>Bence önce Türkçe bir sayfanın açılması lazım.</p> <p>Sözcüklerin anlamı, açılan sayfanın içeriğini özetleyecek ve o içeriğe en uygun sözcükler seçilerek yapılırsa bence daha güzel olur. Yani linkler belli bir standarta gelse daha güzel olur.</p>	<p>Kullanım kolaylığı.</p> <p>Yazıların okunaklı olması.</p> <p>Anlaşılır dil kullanımı.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>Linklerde standart.</p>
Aysel	<p>Renk uyumları belki, ne kadar hareketli olursa tabi o kadar cezbediyor.</p> <p>Ana sayfada eğer düzenlenebiliyorsa hepsini bir anda yani bir kerede görmek bence daha bir etkileyici.</p> <p>Okuyucunun vaktini düşünerek, okuyucuya net, açık ve net bilgileri</p>	<p>Renk uyumu.</p> <p>Text.</p> <p>Tüm bilgileri görmek.</p> <p>Tek sayfa</p>
Aslı	<p>Neyi nerede bulacağımızın açık olarak belirtilmesi. Yani duyurular altında neler olabilir. Bunun belirli bir standardının olması, işte bilgiler ..ee.. genel bilgilerde neyin olduğu gibi şeylerin, kütüphane bilgilerinin neler olduğu, nasıl araştırılabileceği, nasıl ulaşılacağı, bu gibi bilgilerin daha açık ve ..ee.. daha net ayrıntılı ve belli bir standarta olması ilk aklıma gelen.</p> <p>Bir kere en önemli olan şey tüm bilgilerin tam bir sayfada toplanması. Yani sayfanın kaymaması lazım.</p> <p>Renk seçimi gerçekten önemli.</p> <p>Üniversitenin resmi gerekli değil bence. Belki bir logo olabilir.</p> <p>Aradığım bilgi için yani o resmi görmem lazım değil.</p> <p>Bir de şey de çok önemli sanırım: hem türkçe hem İngilizce olması yani ikisinin de aynı olması değil tabi de. Yani ayrı ayrı olması.</p> <p>İlk gelen sayfa Türkçe olması lazım.</p> <p>Site haritası olması güzel bence. Ben bir şeyi bulamadığımda direkt site haritasını arayıp ona bakmak istiyorum. Site içi arama olmalı bence.</p> <p>İlk sayfada derli toplu page up page down yapmadan herşeyi görebilmek isterim.</p> <p>Çok fazla resim yoğunluklu olmasın ya da belki ufak tefek anlamlı resimler olabilir belki. Ama ne olduğu anlaşılmayan ..ee.. görsel açıyı bozan resimler de hiç gerekli değil yani.</p>	<p>Standart.</p> <p>Gruplama.</p> <p>Tek ekran.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>İngilizce linki.</p> <p>Site haritası.</p> <p>Site içi arama.</p>

Fatma	<p>Ben başka üniversitelerinkine girmedim. Onun için çok iyi bilmiyorum onları. Ama bizimki (B Üniversitesi) genel olarak iyi. Hangi birime ulaşmak istiyorsanız onlar yazılı olduğunda çok daha iyi oluyor. Gidip ulaşabiliyorsunuz. Mesela bizim kütüphanemizde şeyler var: resimler üst tarafta. İşte katalog arama falan. Onların yerine yazılar olması, daha kolay. Herkes anlamayabilir o resimlerden ne kastedildiğini. Ama yazılı olması çok daha işe yarar. Daha kolay bulunabilir.</p> <p>(Kayan yazı) hoş aslında ama şey, yani yakalayabilmemiz önemli. Yani ben mesela şimdi hepsini yakalayamıyorum. O açıdan zor. Gözü yormayacak mat renkleri tercih ederim.</p>	<p>Resim yerine yazılar olmalı ve anlaşılır bir dil kullanılmalı.</p> <p>Sadelik</p> <p>Kayan yazı iyi değil.</p> <p>Mat renkler.</p>
Yaşar	<p>Dizayn açısından ..e.. sadece bilgi vermesi değil, örneğin ..e.. sadece kuru bilgiler yerine highlight yapılmış mesela imleci getirdiğinde ..e.. ben oraya highlight yaptığımda yada dokunduğumda ve anında o bilgilere ulaşabiliyim. Sadece bana ..e.. bilgiler gerekli değil, fotoğraflar konulmalı, animasyonlar konulmalı, bir hareket sadece düz bir ekran görmek istemiyorum. Karşımda olabildiğince hareket öğelerine yer veren ..ee.. bir şey istiyorum. Bu nedenle ..ee.. olabildiğince ..ee.. hareketli sayfalar, resimler, animasyon türü öğelere yer verilmeli,</p> <p>(Linkler) Kuşkusuz gruplandırılmalı.</p>	<p>Sayfada hareket.</p> <p>Gruplama.</p>
Selim	<p>Bana göre gözü rahatlatıcı bir düzenlemenin olması gerekiyor. Renk seçimi de aynı. Bazen bazı renkler çok koyu olabiliyor. Dolayısıyla bunun içerisinde bir de yazı olduğu zaman okumakta güçlük çekebiliyorsun.</p> <p>Bana göre ne olmalı? Daha sıcak renk, daha kolay okunabilen yazı karakterler.</p> <p>Bazen küçük hareketli logolar insanın dikkatini çekiyor. Rahatlatabiliyor. O tür şeylerin olması gerekir.</p> <p>Arayan dil seçim özgürlüğüne sahip olmalı. İşte Almanya'daki A Üniversitesine girdiğim zaman öncelikle o ülkenin resmi dili olarak Almanca geliyor. Ama değişik dillerde seçim hakkı sunmuş. (Aynı anda birden fazla dilin olması iyi değil). Bir tıklamayla seçilebilir. Sadece Türkçe değil, daha yaygın olan ne bileyim, Türkçe'nin yanında İngilizce, Fransızca, Almanca gibi birkaç dilin de verilmesi gerekiyor.</p> <p>(Ana sayfa) Gruplara ayrılmalı, Yani tümünden gelim gibi. Yani ben baktığım zaman B Üniversitesi'yle ilgili olarak nedir işte diyelim ki; rektörlük, ..ee.. birimler, araştırma ya da merkezler, enstitüler gibi bunları görmeliyim. Öğrenci işleri, ondan sonra ilanlar ya da duyurular gibi onları görmeli. Onun içinde ne ile ilgileniyorsam ben, diyelim ki öğrenci işleriye, öğrenci işlerini kendi alt içerisinde açabilmeliyim. Ya da rektörlükle ilgili bir takım bilgileri alıcaksam rektörlük, kütüphaneye ilgili olabilir kütüphaneyi ayrı açmalıyım.</p>	<p>Sıcak renkler.</p> <p>Yazıların okunaklı olması.</p> <p>Sayfada hareket.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>Diğer dillere link.</p> <p>Gruplama.</p> <p>Açılan menüler.</p>
Saadet	<p>Renk olarak daha yumuşak renkleri tercih ederim.</p> <p>Bir ana sayfada böyle öyle bir bilgi verilmesi gerekiyor ki, öyle bir ifade edilmeli ki, hem öyle yer alan mesela şurada kayıt kabul diyor, hem anlaşılabilir olmalı, hem de çok detaylı olmamalı, yani böyle ikisinin arasında optimum bir düzey bulmak gerekiyor. F Üniversitesi İngilizce eğitim veriyor, belki İngilizce olabilir. Ama genelde Türkçe olması (gerekir).</p>	<p>Mat renkler.</p> <p>Anlaşılır dil kullanımı.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>İngilizce link.</p> <p>Sayfada resim.</p>

Soru 2. Görsel açıdan aranan bilgiye ulaşmada üniversite Web sayfa tasarımında yer alması gerekenler nelerdir?		
Dumlupınar Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Murat	Ana sayfada ayrıntı ile boğulmamam lazım.	Sadelik. Gruplama.
Ali	<p>Bir kere estetik olacak onun yanında hız, estetik ve hız birlikte olması gerekiyor.</p> <p>Daha ziyade hareketli resimler ve animasyonlar ilk dikkati çeken unsurlar oluyor. Renk seçimi, sayfanın dizaynı, çarpıcı renkler daha bir ilk anda sayfaya girdiğimiz zaman hemen dikkati çekiyor.yani odaklanılıyor. Çarpıcı renk derken canlı renkler (demek istedim) Dikkat çekici olması lazım. Bu orta dengeyi bulmak lazım. Grafik ağırlıklı bir site daha çok dikkat çekecek ama daha yavaş olacaktır. Ama grafik hiç kullanmazsanız da o zaman da çok sade tek düze bir site olacaktır.</p> <p>Bütün bilgilere kolay erişim imkanı olması lazım. Fazla sayfaya girmeden, farklı farklı yerlere girmeden yani bütün bilgilere direkt erişim imkanı olmalıdır. Başka bir sayfaya geçmeden mesela ..ee.. birimler akademik birimler ya da ..eee.. tıklanıldığında bir menü genişleyip seçenek açılsa daha kullanışlı olacağı kanaatindeyim. O şekilde daha hızlı erişim olur. Ya da sayfanın üst kısmında seçenekleri sıralayıp ..ee.. daha sonra mouse üzerine geldiğinde at seçenekler açılırsa belki o şekilde daha kolay erişim sağlanabilir. Site haritası mutlaka bulunması lazım.</p>	<p>Estetik.</p> <p>Hız.</p> <p>Hareketli resim ve animasyon</p> <p>Canlı renkler.</p> <p>Bütün bilgilere direkt erişim.</p> <p>Açılan menüler.</p> <p>Site Haritası.</p>
Salih	Renk açısından tabii benim gözüme yormayacak efendim daha çabuk bir şekilde bulabileceğim yani çarpıcı bir şekilde olabilecek şeyler olması. Mesela şu mavi tonları, kırmızı tonları olabilir. Açık renkler gözü yoruyor. Mesela şu G Üniversitesi'ndeki renkler güzel. Hız açısından da önemli, sayfanın hızlı gelmesi lazım.	<p>Canlı fakat gözü yormayan renkler.</p> <p>Hız.</p>
Nesrin	<p>Önce tabii ki göz, göze hitap etmesi ve artı içindeki şeyler ve index kısmı yani bir şey aradığım zaman ilk bakışta onu çok direkt görebiliyormuyum? Ya da arayarak mı bulabiliyorum. Ya da belirli yerleri tarayarak mı ulaşabileceğim bu yani bilgilere ulaşmayı gerektiren bir kolaylık yani açıkçası.</p> <p>Göze estetik olarak güzel olsun. Yani şey açısından ne bileyim yazıların okunaklı olması ..ee.. yani yazı dizaynının biraz daha açık seçik olması gerekir. Yazıların biraz daha font olarak büyük olması. Kolay ve pratik olacak.</p>	<p>Estetik.</p> <p>Kullanım kolaylığı.</p>
Dilek	<p>Üniversitenin her birimine ulaşabilme. Bir de yönlendirme: Web sayfasına girdiğim an birşeyler araştırmadan çok yönlendirmenin bazı üniversitelerde çok güzel olduğunu görüyorum. Yani şu şuraya girin buraya girin bağlantılar mı deniyor onlara bilemiyorum. O bağlantıların çok iyi yapıldığını görüyorum.</p> <p>Göze canlı olan renklerin olmasını tercih ederim. Yani dikkat çeken, ilk girdiğim an, ..ee.. gözü yormayacak, çok canlı olup da yormayacak, canlı olup da ilgi çekecek renklerin olmasını isterim.</p> <p>Ana sayfada yönlendirme iyi olursa bir sonraki sayfaya geçtiğimde gerekli olan bilgilere ulaşmayı isterim. (H Üniversitesi) Bu bençe daha iyi içerikli (açılan menüler var)</p> <p>Üniversitenin ilk akılda kalan bir şeylerini de görmek istiyorsun Web sayfasında. Yani onu hatırladığında ha bu I Üniversitesi'nde var diyebilmeliyim.</p>	<p>Yönlendirme.</p> <p>Gözü yormayacak canlı renkler.</p> <p>Açılan menüler.</p> <p>(o üniversiteyi tanıttacak bir resim, logo ve ya o üniversiteyi anımsatacak bir şey olmalı)</p>

Emin	<p>Bir kere öncelikle çekici olması lazım. Yani tasarım olarak görünüm olarak, bir kere düzenlenen şekli itibarıyla şekilsel olarak çekicilik olması gerekir diye düşünüyorum. Önce göze hitap etmesi lazım. Bu göze hitap etmesinin yanı sıra içindeki bilgilere kolay ulaşılabilir ..ee.. artık başvuru noktalarının(linklerin) çok açık bir şekilde, kullanıcının çok kolay bir şekilde bulabileceği, ulaşabileceği şekilde olması lazım.</p> <p>Aslında bir ana sayfa üzerinde direkt olarak ulaşabilmek istediğiniz bilgiye, direkt olarak ulaşabilme imkanının sade olması gerekir diye düşünüyorum.</p> <p>İlk başta bi kere o üniversitenin ..e.. yani her üniversitenin belirli bir sembolü olması lazım. Ama bir logo olur, ama bir bina olur, ama bir yerleşim yeri olur. Ama mutlaka olması lazım. Yani o üniversite ne ile anılıyor. Neyi, gördüğünüz zaman mesela biz B Üniversitesi deriz. Neyi yani nasıl bir simge gördüğümüz zaman işte J Üniversitesi deriz.</p> <p>Ana sayfada ana gruplar olup onların altında da alt gruplarla tüm bilgilere ulaşmak isterim.</p> <p>İlk sayfada aşağı yukarı hareket olmamalı, bence sabit olmalı.</p>	<p>Göze hitap etmesi.(estetik) Kullanım kolaylığı. Sadelik. O üniversiteyi tanıttacak bir resim, logo ve ya o üniversiteyi anımsatacak bir sembol. İlk sayfanın tek ekran olması. Gruplama.</p>
Ahmet	<p>Sayfaların öncelikle Türkçe olmasını istiyorum.</p> <p>Renk olarak tabii insanı yormayan, insan gözünü yormayan renklerden oluşmasını tercih ederim. Ama renk o kadar da önemli değil hep aynı sayfaya bakmayacağımız için. Yazıların okunaklı olmasını isterim.</p> <p>Haberler başlığı altında dediğimiz gibi orada da açıp kendi arasında sınıflandırılabilir. İşte ekonomi ile ilgili haberler, duyurular değişik başlıklar altında verilebilir. Kaymayacak şekilde olur bence.</p> <p>Mesela akademik birimlere girince yanlara doğru pencere açılırsa zaman açısından daha iyi olur.</p> <p>Site haritası olsa iyi olur.</p>	<p>Öncelik Türkçe. Gözü yormayan renkler. Yazıların okunaklı olması. Açılan menüler. Site haritası.</p>
Burak	<p>İlk baktığımızda üniversitenin logosu, resmi dikkatimi çeker. Logosuyla beraber o üniversiteden alınmış bir görüntü.</p> <p>Üniversiteyi tanıttıcı küçük bir paragraf, yazı veya animasyon olabilir.</p> <p>Bir kere menülerin hareketli olması daha güzel olur. Yani çekicilik açısından, üzerine geldiğiniz zaman eğer alt birimleri yanında görüntüleniyorsa, o alt birimlerin neler olduğunu görmek için bazı sayfalarda farklı sayfalar açılıyor. Dolayısıyla hatların Türkiye'deki hatların çok iyi olmadığı göz önüne alınışa, zaman kaybıdır.</p> <p>Görsellik olması lazım bir üniversitenin sayfasında.</p> <p>Ana sayfada bilgilerin gruplar halinde toplanması daha mantıklı.</p> <p>Bütün bilgiler gözükebilir aslında ana sayfada ama nasıl gözükebilir? Grupların üzerine geldiğiniz zaman bir şeyle ..ee.. küçük bir pencere açılarak alt menüleri gözükebilir. Yani mouse'u oradan çektiğimizde o menüler gidebilir.</p> <p>Renkler biraz daha canlı olmalı. Şahsi terciğim o dur.</p> <p>Site haritası gerekli. Çünkü neyin nerede olduğunu bir sayfada görebiliyorsunuz sonuçta. Yani bir nesnenin üzerine geldiğin zaman alt birimlerin açılmasına gerek olmayabilir. Site haritasını açarsınız ona göre neye ulaşmak istiyorsanız bi defada ulaşırsınız.</p> <p>Üniversitenin ismi net gözükecek sayfayı açtığınız zamanda.</p>	<p>O üniversiteyi tanıttacak bir resim, logo ve ya o üniversiteyi anımsatacak bir sembol. Açılan menüler. Gruplama. Canlı renkler. Site haritası.</p>
Ayşe	<p>Renkler genellikle gözü yormayacak, mavi, yeşil beyaz gibi renkler kullanılmalı.</p>	<p>Gözü yormayan renkler.</p>

Mustafa	<p>Görüntünün çekiciliği, ne bileyim göze hoş gelecek. Yani yazılar, şekiller, semboller, onlar daha canlı olsa.</p> <p>Yazılar o şekilde değil de (düz yazı şeklinde) üzerine gelince açılmalı(pencere şeklinde) daha iyi olur.</p> <p>İlk anda bütün şeylerin görülebilmesi daha iyi.(sayfanın birekrana sığması)</p> <p>Türkçe İngilizce seçenekli olması gerekir.</p> <p>(sayfalar) önce Türkçe açılıp, daha sonra dil seçeneğinin gelmesi lazım.</p> <p>İlk gelen sayfa daha sade, ana başlıklar halinde: kişi istediği yerden ana başlıklardan daha sonra diğer sayfalara da gidebilmeli,</p> <p>Site haritasının olmasını isterim. Sayfanın sonuna kadar gitmek yerine direk site haritasına bakarak ulaşmak (daha kolay olur).</p> <p>Sayfalar hem sade hem görsel olsun.</p> <p>Duyuruların ekstra ayrı bir sayfa açılmaktansa bu şekilde kayan yazı şeklinde olması daha iyi.</p> <p>Üniversitenin resmi (foto) olması güzel.</p> <p>Site içi arama motoru ana sayfada olabilir.</p>	<p>Canlı renkler.</p> <p>Açılan menüler.</p> <p>Sayfanın bir ekrana sığması.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>İngilizce linkli.</p> <p>Sadelik.</p> <p>Site haritası.</p> <p>Duyuruların kayan yazı şeklinde olması iyi.</p> <p>Site içi arama.</p> <p>O üniversiteyi tanıttak bir resim, logo ve ya o üniversiteyi anımsatacak bir sembol.</p>
Selin	<p>Üniversitenin kampüs olayı nerede, alan, en azından krokisini ilk başta, mesela bir şehirde, ilk gittiğimde hani küçük şehirlerde pek fark etmiyor, ama bir büyük şehirde nerede o üniversite. Yani basit anlamda o şehrin krokisini bir görelim sonra kampüs, şöyle bir en azından görülebilecek şekilde geniş bir alanda. İçindeki fakülteleri görmek isterim. Mesela anfileri de görmek isterim, öğrencinere ders yapıyor.</p> <p>Sayfaların sadece Türkçe'si değil, İngilizce'sinin de olması gerektiğine inanıyorum. Çünkü, hani dil olayı çok gelişmiş, girmiş bütün üniversite olayına. İkisi de olmalı her gruba hitap edecek.</p> <p>Renk açısından, gözü tırmalamayacak renkler tercih edilmeli.</p> <p>Aradığımı anında o bölümde bulmak isterim. Ana bölümle ilgiliyse ana bölümde olabilecek o alt bölümü hemen bulmak isterim.</p>	<p>Kroki.</p> <p>İngilizce linki.</p> <p>Gözü yormayan renkler.</p> <p>Açılan menüler.</p>
Zafer	<p>Üniversitenin amblemine, ondan sonra binaların veya çekilmiş resimlerine bunlara dikkat ederim. Ama bunu ilk sayfada tasarlamamak gerekiyor. İlk sayfada öğrencinin ulaşabilmesi için her türlü bilgiye, ilk sayfada yani üniversite hakkında her türlü bilgi mutlaka bulunması kolay erişim için yani, ilk sayfayı fazla doldurmamak gerekiyor. İlk sayfada duyurular, haberler, üniversite hakkında genel bilgi, kütüphane, arama, ondan sonra üniversitenin bulunduğu şehirle ilgili link varsa onun olması gerekir. İngilizce ve Türkçe olması gerekiyor ayrıca.</p> <p>Bence ilk önce Türkçe gelmesi gerekiyor. Çünkü Türkiye'de yaşadığımız için, ayrıca kişi girmek istiyorsa İngilizce linkine tıklayıp seçmesi daha iyi olur yani.</p> <p>Öğrencinin veya dışarıdan herhangi giren bir kişinin, bilgilere ulaşabilmesi için tabi bölümlere ayırmak gerekiyor. İşte akademik, veya arama, kampüs veya işte programlar gibisinden bölümlere ayırıp oradan öğrencinin gitmek istediği bölümlerin linkleri olması gerekiyor bence.</p> <p>Site haritası ana sayfada mutlaka belirgin bir şekilde olması gerekiyor.</p> <p>Renkler zıt renkler seçilmeli, eğer background beyaz ise buna göre yazıların koyu, siyah veya kırmızı türünden mutlaka linklerin çok belirgin olması gerekiyor.</p>	<p>O üniversiteyi tanıttak bir resim, logo ve ya o üniversiteyi anımsatacak bir sembol.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>İngilizce link.</p> <p>Site haritası.</p> <p>Zıt renkler(Yazı ve zemin için)</p>

Melisa	<p>Ben çok karışık Web sayfalarını sevmiyorum. Yani böyle çok farklılık olmayan fakat mesela aradığın herhangi bir sayfaya hemen ulaşmanı sağlayacak linklerin böyle daha can alıcı noktalara yerleştirilmesi lazım. Çok karışık kuruşuk çok renkli falan yani sevmiyorum. Aradığımı rahat bulabilmem lazım.</p> <p>(Öncelikle) Türkçe gelse daha iyi. Çünkü herkes sonuçta belli bir İngilizce'ye sahip değil. Kesinlikle Türkçe lazım.</p> <p>Şey iyi mesela, bir tanesinin üzerine geldiği zaman mesela akademik; akademik altında fakülteler, fakültelerin altında bölümleri, öyle de güzel. İşte A Üniversitesi'nde olduğu gibi. Yani sonuçta orada tek bir şey gözüküyor ama sen aradığın yeri böyle şeylerle, açılan pencerelerle rahatlıkla takip edebiliyorsun.</p> <p>Üniversiteye ait bir resim olması iyi.</p> <p>Site haritası olmalı bence. Rahat görebilmek için her şeyi.</p> <p>Öncelikle yazıların çok net olması lazım. Yani ben akademik bir şey mi ilgileniyorum. Yoksa duyuru mu, takvim mi? bunların hepsinin düzgün bir şekilde orada yazması lazım.</p> <p>Basamaklı olursa orada tek bir link olup da öyle açılan pencerelerle olması da güzel. Çünkü on yere tıklamaktansa o kendiliğinden üstüne geldiğin zaman açılıyor, istediğin yere bir kere tıklıyorsun. O da iyi.</p> <p>Duyurular kayan yazı da olabilir.</p>	<p>Sadelik.</p> <p>Öncelik Türkçe.</p> <p>Açılan Menüler.</p> <p>Üniversiteye ait bir resim.</p> <p>Site haritası.</p> <p>Yazıların okunaklı olması.</p> <p>Duyurular kayan yazı şeklinde olabilir.</p>
--------	---	---

Soru 3. En Çok beğenilen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?

Anadolu Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Mehmet	(A Üniversitesi) Bu özellik (açılan pencere ve alt pencereler) daha iyi. e-mail yazan animasyon güzel. Şey fotoğraf ta çokuygun açıkçası, tarihi bir fotoğraf olduğu için, artı şu yazı karakterlerinden tutun da sayfanın tasarımına kadar çok güzel bir sayfa. Erişim daha kolay. Görsel anlamda da göze daha çok hitap ediyor.	Açılan Menüler. Sayfada hareket. Resim. Göze hitap etmesi.
Emine		Fazla üniversite Web sayfalarına girmemiş.
Habibe	(G Üniversitesi) Daha hoş bence C Üniversitesi ile kıyaslanınca. Çünkü ..ee.. şey bütün olarak görülebiliyor. Tabi burada da alt başlıklar belli değil. (H Üniversitesi) Şöyle bir şey daha hoş. Çok daha hoş. (A Üniversitesi) Benim dediğim böyle bir şeydi işte.	Gruplama. Açılan menüler.
Ayhan	(C Üniversitesi) Bu sayfa çok güzel bir sayfa bence. Çok sade hazırlanmış, çok güzel bir sayfa. Yani e-mailine bakmak isteyen kullanıcılar direkt ilk ana sayfada gelenler arasında, sizi başka bir yere yönlendirmiyor. Dökümanlar için ayrı bir yer açmışlar. Tartışmak için link koymuşlar. Sonra kendi öğrencilerinin ve akademisyenlerinin buraya yayınlamışlar. Bunlara erişim buradan çok kolay. (K Üniversitesi) Çok güzel bir sayfa. Tek bir sayfaya sığdırılmış, bütün şeyler gruplanmış. Hatta grupların üzerine geldiğinde açılımları tekrar geliyor. Bir de extradan İngilizce sayfası koymuşlar. Tabi içeriğinde ne kadar İngilizce vermişler onu bilmiyorum. Bazı sayfalarda mesela İngilizce diye gösterilip içi boş çıkıyor. G Üniversitesi'nde güzel bir şey var. İlk sayfa açılırken bir duyuru sayfası geliyor. Bu en azında duyurular linkline girmeden sizin gözünüzün önüne getiriyor hemen. Güzel bence güzel bir özellik. (A Üniversitesi) Güzel, kapsamlı yapılmış bence. İyi düşünülmüş (açılan pencereler) ve çok da göze hoş gelen bir şey yapılmış. Güzel bir tasarım olmuş. Kayan yazı iyi; dikkat çekiyor. Beni hiç rahatsız etmiyor böyle bir şey. Ama dikkat çekiyor ..ee.. istediğin şeye de bir sürü yer kaplamadan tek bir yerde onları sürekli devir daim ettirerek veriyor.	Sadelik. Text. Kolay erişim. Tek ekran. İngilizce link. Kayan yazı.

Hüseyin	<p>C Üniversitesi'nin sayfası böyle şeye benziyor yahoo sitili bir sayfaya benziyor. Aslında fena değil gelişim açısından çok hız kazandıran bir yapı ama görsel açıdan çok fazla bir şey yapmaya müsait yapı değil. Çok da gerekli olmayabilir.</p> <p>C Üniversitesinin sayfası ilgimi çekti. Yani ..e.. hiç şeye girmeden, bizde grafik tasarım yapalım kaygısına girmeden gerekli her şeyi koyması hoşuma gitti.</p> <p>G Üniversitesi içerik açısından diğer üniversitelerden daha iyi. ..e.. bilgisayar mühendisliği gelişmiş bir üniversite. Bir de İnternet eğitimi ..ee.. faaliyetler G Üniversitesi'nde nerdeyse D Üniversitesi ile aynı dönemde başlamıştır.</p> <p>L Üniversitesi PHP kullanan standart bir portal. Bu portalı biz bir yerde bilgi amaçlı kullanıyoruz. Bununla hem duyuruları güncelleyebiliyorlar otomatik olarak. Hem gerekli linkler oluşturulabiliyor. Bir takım anketer yapılıyor. Fena değil. Hem de diğer etkinlikleri reklam gibi yerleştirmişler sayfalara hoş.</p> <p>L Üniversitesi'nin ücretsiz bir yazılımı bu amaçla kullanıyor olmasını da yaratıcı buldum.</p> <p>Diğer taraftan bu tür portal kullanımını deneyimi olmayanlar için biraz ..ee.. bir üniversite ana sayfasına benzetilemeyebilir. Ama ben B Üniversitesi'nin böyle yoğun bir duyuru trafiği yaşayan böyle bir yazılım kullansa iyi olur diye düşünüyorum.</p>	<p>Text.</p> <p>Hız.</p> <p>Bir portal ile sayfanın güncellenmesi.</p>
Dilara		<p>Beğendiği bir sayfa pek yok. Hepsinde bazı eksikler var.</p>
Bayram	<p>D Üniversitesi'nin Web sayfasını beğeniyorum. Şey açısından görüntü açısından, bazı duyuruların verilmesi açısından, işte ilginç geliyor bana. Bilgiler tabi kendilerine göre kolay da, özellikle hep yabancı dil versiyonu olduğu için pek anlamıyorum. Sorun olabiliyor. Çünkü dilinden de anlamak gerekiyor. Sadece İngilizce bilmek yetmiyor. Türkçe olsa daha güzel olur ama bu bir politika yani</p>	<p>görüntü ve bilgi iyi.</p>
Deniz	<p>D Üniversitesi var. Bilgiler düzenli, kolay erişilebilir, iki dille hazırlamışlar.</p>	<p>bilgiler düzenli. Erişim kolay.</p>
Şamil	<p>Bizim üniversitemizin (B Üniversitesi) Web sayfasını ayrıntı ve içerik dolayısıyla beğeniyorum. Düzenleniş şekli açısından çok beğendiğimi söyleyemem.</p>	<p>ayrıntı ve içerik.</p>
Aysel	<p>Kendi Üniversitemizin (Web sayfasının) güzel olduğunu düşünüyorum.</p>	<p>İçerik ve bilgiye ulaşma kolay.</p>

Aslı	D Üniversitesi'nin sayfasına girdiğimde gerçekten hoş bir dizayn vardı. Çünkü bilgiler ..ee.. gözün seçiciliğine ve algılamasına göre düzenlenmişti. Derli topluydu. Yani dağınık değildi. Çok fazla logolarla işte animasyonlarla falan gözü yoran bir şey yoktu. Her şey belirli bir kategoride ve belirli bir düzende idi. Yani önemli olan o galiba. (A Üniversitesi) Aslında bu kullanışlı bir şey(Açılan pencereler). Yani ben direkt buradan istediğim yere girebilirim belki. Ancak şu rahatsız edici(email animasyonu) email yazısının sürekli orada hareket etmesi. (D Üniversitesi) Kullanılan resimler çok güzel (mevsime göre).	Mevsime göre sayfa. Derli toplu. Gözü yormayan. Açılan Menüler. Sadelik
Fatma	(A Üniversitesi- Açılan pencereler sayesinde) Burada çok daha rahat görebilirsiniz istediğiniz birimi. A Üniversitesi (Web sayfası) çok güzel. (G Üniversitesi) Bence güzel.	Açılan Menüler.
Yaşar	Bulimig'teki Indiana Üniversitesi'nin Web page'i ..ee.. Arizona Üniversitesi'nin Web page'i oldukça güzel örnekler. Bunları örnek olarak gösterebilirim. Bunun yanında Florida Üniversitesi'nin de böyle bir Web page olduğunu gördüm. Öğretim üyelerinin adreslerine, öğretim üyelerinin Web page'lerine, öğretim üyelerinin home page'lerine ulaşmak mümkün. Onların verdikleri konferanslara, yayınlarına ulaşmak mümkün. O üniversitelerin yayın organları var. ..e.. haftalık ..ee. çıkan gazete biçiminde çıkıyor, o gazetelere ulaşabiliyorsunuz.	İletişim bilgileri. Güncel duyurular.
Selim	Yurt dışında hoşuma giden şeylerden bir tanesi; ilgili diğer linkleri de vermesi.	İlgili diğer sayfalara link.
Saadet	Bir iki resim olması güzel bana göre. A Üniversitesi fena değil, M Üniversitesi de fena değildi. F de fena değil. Dediğim gibi şöyle birazcık resim olursa iyi oluyor. Sırf bilgi yerine resim eklenirse. Mesela yazıların büyüklükleri, şurada bazıları çok büyük herhalde dikkat çeksin diye hatta yanıp sönüyor, mesela herhalde ona verilen önemi gösteriyor.	Resim. Açılan Menüler. Yazıların okunaklı olması.

Soru 3. En Çok beğenilen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?

Dumlupınar Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Murat	Bence N Üniversitesi'nin dizaynı oldukça güzel. Yani çok güzel, ayrıca şunun olması da çok güzel. <i>N Adaylarına Bilgi</i> . Yani üniversiteye ilk giren insanlar daha çok bu sayfayla muhatap oluyorlar. O kişiler kayıt olma esnasında olsun, üniversiteyi tanıma açısından olsun bu tür bir ..eee.. konunun ilk sayfaya yerleştirilmiş olması gerçekten güzel. K Üniversitesi oldukça sade ve başlangıç için bence benim fikrimce en güzel sayfalardan bi tanesi.	Adaylara bilgi. Sadelik.
Ali	O Üniversitesi'nde gayet güzel haberler konusunu açıklamış, tarihini vermiş. İşte en yeni habere en eskiye doğru sıralamış onları ve tıklanıldığında haberin detayı görülebilir. H Üniversitesi'nde menüler ve alt menüler var. Bu iyi bir özellik. D ve G Üniversiteleri içerik açısından iyi.	Haberleri gruplamış ve en yeniden en eskiye sıralamış. Açılan menüler.
Salih	Kolay kullanım önemli. Bütün bilgileri görebilmeliyim. Benim aradığım, araştırdığım konuyu anında bana verebilecek bir kütüphanenin olmasını isterim. Mesela G Üniversitesi Kütüphane katalog taraması güzel. Ama her üniversitede bunu göremiyorsunuz. Z Üniversitesi diğer üniversite Web sayfalarına da bağlantıları veriyor. Bir D, B Üniversitesi veya I Üniversitesi'nde şu sistematik (aranan bilgiye ulaşmada ekran tasarımı) bence güzel. Mesela bak E Üniversitesi'nin çok enteresan bir yapısı var. Hem YÖK'ü gösteriyor, hem OSYM numaralarını veriyor. Buradaki iletişim şeylerini de vermiş yani bize icabında belki de o anda irtibat kuracağım onlarla. Onları da bize göstermiş yani.	Diğer Web sayfalarına bağlantı. Gruplandırma.
Nesrin	G Üniversitesi'nin sayfası fena değil. Çünkü uzaktan bile baktığınızda (yazılar anlaşılıyor) E Üniversitesi sade olduğu için beğendim. (O Üniversitesi) Yani evet bak şurada çok hoş; yeni bir haberin kırmızı imleçlerle yanıp sönmeye bile şu anda o haberi daha önce okumuşmuymdum, okumamış mıydım. Yada işte daha önceki haber mi değil mi? şeklinde	Yazıların anlaşılır olması. Sade. Yeni bir haberin ekranda belli edilmesi.
Dilek	(P Üniversitesi) bunda biraz hareket var. B Üniversitesi ile kıyaslanırsa bu sayfa daha etkileyici. (H Üniversitesi) Bu bence daha iyi içerikli (açılan menüler var)	Ekranda hareket. Açılan menüler.
Emin	Mesela (H Üniversitesi) bu iyi olmuş.(Üstte menü ve açılan pencereler) G Üniversitesi fena değil, yazılar daha okunaklı. Çarpıcı ilk bakışta güzel.	Açılan menüler. Okunaklı yazılar. Renkler çarpıcı.

Ahmet	<p>(I Üniversitesi) Onlarda(üst tarafta açılan kutular) çok güzel tabi. Hatta mesela orada Yüksekokullara girdiği zaman hangi yüksekokulların olduğunu bir pencere daha açıp gösterebilse daha iyi olur.</p> <p>(G Üniversitesi) Güzel hem sade hem göze hoş görünüyor. Ana hatlarıyla vermiş. Bunlarda da gerçi resimler birbirine girmiş bir miktar kayma var. , az bir miktar kayıyorsa resimler biraz daha küçültülüp verilebilir.</p> <p>(N Üniversitesi) Üniversiteye girecek adaylar oraya girip, N adaylarına bilgi seçeneğinde olduğu gibi, oradan bölüm tercih edeceği bölümle ilgili ..ee.. bilgilere ulaşabilmeli.</p> <p>R Üniversitesi gayet güzel 4 dilde de vermiş giriş ana sayfa olarak. Kayıt işlemlerinin (internetten) yapılabildiği Y Üniversitesi'nin sitesi oldukça iyi. Öğrenci harcını yatırıp, dekont numarasını girip İnternet üzerinden kaydını yaptırabiliyor. Ayrıca Y Üniversitesi'nin linkleri de güzel. Kapsamlı bilgilere ulaşılabilir. Linkler deyince mesela orda giriyoruz: Türkiye'deki Üniversiteler, altında Dünyadaki üniversiteler, ondan sonra Türkçe gazeteler, onun altında yabancı gazeteler, onun altında işte organizasyon kuruluşları Türkiye'deki, resmi ve özel olarak ayırmış, herhangi bir bakanlığa ve herhangi bir özel kuruluşa rahatlıkla ulaşabiliyoruz. Artı mesela belediyeler demiş, iller demiş, arama motorlarını koymuş oraya,</p>	<p>Açılan Menüler. Sadelik. adaylara bilgi. 4 ayrı dil. İlgili diğer sayfalara kolay erişim.</p>
Burak	<p>P Üniversitesi sayfası güzel renkler canlı ama hareket ve animasyon yok.</p> <p>Bizim sayfa güzel. Tek sayfada her şey görünüyor.</p> <p>A Üniversitesi'nde açılan pencereler var. Bu iyi. Aynı zamanda A Üniversitesi'ne bakacak olursak kayan yazının mevcut olduğunu görüyoruz burada. Mesela duyuruların bir hareketle ister istemez kullanıcının gözüne çarpan bir hareket var sonuçta orada. Benim alanımla ilgili olmasa bile oradan geçen yazıyı okuma ihtiyacı hissediyor insan.</p>	<p>Canlı renkler. Tek ekranda görünmesi. Kayan yazı iyi.</p>
Ayşe		<p>Daha önce bir üniversite Web sayfasına girmemiş.</p>
Mustafa	<p>(D Üniversitesi) Extra burada kariyer planlaması vermiş, mezunlar için veya normal şu andaki öğrenciler için bu da diğer üniversitelerde de koyulabilirdi.</p> <p>(H Üniversitesi) Bu bir başlık altında diğerlerine ulaşılması güzel (Açılan menü).</p> <p>(A Üniversitesi) Bu daha güzel. H'la karşılaştırınca ..ee.. yani diğer sayfalara girmeden direkt bulabiliriz buradan.</p>	<p>İş imkanları. Açılan Menüler.</p>
Selin	<p>S Üniversitesi renk açısından çok hoş.</p> <p>Bilgiye ulaşma açısından A Üniversitesi'nin sayfası daha kapsamlı hazırlanmış. (Açılan pencereler sayesinde alt bölümler de görülebiliyor.)</p>	<p>renk açısından iyi. Açılan Menüler.</p>

Zafer	<p>(H Üniversitesi) Bu linkleri güzel hocam üst tarafta (açılan pencereler). Ama bunun dezavantajı sayfanın biraz daha geç yüklenmesi.</p> <p>S Üniversitesi görüntü olarak link olarak bence güzel. Ama backgroundu biraz daha hoş, biraz daha açık renk olsa daha bir güzel olur.</p> <p>Ş Üniversitesi background olarak güzel yani beyaz.</p> <p>N Üniversitesi tasarım olarak güzel.</p> <p>G Üniversitesi'nin ana sayfası tasarım olarak güzel. Renk açısından güzel belirgin ve zıt renkler var. Buradan kişi çok rahat bir şekilde gitmek istediği bölüme geçebilir.</p>	<p>Açılan Menüler.</p> <p>Zemin beyaz olmalı.</p> <p>renk açısından iyi(canlı ve zıt renkler).</p>
Melisa	<p>(G Üniversitesi) Sen açtığın zaman ikinci bir sayfa açılıyor ya otomatik olarak o hemen böyle önemli bir şeyi gözünün önüne getirmesi iyi.</p> <p>Mesela F sayfasında da atıyorum seminerler, sempozyumlar falan burada hemen resimlerle gösterilmiş. Bu da güzel mesela. Oradan direkt haberin oluyor.</p> <p>B Üniversitesi'nin sayfası çok güzel bir sayfa Web sayfası.</p> <p>Bu da güzel G Üniversitesi'nin sayfası. Yani şey nereye gireceğini hemen rahatlıkla şey yapabiliyorsun. Daha önce de girdiğim bir site zaten.</p>	<p>Otomatik duyuru sayfası</p> <p>Resimler.</p> <p>kolay kullanım.</p>

Soru 4. Hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?

Anadolu Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Mehmet	<p>Ş Üniversitesi'nin Web sayfasını hiç beğenmedim mesela. Yani bu sayfa açılışından itibaren bir powerpoint gösterisinden farksız bir sayfa. Çok karışık, çok basit daha doğrusu, uğraşılmamış. Şu alt bölüme baktığınız zaman daha sanki profesyonelmış gibi, daha ne bileyim bir şey sayfaları, gazete sayfalarını andıran bir görüntü özellikle şu alt kısım. B Üniversitesi'nden daha iyi yani. Ama yukarıya bir bakıyorsunuz; clipartları doldurmuşlar. Yani şuna mesela kütüphane demişler uzaktan bakınca belli olmuyor. Yani alakası bile yok.</p> <p>(L Üniversitesi) Çok karışık, yani gazete sayfasından hiçbir farkı yok.</p> <p>(C Üniversitesi) ..ee.. çok fazla metin, bunların hepsi link herhalde, link çok fazla. Yani gözü yoruyor. Açıkçası karışık, aradığımız şeyi bulmaya uğraşıyorsunuz.</p> <p>K Üniversitesi'nin fontunu beğenmedim açıkçası, fon rengini. ..ee.. linklerinin de resimle aynı renkte olması iyi değil. Bence daha karışık hale getiriyor. Şu K'nın fotoğrafı olur olmadık bir şekilde direkt ortaya yerleştirilmiş</p> <p>(Kayan bir yazıyı) sevmem açıkçası, sürekli takip etmek.</p> <p>(G Üniversitesi - Duyurular ana sayfa yüklendiğinde ayrı bir sayfa olarak açılıyor. Bu özellik) İyi değil. Yeni bir pencere olarak değil, direkt o sayfada mesela bana sorarsan şuradaki alarm gibi yanıp sönen bir şeyin olması daha mantıklı bence.</p> <p>(F Üniversitesi) Duyuruların resimle verilmesi bence gerekli değil. Hem Türkçe Hem İngilizce olması iyi değil bence. Yani aynı anda.</p>	<p>Çok karışık.</p> <p>Çok basit.</p> <p>Gazete sayfası gibi.</p> <p>Resimlerin altında yazılar yok.</p> <p>Çok fazla text.</p> <p>Çok fazla link.</p> <p>Ayrıntı çok fazla.</p> <p>Yazılar ve zemin aynı renk.</p> <p>Kayan yazı.</p> <p>Otomatik açılan duyuru penceresi.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler</p>
Emine	<p>Böyle kayan yazılar bana çok şey gelmiyor. Yani bana uygun değil. Okumakta zorluk çekiyorum. Onun için böyle hepsinin aynı anda görülmesi.</p> <p>Sayfalar hızlı gelsin. Resim filan olmasın. Önemli olan benim aradığım şey orada.</p>	<p>Kayan yazı.</p> <p>Yavaş.</p> <p>Resim olmasın.</p>
Habibe	<p>(G Üniversitesi - duyuru ile ilgili bir pencere daha açılıyor) evet bu çok sık çıkıyor. Ben onu kapattım açılmadan. Ben genellikle öyle bir şey ilan çıkınca genellikle reklam oluyor ya onun için kapatıyorum.</p> <p>(K Üniversitesi) Biraz daha açık renk olabilirdi. Yazılar biraz daha büyük ve anlaşılabilir olabilirdi.</p> <p>(F Üniversitesi) Türkçe imkanı sağlamıyor. Tabi buraya Türkçe sayfa eklemeleri lazım. Belki biz ulaşırken zorluk çekmiyoruz. Ama üniversiteyi talep eden bir dershanede okuyan bir öğrenci, lise son sınıftaki bir öğrencinin dil becerisi olmayabilir.</p> <p>(F Üniversitesi – sayfa çok uzun. Aşağı doğru kayıyor) Bence bu (iki yan taraf) boş alanlar da kullanılabilirdi.</p> <p>(ilk sayfada Türkçe-İngilizce seçimi) Bu zaman alan bir şey bence. Direkt Türkçe olarak gelse, İngilizce'ye yönlendirse çok daha hızlı hız kazanılmış olur.</p> <p>(L Üniversitesi) aynı bir bilgisayar firmasının satış yapan bilgisayarla ilgili bir sayfası gibi. Mesela şurada niye kahve koymuş?</p>	<p>Otomatik açılan duyuru penceresi</p> <p>Koyu renkler.</p> <p>İng. Eğitim veren okulların da öncelikle Türkçe sayfası olması lazım.</p> <p>Sayfa tek ekrana sığmıyor.</p> <p>Ticari firma sayfası gibi.</p>

Ayhan	<p>G Üniversitesi'nin sayfası, çok fazla resim kullanmışlar bir kere sayfada. Backgrounddaki renk bile değil yani resim kullanmışlar. Ama güzel toplamışlar, şey yapmışlar gruplandırmışlar. F Üniversitesi İngilizce, Türkçe karışık bir sayfa hazırlamış. Ya tamamen İngilizce olarak hazırlansın Türkçe linki konulsun, ya da tamamen Türkçe olarak hazırlansın İngilizce linki konulsun. Duyurular amatörce yapılmış bence, reklam gibi olmuş. Sayfanın kendisi dar bir alana yerleştirilmiş, kenarlar bomboş, aşağı doğru kayıyor.</p> <p>(Ş Üniversitesi) Şekillerle ilişki kurmanız gerekiyor. Boşu boşuna uzun yollardan gönderiyorlar sizi. Erişimi zor bir sayfa. Aradığınızı bulma çok zor oluyor. Site indexi koymuşlar bir tane ama indexi bulmak için de uğraşıyorsunuz.</p>	<p>Çok fazla resim. Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler. Duyurular reklam gibi. Sayfa tek ekrana sığmıyor. Resimlerin altında yazı yok.</p>
Hüseyin	<p>(güncellenmeme) Yani D Üniversitesi 'nde öyle sayfalar vardır ki 93 yılında yapılmıştır. Bugüne kadar işte devam ediyordur. Arak birisi tüm yapıyı değiştirdiğinde sil baştan 6 ayda hepsi ile uğraşması gerekmektedir.</p> <p>(G Üniversitesi) Ekrandan gördüğüm kadarıyla 90 tane öge var. 90 tane grafik öge çıkıyor sayfada.</p> <p>İngilizce olmaması gerçekten kötü, bizim üniversitenin de İngilizce sayfaları yok.</p> <p>Site haritası genellikle elle yapılan bir sayfa gibi gözüküyor. Aslında bunun otomatize edilmesi lazım. Yani site haritası, siteye eklenen her sayfanın ağaç yapısı şeklinde gelebilmeli. Ama bunlar elle yapıldığı için güncel değil.</p> <p>F Üniversitesi'nin bence her şeyi İngilizce yapması lazım. Niye Türkçe bir şeyler koyuyor onu bilemiyorum.</p>	<p>Güncelleme eksik. İngilizce linki yok. Site haritasının elle yapılması.</p>

Dilara	<p>Öncelikle iletişim boyutunda bir sıkıntı var. Mesela üniversiteden bir şey talep ettiğiniz zaman size bir orda Web adresi veriyorlar email adresi, işte her türlü sıkıntınızı, önerilerinizi gibi bir takım şeyleri bu adresten bize yollayabilirsiniz. Ben bu konuda 5 üniversiteye bir takım şeyler gönderdim mailler ama bunların hiç birinden yanıt gelmedi.</p> <p>Güncelleme boyutunda da sıkıntılar var. Bakıyorsunuz uyarıya tarihler geçmiş. Uyarının hala ilk sayfada ne işi var.</p> <p>Şimdi ben yazın başka bir amaçlı olarak yaz okulu programlarını araştırırken üniversite Web sayfasını kullanma gereğini duydum. Telefonla ulaşmak yerine. Ama mesela çok sıkıntı; yaz okulu programı açılıyorsa bununla ilişkin ne yapmışlar. Bazı üniversiteler yaz okulu programlarımız açılmıştır diye yazı bırakmış. Bazısı şey buna hiç yer vermemiş. ..ee. kimisinde de işte giriyorsunuz sadece hangi tarihler arasında kayıt yaptırabileceğinize dair çok kısa bilgiler yani son derece yetersiz. Ben buraya giriyorsam eğer o programla ilgili hemen her şey hakkında bilgiye sahip olmak isterim. İşte ne zaman açılıyor, dersler ne zaman, ne kadar saatte, nasıl olacak, nasıl bitecek, ücreti gibi bir takım bilgileri almak durumundayım.</p> <p>Bazı sayfalarda linklerde sıkıntılar var. Yani çalışmayabiliyor(kırık link).</p> <p>Yazıların çok küçük olması iyi değil. Yani görme sıkıntısı çeken bir kişinin nasıl görmesini bekleyebilirsiniz.</p> <p>Bazı üniversitelerin sayfalarında uygunsuz kullanılan ikonlar, resimler hem çok yoğun hem bağlanmaya da sıkıntı yaratıyor. Hem de o kadar çok resme gerek var mı. İlk girişte bence o kadar resme gerek yok.</p> <p>D Üniversitesi'nin kütüphanesinde tarama yapmak son derece sıkıntılı. C Üniversitesi'nin (kütüphane taramasında) kavram sıkıntısı var. Yani nasıl tarama yapacağımızı bilmiyorsunuz. İşte bir kelime giriyorsunuz, onunla ilgili kaynak yok diyor. Olmamasına olanak yok. Buna (aramanın nasıl yapılacağına) ilişkin bir bilgilendirme yok.</p>	<p>İletişim eksik.</p> <p>Güncelleme eksik.</p> <p>Bilgiler eski veya eksik.</p> <p>Kırık link.</p> <p>Çok küçük yazılar.</p> <p>Çok fazla resim.</p> <p>Kütüphane taraması</p> <p>Eksik bilgilendirme.</p>
Bayram	Güncellenmesi gereken bilgilerin çoğu güncelleşmemiş.	Güncelleme eksik.
Deniz	<p>Şu anda hatırlamıyorum da bir üniversite vardı. Bir öğretim elemanını aradık. O öğretim elemanını girmemişler. Ya telefon numarası gerekiyordu ya da email adresi olsa bile ulaşabilirdik. Ama hiç birisi yoktu. Güncellenmemiş galiba. Anında güncellemesi lazım ki biz de o bilgilere hemen çabuk ulaşabilelim.</p> <p>Türkçe ve İngilizce aynı anda olmamalı. İsteyen İngilizce sayfasına tıklasın ana menüde, zaten ana menüde olur o. Ama İngilizce sayfasının olması gerekir, üniversiteyi yurt dışında tanıtmak için. (G Üniversitesi'nde olduğu gibi duyurular ayrı bir sayfa olarak otomatik açılması) ben o tür sayfalardan hiç hoşlanmıyorum. (okumadan) kapatıyorum genelde. Harici çıkınca genelde kapatılıyor. Reklamdır veya başka bir şeydir diye kapatıyoruz. Hiç içeriğine bakmadan, yüklenmeden. Ve hepsi aynı sayfada gelmesi lazım.</p> <p>Mesela bazen tıklıyorsunuz ayrı bir sayfa açılıyor. Bir daha tıklıyorsun bir ayrı sayfa daha. Üniversiteye girince bir sürü sayfa oluyor. Yani neyi nerede gezineceğini bilmiyorsunuz.</p> <p>Sonra bazı bölümler tanıtılmıyor. Güncellenmemiş. Bence en önemli nokta güncellenme.</p>	<p>Sayfalarda eksik bilgi.</p> <p>Güncelleme eksik.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler.</p> <p>Otomatik açılan duyuru penceresi.</p> <p>Hepsi aynı sayfada gelmeli.</p>

Şamil	<p>Tezin ismi kütüphanede görülmesine rağmen ..ee.. işte o üniversitede yapılmış olduğundan emin olduğum bir tez olmasına rağmen o kütüphanede yaptığım tarama sonucu, aradığım kaynağa ulaşamadığım durumlar oldu.</p> <p>Bazen de aradığım şeyi ..ee.. kaynağı üniversitenin Web sayfasında yaptığım tarama sonucu buluyorum. Ama özetini bulundurmuyor mesela. O da bence bir eksiklik.</p> <p>Bazı üniversitelerin Web sayfalarında o sayfayı kullanmak için adeta antreman yapmak gerekiyor. Bizim üniversitenin Web sayfasına da ben zor alıştım ilk zamanlarda. Küçük toplar var, kursörü üzerine getirdiğiniz zaman alt tarafa küçük bir yazı çıkıyor. Onu keşfedene kadar canın çıkıyor. Evet kesinlikle zaman kaybı, etkili ve verimli bir düzenleme değil bu. Hem zaman açısından hem kullanıcıyı yorması açısından bilgisayar kolay usandırabiliyor bence.</p> <p>D Üniversitesi'nin sayfasında yanlış hatırlamıyorsam yarı İngilizce yarı türkçe bir şey açılıyor. Web sayfası açılıyor. F Üniversitesi de öyle. Sol tarafta tümüyle Türkçe bir Web sayfası açılması için bir ikon var ama onu aramanız gerekiyor. Yani nerede acaba nasıl Türkçe açabilirim Web sayfasını diye düşünerek arıyorsunuz. Sol tarafta küçücük bir yazı. Türkçe şeklinde. Görsel algıya uygun değil.</p> <p>C Üniversitesi Web sayfasında yazılar çok küçük, bütün bilgileri tek sayfada verebilmek için sıkıştırmışlar çok fazla. Yani o da kolay bir görsel algıya hizmet etmiyor. İlk sayfada olması güzel belki ama, ulaşılmak istenen diğer birimlere ulaşmayı kolaylaştıracak bir gruplama da yapılabilir.</p> <p>(A Üniversitesi) (Açılan pencereler) Bence güzel bir fikir.</p>	<p>Kütüphane taraması için yol gösterilmiyor.</p> <p>Kaynakların özeti yok.</p> <p>Sayfalarda oyun oynamak.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler</p> <p>Küçük yazılar.</p> <p>Gruplama yapılmamış.(ayrıntı çok fazla)</p>
Aysel	<p>Bir de bu kütüphanenin yayınları olabilir, yurt dışındaki yayınları takip edebilecek dergiler, yani bizimki bazen kısıtlı kalabiliyor.</p> <p>Derginin ismini biliyorsunuz ama o derginin içeriğini bilemiyoruz. Özelliklerinin bilmiyoruz, erişemiyoruz. Sadece ismini görüyoruz orada. Yani eksik bilgiler var tabi.</p> <p>(Kayan Yazı) Beni rahatsız ediyor o tür şeyler. Yani okumayı kaçırabiliyorum. Kayan yazılar rahatsız ediyor da tıklayınca hareketli yazılar her zaman hoşuma gidiyor benim.</p>	<p>Eksik bilgiler.</p> <p>Kaynakların içerikleri yok.</p> <p>Kayan yazı.</p>
Aslı	<p>Ş Üniversitesi'nde ilk sayfada olmasına rağmen aradığımız bilgiyi bulmakta güçlük çekmiştik. Yani 3~4 kişi arama yaptığımız halde ilk sayfada hepimiz de yaa nerde gördün mü aşağıda mıydı, yukarıda mıydı köşede miydi nasıl buldun. Falan diye bayağı bir zorlandık.</p> <p>Ş Üniversitesi'nin gerçekten çok gözü yoran, ..ee.. çok karmaşık logolar kullanılmış, yani her şey farklı farklı logolarla anlatılmış. Bu da çok göz karmaşası yaratıyor.</p> <p>B Üniversitesi'nin Web sayfasındaki şu noktaların da gerçekten çok kullanışsız. Zaten belli bir süre sonra noktalar şurada açıklamaya dönüştü. İnsanlar bunu algılayamıyordu yani.</p> <p>(F Üniversitesi) Yani şu olay (aşağı doğru çok kayması) bence iyi değil.</p> <p>Bu A Üniversitesi renk olarak çok soluk. Daha canlı olabilirdi. Canlı derken çok cırt anlamında değil de. Belki biraz mavi kullanılabılırdi.</p> <p>(L Üniversitesi) Yani bu bence bir üniversitenin sayfası değil de bana sanki bir netbul falan gibi geldi. Altavista gibi falan geldi. Bir virüs uyarısının ya da online kütüphane taramasının bu şekilde gözükmesi. Mesela oyla falan yani milliyet sayfası değil ki bu yani bir üniversite sayfası. Haber portalı gibi geldi bana daha çok.</p> <p>En korkunç olan L Üniversitesi.</p> <p>(G Üniversitesi) (duyuruların ilk sayfayla birlikte 2. bir sayfa olarak otomatik açılması) Bende kapatma hissi uyandırıyor (Hiç okumadan)</p>	<p>Gözü yoran sayfa.</p> <p>Çok karmaşık.</p> <p>Resimlerin altında yazılar yok.</p> <p>Tek ekran değil.</p> <p>Soluk renkler.</p> <p>Gazete sayfası gibi.</p> <p>Otomatik açılan duyuru penceresi.</p>

Fatma	<p>(C Üniversitesi) Sayfa çok karışık. Yani alt alta hiç boşluk vermeden bir sürü şey yazmışlar. Her şey alt alta küçük küçük yazılmış. Sayfanın kaymaması lazım. Aradığınız şeyi böyle tek bir sayfada görmemiz lazım.</p> <p>(F Üniversitesi) hem sayfa çok uzun aşağı kayıyor. Ham de İngilizce Türkçe karışık. Yani İngilizce'ler bir tarafta Türkçeler bir tarafta ayrı ayrı olsa daha iyi olur. İngilizce istiyorsanız İngilizce tarafına bakarsınız. Türkçe istiyorsanız Türkçe tarafına bakarsınız. O şekilde daha iyi olur bence. (Türkçe sayfası yok-Linkler İngilizce) bunların Türkçe olması çok daha yararlı tabii. Yani çünkü öğrenciler de girebilir, İngilizce'si çok iyi değilse ya da hiç yoksa İngilizce'si nasıl bilecek hangi yere gireceğini. (Veliler) çocuğunu bir F Üniversitesi'ne göndermek istiyor, onunla ilgili bilgi alacak, buradan nereye gidecek.</p> <p>(L Üniversitesi) duyuruları bu şekilde yazmaya gerek yok. Yani daha fazla yer kaplıyor. Burada yazmışlarsa tekrar bu şekilde (resimlerle detaylı olarak ana sayfada) yazmaya gerek yok bence. Duyurulara bakmak isteyen direkt duyurular kısmına girip bakabilir. Yani çok yer kaplamış, karmaşık olmuş gibi gözüküyor. Daha sade olabilirdi.</p>	<p>Çok karışık. Çok fazla yazı.</p> <p>Tek ekran değil.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler</p> <p>Duyurulara ana sayfada gerek yok. Çok yer kaplıyor.</p>
Yaşar	Ekranda düz sayfa.	Düz yazı.
Selim	(Kayan yazı konusunda) Şimdi şöyle bu birazcık insanın okuma hızına bağlı Ben yani akışkandan daha çok durağanı doğrusunu söylemek gerekirse tercih ediyorum.	Kayan yazı.
Saadet	<p>Kayan yazılar ben pek sevmiyorum. Yani kişisel görüş. Yani böyle bazen kaçıyor. Orada ne vardı diye sürekli beklemek gerekiyor. Onun yerine şöyle sabit bir şeyler benim daha çok sevdiğim Web siteleri. (Açılan Pencere) Alt menüleri kapatıyor bunlar. Ben onun için sevmiyorum. Böyle her şey gözümün önünde olsun istiyorum.</p> <p>(F Üniversitesi – İngilizce/Türkçe karışık) Bu aslında iyi değil böyle. Ayrı ayrı olsa daha iyi olur. (İlk sayfa) F Üniversitesi İngilizce eğitim veriyor, belki İngilizce olabilir. Ama genelde Türkçe olması (gerekir).</p> <p>(İlk sayfada sadece dil seçimi Türkçe/İngilizce) yani hoş gelmiyor. Bir anda böyle bomboş bir sayfa (vakit kaybı da oluyor).</p> <p>(L Üniversitesi) Bu da sanki şey gibi. Bilgisayar şirketinin bana onu çağırıştırıyor. Kendilerine uyarlamışlar izlenimi verdi. Böyle bir ürün satmaya yönelik bir sayfa gibi geldi bana.</p> <p>(Ş Üniversitesi) Böyle neyin ne olduğunu görmek için üzerlerinde dolaşmak gerekiyor. Resimlerin ne anlam ifade ettiği belli değil.</p>	<p>Kayan yazı.</p> <p>Açılan Menüler.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler</p> <p>Ticari firma sayfası gibi.</p> <p>Resimlerin altında yazılar yok.</p>

Soru 4. Hiç beğenilmeyen üniversite Web sayfalarının içerdiği bilgi ve tasarım açısından özellikleri nelerdir?

Dumlupınar Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Murat	<p>Şu anda karşımda bir üniversitenin (O Üniversitesi) Web sayfası var. İşte sol tarafta yukarıdan aşağıya bir sıralama yapmış konularla ilgili. Onların bi kere daha böyle göze hitap edici, bir anda senin yakalayabileceğin şekilde olması lazım. Yani renkler farklı olabilir. Ayrıntı çok fazla mesela şu anda karşımda duran sayfada çok fazla ayrıntı var sol tarafta. Yani bu daha genel bir giriş yapıp daha sonra detaylara geçilebilir. Mesela burada dergiler, bülten gibi, kütüphane gibi bunlar tek bir başlık altında daha genelden özele doğru gidebilir. Daha çok üniversitenin, üniversiteyi tanıtıcı genel bilgileri, üniversitemiz, tarihçe, yönetim hepsi aynı başlık altında olabilir. Birimler de olabilir. Yani 4 tane başlık atmış. Yani tek başlık atılabileceği yerde ayrıntı boğmuş orada.</p> <p>L Üniversitesi'nin sayfasında ilk sayfaya bence konulmaması gereken konular konmuş. Mesela orada yazmış: dikkat virüs uyarısı, öğrenci anketi, daha aşağıda İnternet kullanım ücretinde indirim. Biraz şey gibi olmuş ..ee.. yani ilçelere ait mahalli gazetelerdeki haberlere benzemiş.</p>	<p>Ayrıntı çok fazla. Gazete sayfası gibi.</p>
Ali	<p>O Üniversitesi'nde linklerin daha çarpıcı olması gerek (Çok sade, düz yazı olmasın).</p> <p>Bizim üniversitemizde çok fazla araştırmaların böyle sitelerde yayınlandığı bir üniversite şey yapıya sahip değil. Yani sadece işte öğrenci bilgileri ya da üniversite bilgileri var. Onun haricinde çalışmaların yayınlandığı şey yok. Yani kütüphane mesela, kütüphane diyoruz ama bu kütüphaneden ben ne kadarına erişebiliyorum. Kütüphanedeki kitapların veya içeriğine mesela kitapların isimleri benim için yeterli değil.</p> <p>Aşırı grafik kullanımı var hepsinde, bu dikkat çekici. Fakat siteyi yavaşlatıyor.</p> <p>C Üniversitesi'nin sayfası tek düze bir sayfa, sadece textlerden oluşmuş. Logo haricinde başka bir grafik yok. İçerik olarak iyi fakat tasarım açısından aynısını söyleyemeyeceğim.</p> <p>F Üniversitesi'nin sayfasında aynı sayfa içinde bir kısım Türkçe bir kısım İngilizce ifadeler var. Çok uygun olduğunu düşünmüyorum. Sayfayı ya tamamen Türkçe yapacaksın onun İngilizce'sini ayrı bir sayfa olarak yapacaksın. Ya da Türkçe'sini yaptığımız sitenin tamamının bir kopyasını alıp onun üzerinde İngilizce çevirme işlemi yapacaksın. Sayfanın herhangi bir yerinde bir bayrak olur, bir link olur, bir text olur ona tıklayınca ikinci bir dile komple geçilebilir. Yani o şekilde olur.</p>	<p>Çok sade. Düz yazı. Kütüphanedeki bilgiler eksik. Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler.</p>
Salih	<p>F Üniversitesi'nin sayfasında Türkçe ve İngilizce karışık verilmiş. Bence hiç uygun değil. Yani ya İngilizce versiyon ya da Türkçe versiyon girmesi lazım. Tercih hakkı vermeli yani bize.</p> <p>C Üniversitesi'nin ana sayfasını beğenmedim. Çok fazla yazı var.</p> <p>L Üniversitesi gazete sayfası gibi olmuş, dikkat virüs uyarısı, 41 kişi okumuş gibi.</p> <p>N Üniversitesi'nde fotoğraflar çok yer kaplamış.</p> <p>P Üniversitesi sayfasını da hiç beğenmedim. Çok fazla renk kullanmış.</p> <p>R Üniversitesi 4 dilde yazmış. Çık çık çık.. Bence hiç gerek yok yani. 2 dilde yazılsa biri uluslar arası dil.</p>	<p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler. Çok fazla yazı. Gazete sayfası gibi. Fotoğraflar çok yer kaplamış. Çok fazla renk. 4 ayrı dil.</p>

Nesrin	<p>(C Üniversitesi) bence biraz karmaşık gözüküyor. (F Üniversitesi) hem Türkçe hem İngilizce ifadeler. Bence şöyle yani ilk başta İngilizce ve Türkçe diye bir seçenek olup arkasında ana hatlar verilse daha iyi olur. Bence aynı anda ikisinin birlikte verilmesi sade olmayabilir. İnsanın kafasını karıştırabilir. (P Üniversitesi) baktığınız zaman bir renk cümbüşü var. N Üniversitesi'ndeki renkler mesela bence çok tek düze olduğu için biraz şey değil yani ayırt edici değil. Baktığınız zaman fotoğrafın renkleri ile yandaki haberlerin renkleri aynı. Kayan yazı bence yani olmayabilir. Neden?Çünkü sürekli o kayan yazıyı takip etmek gerekir. Yani göz açısından yorucu olabilir.</p>	<p>Çok fazla yazı. Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler. Çok fazla renk. Kayan yazı.</p>
Dilek	<p>Özellikle bir de Web sayfalarında duyuruların olmadığını görüyorum. Yani ben kendim üniversite hakkında bazı şeyleri önceden duyuyorum, Web sayfasına gittiğinde o duyurunun henüz olmadığını, ..ee.. güncellenmiyor. Yani üniversitelerin Web sayfaları, duyurular gibi yada bir başka haber gibi onları hemen verecek tarzda güncellenmiyor. Daha geç güncelleniyor. O dikkatimi çekiyor. (C Üniversitesi) bunda bir monotonluk var sanki şeyyy gazete okur gibi. (L Üniversitesi) hah işte buda mesela ne bileyim gazete sayfası gibi geldi. Yani bir pazarlama sayfasını açtığım zaman, yani bir ürünün pazarlama sayfasını açtığım zaman da aynı görüntüyle karşılaştığım oluyor. E Üniversitesi de çok sade olmuş. Sayfalar ne çok sade olmalı ne de çok karmaşık. İlk bakışta albenisi olmasını istiyorum. Pencereyi tıklayıp ta içlerini incelemeye kalktığın an genelde sayfanın yapılmadığını görüyorum.(kırık linkler)</p>	<p>Duyurular eksik. Güncelleme eksik. Gazete sayfası gibi. Çok sade. Kırık linkler.</p>
Emin	<p>Bir ara (B Üniversitesi'nin sayfasında) onlar (düğmelerin yanındaki yazılar) yoktu. Ve dolayısıyla nereden nereye ulaşacağımı seçemedim ilk başta. İşte deneme yanılma buldum.E şimdi deneme yanılma vakit kaybı oluyor tabi ki. E sayfası basit geldi bana. Basit, çok özensiz geldi, yalın geldi. (C Üniversitesi) Karışık geldi bu bana. Yani bir firmanın yaptığı Web sayfası tasarımına benziyor, gazetelere aynı onun gibi. F Üniversitesi sayfasının aynı sayfada hem Türkçe hem İngilizce olması bence yanlış. Sen İngilizce seçeneğini koy, neticede İngilizce seçeneğine girmek isteyen seçsin. Şimdi orada ne İngilizce var ne Türkçe ; karmançorman bir şey. . (L Üniversitesi) bu da gazete sayfası gibi olmuş. Yani burada bir yaratıcılık yok bence gazete Web sayfası düzenler gibi Çok fazla yazı oldu mu karışık geliyor bana.</p>	<p>Linklerin yazısız, sadece şekillerden yapılması. Çok sade. Firma sayfası gibi. Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler. Gazete sayfası gibi. Çok fazla yazı.</p>

Ahmet	<p>Bizim ana dilimiz Türkçe öncelikle Türkçe olsa daha iyi olur. Türkçe olarak sitelerin oluşturulmasına öncelik verilmeli. Gerçi bir çoğu ana sayfalarında öyle de. Bazı alt bölümlerine inildiğinde mesela D Üniversitesi'nde çok rastladım ben buna. Diyelim ki Endüstriyel Tasarım diye bir bölüm var Mimarlık fakültesinde, tamamen İngilizce. Bu konuda bilgi edinmek isteyen bir kişi İngilizce bilmeyebilir. Bir üniversiteye hazırlanan bir öğrenci tercih yapmak için oraları inceliyor olabilir. Hiçbir şey öğrenemez İngilizce bilmiyorsa.</p> <p>Türkçe açıp da İngilizce seçenek olmalı.</p> <p>Mesela C Üniversitesi sayfası çok monoton bir görüntü var sadece yazılardan oluşan, değil mi? sadece yazılar var başka bir şey yok. Sıkıcı bir görüntü oluyor tabi ki.</p> <p>Sayfa aşağı doğru kaymasa daha iyi olur.</p> <p>(E Üniversitesi) çok sade gibi geldi bana. Net fazla sıkıcı da değil ama aşırı sade gibi.</p> <p>(J Üniversitesi) Resimler çok karışık, hepsi birbirine girmiş vaziyette. Halbuki bunlar sırayla verilse, mesela önce fakülte binası, giriş sonra diğer bölümler</p> <p>(M Üniversitesi) Yazılar küçük, biraz daha büyük olsa daha iyi olur. Duyurular deyip, onu biraz daha büyük yapıp altındaki detayları Duyurular sayfasında verebilir.</p> <p>Kayan yazı yorucu oluyor ben yanıkendim kendi şahsi görüşüm.</p> <p>(Ş Üniversitesi) orada ben mesela şeyi anlayamadım. Üst tarafta resimler var fakat o resmin ne anlama geldiği belli değil. Bence resimlerin altında açıklama yazması gerek.</p> <p>(J Üniversitesi) öğretim elemanları hakkında yeterli bilgi alamıyorum. kendi sayfamızda var ama J Üniversitesi sayfasında eksik.</p>	<p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler.</p> <p>Sadece text.</p> <p>Sayfanın bir ekrana sığmaması.</p> <p>Çok sade.</p> <p>Resimler çok karışık.</p> <p>Resimlerin altında açıklama yok.</p> <p>Kayan yazı.</p> <p>İletişim bilgileri eksik.</p>
Burak	<p>(C Üniversitesi) İnsanın içini karartıyor, yani kesinlikle. Çünkü düz yazılar varmış gibi, hepsini tamam bir arada görebiliyoruz. Ama bir çekicilik yok. Yani böyle nasıl derler ona içini karartan bir sayfa işte açıkçası.</p> <p>(F Üniversitesi) uzunca bir sayfa (aşağı doğru kayıyor), hepsini bir anda görememenin bir dezavantajı var. Sonuçta Web sayfası dediği zaman insanlar tek sayfada görebileceği sayfadır. Genelde bir sayfa açtığımız zaman ilk ekrandaki bilgilere bakarız aşağı kaydırmak aklımıza gelmeyebilir. Ayrıca bu sayfada bazı yazılar İngilizce bazı yazılar Türkçe. Şimdi bu iki seçim olabilir burada. Sayfaya girdiğin zaman Türkçe/ İngilizce görüntülenebilir. Bir giriş sayfası olabilir. Onun bir eksikliği var.</p> <p>L Üniversitesi'nin sayfası daha çok ticari amaçlı bir sayfaya benziyor daha çok. Yani bir üniversite sayfasını andırmıyor. Tamam hareketli olacak resim olacak şu olacak bu olacak dedik ama, sonuçta L Üniversitesi'nin sayfası bir eğitim kurumunun sayfası değil. Ben L Üniversitesi yazısını görmedim bir şirket sayfası zannederim. Yani bilgisayar satan veya teknik servis sayfası gibi görünüyor açıkçası.</p> <p>(O Üniversitesi) haberler sayfanın altında yazılmış) Haberleri ayrı bir sayfa halinde gelse, ..ee.. hangi üniversiteydi o G Üniversitesi gibi olsa daha mantıklı olur. (İlk sayfa yüklendiğinde daha küçük duyurular sayfasının otomatik açılması)</p> <p>Bence bir eğitim kurumunda ..ee.. çeşitli medya kuruluşlarının veyahut ta çeşitli kuruluşlarının reklamlarının olması mantıklı değil. Reklam olmaması gerekiyor bence bir eğitim kurumunda.</p> <p>(F Üniversitesi) yarısı Türkçe yarısı İngilizce sonuçta bunun da aynen V Üniversitesi'nin sayfasında olduğu gibi.</p>	<p>Sadece text.</p> <p>Sayfanın bir ekrana sığmaması.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler.</p> <p>Ticari bir sayfa.</p> <p>Reklam olmaması.</p>

Ayşe		Daha önce hiçbir üniversitenin web sayfasına girmemiş.
Mustafa	<p>(C Üniversitesi) sıradan bir Web sayfası gibi gözüküyor.</p> <p>(F Üniversitesi) Türkçe İngilizce karışık olması ve ana sayfanın aşağıya doğru çok uzun olması.</p> <p>(Ş Üniversitesi) (Çok fazla resim var. Resimlerin neyi ifade ettiği belli değil- üzerine gelince resimler yazıya dönüşüyor) Bu şekilde olunca (sayfanın) daha yavaş açılmasına sebep olabilir. İkincisi şekiller de neyin ne olduğunu anlamak ta zorluk çekilebilir. Resimlerin altına isimleri yazsaydı tek tek bakmak zorunda kalmazdım en azından.</p> <p>(S Üniversitesi) Dil seçeneği yok herhalde burada.. haa varmış. Çok küçük olduğu için gözüküyor.yazılar çok küçük ilk bakışta.İngilizce, Türkçe karışık, site uzun.yazılar iyi okunmuyor (Zemin foto rengi ile linkler aynı yeşilin tonlarında), birde üniversiteyle pek alakalı değil gibi resim.</p> <p>İlk bakışta hiçbir şey anlaşılıyor(İlk sayfada Üniversitenin adı logonun içerisinde dairesel olarak yazılmış)</p>	<p>Düz yazı.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler.</p> <p>Tek ekrana sığmaması.</p> <p>Çok fazla resim.</p> <p>Resimlerin altında isimlerinin yazması.</p> <p>Yazıların çok küçük olması.</p> <p>Zemin ve yazı aynı renk ile yazılmış okuma zorluğu.</p>
Selin	<p>(J Üniversitesi) Biraz bilgiler geç geliyor. Bir de son güncel şeyleri daha geç mi? oluşturuyorlar bilmiyorum. Tam duyuruları mesela alamıyorum. Yüksek Lisansla ilgili mesela duyuru almak istemiştım: o zaman pek alamamıştım. Yani o bilgileri tam girmemişlerdi herhalde. Biraz güncelleştirmede eksiklik var herhalde.</p> <p>Kampüs daha güzel gösterilebilirdi. Biraz karışık gibi geliyor bana. Yani bilemiyorum daha hoş gösterilebilirdi.</p> <p>L Üniversitesi'ni yok, ben pek beğenmedim. Karışık, yani ilk başta ben bir üniversite dediğim an; bir görüntüsü ..ee.. görüntüsünün yanında da işte sitelere girebileceğiniz ana yerler olması gerektiğine inanıyorum.</p> <p>(Ş Üniversitesi) Yok ben pek beğenmedim. Yani burada herhalde ..ee.. bölümlere giriş hakkında bilgi değil mi? Yani yazıyla yazılmamış, resimlerle belirtilmiş. Resim ve yazı olsaydı daha güzel olabilirdi.</p>	<p>Yavaş.</p> <p>Güncelleme eksik.</p> <p>Resimler karışık.</p> <p>Gazete veya ticari bir sayfa.</p> <p>Resimlerin altında yazılar yok.</p>

Zafer	<p>(K Üniversitesi) Arka renk ile veya background renk ile aynı renk koymuşlar, görme açısından biraz zor oluyor.</p> <p>C Üniversitesi ilk sayfaya çok şey koymuş bence, ..ee.. link koymuş veya text koymuş, text bazlı olduğu için bu da bir kişinin aradığını bulabilmesi için ..ee.. hepsine bakması gerekiyor. Gerçi bölümlere ayırmış ama tavsiye edilen veya beğenilen bir tip değil yani. Aslında aşağı doğru kaymasa tek sayfada olsa daha iyi olur.</p> <p>(F Üniversitesi) Çok resim var. Artı ..ee.. aşağı doğru kayıyor. Bence kötü yani. (İngilizce – Türkçe karışık halde) Tabi bu da kötü. Yani ya İngilizce olması gerekiyor ya Türkçe olması gerekiyor. En azından ikiye ayırıp ..ee.. ilk sayfaya bence hocam link yapılması gerekiyor. Oradan kişi gitmek istediği yere rahat bir şekilde gitmesi gerekiyor.</p> <p>(A Üniversitesi) Linkin altına link atmak bu şekilde bence çok da güzel değil yani. Hem yavaşlatıyor siteyi hocam artı pencere açıldığı anda insana bir ürperti geliyor siyah renk açısından. Ancak bilgiye ulaşma açısından çok güzel yani.</p> <p>(S Üniversitesi) Background siyaha yakın ve İngilizce versiyon oraya koymuşlar siyah, gözüküyor ve küçük yazılmış.</p> <p>(Ş Üniversitesi) Kişi ulaşmak istediği yere biraz zor ulaşır. Çünkü resim koymuşlar ama hangisinin ne işe yaradığını, hangi amaçla konduğunu tam bilemezler yani. Hepsinin üzerinde gezmesi gerekiyor. Bu da ister istemez insanın biraz vaktini alır. Artı bu şekilde ..ee.. efekt koymak çok da iyi bir şey değil bence. Yani yavaşlatır siteyi. Çünkü şu anda Türkiye’de İnternet hızı zaten yavaş, bir de bunlar siteyi ister istemez daha da yavaşlatıyor. Duyuruları bir yerde toplasalar, böyle banner gibi koymak iyi birşey değil bence.</p> <p>F Üniversitesi Türkçe mi İngilizce mi olduğu tam belli değil.</p> <p>L Üniversitesi aşağı doğru kayıyor, yine çok şey koymuşlar; duyuruları, önemli haberleri ana sayfaya bence konmaması gerekiyor. Link konması gerekiyor. (duyuru içeriği değil) Üniversiteden çok biraz haber sayfası gibi olmuş.</p> <p>G Üniversitesi, ilk önce duyuru penceresi çıkıyor. İlk ana sayfaya geldiği zaman ikinci bir sayfanın açılmaması gerekiyor. Bu tabi kişiyi rahatsız eder. İkincisi belki hemen çıkar çıkmaz kapatmasına sebep olabilir.</p>	<p>Yazı ve zemin rengi aynı.</p> <p>Çok fazla ayrıntı var.</p> <p>Tek ekran değil.</p> <p>Aynı anda İngilizce ve Türkçe ifadeler.</p> <p>Resimlerin altında yazılar yok.</p> <p>Gazete sayfası gibi.</p> <p>Otomatik açılan duyuru penceresi.</p>
Melisa	<p>Mesela o C Üniversitesi’nin sayfası çok karışık geldi bana. Çok fazla böyle bir şeyi sıkıştırmışlar. Sen mesela akademik yazarsın, oraya girdikten sonra eğer ilgileniyorsan onun alt bölümlerini görürsün mesela. Bu kadar gazete sayfası gibi oluşturmaya gerek yok Web sayfasını.</p> <p>(F Üniversitesi) o kadar uzun (sayfanın yukarıdan aşağı çok uzun) olması da bence hoş değil.</p> <p>(Ş Üniversitesi) Pek hoşuma gitmedi benim. Çok basit geldi. Üstüne geldiğimiz zaman mı yazılar çıkıyor. Ben pek açıklayıcı görmedim. Basit geldi biraz.</p> <p>(L Üniversitesi) Bunu pek beğenmedim ben. Şey gibi sanki btnet’ler var ya gazeteler, o şekilde geldi bana bunun şeysi.</p>	<p>Çok fazla ayrıntı var.</p> <p>Gazete sayfası gibi.</p> <p>Sayfa tek ekrana sığmıyor.</p> <p>Çok basit.</p> <p>Resimlerin altında yazılar yok.</p>

Soru 5. Bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler nelerdir?		
Anadolu Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Mehmet		Herhangi bir fikri yok
Emine		Herhangi bir fikri yok
Habibe	<p>Bir etkileşim yapılabilir: bir şikayet kutusu, forum gibi yani şey Web sayfasını geliştirmeye yönelik öneriler.</p> <p>Linkler konulabilir ilgili üniversite Web sayfalarına.</p> <p>Öğrenciler kendi notlarına ulaşabilme bir ID numarası ile, kendi derslerinin durumunu görebilme imkanı sağlanabilir. Hatta şu da yapılabilir; yani öğrencilerin madem kayıt olurken bir ID numaraları bir e-mail adresleri verilebiliyorsa direkt e-mail adresine de postalanma şeklinde de olabilir. Veya bu sağlanmasa bile en azından öğrenci kendi numarasından girip kendisi ile ilgili bilgileri, gelecekte alacağı dersleri, bu derslerin içeriklerini, kolayca ulaşabileceği şey imkanı bilgi verme bilgi servisini sağlamak bence. ...ee.. öğretmen öğrenci arasında mesela ben şunu isterdim; kendi üniversitemde kendi öğrencilerimin e-mail adresleri üniversite tarafından verilen e-mail adresleri, evet yani öğrenciyi tek tek bulup tek tek yazdırıyorum. Şu derse kaydolmuş öğrencilere şu duyuruyu yapın şeklinde bir şey olsa çok hoş olurdu.</p>	<p>Forum.</p> <p>İlgili sayfalara linkler.</p> <p>Öğrencilere otomatik e-posta hizmeti.(iletişim)</p>
Ayhan	<p>Bir de artık üniversiteler sayfalarında diğer kuruluşların reklamlarını, reklam değil de Web sayfalarına linkler veriyorlar. Bunlar da aslında şey amaçlı kar amaçlı şirketler değil de vakıflar veya insanlığın yararı için çalışan inet-tr ler olsun iletişim derneği olsun bu tür şeylere de yer veriyorlar son zamanlarda, önceden yoktu bu tip şeyler hoşuma gidiyor.</p> <p>Üniversitenin bulunduğu şehirle ilgili bilgiler de verilebilir.</p> <p>On-line kayıt çok önemli. Artık günümüzde öğrencinin işte öğrenci işlerine gelip de bir sürü form veya evrağı doldurma yerine İnternet üzerinden kaydını yaptırması gerekir. Her öğrenciye bir numara verilerek. Artık bu teknoloji de bu mantık kullanılabilir.</p> <p>Ondan sonra ne bileyim hocalar derslerinin bir kısmını internetten yayınlatabilir. Veya işte kaynaklar olsun derslerde kullanılan kaynaklar.</p> <p>Daha çok öğrenciye hitap eden sayfalar yapılmalı.</p>	<p>İlgili diğer sayfalara linkler.</p> <p>Üniversitenin bulunduğu şehir ile ilgili bilgiler.</p> <p>On-line kayıt.</p> <p>On-line eğitim.</p>
Hüseyin	<p>Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin birer kişisel sayfaya sahip olmaları. Öğretim elemanlarının az bir destek yardımıyla kendi ders notlarını yayınlatabilmeli.</p> <p>Web sayfalarında kampüs bilgi sistemi kullanılmalıdır. Bunun için büyük paralar harcamaya gerek yok. L. Üniversitesi 5 kuruş harcamadan PHP ile bu işi halletmiş.</p>	<p>Öğretmen ve öğrencilere kişisel sayfa ayrılması.</p> <p>Güncellemelerin bir program kullanılarak yapılması.</p>
Dilara	<p>Uzman bir birim tarafından hazırlanmalı.</p> <p>Gruplandırma standartlar olabilir. Bu İnternette sayfaları kullanma açısından büyük bir kolaylık sağlayacaktır.</p> <p>O mail sistemlerinin daha aktif hale getirilmesi lazım. Yani orda altında bir mail var ama işe yaramadıktan sonra onun oraya konulmasının bir anlamı yok.</p> <p>Bu sayfalarda kullanılan her şeyin bir amacı ve ihtiyaca cevap vermesi lazım.</p>	<p>Uzmanlar tarafından hazırlama.</p> <p>Standarta gelmeli.</p> <p>Aktif mail.</p>

Bayram	<p>Şimdi bu konuda zaten şey var. Web tasarımı ile ilgili pek çok çalışan şeyler var. Onlarla seminerlerine katılıp bir araya gelmeleri gerekir. Herkes kafalarına göre bir Web sayfası tasarımı yapmalarını gerekiyor.</p> <p>Tek düze ilginç olacak, çarpıcı olacak ama belli standartların olması gerekiyor. Bence o standartların da paylaşılması, korunması gerekiyor.</p>	<p>Sayfayı uzmanların yapması.</p> <p>Standarta gelmeli.</p> <p>O standartların paylaşılması ve korunması.</p>
Deniz	<p>Bilgiler anında güncellenmeli. Bilgiler birikiyor birikiyor ondan sonra güncelliyorlar.</p> <p>Ben standart olmasını istemem. İnternet özgürlük demek. İsteyen istediği şeyi yapabilir.</p> <p>Yazılan makalelerin bir yerde toplanması yani kütüphane içinde (iyi olur). Şimdi kalkıp da diyelim şimdi uzak bir üniversitede bir şey araştırıyoruz. Bulduk kütüphaneden. Ya oraya gideceğiz, ya oradan birisini bulacağız ki oradan isteyeceğiz. Şimdi şu anda makaleler, işte bir yerlerde bir şey sunulanlar bilgisayarda yazıldığı için, kolayca bir link atılabilir oraya.</p> <p>(Sayfalar bir kişi tarafından değil) Bence bir grup tarafından yapılsa daha iyi olur. Çünkü bir kişi yaparsa o kadar yükün altından kalkamaz, bilgiler güncellenmez. Bir grup olsa herkes ne yapacağını bilir. Bir grup resimleri tarar, bir grup yazıları yazar, bir de denetleyen olur. Doğru olup olmadığını denetler.</p>	<p>Anında güncelleme.</p> <p>Standarta gelmesi iyi olmaz.</p> <p>Sayfalar grup çalışması ile yapılmalı.</p>
Şamil	<p>Eğer teknik olarak mümkünse üniversitenin Web sayfasında ziyaret eden kimselerin en çok girdiği ikonların, bölümlerin neler olduğunu benzer bir şekilde numarator kullanarak tesbit etmek mümkün olabilir. Dolayısıyla böyle bir istatistik çalışma yaptıktan sonra en çok girilen, evet en çok aktif olan sayfaları bir şekilde daha büyük puntolarla daha çok göze çarpacak bilgileri işte şeklen belki rengiyle de ilgili olabilir bu yerleştirmek bence uygun bir çözüm olabilir.</p>	<p>Sayfaların ziyaretçi sayısı.</p>
Aysel	<p>İstediğim bir makaleyi tam olarak bulamıyorum. Full text'li.</p>	<p>Full text.</p>
Aslı	<p>Yani belki ..ee.. güncelleme olayı giriyor galiba bunun içine.</p>	<p>Güncelleme.</p>
Fatma	<p>Daha fazla dergi (elektronik) olabilir kütüphaneler için. Daha fazla dergiye ulaşılabilir.</p>	<p>Kütüphanelerin geliştirilmesi.</p>
Yaşar	<p>Standartlaşmaya gitmeye gerek de yok. Ayrıca standartlaşmaya gitmek yaratıcılığı önler. Yani yaratıcılığı engeller. Oysa ki üniversiteler demokratik özgür kuruluşlardır.</p> <p>Batıdaki üniversitelere baktığımızda Web page lerine baktığımızda incelediğimizde her birinin farklı olduğunu görüyoruz. Çok değişik ..eeee.. güzel home pageler oluşturduklarını görüyoruz.</p> <p>Kendi içinde tutarlı olsun, kendi içinde bütünlük olsun. Kendi içinde bilgilere ulaşmaya kolaylık sağlasın.</p> <p>Bu sayfaların geliştirilmesiyle ilgili olarak ..e.. uzmanlar ..e. bu konuyla ilgili çalışanlar var. home page creating diye dersler var. Bu konuyla ilgili eğitim teknologları, bu konuyla ilgili home page konusunda çalışmış kişiler bu işi yapabilirler.</p>	<p>Standart gelmesi iyi olmaz.</p> <p>Bu konuda uzman kişilerin sayfaları yapması lazım.</p>

Selim	Ben belkide o gözle bakmadığım için çok net bir şeyler söyleyemem.	Sayfanın hep aynı kalmaması, sayfada sürekli yenilik yapılması(güncelleme)
Saadet	(Kütüphanede) Full Text olsa iyi olur.	Full text.

Soru 5. Bir üniversite Web sayfasını geliştirici yönde yapılması gerekenler nelerdir?

Dumlupınar Üniversitesi		
Ad	Yanıt	Kod
Murat	<p>Üniversitelerin Web sayfalarına benim istediğimi eklenmesini istediğim konu, yayınları. Yani yayın konusunda daha detaylı bir şeyler vermelerini isterim. Yani yıl içindeki çalışmalar yıllık olabilir bu veya geçmiş zamandan günümüze arşiv şeklinde oluşturulabilir. Bir de her üniversitenin ..eee.. başarılı olduğu bilgi birikiminin olduğu konular var. İleri konularda uzmanlaşmış örneğin diyelim ki şöyle benim branşım itibariyle söyleyeyim ..ee.. mesela zemin mekaniği konusunda işte ..ee.. U Üniversitesi'nde biraz daha ileridir. Veya maden yatakları konusunda M Üniversitesi ileridir. Bunların daha çok bunları öne çıkarmasını isterim. Yani bazı konuların daha çok ..ee.. uzmanlaştıkları konuları öne çıkarmalarını isterim. Onlarla ilgili diğer kullanıcılara önderlik etmeleri gerekir diye düşünüyorum.</p>	<p>Yayımlar. Üniversitenin uzmanlaştığı konuları öne çıkarması.</p>
Ali	<p>Kütüphanede güzel bir veri tabanı yapılıp bütün kitaplar elektronik ortama aktarılırsa o mükemmel bir şey olur. Bilgiler herkese açık olmalı. Aynı zamanda işte şurada olduğu gibi site tasarım grubuna veya yetkili kişilere ulaşmak için sayfaların altlarında linkler olması lazım. Dersler interaktif eğitim şekline dönüştürülürse o çok daha iyi olur. İnternet üzerinden sınavlar yapılabilir. Ders notları konulabilir. Site içi ve site dışı arama olmalı.</p>	<p>Kütüphanenin geliştirilmesi(Kitapların elektronik ortama aktarılması) İletişim. Online eğitim.</p>
Salih	<p>Kendi üniversitesinin ve diğer üniversitelerin yaptığı çalışmalara yer verilmeli. Yurt dışındaki kaynaklar, kütüphaneleri gösteren linkler olmalı. Eğer sakıncası yoksa bütün araştırmaların, paperların, tamamına da ulaşmayı imkanının sağlanması lazım kibilim eklemeler sonucunda oluştuğunu biliyorum. Bence standardın gelmesi (sayfalardaki konu başlıklarına) güzel olur. Yani değişik kompozisyonlardan ziyade efendim bütün hepsi belli bir standarda bağlanarak herkes her İnternet kullanıcısı bilmeli ki bu Web sayfalarında (ona göre) hareket etmeli.</p>	<p>Çalışmalara geniş yer vermek. Full text ulaşmak. Standart gelmeli.</p>
Nesrin	<p>Sayfalarda mezunlara ait bilgilerin de olması iyi olur. Kütüphanelere erişim her şeyden kolay olması lazım. Yani Web sayfaları hakikaten kütüphanelere ihtiyaç duyulduğunda yani o üniversiteye o anda gitme imkanınız olmadığı için kalkıp açabilmeniz gerekiyor.</p>	<p>Mezunlar. Kütüphanenin geliştirilmesi.</p>
Dilek	<p>Sayfalarda kullanılan ifadeler belli bir standarda gelse iyi olur. Şu yönden iyi olabilir: diğer üniversiteleri de gezdikleri an(kullanıcılar) aynı şeylere ulaştığını anlar. Yurt dışındaki üniversitelerden kitap veya makale dökümü yada en azında özetine ulaşabiliyorum. Bunlar kesinlikle bizim üniversitelerde yok. Kendi üniversitelerimizden de veri tabanlarına ulaşmayı istiyorum.</p>	<p>Standart gelmeli. Kütüphanenin geliştirilmesi.</p>

Emin	<p>Keşke bir ortak (standart) dil olsa daha iyi olur. Bir üniversite başka bir kelime kullanıyor. Başka bir üniversite başka kullanıyor. Tüm öğretim elemanlarının yayınlarının hiç değilse özet şeklinde olması lazım.</p> <p>Kütüphanesinin mesela, ..ee.. kütüphanedeki şeylerin, kitapların bir bilgisayar ortamına aktarılmış olması gerekir yani bence.</p> <p>Ve dolayısıyla kaynak taraması yapmaya kalktığımızda bu üniversitenin sitesine girip, o üniversitenin kütüphanesini tarayabilmelidir.</p>	<p>Standarta gelmeli.</p> <p>Kütüphanenin geliştirilmesi.</p> <p>Yayın özetleri.</p>
Ahmet	<p>Üniversitelerde mezunların görüşleri de olsa mezunlara ait bir sayfa ayrılıp ta tercih edecek veya okuyan kişilere bilgiler verse daha iyi olur kanısındayım.</p> <p>Yani yaşadıkları tecrübeler meslekleriyle ilgili, iş bulma durumları bölümlerin, tercih edip etmeme durumları tabi adaylara tavsiye ederler mi, etmezler mi?</p> <p>(Yurt dışındaki üniversite Web sayfaları) Ben yabancı üniversitelerde çoğunda şunu gördüm: hocanın isminin üzerine tıklayınca onun ya ev sayfası geliyor kendinin oluşturduğu ya da email adresi geliyor. Ve mesela diyelim ki hocanın ev sayfasına (kişisel sayfasına) tıkladığımızda onun yayınları hatta ders notları bile geliyor. Zannediyorum o şekilde olsa çok güzel olur.</p> <p>Bence bilgi saklanmamalı diye düşünüyorum.</p> <p>Linklerde herkes aynı kelimeleri kullansa daha iyi olur.</p>	<p>Mezunlar.</p> <p>Yayın özetleri, ders notları.</p> <p>Standart gelmeli.</p>
Burak	<p>Üniversiteler arasında kütüphaneleri internete açsalar ..ee.. mesela kaynak taraması yaparken mesela sizin gibi tez aşamasında çalışma yaparken daha yararlı olur.</p> <p>Kullanılan dilde belli bir standartın olması gerekiyor.</p> <p>Yani kimisi akademik, kimisi akademik birim, kimisi başka bir başlık altında yazması hoş değil.</p>	<p>Kütüphanelerin geliştirilmesi.</p> <p>Standart gelmeli.</p>
Ayşe	<p>Sayfalara okul bittikten sonra sınavlarda çıkabilecek sorular da koyulabilir.</p>	<p>Sınavlarda çıkabilecek sorular</p>
Mustafa	<p>On-line eğitim diğer üniversitelerde de koyulabilir. Ders kayıtlarının yapılabilmesi</p> <p>Sayfalarda kullanılan dil tek bir standarda getirilse güzel olur bence.</p> <p>Çünkü her şeyde farklı, şeyin ne olduğunu anlamak yerine, herkesçe anlaşılabilir bir dil kullanılabilir.</p>	<p>Online eğitim.</p> <p>Online Kayıt.</p> <p>Standarta gelmeli.</p>
Selin	<p>(Öğrenci açısından) ne gibi yerlerde istihdam edilebilir buradan mezunlar.</p> <p>Bir de o bölümlerde okutulan dersler ve içerikleri pek yok.</p> <p>Bunların da detaylı bir şekilde olmasını isterim.</p>	<p>İş bulma olanakları.</p> <p>Dersler ve içerikleri.</p>
Zafer	<p>Arama linki mutlaka bulunması gerekiyor.</p> <p>Tabi bu site içinde, diğer üniversiteler arasında veya işte Türkiye çapında, veya dünya çapında olsa daha bir hoş olur. Tabi bunu yanı sıra on-line kayıt olursa daha bir hoş olur.</p> <p>Öğrenci internet üzerinden ders seçebilmeli, notlarını öğrenebilmesi gerekiyor.</p> <p>Hocalarıyla forumda ya da chat ortamında olabilir bu görüşebilmesi gerekiyor.</p>	<p>Arama linki.</p> <p>On-line kayıt.</p> <p>On-line eğitim.</p>

Melisa	<p>Mezunlarının eklendiği bir link olabilir, mezunlarının email adresleri en basitinden. İrtibatı kopartmamak için.</p> <p>Forum olabilir.</p> <p>Ziyaretçi defteri bence hoş bir şey değil. (öğrenciler) Seni rencide edebilecek çok şeyi yazabiliyorlar. Ve yazdılar da. Bu hoş bir şey değil bence. Mutlaka bir forum tutulacaksa ziyaretçi defteri o orada online olmamalı. Açık bir şekilde gösterilmemeli.</p> <p>Yine öğrenciler sonuçta şikayetini ve memnuniyetini bildirebilecek sayfa eklenmeli.</p> <p>Fakat onu oradan yalnızca admin görebilmeli.</p>	Mezunlar. Forum.
--------	---	---------------------

KAYNAKÇA

Allen, Debra. "Surfing for Schools". **Link-Up**. V.18, I.3, May/June 2001, p.25.

Alptekin, Y. Oğuzertem. "Eğitim İçin İnternet, İnternet İçin Eğitim:Elektronik İletişim ve Etik". **V. Türkiye'de İnternet Konferansı**. Ankara: Ankara Üniversitesi, 19-21 Kasım 1999.
(<http://inet.tr.org.tr/inetconf5/tammetin/alptekin.doc>).

Anadolu Üniversitesi Web Sayfası. <http://www.anadolu.edu.tr>. 2002.

Andres, Y. Marie. "Internet Portals: A Pioneer's Perspective". **Multimedia Schools**. V. 7, I. 6, November/December 2000, pp.52-55.

Asaravala, Amit. "Me me me". **Web Techniques**. V.6, I.11, November 2001, p.6.

Atatürk Üniversitesi Web Sayfası. <http://www.atauni.edu.tr>. 2002.

Aydemir, Aslı Telli. "Elektronik Kütüphaneler ve Kültürel Amnezinin Siber Tedavisi". **VII. Türkiye'de İnternet Konferansı**. İstanbul: Askeri Müze Harbiye Kültür Sitesi, 1-3 Kasım 2001.
(<http://inet.tr.org.tr/inetconf7/program/71.html>).

Baptiste H. Prentice and Gülsün Kurubacak. "Teaching in Virtual Multicultural Classrooms: Faculty's Perspectives on the Influence of Diversity in a Web-Based Collaborative Society". **National Association for Multicultural Education**. Washington, DC: NAME Conference Proceedings, 2002.

- Battleson, Brenda, Austin Booth and Jane Weintrop. "Usability Testing of an Academic Library Web Site: A Case Study". **The Journal of Academic Librarianship**. V. 27, no 3, May 2001, p.188-198.
- Bockanic, William N. & Patrick T. Hogan "Legal Issues Involving the Operation of a University Web Site". **Journal of Education for Business**. v.74, no 6, July/August 1999, p.373-378.
- Bogdan, Robert and Sari Knopp Biklen. **Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods**. Boston: Allyn and Bacon, 1992.
- Booher, Anita and Cindy Wilcox. "Tips on Designing a Web Site". **Media & Methods**. V.37, no 3, Jan 2001, p.14.
- Carr, Nora. "Spinning School onto the Web". **Techniques**. V. 73, no 6, September 1998, p. 30-32.
- Chisholm, Wendy, Gregg Vanderheiden, and Jan Jacobs. **Web Content Accessibility Guidelines 1.0**. W3C Technical Reports and Publications,1999.
- Clyde, Laurel A. "Ten Things I Hate About...: Web Pages". **Teacher Librarian**. V.27, no 2, December 1999, pp.58-59.
- Crawford, Roger and Keith Hartley. **Building a School Web Site**. Pearson Publishing, June 2001.
- Cumhuriyet Üniversitesi Web Sayfası. <http://www.cumhuriyet.edu.tr>. 2002.
- Çukurova Üniversitesi Web Sayfası. <http://www.cc.cu.edu.tr>. 2002.
- Davidson, Sally. "Teaching with the World Wide Web". **Kappa Delta Pi Record**. V. 37, no1, Fall 2000, pp.13-16.

Demir, Önder. "İnternet Servis Sağlayıcısının Cezai Sorumluluğu". **Uluslar arası İnternet Hukuku Sempozyumu'nda Bildiri**. İzmir: 21-22 Mayıs 2001.

Dewey, Barbara I. "In Search of Service: Analyzing the Findability of Links on CIC University Libraries' Web Pages". **Information Technology and Libraries**. V.18, I.4, December 1999, pp.210-213.

Dumlupınar Üniversitesi Web Sayfası. <http://www.dumlupinar.edu.tr>. 2002.

Dumlupınar Üniversitesi Tavşanlı Meslek Yüksekokulu Web Sayfası. <http://www.tavmyo.edu.tr>. 2002.

Dunman, Susan K. "Catching Parents in a Web". **Schools in the Middle**. V.8, no.3, November/December 1998, pp. 42-45.

Fink, Kenneth. "International Business, Multiculturalism and the Internet". **Searcher**. V.9, I.9, October 2001, p.22.

Gersh, Sheila O. "Technology's Role in Creating the Shared Learning Environment". **Multimedia Schools**. V.8, I.5, October 2001, pp.48-51.

Gürol, Mehmet ve Tuncay Sevindik. "İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Uygulamaları". **İnternet ve Eğitim**. Elazığ: İnternet Haftası, 2001.

Harris, Judi. **Virtual Architecture: Designing and Directing Curriculum-Based Telecomputing**. Eugene, OR: International Society for Technology in Education, 1998.

Johnson, Doug. "Teacher Web Pages That Build Parent Partnerships". **Multimedia Schools**. V.7, I.4, September 2000, pp.48-51.

Jonassen, David H. **Computers in the Classroom: Mindtools for Critical Thinking**. Second Edition. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1999.

Kaiser, Jean. "Web design Tips and Guidelines". **About The Human Internet**, 2001.
(<http://webdesign.about.com/cs/designtips/>)

Karasar, Niyazi. **Bilimsel Araştırma Yöntemleri: Kavramlar, İlkeler, Teknikler**. Yedinci Basım. Ankara: 3A. Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd., 1995.

Keith, Mark, Victoria MacKay and Cathy Binger. "Claiming our Future as Media Specialists". **Book Report**. V.19, no 2, Sep/Oct 2000, pp.6-9.

King, Kira S. "Designing 21st-Century Educational Networks Structuring Electronic Social Spaces". Editors: Curtis Jay Bonk and Kira S. King. **Electronics Collaboraors: Learner-Centered Technologies for Literacy, Apprenticeship and Discourse**. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 1998.

Kitapçı, Altan. **Yükseköğretim Mevzuatı**. Dördüncü Baskı. İstanbul: Yayılım Yayıncılık, 2000.

Kurubacak, Gülsün. "Online Learning: A Study of Students Attitudes towards Web-Based Instruction (WBI)". Unpublished Doctorate Dissertation. University of Cincinnati, OH, 2000.

Kurubacak, Gülsün & Karin Wiburg. "Designing a Technology, Society and Education Course". **Society for Information Technology and Teacher Education**. Nashville, TN: Information Technology and Teacher Education Annual, 2002.

Kurubacak, Gülsün and Carmen Gonzales. "The Use of the Internet as an Enhanced Critical Thinking Tool". **Society for Information Technology and Teacher Education**. Nashville, TN: Information Technology and Teacher Education Annual, 2002.

Kurubacak, Gülsün. & H. Prentice Baptiste. "Creating a Virtual Community with PT3: College of Education Students' Beliefs, Expectations and Attitudes toward Online Learning". **Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications**. Denver, CO: ED-MEDIA 2002-World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia & Telecommunications Proceedings, 2002.

Laird, Ellen. "We All Pay for Internet Plagiarism". **The Education Digest**. V.67, I.3, November 2001, p.56.

Lengel, Jim and Kathi. "Web Site Advisor's Guide". **Apple K-12 Education**.
(<http://www.asd2.com/resources/advisor.html>. 24.07.2001).

Mather, Mary Anne. "Building a Web Site That Matters". **Technology & Learning**. V.19, I.9, May 1999, pp.28-29.

McGillis, Louise. "Usability of the Academic Library Web Site: Implications for Design". **College & Research Libraries**. V.62, no. 4, July 2001, pp.355-367.

McKenzie, Jamie. "Why in the World Wide Web?". **Technoloji & Learning**. V.6, no 6, March:1997.

_____. "Keeping it Legal: Questions Arising out of Web Site Management". **FNO**. V.5, no 7, June1996.
(<http://fno.org/jun96/legal.html> - 02.01.2002)

- McLester, Susan. "Animating Content and Students". **Technology & Learning**. V.22, I.2, September 2001, p.4.
- Mechitov, Alexander I., Helen M. Moshkovich, Sharon H. Underwood and Raymond G. Taylor. **Comparative Analysis of Academic Web Sites**. Chula Vista: Education, Summer 2001.
- Melton, Joyce. "Web Page Creation Supports Student Reading, Writing and Learning in a Variety of Ways". **KidBibs Learning Tip 48**. Virtual Bookstore, 2001. (<http://www.kidbibs.com/learningtips/lt48.htm>)
- Miles, Matthew B. and A. Michael Huberman. **An Expanded Sourcebook: Qualitative Data Analysis**. Thousands Oaks: Sage Publications, 1994.
- Moreillon, Judi. "Building a School Web Site with Virtual Architecture". **Knowledge Quest on the Web**, November/December, 1999. (<http://www.ala.org/aasl/kqweb/>)
- Palfrey, Sue. "Creating a School Web Site". **Principal (Reston, Va)**. V.79, no 3, January 2000, pp. 14-17.
- Patton, Michael Quinn. **Qualitative Evaluation and Research Methods**. Second Edition. Newbury Park: Sage Publications, 1990.
- Payton, Tammy. **Building a School Web Team**. Indianapolis: Corporation of Educational Technology, 2001. (<http://www.buddyproject.org/tool/design/1team.asp> - 5.12.2001)
- Peto, Erica and Ann McGlone. **School Home Page Building Blocs**. Washington: Kent School District, July 1998.

Reese, Jean. "Building a School Web Site: A Hands-On Project for Teachers & Kids"
Multimedia Schools. V.8, I.5, October 2001, p.46.

Revenaugh, Mickey. "Toward a 24/7 Learning Community". **Educational Leadership**. V.58, no:2, October 2000, pp. 25-28.

Rice, Condoleezza. **Copyright & Fair Use**. California: Stanford University Libraries.
Copyright Reminder, October 30, 1998. (<http://fairuse.stanford.edu/rice.html>)

Ritchie, D. Bob Hoffman. "Using Instructional Design Principles to Amplify Learning on the World Wide Web". **Society for Info. Tech. and Teacher Education 7th World Conference**, 1996.
(<http://edweb.sdsu.edu/clrit/learningtree/dcd/wwwinstrdesign/wwwinstrdesign.html>).

Robinson, Keith. "Access". **Permanent Bookmark**. [http:// www.alisapart.com/stories/ access/article.txt](http://www.alisapart.com/stories/access/article.txt).

Ruffini, Michael F. "Blueprint to Develop a Great Web Site". **THE Journal**. V.28, no. 8, March 2001, pp.64-73.

Rutkowski, Kathleen. "Private Schools on the World Wide Web". **Multimedia Schools**. V.5, no 2, March/April 1998, pp. 76-79.

Schmidt, Mary. "Setting up the School Web Site". **Media and Methods**. V.36, no 5, May/June 2000, pp. 4-5.

Schrock, Kathleen. "Web Tips: Building a Content-Rich School Web Page".
Technology & Learning. V.21, I.1, August. 2000, pp.38-40.

Shaver, Susan. "The Technology Connection: Building a Successful School Media Program". **School Library Journal**. V.46, I.12, December. 2001, p.173.

- Siegel, Martin A. And Jonny E. Kirkley. "Adventure Learning as a Vision of the Digital Learning Environment". Editors: Curtis Jay Bonk and Kira S. King. **Electronics Collaboraors: Learner-Centerd Technologies for Literacy, Apprenticeship and Discourse**. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers, 1998.
- Simkins, Michael B. "Spread Your Good News with a School Web Site". **Thrust for Educational Leadership**. V.26, November/December 1996, p.13.
- Tarhan, Cenk ve Alp Güneysel. **Bilgisayar Terimleri Sözlüğü**. PC Magazin Online. (<http://www.pcmagazine.com.tr/sozluk/> - 07.01.2002)
- Wigglebits, Wanda. **Building a School Web Site**. The Jade Writers Group. Ltd. 2001
- Yıldırım, Ali ve Hasan Şimşek. **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Seçkin Yayınevi,1999.
- Yılmaz, Murat. "İnternet Üzerinden Eğitimsel Amaçlı Olarak Hazırlanmış Web Sitelerinin Yönetimi". **V. Türkiye'de İnternet Konferansı**. Ankara: Ankara Üniversitesi, 19-21 Kasım 1999. (http://inet-tr.org.tr/inetconf5/bildiri/Murat_Yilmaz.html).
- Zillner, Tom. "Designing Web Usability: The Practice of Simplicity". **Information Technology and Libraries**. V.20, I.3, September 2001, pp.159-161.